

**Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Тернопільський національний економічний університет
Вінницький інститут економіки**

**В.І. Волинець, Б.В. Погріщук,
Н.В. Гордополова, В.Ю. Гордополов**

**Управлінські інформаційні системи
в аналізі та аудиті
Комп'ютерний практикум
Частина 2**

**РЕКОМЕНДОВАНО
Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України
як навчальний посібник
для студентів вищих навчальних закладів
спеціальності «Облік і аудит»**

Тернопіль 2013

УДК 657:004
ББК 65.052.9(4 УКР)2-211я7
У 67

Рецензенти:

І.Д. Фаріон, доктор економічних наук, професор (ТНЕУ)

С.В. Коляденко, доктор економічних наук, професор (ВНАУ)

П.К. Ніколюк, доктор фізико-математичних наук, професор (ВКІ)

Рекомендовано до видання Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Облік і аудит» (лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/11-19150 від 12.12.2012 р.).

Волинець В.І., Погрішук Б.В., Гордополова Н.В., Гордополов В.Ю.

У 67 Управлінські інформаційні системи в аналізі та аудиті.

Комп'ютерний практикум. Частина 2. – Тернопіль: Крок, 2013. – 189 с.

ISBN 978-617-692-099-1

У комп'ютерному практикумі розглядаються практичні завдання, призначені для засвоєння теоретичних основ курсу «Управлінські інформаційні системи в аналізі та аудиті» та набуття практичних навичок застосування інформаційних систем фінансового аналізу на прикладі системи «Audit Expert», призначеної для діагностування, оцінювання та моніторингу фінансового стану підприємств. Комп'ютерний практикум може також бути використаний при вивченні курсів «Фінансовий аналіз», «Економічний аналіз» та інших.

Призначений для студентів спеціальності «Облік і аудит» та може стати в нагоді студентам інших спеціальностей, викладачам та практичним працівникам, які цікавляться питаннями практичного застосування управлінських інформаційних систем аналізу та аудиту.

УДК 657:004

ISBN 978-617-692-099-1

© В.І. Волинець, Б.В. Погрішук,

Н.В. Гордополова, В.Ю. Гордополов 2013

Зміст

Вступ.....	4
Загальні рекомендації до виконання практичних завдань.....	5
Тема 1. Створення сценарію фінансового аналізу.....	6
1.1. Теоретичні відомості	6
1.2. Практичне завдання	9
1.3. Питання для самоконтролю	22
Тема 2. Підготовка до проведення фінансового аналізу.....	23
2.1. Теоретичні відомості	23
2.2. Практичне завдання	26
2.3. Питання для самоконтролю	44
Тема 3. Проведення фінансового аналізу	45
3.1. Теоретичні відомості	45
3.2. Практичне завдання	47
3.3. Питання для самоконтролю	70
Тема 4. Формування фінансових звітів та експертних висновків.....	71
4.1. Теоретичні відомості	71
4.2. Практичне завдання	73
4.3. Питання для самоконтролю	99
Тема 5. Фінансовий аналіз групи підприємств	100
5.1. Теоретичні відомості	100
5.2. Практичне завдання	102
5.3. Питання для самоконтролю	120
Список рекомендованої літератури.....	121
Додаток А. Дані фінансової звітності підприємств.....	122
Додаток Б. Таблиці переоцінки системи «Audit Expert».....	145
Додаток В. Макроси системи «Audit Expert»	152
Додаток Г. Приклади експертних висновків системи «Audit Expert»	155

Вступ

Комп'ютерний практикум складено відповідно до програми курсу «Управлінські інформаційні системи в аналізі та аудиті» для студентів спеціальності «Облік і аудит». Практикум може також бути використаний при вивченні курсів «Фінансовий аналіз», «Економічний аналіз» та інших, а також стати в нагоді студентам інших спеціальностей, викладачам та практичним працівникам, які цікавляться питаннями практичного застосування управлінських інформаційних систем аналізу та аудиту.

Включені до практикуму практичні завдання призначені для їх виконання в інформаційній системі фінансового аналізу «Audit Expert».

Метою виконання практичних завдань є засвоєння теоретичних основ курсу та набуття практичних навичок проведення фінансового аналізу підприємства та групи підприємств із застосування інформаційної системи фінансового аналізу «Audit Expert».

Комп'ютерний практикум включає п'ять тем, пов'язаних між собою, і розглядає наскрізний приклад підготовки до проведення та проведення фінансового аналізу підприємства та групи підприємств. Кожна тема містить теоретичні відомості, практичне завдання та питання для самоконтролю. Кожне практичне завдання містить мету завдання, постановку завдання та порядок виконання завдання. Контроль виконання практичних завдань здійснюється на комп'ютері за результатами виконання практичних завдань, а контроль знань студентів здійснюється шляхом комп'ютерного тестування.

Обсяг комп'ютерного практикуму розрахований на 18 академічних годин з розподілом за темами відповідно до таблиці.

№ теми	Тема	Кількість годин
1	Створення сценарію фінансового аналізу	4
2	Підготовка до проведення фінансового аналізу	4
3	Проведення фінансового аналізу	4
4	Формування фінансових звітів та експертних висновків	2
5	Фінансовий аналіз групи підприємств	4
Разом		18

Загальні рекомендації до виконання практичних завдань

Включені до практикуму практичні завдання призначені для їх виконання в інформаційній системі фінансового аналізу «Audit Expert» на базі системи «Audit Expert Professional» версії 3.89, але можуть бути виконані також на базі наступних версій системи «Audit Expert».

Практичні завдання практикуму пов'язані між собою, тому їх слід виконувати в наведеному порядку. До початку виконання кожного практичного завдання необхідно ознайомитись з теоретичними відомостями по темі практичного завдання та постановкою завдання й лише після цього переходити до виконання завдання згідно з наведеним порядком його виконання. Для перевірки правильності виконання завдань наведено зображення екранних форм, які повинні бути сформовані при виконанні завдання. До виконання наступного практичного завдання слід переходити лише за умови правильного виконання попереднього завдання. В іншому випадку екранні форми наступного завдання не будуть збігатись з реальними екранними формами.

До виконання практичних завдань у програмах «Audit Expert» та «Audit Integrator» необхідно визначити загальні параметри функціонування програм на закладках діалогового вікна команди «*Настройка - Параметры...*»:

- режим збереження списку останніх файлів програми, який забезпечує швидке відкриття визначеної кількості останніх файлів програми (зкладка «*Общие*»);

- режим збереження програмного оточення, який забезпечує відновлення робочих вікон програми при відкритті файла програми, та режим автозбереження, який дозволяє автоматично зберігати файл програми через визначений проміжок часу (зкладка «*Сохранение*»);

- шляхи до папок, в яких зберігаються робочі файли, файли шаблонів, звітів та інших типів файлів (зкладка «*Расположение*»).

При редагуванні файлів сценаріїв, шаблонів та експертних висновків системи «Audit Expert» рекомендується до початку редагування створити резервні копії цих файлів з метою забезпечення можливості відновлення цих файлів у випадку виконання некоректних дій над ними.

Тема 1. Створення сценарію фінансового аналізу

1.1. Теоретичні відомості

1. Сценарій – це набір шаблонів вихідних (первинних) та аналітичних таблиць, в яких визначаються структури вихідних і аналітичних таблиць та алгоритми заповнення або визначення значень їхніх комірок.

Сценарій (набір шаблонів вихідних та аналітичних таблиць) використовується для введення вихідних даних, зокрема даних фінансових звітів «Баланс» і «Звіт про фінансові результати», та розрахунку на їх основі даних аналітичних таблиць, які, в свою чергу, використовуються для розрахунку показників фінансового стану підприємства.

В зв'язку зі змінами форм фінансової звітності сценарій розбивається на періоди, протягом яких діють форми фінансової звітності, і для кожного періоду сценарію визначаються свої шаблони вихідних та аналітичних таблиць.

2. Система «Audit Expert» містить сценарії фінансового аналізу для різних країн, в тому числі для України, які можна відредагувати або створити на їх основі нові сценарії.

Для редагування і створення сценаріїв призначена програма «Редактор сценариев» системи «Audit Expert». Створити новий сценарій можна в ручному режимі шляхом додавання нових шаблонів вихідних та аналітичних таблиць або в режимі імпортування шляхом імпортування шаблонів вихідних та аналітичних таблиць з інших сценаріїв.

3. В шаблонах вихідних таблиць можна змінювати кількість, вставляти й видаляти рядки та стовпці таблиць. В шаблонах аналітичних таблиць, крім таблиць «Баланс» та «Отчет о прибылях и убытках» можна змінювати кількість, вставляти та видаляти лише рядки таблиць. В шаблонах аналітичних таблиць «Баланс» та «Отчет о прибылях и убытках» змінювати структуру таблиць не можна.

4. В шаблонах аналітичних таблиць «Баланс» та «Отчет о прибылях и убытках» можна редагувати лише комірки з розрахунковими формулами, а в шаблонах вихідних таблиць та інших аналітичних таблиць

можна редагувати будь-які комірки.

Для редагування нетекстових комірок шаблонів вихідних таблиць необхідно:

- 1) виділити комірку;
- 2) визначити тип її значення (константна, порожня, розраховувана, редаговувана, код рядка, номер рахунку та номер субрахунку);
- 3) ввести значення комірки.

Для редагування нетекстових комірок шаблонів аналітичних таблиць типи їх значень не визначаються, оскільки всі вони мають тип «розраховувана комірка».

5. Значення (формули) комірок типу «розраховувана комірка» можна вводити безпосередньо в комірки або використовувати для цього редактор формул.

Формули вводяться в фігурних дужках і складаються з операндів (констант, посилань на комірки таблиць, функцій) і знаків операцій (+, −, *, /) та можуть містити круглі дужки, які визначають пріоритет обчислення в формулах.

В якості констант можуть бути цілі та дійсні числа.

Посилання на комірки таблиць включають:

а) символ ідентифікатора періоду аналізу (за необхідності):

"<" – значення комірки з таблиці попереднього періоду ;

"_" – значення комірки з таблиці першого періоду року;

"^" – значення комірки з таблиці того ж періоду попереднього року;

б) код таблиці (з великих латинських літер);

в) номер рядка комірки;

г) відокремлений від номера рядка комірки символом ":" номер стовпця комірки (лише для комірок шаблонів вихідних таблиць).

Функції включають:

а) символ функції "@":

б) ідентифікатор функції;

в) обмежені круглими дужками параметри функції, які відокремлюються один від одного символом ",".

Для використання доступні функції, наведені в табл. 1.1:

Склад та призначення функцій системи «Audit Expert»

Ідентифікатор функції	Призначення функції
ABS	Абсолютна величина
AVR	Середнє арифметичне значення між попереднім і поточним періодами аналізу, що визначається незалежно від періоду сценарію
AVRS	Середнє арифметичне значення між попереднім і поточним періодами аналізу), що визначається лише в межах даного періоду сценарію
DRV	Похідна за період аналізу
EXP	Експонента
IF	Арифметичний IF
GRV	Приріст за період аналізу, що визначається незалежно від періоду сценарію
GRVS	Приріст за період аналізу, що визначається лише в межах даного періоду сценарію
LN	Натуральний логарифм
MAX	Максимальне з параметрів
MIN	Мінімальне з параметрів
POW	Піднесення до ступеня
ROUND	Округлення до цілого
SIGN	Знак числа
TOY	Приведення до року (використовується для визначення приросту показників за період, якщо аналіз здійснюється не з початку року)
TOM	Приведення до місяця (дані за період аналізу діляться на кількість місяців в періоді аналізу)
TOMG	Приведення до місяця для показників з наростаючим підсумком
TOYG	Приведення до року для показників з наростаючим підсумком
TRUNC	Відсікання дробової частини

6. Редактор формул дозволяє спростити процес введення формул, оскільки містить кнопки для введення в формули посилань на комірки таблиць, функцій, знаків арифметичних операцій, круглих дужок та коми.

Посилання на комірки таблиць формується шляхом вибору найменувань рядка та стовпця таблиці з зазначенням періоду аналізу, до якого належить таблиця.

7. Для комірок типів «розраховувана комірка» та «редаговувана комірка» можна вказати діапазон допустимих значень.

Для цього в круглих дужках вказується нижня та/або верхня межа діапазону допустимих значень, які відокремлюються символом коми.

Якщо значення комірки вийде за вказані для неї межі, то воно не буде відображатись.

8. Програма «Редактор сценариев» має засіб для перевірки правильності синтаксису сценарію. За результатами перевірки відображається вікно «Список ошибок», яке містить список помилок з посиланнями на неіснуючі комірки, циклічні посилання тощо або напис про те, що помилок не виявлено.

9. В програмі «Редактор сценариев» можна створити контрольну таблицю, призначену для перевірки коректності вихідних даних, які вводяться в вихідні таблиці.

В кожному рядку контрольної таблиці визначаються критерії-повідомлення перевірки та формули обчислення. Якщо в результаті перевірки на коректність за заданою формулою буде отримано некоректне значення, то на екрані з'явиться повідомлення критерію перевірки.

Початковими критеріями коректності вихідних даних є рівність активу і пасиву балансу на початок та кінець періоду.

1.2. Практичне завдання

Мета завдання: Отримання навичок створення сценарію фінансового аналізу в програмі «Редактор сценариев» системи «Audit Expert».

Постановка завдання:

На підставі існуючого в програмі «Редактор сценариев» сценарію фінансового аналізу для України за період з 01.2003 р. по 12.2005 р.

створити сценарій фінансового аналізу для України за періоди, в яких використовувались різні форми фінансових звітів «Баланс» та «Звіт про фінансові результати», а саме за такі періоди:

- з 01.2006 р. по 12.2006 р.;
- з 01.2007 р. по 03.2008 р.;
- з 04.2008 р. по 06.2008 р.;
- з 07.2008 р. по 03.2011 р.;
- з 04.2011 р. по 09.2011 р.;
- з 10.2011 р. по 12.2011 р.

Порядок виконання завдання:

1. Запустіть програму «Редактор сценариев» системи «Audit Expert» за допомогою команди меню Windows «Пуск\Программи\Audit Expert Professional\Редактор сценариев», в результаті чого на екрані з'явиться порожнє вікно програми «Редактор сценариев».

2. Відкрийте існуючий сценарій для України за період з 01.2003 по 12.2005 р.

Для цього виконайте команду «Файл - Открыть...», в діалоговому вікні якої виберіть та відкрийте файл "ukr03.asb" з папки "Audit Expert Professional/Scripts" (рис. 1.1).

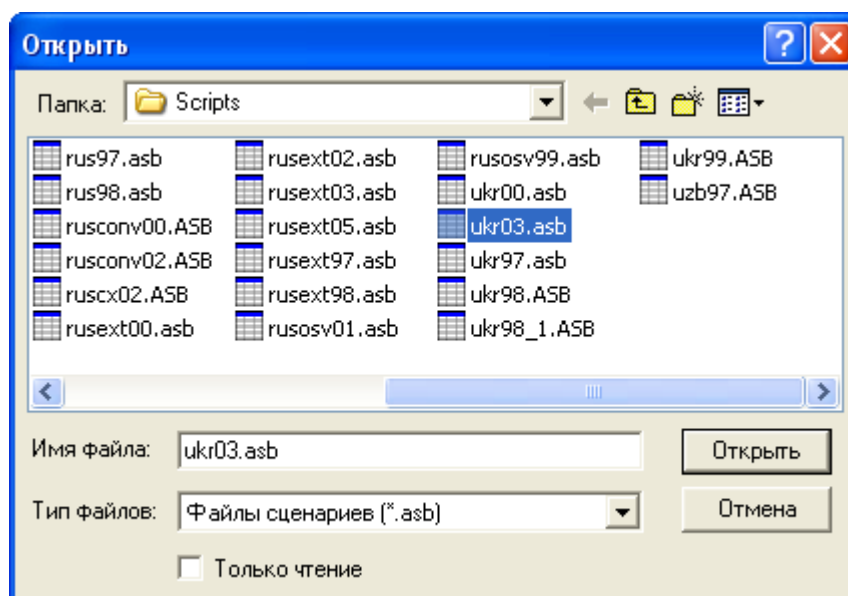
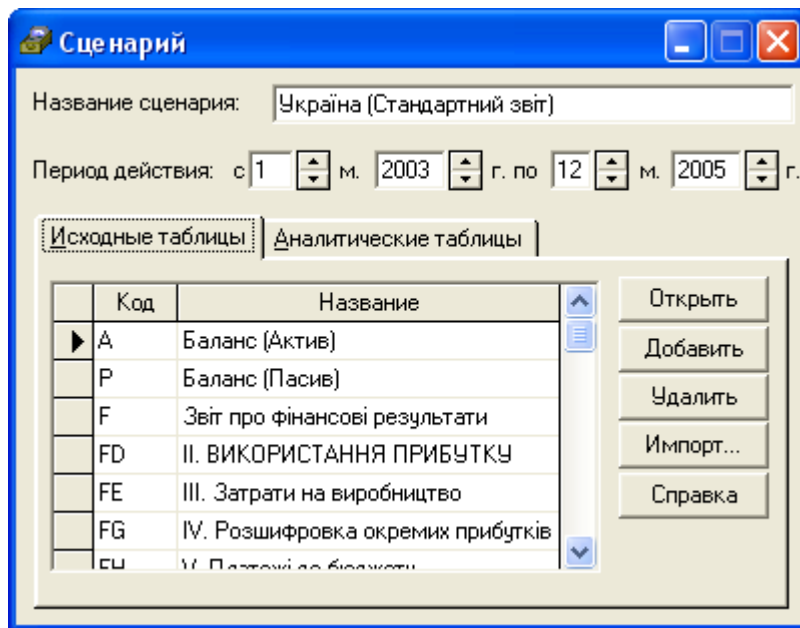

Рис. 1.1. Вікно відкриття файла сценарію

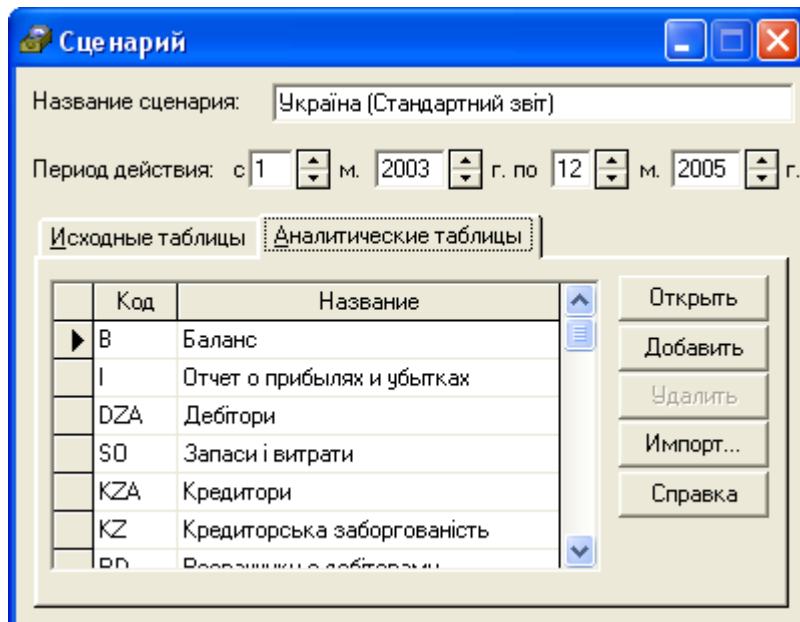
В результаті на екрані з'явиться вікно сценарію для України за

період з 01.2003 по 12.2005 р. Закладка «Исходные таблицы» (рис. 1.2а) вікна сценарію містить шаблони вихідних таблиць, а закладка «Аналитические таблицы» (рис. 1.2б) вікна сценарію містить шаблони аналітичних таблиць.

Кожний шаблон вихідної та аналітичної таблиці має код із заголовних латинських букв (не більше трьох) та найменування.

а)

б)

Рис. 1.2. Закладки «Исходные таблицы» (а) та «Аналитические таблицы» (б) вікна сценарію

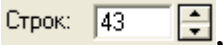
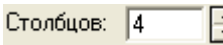

3. Створіть сценарій для України за період з 01.2006 р. по 12.2006 р.

3.1. У вікні сценарію попереднього періоду визначте необхідний період дії сценарію в реквізитах «Период действия».

3.2. Відредагуйте шаблони вихідних таблиць «Баланс (Актив)», «Баланс (Пасив)», «Звіт про фінансові результати» на закладці «Исходные таблицы» та шаблони аналітичних таблиць «Баланс», «Отчет о прибылях и убытках» на закладці «Аналитические таблицы» вікна сценарію.

Для редагування шаблону деякої таблиці виділіть її найменування на відповідній закладці вікна сценарію та натисніть кнопку «Открыть», після чого відредагуйте шаблон відповідно до рис. 1.3 – 1.7. та табл. 1.2.

При редагуванні шаблонів таблиць слід враховувати наступне.

1) Для зміни кількості, вставки та видалення рядків і стовпців шаблонів вихідних та аналітичних таблиць використовуються лічильники , кількості рядків і стовпців та кнопки («Вставити строку»), («Удалить строку»), («Вставить столбец») та («Удалить столбец») панелей інструментів вікон шаблонів таблиць.

2) Для визначення типу комірок шаблонів вихідних таблиць використовуються кнопки («Константная ячейка»), «Пустая ячейка», («Рассчитываемая ячейка»), («Редактируемая ячейка»), («Столбец «Код строки») та («Столбец «Номер счета . номер субсчета») панелей інструментів вікон шаблонів вихідних таблиць.

В шаблонах вихідних таблиць комірки стовпця «Код рядка» мають тип «код рядка», нетекстові комірки інших стовпців мають тип «константна комірка» (містять значення "000"), «розраховувана комірка» (містять розрахункові формули в фігурних дужках) та «редаговувана комірка» (розпочинаються з символу "?").

3) Для виклику редактора формул необхідно виділити комірку типу «розраховувана комірка» та натиснути кнопку («Редактор формулы») панелей інструментів вікон шаблонів таблиць.

Для формування посилання на комірки таблиць в полях «Период», «Таблица», «Колонка» та «Строка» вкажіть період аналізу, найменування таблиці, найменування стовпця таблиці та найменування рядка таблиці відповідно.

Баланс (Актив)				
Строк:	52	Столбцов:	4	
123	X	{}	?	000 0.0
	Стаття		f ²	
	1	2	3	4
▶	Стаття	Кодрядка	На початок(періоду)	На кінець(періоду)
1	I. Необоротні активи	000	000	000
2	Нематеріальні активи:	000	000	000
3	залишкова вартість	010	{A4:3-A5:3}(0.)	{A4:4-A5:4}(0.)
4	первісна вартість	011	{_A4:3}(0.)	?(0.)
5	накопичена амортизація	012	{_A5:3}(0.)	?(0.)
6	Незавершене будівництво	020	{_A6:3}(0.)	?(0.)
7	Основні засоби:	000	000	000
8	залишкова вартість	030	{A9:3-A10:3}(0.)	{A9:4-A10:4}(0.)
9	первісна вартість	031	{_A9:3}(0.)	?(0.)
10	знос	032	{_A10:3}(0.)	?(0.)
11	Довгострокові біологічні активи:	000	000	000
12	справедлива (залишкова) вартість	035	000	000
13	первісна вартість	036	000	000
14	накопичена амортизація	037	{_A14:3}(0.)	?(0.)
15	Довгострокові фінансові інвестиції:	000	000	000
16	за методом участі в капіталі інших підприємств	040	{_A16:3}(0.)	?(0.)
17	інші фінансові інвестиції	045	{_A17:3}(0.)	?(0.)
18	Довгострокова дебіторська заборгованість	050	{_A18:3}(0.)	?(0.)
19	Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055	000	000
20	первісна вартість інвестиційної нерухомості	056	000	000
21	знос інвестиційної нерухомості	057	000	000
22	Відстрочені податкові активи	060	{_A22:3}(0.)	?(0.)
23	Гудвіл	065	000	000
24	Інші необоротні активи	070	{_A24:3}(0.)	?(0.)
25	Усього за розділом I	080	{A3:3+A6:3+A8:3+A	{A3:4+A6:4+A8:4+
26	II. Оборотні активи	000	000	000
27	Виробничі запаси	100	{_A27:3}(0.)	?(0.)
28	Тварини на вирощуванні та відгодівлі	110	{_A28:3}(0.)	?(0.)
29	Незавершене виробництво	120	{_A29:3}(0.)	?(0.)
30	Готова продукція	130	{_A30:3}(0.)	?(0.)
31	Товари	140	{_A31:3}(0.)	?(0.)
32	Векселі одержані	150	{_A32:3}(0.)	?(0.)
33	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	000	000	000
34	чиста реалізаційна вартість	160	{A35:3-A36:3}(0.)	{A35:4-A36:4}(0.)
35	первісна вартість	161	{_A35:3}(0.)	?(0.)
36	резерв сумнівних боргів	162	{_A36:3}(0.)	?(0.)
37	Дебіторська заборгованість за розрахунками:	000	000	000
38	з бюджетом	170	{_A38:3}(0.)	?(0.)
39	за виданими авансами	180	{_A39:3}(0.)	?(0.)
40	з нарахованих доходів	190	{_A40:3}(0.)	?(0.)
41	із внутрішніх розрахунків	200	{_A41:3}(0.)	?(0.)
42	Інша поточна дебіторська заборгованість	210	{_A42:3}(0.)	?(0.)
43	Поточні фінансові інвестиції	220	{_A43:3}(0.)	?(0.)
44	Грошові кошти та їх еквіваленти:	000	000	000
45	в національній валюті	230	{_A45:3}(0.)	?(0.)
46	у т.ч. в касі	231	000	000
47	в іноземній валюті	240	{_A47:3}(0.)	?(0.)
48	Інші оборотні активи	250	{_A48:3}(0.)	?(0.)
49	Усього за розділом II	260	{A27:3+A28:3+A29:3	{A27:4+A28:4+A29:4
50	III. Витрати майбутніх періодів	270	{_A50:3}(0.)	?(0.)
51	IV. Необоротні активи та групи вибуття	275	000	000
52	Баланс	280	{A25:3+A49:3+A50:3	{A25:4+A49:4+A50:4

Рис. 1.3. Вікно шаблону вихідної таблиці «Баланс (Актив)»

Баланс (Пасив)				
Строк:	43	Столбцов:	4	
123	X	{}	?	000 0.0
	Стаття	f ²		
	1	2	3	4
▶	Стаття	Кодрядка	На початок/періоду	На кінець/періоду
1	I. Власний капітал	000	000	000
2	Статутний капітал	300	{_P2:3}(0.)	?(0.)
3	Пайовий капітал	310	{_P3:3}(0.)	?(0.)
4	Додатковий вкладений капітал	320	{_P4:3}(0.)	?(0.)
5	Інший додатковий капітал	330	{_P5:3}(0.)	?(0.)
6	Резервний капітал	340	{_P6:3}(0.)	?(0.)
7	Нерозподілений прибуток (непокрытий збиток)	350	{_P7:3}(.)	?(.)
8	Неоплачений капітал	360	{_P8:3}(0.)	?(0.)
9	Вилучений капітал	370	{_P9:3}(0.)	?(0.)
10	Усього за розділом I	380	{P2:3+P3:3+P4:3+P5:3}	{P2:4+P3:4+P4:4+P5:4}
11	II. Забезпечення наступних витрат і платежів	000	000	000
12	Забезпечення виплат персоналу	400	{_P12:3}(0.)	?(0.)
13	Інші забезпечення	410	{_P13:3}(0.)	?(0.)
14	Сума страхових резервів	415	{_P14:3}(0.)	?(0.)
15	Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	{_P15:3}(0.)	?(0.)
16	Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті	417	{_P16:3}(0.)	?(0.)
17	Залишок сформованого резерву на виплату джек-поту, не забраного	418	{_P17:3}(0.)	?(0.)
18	Цільове фінансування	420	{_P18:3}(0.)	?(0.)
19	Усього за розділом II	430	{P12:3+P13:3+P14:3}	{P12:4+P13:4+P14:4}
20	III. Довгострокові зобов'язання	000	000	000
21	Довгострокові кредити банків	440	{_P21:3}(0.)	?(0.)
22	Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	{_P22:3}(0.)	?(0.)
23	Відстрочені податкові зобов'язання	460	{_P23:3}(0.)	?(0.)
24	Інші довгострокові зобов'язання	470	{_P24:3}(0.)	?(0.)
25	Усього за розділом III	480	{P21:3+P22:3+P23:3}	{P21:4+P22:4+P23:4}
26	IV. Поточні зобов'язання	000	000	000
27	Короткострокові кредити банків	500	{_P27:3}(0.)	?(0.)
28	Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	{_P28:3}(0.)	?(0.)
29	Векселі видані	520	{_P29:3}(0.)	?(0.)
30	Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	530	{_P30:3}(0.)	?(0.)
31	Поточні зобов'язання за розрахунками:	000	000	000
32	з одержаних авансів	540	{_P32:3}(0.)	?(0.)
33	з бюджетом	550	{_P33:3}(0.)	?(0.)
34	з позабюджетних платежів	560	{_P34:3}(0.)	?(0.)
35	зі страхування	570	{_P35:3}(0.)	?(0.)
36	з оплати праці	580	{_P36:3}(0.)	?(0.)
37	з учасниками	590	{_P37:3}(0.)	?(0.)
38	із внутрішніх розрахунків	600	{_P38:3}(0.)	?(0.)
39	Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами	605	000	000
40	Інші поточні зобов'язання	610	{_P40:3}(0.)	?(0.)
41	Усього за розділом IV	620	{P27:3+P28:3+P29:3}	{P27:4+P28:4+P29:4}
42	V. Доходи майбутніх періодів	630	{_P42:3}(0.)	?(0.)
43	Баланс	640	{P10:3+P19:3+P25:3}	{P10:4+P19:4+P25:4}

Рис. 1.4. Вікно шаблону вихідної таблиці «Баланс (Пасив)»

Звіт про фінансові результати				
Строк:	59	Столбцов:	4	
123	X	{}	?	000 0.0
	Стаття		f ²	
	1	2	3	4
▶	Стаття	Код/рядка	За звітний період	За попередній період
1	I. Фінансові результати	000	000	000
2	Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	{0,}	{^F2:3}{0,}
3	Податок на додану вартість	015	{0,}	{^F3:3}{0,}
4	Акцизний збір	020	{0,}	{^F4:3}{0,}
5	Інші податки, збори та обов'язкові платежі, вираховані з доходу	025	{0,}	{^F5:3}{0,}
6	Інші вирахування з доходу	030	{0,}	{^F6:3}{0,}
7	Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	{F2:3-F3:3-F4:3-F5:3}	{F2:4-F3:4-F4:4-F5:4-F6:4}
8	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	{0,}	{^F8:3}{0,}
9	Загальновиробничі витрати	045	000	000
10	Валовий:	000	000	000
11	прибуток	050	{@MAX{0,F7:3-F8:3}}	{@MAX{0,F7:4-F8:4-F9:4}}
12	збиток	055	{@MAX{0,F8:3+F9:3}}	{@MAX{0,F8:4+F9:4-F10:4}}
13	Інші операційні доходи	060	{0,}	{^F13:3}{0,}
14	Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарських інструментів	061	000	000
15	Адміністративні витрати	070	{0,}	{^F15:3}{0,}
16	Витрати на збут	080	{0,}	{^F16:3}{0,}
17	Інші операційні витрати	090	{0,}	{^F17:3}{0,}
18	Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарських інструментів	091	000	000
19	Фінансові результати від операційної діяльності:	000	000	000
20	прибуток	100	{@MAX{0,F11:3-F12:3}}	{@MAX{0,F11:4-F12:4-F13:4}}
21	збиток	105	{@MAX{0,F12:3-F13:3}}	{@MAX{0,F12:4-F13:4-F14:4}}
22	Доход від участі в капіталі	110	{0,}	{^F22:3}{0,}
23	Інші фінансові доходи	120	{0,}	{^F23:3}{0,}
24	Інші доходи	130	{0,}	{^F24:3}{0,}
25	Фінансові витрати	140	{0,}	{^F25:3}{0,}
26	Витрати від участі в капіталі	150	{0,}	{^F26:3}{0,}
27	Інші витрати	160	{0,}	{^F27:3}{0,}
28	Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:	000	000	000
29	прибуток	170	{@MAX{0,F20:3-F21:3}}	{@MAX{0,F20:4-F21:4-F22:4}}
30	збиток	175	{@MAX{0,F21:3-F22:3}}	{@MAX{0,F21:4-F22:4-F23:4}}
31	Фінансові результати від припиненої діяльності після оподаткування:	000	000	000
32	прибуток	176	000	000
33	збиток	177	000	000
34	Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	{0,}	{^F34:3}{0,}
35	Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185	{0,}	{^F35:3}{0,}
36	Фінансові результати від звичайної діяльності:	000	000	000
37	прибуток	190	{@MAX{0,F29:3-F30:3}}	{@MAX{0,F29:4-F30:4-F31:4}}
38	збиток	195	{@MAX{0,F30:3-F31:3}}	{@MAX{0,F30:4-F31:4-F32:4}}
39	Надзвичайні:	000	000	000
40	доходи	200	{0,}	{^F40:3}{0,}
41	витрати	205	{0,}	{^F41:3}{0,}
42	Податки з надзвичайного прибутку	210	{0,}	{^F42:3}{0,}
43	Чистий:	000	000	000
44	прибуток	220	{@MAX{0,F37:3-F38:3}}	{@MAX{0,F37:4-F38:4-F39:4}}
45	збиток	225	{@MAX{0,F38:3-F39:3}}	{@MAX{0,F38:4-F39:4-F40:4}}
46	Забезпечення матеріального заохочення	226	{0,}	{^F46:3}{0,}

Рис. 1.5. Вікно шаблону вихідної таблиці «Звіт про фінансові результати»

Звіт про фінансові результати				
Строк: 59 Столбцов: 4				
123 X ? 000 0,0 Стаття f ²				
	1	2	3	4
47	II. Елементи операційних витрат	000	000	000
48	Матеріальні затрати	230	?(0,)	{^F48:3}(0,)
49	Витрати на оплату праці	240	?(0,)	{^F49:3}(0,)
50	Відрахування на соціальні заходи	250	?(0,)	{^F50:3}(0,)
51	Амортизація	260	?(0,)	{^F51:3}(0,)
52	Інші операційні витрати	270	?(0,)	{^F52:3}(0,)
53	Разом	280	{F48:3+F49:3+F50:3+F51:3+F52:3}	{F48:4+F49:4+F50:4+F51:4+F52:4}
54	III. Розрахунок показників прибутковості акцій	000	000	000
55	Середньорічна кількість простих акцій	300	?(0,)	{^F55:3}(0,)
56	Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	?(0,)	{^F56:3}(0,)
57	Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320	?(,)	{^F57:3}
58	Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330	?(,)	{^F58:3}
59	Дивіденди на одну просту акцію	340	?(0,)	{^F59:3}(0,)

Рис. 1.5. (продовження)

Отчет о прибылях и убытках		
{@GRV(F7:3)}(,)		
	1	2
		Формула
▶ 1	Чистый объем продаж	{@GRV(F7:3)}(,)
2	Себестоимость	{@GRV(F8:3+F9:3)}(0,)
3	Валовая прибыль	AUTO
4	Общие издержки	{@GRV(F15:3+F16:3)}(0,)
5	Другие операционные доходы	{@GRV(F13:3)}(0,)
6	Другие операционные расходы	{@GRV(F17:3)}(0,)
7	Операционная прибыль	AUTO
8	Проценты к получению	{@GRV(F23:3)}(0,)
9	Проценты к выплате	{@GRV(F25:3)}(0,)
10	Другие внереализационные доходы	{@GRV(F22:3+F24:3+F40:3)}(0,)
11	Другие внереализационные расходы	{@GRV(F26:3+F27:3+F41:3)}(0,)
12	Прибыль до налога	AUTO
13	Налог на прибыль	{@GRV(F34:3-F35:3+F42:3)}(,)
14	ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ	AUTO

Рис. 1.6. Вікно шаблону аналітичної таблиці «Отчет о прибылях и убытках»

Баланс		f ²
AUTO		
1	2	Формула
▶ 1	Текущие активы:	AUTO
2	Денежные средства	{A45:4+A47:4}(0,)
3	Краткосрочные инвестиции	{A43:4}(0,)
4	Краткосрочная дебиторская задолженность:	AUTO
5	Счета и векселя к получению	{A32:4+A34:4}(0,)
6	Межфирменная дебиторская задолженность	{A41:4}(0,)
7	Прочая дебиторская задолженность	{A38:4+A39:4+A40:4+A42:4}(0,)
8	Долгосрочная дебиторская задолженность	{0}(0,)
9	Товарно-материальные запасы	AUTO
10	Сырье, материалы и комплектующие	{A27:4}(0,)
11	Незавершенное производство	{A28:4+A29:4}(0,)
12	Готовая продукция	{A30:4+A31:4}(0,)
13	Прочие запасы	{0}(0,)
14	Расходы будущих периодов	{A50:4}(0,)
15	Прочие текущие активы	{A48:4+A51:4}(0,)
16	Долгосрочные активы	AUTO
17	Земля, здания и оборудование	{A8:4}(0,)
18	Нематериальные активы	{A3:4}(0,)
19	Долгосрочные инвестиции	{A16:4+A17:4}(0,)
20	Незавершенные инвестиции	{A6:4}(0,)
21	Прочие долгосрочные активы	{A12:4+A18:4+A19:4+A22:4+A23:4+A24:4}(0,)
22	СУММАРНЫЙ АКТИВ	AUTO
23	Текущие обязательства:	AUTO
24	Краткосрочные займы	{P27:4+P28:4}(0,)
25	Кредиторская задолженность:	AUTO
26	Счета и векселя к оплате	{P29:4+P30:4}(0,)
27	Налоги к уплате	{P33:4+P34:4+P35:4}(0,)
28	Межфирменная кредиторская задолженность	{P38:4}(0,)
29	Полученные авансы	{P32:4}(0,)
30	Дивиденды к выплате	{P37:4}(0,)
31	Прочая кредиторская задолженность	{P36:4}(0,)
32	Доходы будущих периодов	{0}(0,)
33	Резервы предстоящих расходов и платежей	{0}(0,)
34	Прочие текущие обязательства	{P39:4+P40:4}(0,)
35	Долгосрочные обязательства:	AUTO
36	Долгосрочные займы	{P21:4+P22:4}(0,)
37	Прочие долгосрочные обязательства	{P23:4+P24:4+P42:4}(0,)
38	Собственный капитал:	AUTO
39	Акционерный капитал	{P2:4+P3:4}(0,)
40	Резервы и фонды	{P6:4}(0,)
41	Добавочный капитал	{P4:4+P5:4}(,)
42	Нераспределенная прибыль	{P7:4}(,)
43	Прочий собственный капитал	{P19:4-P8:4-P9:4}(,)
44	СУММАРНЫЙ ПАССИВ	AUTO

Рис. 1.7. Вікно шаблону аналітичної таблиці «Баланс»

Розрахункові формули підсумкових комірок шаблонів вихідних таблиць

Шаблон таблиці	Код рядка	Графа	Розрахункова формула
Баланс (Актив)	080	На початок періоду	{A3:3+A6:3+A8:3+A12:3+A16:3+A17:3+A18:3+A19:3+A22:3+A23:3+A24:3}(0,)
		На кінець періоду	{A3:4+A6:4+A8:4+A12:4+A16:4+A17:4+A18:4+A19:4+A22:4+A23:4+A24:4}(0,)
	260	На початок періоду	{A27:3+A28:3+A29:3+A30:3+A31:3+A32:3+A34:3+A38:3+A39:3+A40:3+A41:3+A42:3+A43:3+A45:3+A47:3+A48:3}(0,)
		На кінець періоду	{A27:4+A28:4+A29:4+A30:4+A31:4+A32:4+A34:4+A38:4+A39:4+A40:4+A41:4+A42:4+A43:4+A45:4+A47:4+A48:4}(0,)
	280	На початок періоду	{A25:3+A49:3+A50:3+A51:3}(0,)
		На кінець періоду	{A25:4+A49:4+A50:4+A51:4}(0,)
Баланс (Пасив)	380	На початок періоду	{P2:3+P3:3+P4:3+P5:3+P6:3+P7:3-P8:3-P9:3}(,)
		На кінець періоду	{P2:4+P3:4+P4:4+P5:4+P6:4+P7:4-P8:4-P9:4}(,)
	430	На початок періоду	{P12:3+P13:3+P14:3-P15:3+P16:3+P17:3+P18:3}(0,)
		На кінець періоду	{P12:4+P13:4+P14:4-P15:4+P16:4+P17:4+P18:4}(0,)
	480	На початок періоду	{P21:3+P22:3+P23:3+P24:3}(0,)
		На кінець періоду	{P21:4+P22:4+P23:4+P24:4}(0,)
	620	На початок періоду	{P27:3+P28:3+P29:3+P30:3+P32:3+P33:3+P34:3+P35:3+P36:3+P37:3+P38:3+P39:3+P40:3}(0,)
		На кінець періоду	{P27:4+P28:4+P29:4+P30:4+P32:4+P33:4+P34:4+P35:4+P36:4+P37:4+P38:4+P39:4+P40:4}(0,)
640	На початок періоду	{P10:3+P19:3+P25:3+P41:3+P42:3}(0,)	
	На кінець періоду	{P10:4+P19:4+P25:4+P41:4+P42:4}(0,)	
Звіт про ФР	035	За звітний період	{F2:3-F3:3-F4:3-F5:3-F6:3}(,)
		За попередній період	{F2:4-F3:4-F4:4-F5:4-F6:4}(,)
	050	За звітний період	{@MAX(0,F7:3-F8:3-F9:3)}(0,)
		За попередній період	{@MAX(0,F7:4-F8:4-F9:4)}(0,)

Шаблон таблиці	Код рядка	Графа	Розрахункова формула
Звіт про ФР	055	За звітний період	{@MAX(0,F8:3+F9:3-F7:3)}(0,)
		За попередній період	{@MAX(0,F8:4+F9:4-F7:4)}(0,)
	100	За звітний період	{@MAX(0,F11:3-F12:3+F13:3-F15:3-F16:3-F17:3)}(0,)
		За попередній період	{@MAX(0,F11:4-F12:4+F13:4-F15:4-F16:4-F17:4)}(0,)
	105	За звітний період	{@MAX(0,F12:3-F11:3-F13:3+F15:3+F16:3+F17:3)}(0,)
		За попередній період	{@MAX(0,F12:4-F11:4-F13:4+F15:4+F16:4+F17:4)}(0,)
	170	За звітний період	{@MAX(0,F20:3-F21:3+F22:3+F23:3+F24:3-F25:3-F26:3-F27:3)}(0,)
		За попередній період	{@MAX(0,F20:4-F21:4+F22:4+F23:4+F24:4-F25:4-F26:4-F27:4)}(0,)
	175	За звітний період	{@MAX(0,F21:3-F20:3-F22:3-F23:3-F24:3+F25:3+F26:3+F27:3)}(0,)
		За попередній період	{@MAX(0,F21:4-F20:4-F22:4-F23:4-F24:4+F25:4+F26:4+F27:4)}(0,)
	190	За звітний період	{@MAX(0,F29:3-F30:3-F34:3+F35:3)}(0,)
		За попередній період	{@MAX(0,F29:4-F30:4-F34:4+F35:4)}(0,)
	195	За звітний період	{@MAX(0,F30:3-F29:3+F34:3-F35:3)}(0,)
		За попередній період	{@MAX(0,F30:4-F29:4+F34:4-F35:4)}(0,)
	220	За звітний період	{@MAX(0,F37:3-F38:3+F40:3-F41:3-F42:3)}(0,)
		За попередній період	{@MAX(0,F37:4-F38:4+F40:4-F41:4-F42:4)}(0,)
	225	За звітний період	{@MAX(0,F38:3-F37:3-F40:3+F41:3+F42:3)}(0,)
		За попередній період	{@MAX(0,F38:4-F37:4-F40:4+F41:4+F42:4)}(0,)
280	За звітний період	{F48:3+F49:3+F50:3+F51:3+F52:3}(0,)	
	За попередній період	{F48:4+F49:4+F50:4+F51:4+F52:4}(0,)	

3.3. Для перевірки коректності вихідних даних, які будуть вводиться у вихідні таблиці сценарію, створіть контрольну таблицю, в якій визначте критерії перевірки на рівність активу та пасиву балансу на початок та кінець періоду відповідно до рис. 1.8.

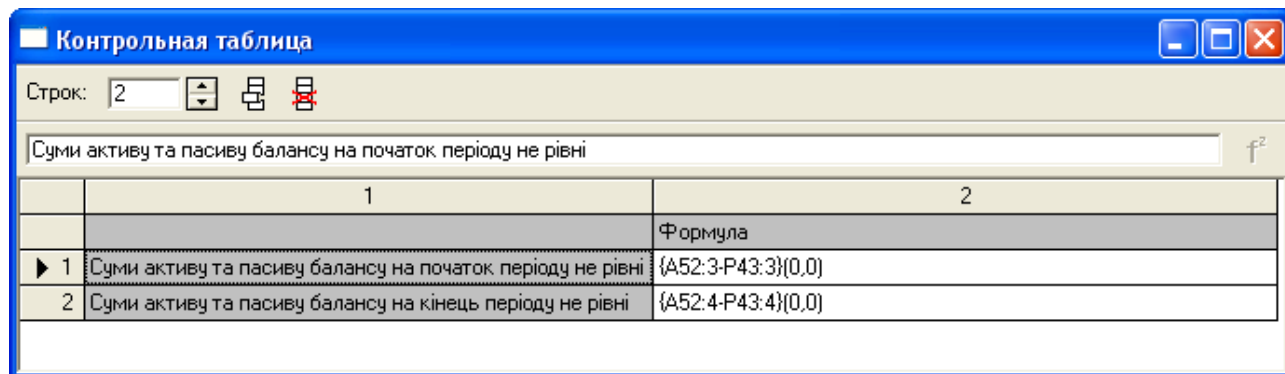

Рис. 1.8. Вікно шаблону контрольної таблиці

3.4. Перевірте правильність сценарію, натиснувши кнопку панелі інструментів програми «Редактор сценариев».

У разі відображення списку помилок у вікні «Список ошибок» виправте їх та повторіть перевірку правильності сценарію.

3.5. Збережіть створений сценарій у файлі сценарію.

Для цього виконайте команду «Файл - Сохранить как...», в діалоговому вікні якої відобразить папку "Audit Expert Professional/Scripts", введіть ім'я файла "ukr06.asb" та збережіть файл (рис. 1.9).

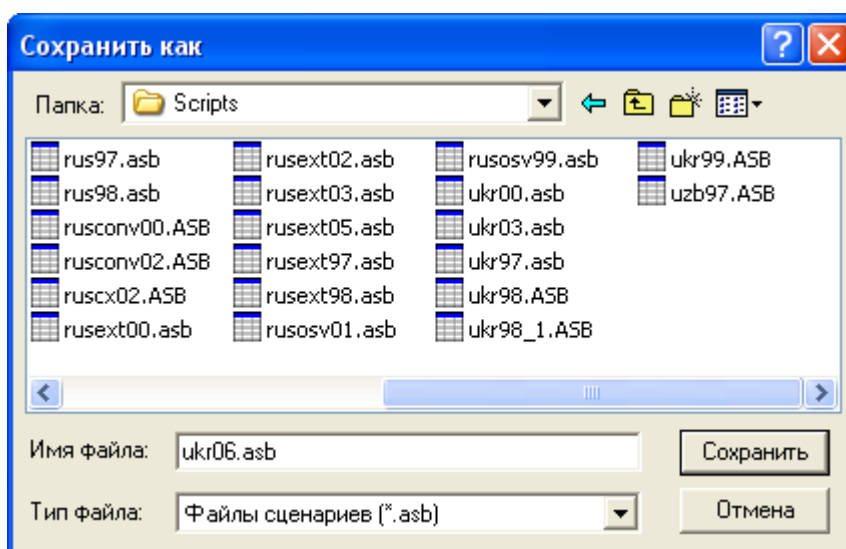

Рис. 1.9. Вікно збереження файла сценарію

4. Створіть сценарій для України за інші періоди, визначені в завданні, виконавши дії, аналогічні діям п.3, з врахуванням інформації в табл. 1.3, зберігши сценарії у файлах з іменами "ukr07.asb", "ukr08_04.asb", "ukr08_07.asb", "ukr11_04.asb", "ukr11_10.asb".

Таблиця 1.3

Зміни у шаблонах вихідних таблиць періодів сценарію по відношенню до сценарію за попередній період

Період сценарію.	Шаблон таблиці	Код рядка	Графа	Зміст комірки
1	2	3	4	5
01.2007 – 03.2008 р	Баланс (Актив)	035	На початок періоду	{A13:3-A14:3}(0,)
			На кінець періоду	{A13:4-A14:4}(0,)
		036	На початок періоду	{_A13:4}(0,)
			На кінець періоду	?(0,)
		037	На початок періоду	{_A14:4}(0,)
	На кінець періоду		?(0,)	
	110	Назва рядка «Поточні біологічні активи»		
	Звіт про ФР	061	За звітний період	?(0,)
			За попередній період	{^F14:3}(0,)
		091	За звітний період	?(0,)
За попередній період			{^F18:3}(0,)	
04.2008 – 06.2008 р	Баланс (Актив)	055	На початок періоду	{A20:3-A21:3}(0,)
			На кінець періоду	{A20:4-A21:4}(0,)
		056	На початок періоду	{_A20:4}(0,)
			На кінець періоду	?(0,)
		057	На початок періоду	{_A21:4}(0,)
			На кінець періоду	?(0,)
	275	На початок періоду	{_A51:4}(0,)	
		На кінець періоду	?(0,)	
	Баланс (Пасив)	605	На початок періоду	{_P39:4}(0,)
			На кінець періоду	?(0,)
	Звіт про ФР	176	За звітний період	?(0,)
			За попередній період	{^F32:3}(0,)
		177	За звітний період	?(0,)
За попередній період			{^F33:3}(0,)	
07.2008 – 03.2011 р	Баланс (Актив)	065	На початок періоду	{_A23:4}(0,)
			На кінець періоду	?(0,)
	231	На початок періоду	{_A46:4}(0,)	
		На кінець періоду	?(0,)	
04.2011 – 09.2011 р	Баланс (Актив)	020	Назва рядка «Незавершені капітальні інвестиції»	

1	2	3	4	5
04.2011 – 09.2011 р	Звіт про ФР	045	За звітний період	?(0,)
			За попередній період	{^F9:3}(0,)
10.2011 – 12.2011 р	Звіт про ФР	045	За звітний період	000
			За попередній період	000

5. Завершіть роботу в програмі «Редактор сценариев» системи «Audit Expert».

1.3. Питання для самоконтролю

1. Що таке сценарій системи «Audit Expert» та яке його призначення?
2. Для чого призначена програма «Редактор сценариев» системи «Audit Expert» та які режими роботи передбачені в ній?
3. Яке призначення шаблонів вихідних та аналітичних таблиць?
4. Які зміни та як можна робити в структурі шаблонів вихідних та аналітичних таблиць?
5. Які комірки шаблонів вихідних та аналітичних таблиць та як можна редагувати?
6. Які є типи нетекстових комірок в шаблонах вихідних та аналітичних таблиць, яке їхнє призначення та як вони визначаються?
7. Який синтаксис формул використовується в програмі «Редактор сценариев»?
8. Яку структуру мають посилання на комірки вихідних та аналітичних таблиць?
9. Який синтаксис функцій використовується в програмі «Редактор сценариев»?
10. Який склад та призначення функцій в програмі «Редактор сценариев»?
11. Яке призначення редактора формул та які правила роботи з ним?
12. Як визначається діапазон допустимих значень для розраховуваних та редаговуваних комірок?
13. Як перевірити правильність сценарію?
14. Що таке контрольна таблиця та які правила роботи з нею?

Тема 2. Підготовка до проведення фінансового аналізу

2.1. Теоретичні відомості

1. При підготовці до проведення фінансового аналізу підприємства необхідно визначити:

1) параметри проведення фінансового аналізу:

- сценарій фінансового аналізу;
- періодичність звітності;
- найменування та одиниці виміру основної та другої валют;
- період проведення фінансового аналізу;
- набір методик фінансового аналізу;
- нормативні значення фінансових показників;

2) настроювання:

- відображення таблиць;
- додаткових даних;
- аналітичних таблиць;

3) курси валют (другої валюти по відношенню до основної валюти).

Інформація про параметри проведення фінансового аналізу та настроювання зберігається в файлах системи «Audit Expert», а інформація про курси валют зберігається в файлі *"rates.aer"* папки *"Audit Expert Professional/Rates"*.

2. Створити файл системи «Audit Expert» можна в ручному режимі та режимі майстра. Режим майстра полегшує процес створення файла та дозволяє визначити параметри проведення фінансового аналізу в процесі роботи майстра.

Вибір сценарію фінансового аналізу визначається країною підприємства. В якості значень періодичності звітності можна вибрати місяць, квартал, півріччя або рік. Основною валютою є національна валюта країни підприємства, а другою валютою – стабільна світова валюта. Період проведення фінансового аналізу визначається на підставі визначеної періодичності звітності. Набір методик фінансового аналізу залежить від виду підприємства. Нормативні значення фінансових показників визначаються галуззю економіки, до якої належить підприємство.

По завершенню роботи майстра створення файла з'являється головне вікно системи, закладка вихідних даних якого містить список вихідних таблиць сценарію фінансового аналізу та таблицю додаткових даних, а закладка результатів містить список аналітичних таблиць сценарію та вибраних методик фінансового аналізу. Інші параметри фінансового аналізу відображаються в окремому вікні інформації.

3. Методика фінансового аналізу визначається як набір аналітичних таблиць з фінансовими показниками та формулами для їх розрахунку, який разом з графіками, діаграмами та звітами, які можна будувати на їх основі, зберігається в шаблонах методик фінансового аналізу системи «Audit Expert».

Методики фінансового аналізу, які не відображаються у складі методик при роботі майстра створення файла, можна вибрати з існуючих шаблонів методик фінансового аналізу системи «Audit Expert». Власні або відредаговані методики фінансового аналізу можна зберегти в шаблонах методик фінансового аналізу системи «Audit Expert». Вибір та збереження методик фінансового аналізу здійснюється в режимі обміну аналітичними таблицями між створеним файлом системи та шаблонами методик фінансового аналізу системи «Audit Expert».

Склад шаблонів методик фінансового аналізу системи «Audit Expert», придатних для України, наведено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Шаблони методик фінансового аналізу системи «Audit Expert»

Файл шаблону	Методика фінансового аналізу
normalu.aet	Фінансові показники ліквідності, структури капіталу, рентабельності, ділової активності
break.aet	Аналіз беззбитковості
dup.aet	Багатофакторний аналіз по методиці Дюпон
dupont.aet	Аналіз рентабельності власного капіталу
fiер.aet	Фінансові показники (на кінець періоду)
liquidit.aet	Аналіз ліквідності
loans.aet	Оцінка фінансового стану позичальника
mfs.aet	Матриця фінансових стратегій

4. Настроювання відображення таблиць дозволяють визначити:

- тип даних числових комірок таблиць: значення, ланцюговий приріст (відносно попереднього періоду), приріст за рік (відносно попереднього року), приріст за всі періоди (відносно першого періоду) в абсолютних або відносних одиницях;
- основну або другу валюти числових комірок таблиць;
- мову текстової інформації в таблицях (українська, російська, англійська, німецька);
- періоди аналізу та порядок їх розташування (зліва направо або навпаки);
- кількість цифр після коми в числових значеннях (від 0 до 6);
- наявність роздільників між групами з трьох цифр в числових значеннях;
- найменування, накреслення та розмір шрифту;
- кольори виділених, незмінних, прогнозних та помилкових комірок;
- кольори комірок фінансових показників з нормальними, задовільними, поганими та критичними значеннями.

5. Настроювання таблиці додаткових даних дозволяє визначити склад додаткових змінних, значення яких використовуються для розрахунку показників аналітичних таблиць. Для кожної додаткової змінної визначаються найменування, кодове позначення з заголовних латинських літер та діапазон допустимих значень.

Додаткові змінні можна ввести в ручному режимі та шляхом копіювання з шаблонів методик фінансового аналізу, які їх використовують, в режимі обміну додатковими таблицями між файлом системи та шаблонами методик фінансового аналізу.

6. Настроювання аналітичних таблиць дозволяє створити та відредагувати шаблони аналітичних таблиць.

Не підлягають редагуванню шаблони таблиць «Баланс» та «Прибыли-Убытки», які створені на етапі створення сценарію фінансового аналізу, а також шаблон таблиці «Финансовые показатели», який містить формули розрахунку основних фінансових показників на основі таблиць «Баланс» та «Прибыли-Убытки».

Примітка. Розрахункові формули підсумкових комірок таблиць

«Баланс», «Прибыли-Убытки» та «Финансовые показатели» містяться в файлах шаблонів методик фінансового аналізу системи «Audit Expert».

При створенні (редагуванні) шаблонів аналітичних таблиць перш за все слід визначити (відредагувати) їхні найменування та символічні позначення з заголовних латинських букв. Після цього можна додавати (видаляти) рядки аналітичних таблиць, визначаючи їхні найменування та розрахункові формули. При цьому розрахункові формули можна вводити безпосередньо в комірки таблиць або використовувати для цього редактор формул аналогічно роботі в програмі «Редактор сценариев».

Додатковими можливостями настроювання шаблонів аналітичних таблиць є :

1) використання кольорової інтерпретації значень комірок аналітичних таблиць, що дозволяє відображати комірки різними кольорами залежно від того, якому діапазону значень належить значення комірки – діапазону нормальних, задовільних, поганих або критичних значень; виділення будь-якого рядка таблиці іншим кольором;

2) визначення режиму розрахунку прогнозних значень фінансових показників аналітичних таблиць – на підставі власних значень показників за базові періоди або на підставі прогнозних значень інших показників.

7. Настроювання курсів валют дозволяє відобразити інформацію вихідних та аналітичних таблиць не лише в основній національній валюті, а й в другій валюті.

Курси другої валюти потрібно вводити на кінець періодів (місяців, кварталів, півріч, років) фінансової звітності.

2.2. Практичне завдання

Мета завдання: Отримання навичок визначення параметрів проведення фінансового аналізу та настроювання при створенні файла системи «Audit Expert».

Постановка завдання:

1. На підставі створеного в програмі «Редактор сценариев» сценарію фінансового аналізу створити файл системи «Audit Expert» для підприємства «ТОВ «Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2», який містить:

1) параметри проведення фінансового аналізу:

- сценарій фінансового аналізу – *«Україна (Стандартний звіт)»*;
- періодичність звітності – *«Год»*;
- найменування та одиниці виміру основної та додаткової валют звітності – *«Гривна» - 1000, «Доллар США» - 1000*;
- період проведення фінансового аналізу – *«2009 год – 2011 год»*;
- набір методик проведення фінансового аналізу:
 - «Анализ ликвидности»*,
 - «Анализ безубыточности»*,
 - «Анализ рентабельности собственного капитала»*,
 - «Оценка финансового состояния заемщиков»*,
 - «Финансовые показатели (на конец периода)»*,
 - «Многофакторный анализ по методике Дюпон»*,
 - «Матрица финансовых стратегий»*;
- нормативні значення фінансових показників для галузі економіки – *«Пищевая промышленность»*;

2) настроювання:

- відображення таблиць – *стандартні настроювання*;
- таблиці додаткових даних – *додаткові змінні для розрахунку показників аналітичних таблиць*;
- аналітичних таблиць – *згідно з методиками фінансового аналізу*.

2. Заповнити курси валюти *«Доллар США»*.

Порядок виконання завдання:

1. Запустіть систему *«Audit Expert»* за допомогою команди меню Windows *«Пуск\Программы\Audit Expert Professional\Audit Expert»*, в результаті чого на екрані з'явиться порожнє вікно програми *«Audit Expert»*.

2. Створіть файл системи *«Audit Expert»* в режимі майстра.

Для цього виконайте команду *«Файл - Новый с Мастером...»*, в результаті чого розпочне роботу майстер створення файла, для переходу між вікнами якого використовуються кнопки *«Далее»* та *«Назад»*.

На першому кроці роботи майстра виберіть країну підприємства та вид підприємства (рис. 2.1).

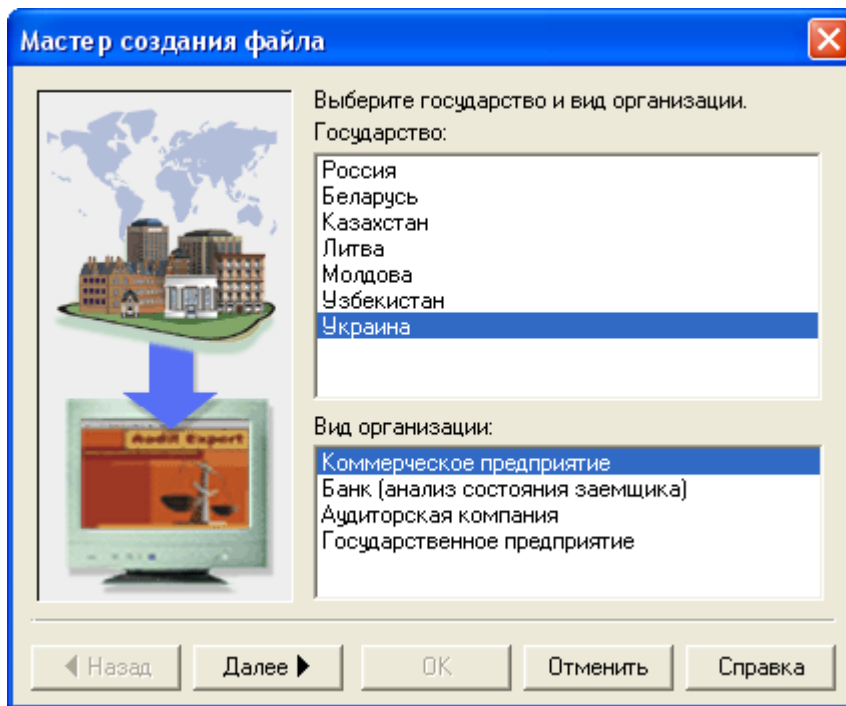

Рис. 2.1. Вікно майстра створення файла на першому кроці

На другому кроці роботи майстра виберіть галузь економіки підприємства (рис. 2.2).

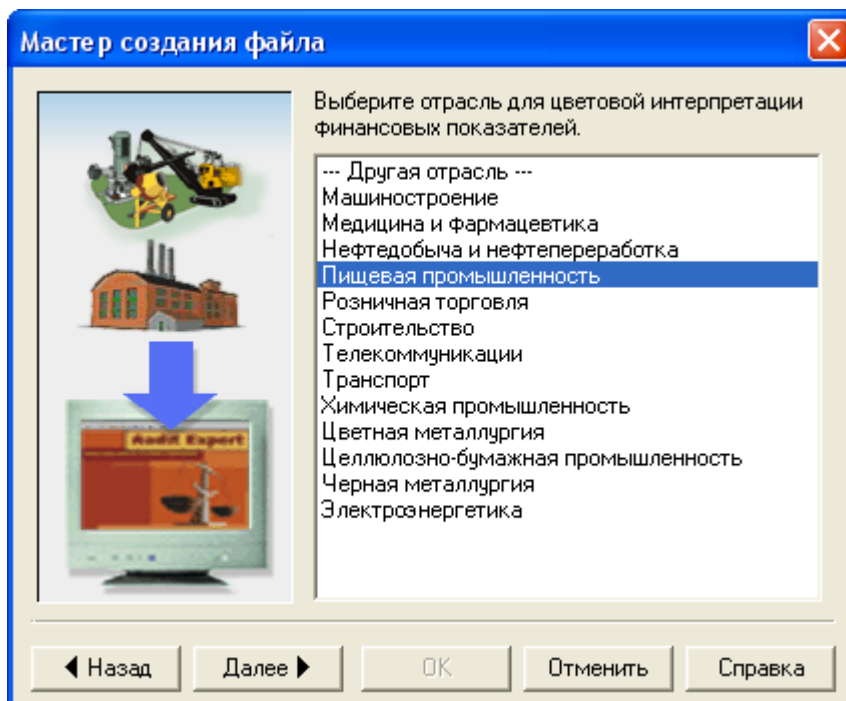

Рис. 2.2. Вікно майстра створення файла на другому кроці

На третьому кроці роботи майстра виберіть методики проведення

фінансового аналізу підприємства (рис. 2.3).

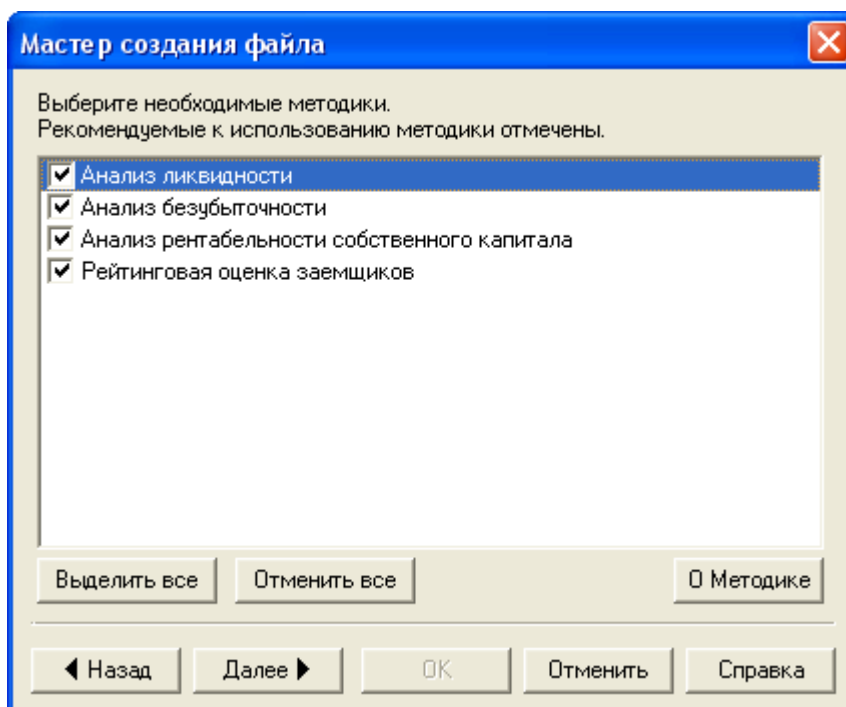

Рис. 2.3. Вікно майстра створення файла на третьому кроці

На четвертому кроці роботи майстра виберіть періодичність звітності, основну й другу валюти та їхні одиниці виміру (рис. 2.4).

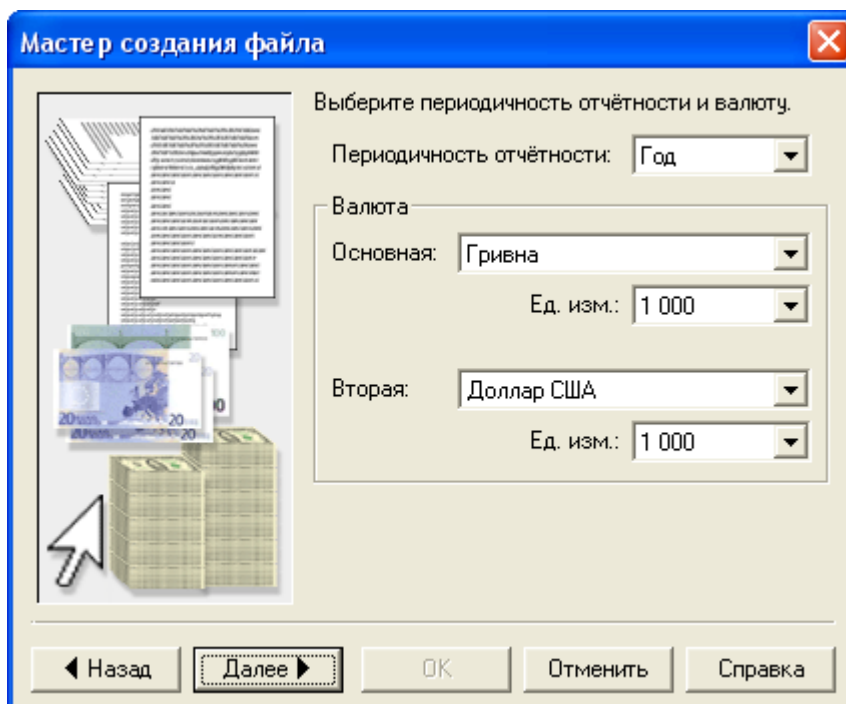

Рис. 2.4. Вікно майстра створення файла на четвертому кроці

На п'ятому кроці роботи майстра виберіть період проведення фінансового аналізу (рис. 2.5).

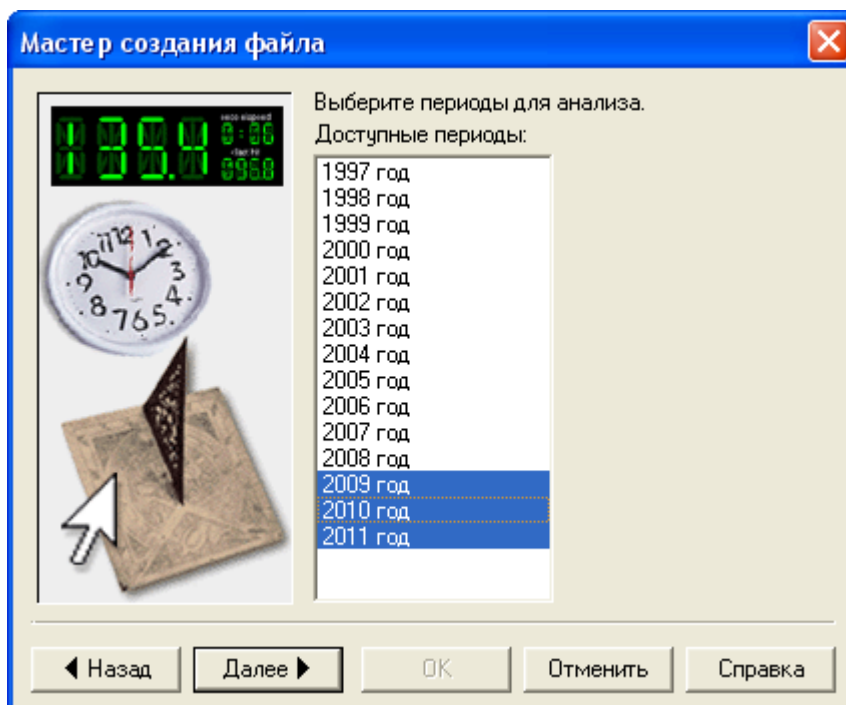

Рис. 2.5. Вікно майстра створення файла на п'ятому кроці

На шостому кроці роботи майстра вкажіть найменування підприємства та створюваного файла (рис. 2.6).

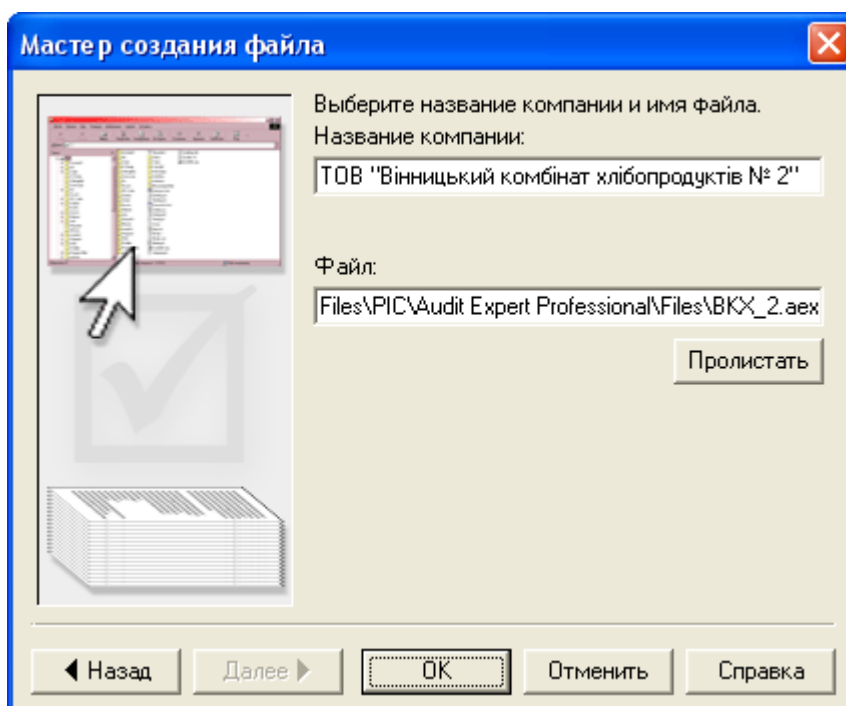
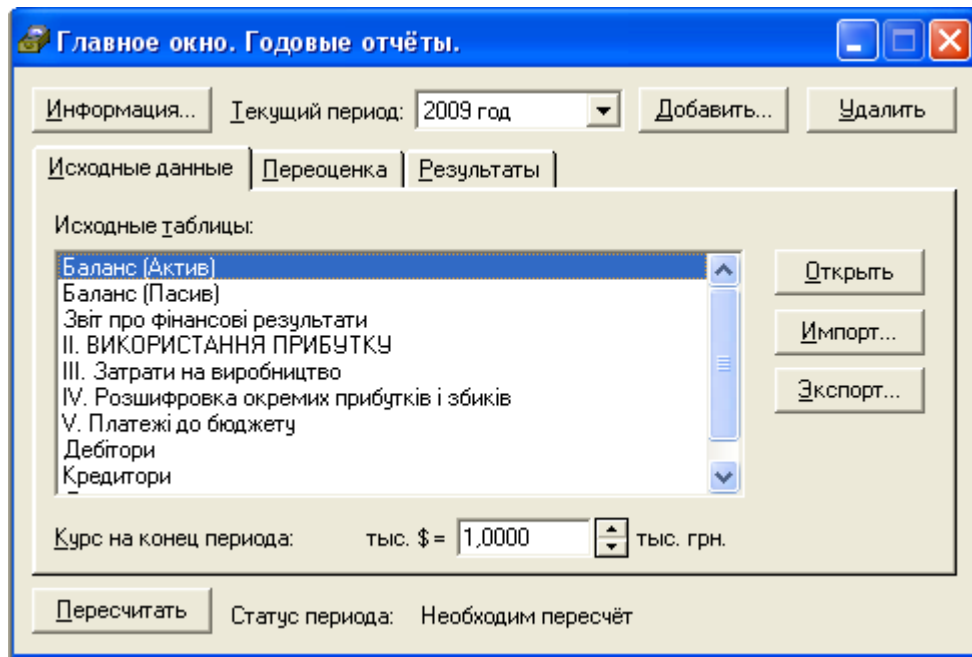

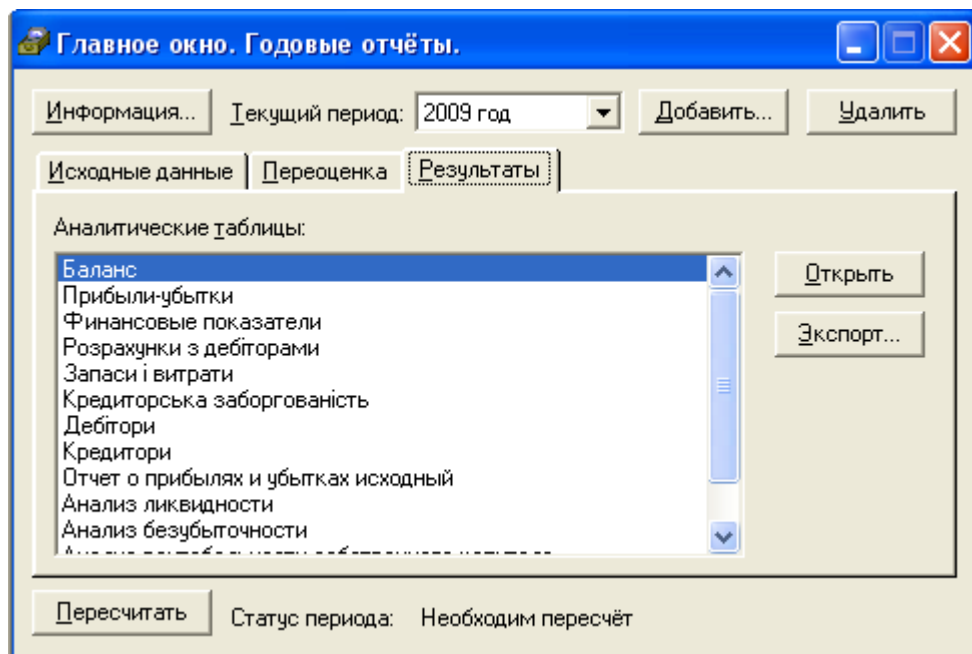
Рис. 2.6. Вікно майстра створення файла на шостому кроці

Завершіть роботу майстра, натиснувши кнопку «ОК», після чого у вікні повідомлення про те, що курс на цей період відсутній в довіднику, натисніть кнопку «ОК».

В результаті на екрані з'явиться головне вікно системи «Audit Expert» (рис. 2.7).

а)

б)

Рис. 2.7. Закладки «Исходные данные» (а) та «Результаты» (б) головного вікна системи

Закладки «Исходные данные» (рис. 2.7а) та «Результаты» (рис. 2.7б) головного вікна системи містять відповідно вихідні та аналітичні таблиці, склад яких відповідає вибраному сценарію фінансового аналізу. Окрім того, закладка «Исходные данные» містить таблицю «Дополнительные данные», а закладка «Результаты» містить таблиці «Финансовые показатели», «Анализ ликвидности», «Анализ безубыточности», «Анализ рентабельности собственного капитала» та «Оценка финансового состояния заемщика», які відповідають вибраним методикам фінансового аналізу.

Для відображення інших параметрів проведення фінансового аналізу натисніть кнопку «Информация...» в головному вікні системи, в результаті чого з'явиться вікно, наведене на рис. 2.8.

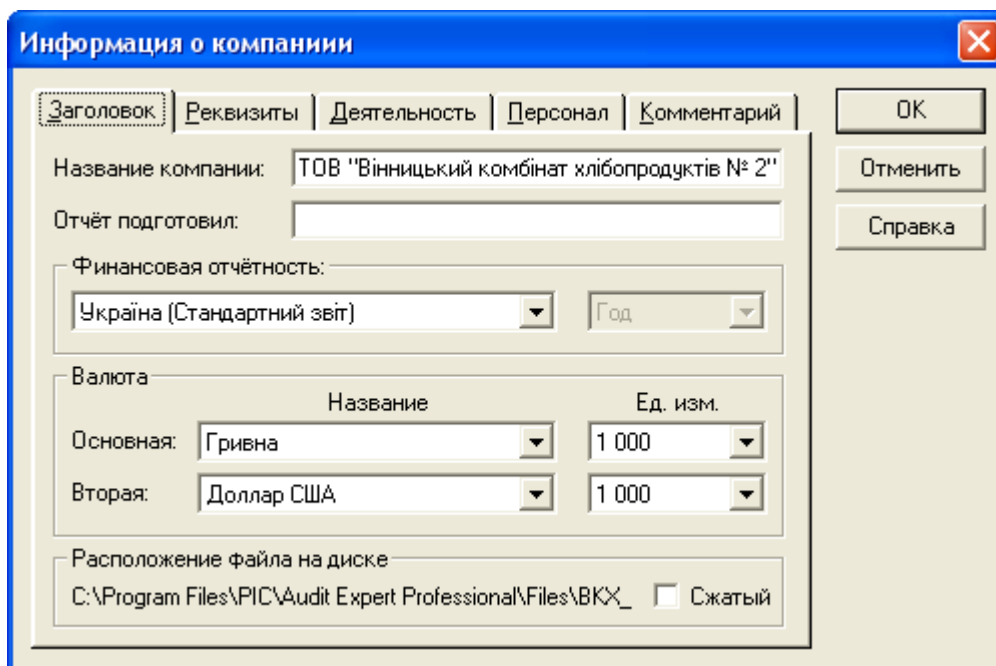

Рис. 2.8. Вікно «Информация...» головного вікна системи

3. Завантажте в створений файл системи методики фінансового аналізу «Финансовые показатели (на конец периода)», «Многофакторный анализ по методике Дюпон», «Матрица финансовых стратегий» з шаблонів системи «Audit Expert», які зберігаються в файлах "fiep.aet", "dup.aet", "mfs.aet" папки "Audit Expert Professional\Template\Methods".

Для завантаження окремої методики виконайте команду «Настройка - Обмен с Шаблоном...».

У вікні «Обмен с шаблоном» натисніть кнопку «Пролить...», після чого у вікні «Открыть шаблон» виберіть та відкрийте файл шаблону. В результаті поле «Название» буде містити найменування вибраного шаблону, а поле «Файл» – найменування файла вибраного шаблону.

В списку аналітичних таблиць шаблону (ліва нижня частина вікна) виділіть аналітичну таблицю з найменуванням методики фінансового аналізу, після чого натисніть кнопку «Копировать►». В результаті в списку аналітичних таблиць файла (права нижня частина вікна) з'явиться таблиця з найменуванням методики фінансового аналізу.

Для завершення обміну з шаблоном натисніть кнопку «ОК» у вікні «Обмен с шаблоном».

Приклад вікна «Обмен с шаблоном» для завантаження методики «Финансовые показатели (на конец периода)» наведено на рис. 2.9.

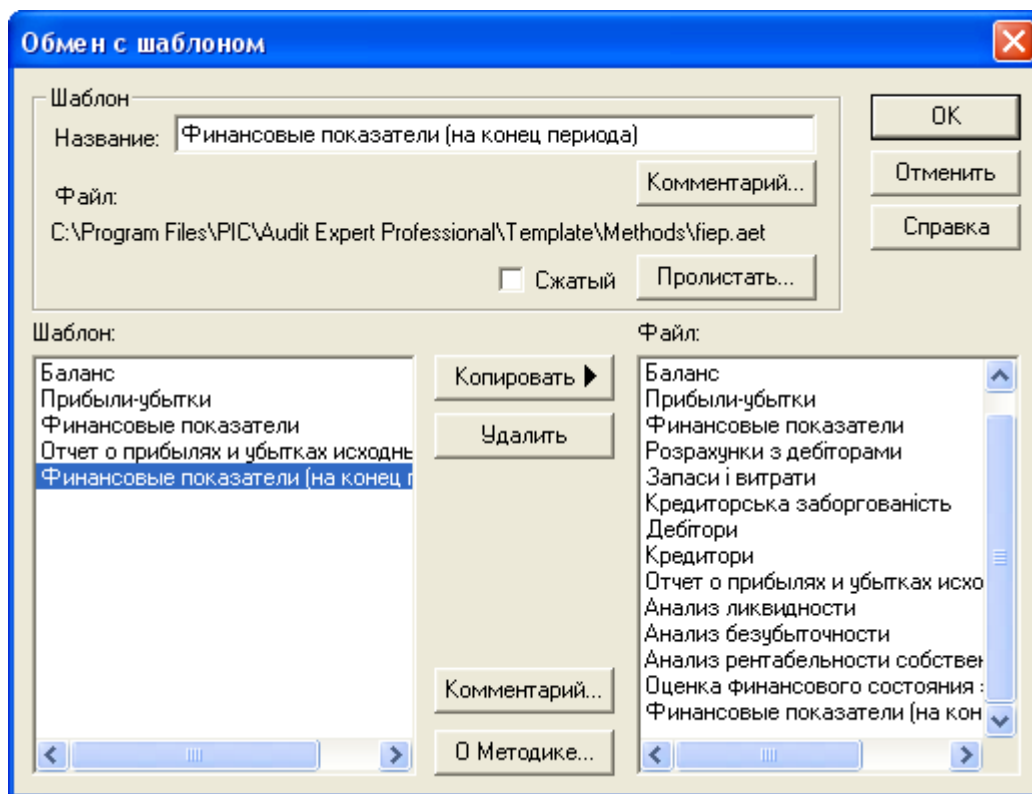
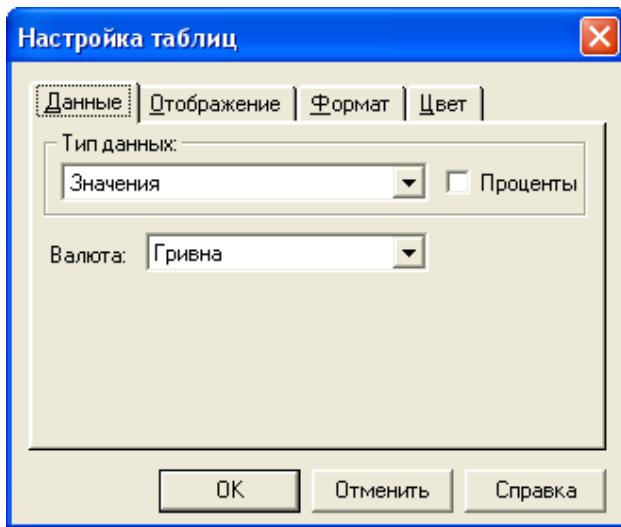

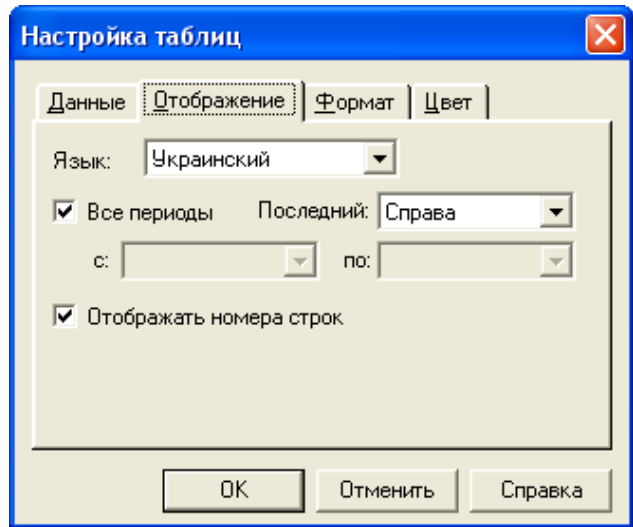
Рис. 2.9. Вікно «Обмен с шаблоном»

Переконайтесь, що в результаті завантаження в файл системи зазначених методик фінансового аналізу закладка «Результаты» головного вікна системи містить аналітичні таблиці з найменуваннями цих методик фінансового аналізу.

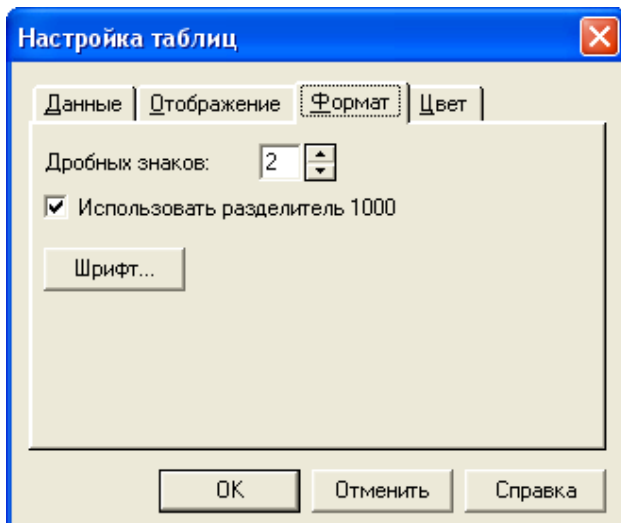
4. Визначте настроювання відображення таблиць (команда «*Настройка - Отображение Таблиц...*») відповідно до рис. 2.10.

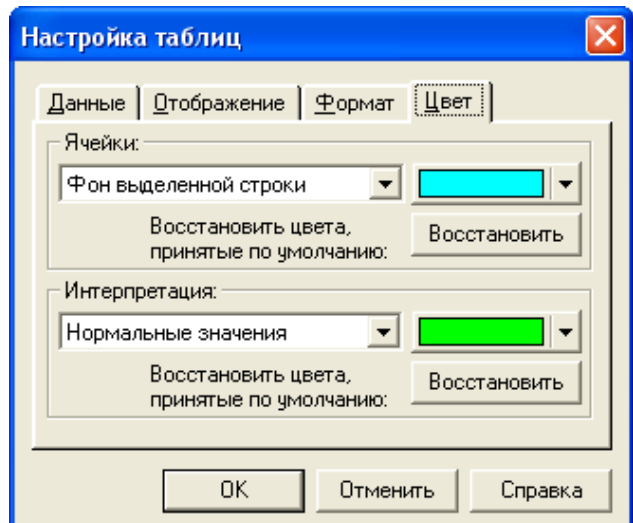
а)

б)

в)

г)

Рис. 2.10. Закладки «Данные» (а), «Отображение» (б), «Формат» (в) та «Цвет» (г) вікна «Настройка таблиц»

5. Визначте настроювання додаткових даних (команда «*Настройка – Дополнительные Данные...*») відповідно до рис. 2.11.

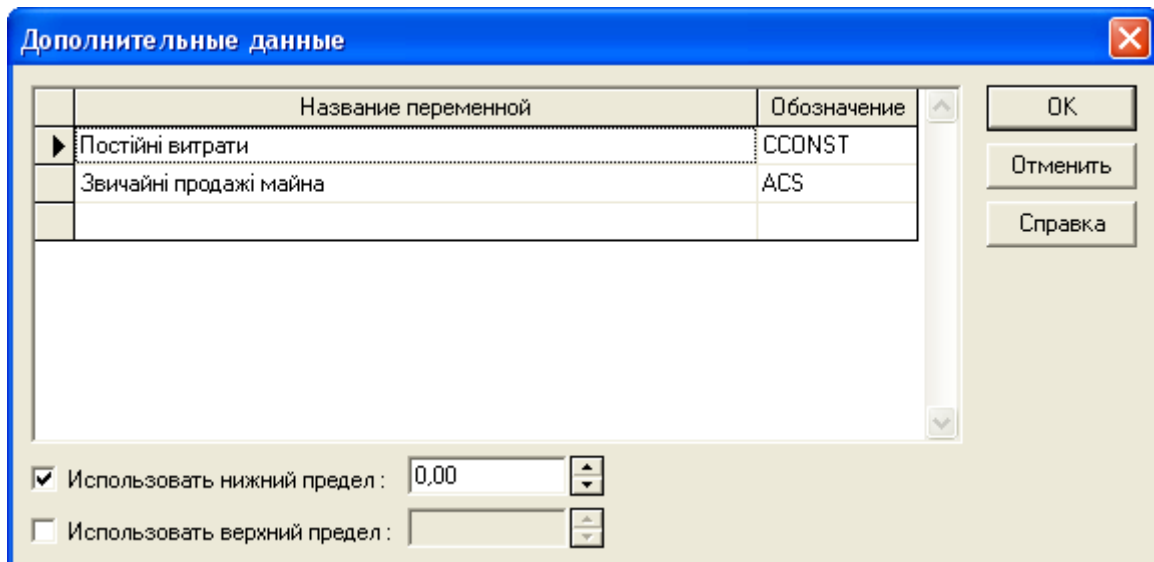

Рис. 2.11. Вікно «Дополнительные данные»

6. Визначте настроювання аналітичних таблиць.

6.1. Відредагуйте розрахункову формулу коефіцієнта термінової ліквідності аналітичної таблиці «Финансовые показатели».

6.1.1. Відкрийте файл *"normalu.aet"* з папки *"Audit Expert Professional/Template"* за допомогою програми текстового редактора «Bred3», знайдіть в ньому розрахункову формулу *"@AVR(B2+B3+B5)/@AVR(B23)"* і замініть в ній цифру 5 на цифру 4, в результаті чого буде формула *"@AVR(B2+B3+B4)/@AVR(B23)"*, після чого збережіть відредагований файл. Повторіть ці дії з усіма файлами з папки *"Audit Expert Professional/Template/Branches"*.

6.1.2. Виконайте команду «Настройка - Обмен с Шаблоном...».

У вікні «Обмен с шаблоном» натисніть кнопку «Пролистать...», після чого у вікні «Открыть шаблон» виберіть та відкрийте файл шаблону *"normalu.aet"* з папки *"Audit Expert Professional/Template"*. В результаті поле «Название» буде містити найменування вибраного шаблону – «Стандартный отчет (Украина)», а поле «Файл» – найменування файла шаблону *"normalu.aet"*.

В списку аналітичних таблиць шаблону (ліва нижня частина вікна) виділіть аналітичну таблицю «Финансовые показатели», після чого натисніть кнопку «Копировать▶». У вікні запитання про необхідність замінити таблицю «Финансовые показатели» натисніть кнопку «Да».

Для завершення обміну з шаблоном натисніть кнопку «ОК».

6.2. Відредагуйте найменування аналітичних таблиць і найменування та розрахункові формули їхніх рядків.

Для цього виконайте команду «*Настройка - Аналитические Таблицы...*», у вікні якої (рис. 2.12) зробіть необхідні редагування згідно з табл. 2.2 – 2.8. Формули, які необхідно відредагувати, виділено жирним.

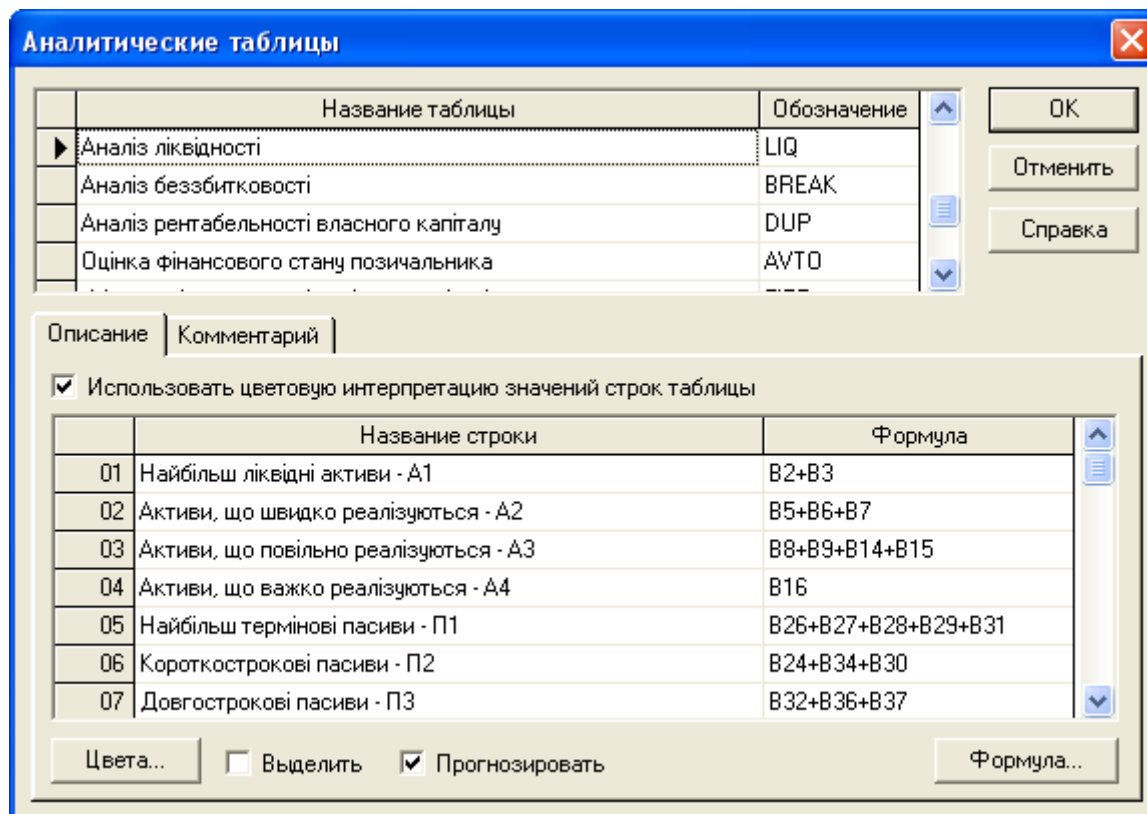

Рис. 2.12. Вікно «*Аналитические таблицы*»

Таблица 2.2

Шаблон аналітичної таблиці «*Анализ ликвидности*»

Назва рядка	Формула
Наибольш ликвидные активы - A1	B2+B3
Активы, что швидко реалізуються - A2	B5+B6+B7
Активы, что повільно реалізуються - A3	B8+B9+B14+B15
Активы, что тяжело реалізуються - A4	B16
Наибольш термінові пасиви - П1	B26+B27+B28+B29+B31
Короткострокові пасиви - П2	B24+B34+B30
Довгострокові пасиви - П3	B32+B36+B37
Постійні пасиви - П4	B38+B33
АБСОЛЮТНІ ПОКАЗНИКИ	
Забезпечення зобов'язань активами – 1-а група терміновості	LIQ1-LIQ5

Продовження табл. 2.2

Назва рядка	Формула
Забезпечення зобов'язань активами – 2-а група терміновості	LIQ2-LIQ6
ПОТОЧНА ЛІКВІДНІСТЬ	LIQ10+LIQ11
ПЕРСПЕКТИВНА ЛІКВІДНІСТЬ	LIQ3-LIQ7
КОЕФІЦІЄНТИ ЛІКВІДНОСТІ	
Коефіцієнт поточної ліквідності	$(LIQ1+LIQ2+LIQ3)/(LIQ5+LIQ6)$
Коефіцієнт термінової ліквідності	$(LIQ1+LIQ2)/(LIQ5+LIQ6)$
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$LIQ1/(LIQ5+LIQ6)$

Таблиця 2.3

Шаблон аналітичної таблиці «Аналіз беззбитковості»

Назва рядка	Формула
Сумарні операційні доходи	I1
Сумарні операційні витрати:	I2+I4
в тому числі постійні витрати	CCONST
в тому числі змінні витрати	BREAK2-BREAK3
Прибуток від реалізації	BREAK1-BREAK2
Виручка	I1
Точка беззбитковості	$BREAK3*I1/(I1-BREAK4)$
Запас фінансової міцності	I1-BREAK7
Запас фінансової міцності, % до виручки	$BREAK8*100/I1$

Таблиця 2.4

Шаблон аналітичної таблиці «Аналіз рентабельності власного капіталу»

Назва рядка	Формула
ДВОЧЛЕННА МОДЕЛЬ	
Рентабельність активів	$I14/B22$
Фінансовий важіль	$B22/B38$
ТРИЧЛЕННА МОДЕЛЬ	
Рентабельність продажів	$I14/I1$
Обіговість активів	$I1/B22$
П'ЯТИЧЛЕННА МОДЕЛЬ	
Операційна рентабельність	$I7/I1$
Відсоткове навантаження	$I12/I7$
Податкове навантаження	$I14/I12$
Рентабельність власного капіталу (ROE)	$DUP8*DUP9*DUP10*DUP6*DUP3$

Шаблон аналітичної таблиці «Оцінка фінансового стану позичальника»

Назва рядка	Формула
РИЗИК НЕЛІКВІДНОСТІ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА	
Коефіцієнт термінової ліквідності (проміж. коеф. покриття) - K1	(B2+B3+B4)/B23
Категорія по показнику K1	@IF(AVTO2-0.8,1,1,@IF(AVTO2-0.5,2,2,3))
Коефіцієнт поточної ліквідності (загальний коеф. покриття) - K2	B1/B23
Категорія по показнику K2	@IF(AVTO4-1,1,1,@IF(AVTO4-0.5,2,2,3))
РИЗИК ЗНИЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ	
Коефіцієнт забезпечення власними засобами - K3	(B38-B16)/B1
Категорія по показнику K3	@IF(AVTO7-0.1,1,1,@IF(AVTO7-0.05,2,2,3))
Коефіцієнт співвідношення власних і позикових засобів - K4	B38/(B23+B35)
Категорія по показнику K4 (для торговельних підприємств)	@IF(AVTO9-0.6,1,1,@IF(AVTO9-0.4,2,2,3))
Категорія по показнику K4 (крім торговельних підприємств)	@IF(AVTO9-1,1,1,@IF(AVTO9-0.7,2,2,3))
РИЗИК НИЗЬКОЇ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ	
Рентабельність продажів (для торговельних підприємств) - K5	(I1-I2-I4)/I1
Категорія по показнику K5 (для торговельних підприємств)	@IF(AVTO13-0.15,1,1,@IF(AVTO13,2,2,3))
Рентабельність виробництва (для промислових підприємств) - K5	(I1-I2-I4)/(I2+I4)
Категорія по показнику K5 (для промислових підприємств)	@IF(AVTO15-0.12,1,1,@IF(AVTO15,2,2,3))
РЕЗУЛЬТАТИ ДЛЯ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Сума балів	AVTO3*0.05+AVTO5*0.42+AVTO8*0.11+ +AVTO10*0.21+AVTO14*0.21
КЛАС ПОЗИЧАЛЬНИКА	@IF(AVTO18-2.42,3,3,@IF(AVTO18-1.05,2,2,1))
Сума балів	AVTO3*0.05+AVTO5*0.42+AVTO8*0.11+ +AVTO11*0.21+AVTO16*0.21
КЛАС ПОЗИЧАЛЬНИКА	@IF(AVTO21-2.42,3,3,@IF(AVTO21-1.05,2,2,1))

Шаблон аналітичної таблиці «Фінансові показники (на кінець періоду)»

Назва рядка	Формула
Показники ліквідності:	
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$(B2+B3)/B23$
Коефіцієнт термінової ліквідності (QR)	$(B2+B3+B4)/B23$
Коефіцієнт поточної ліквідності (CR)	$B1/B23$
Чистий оборотний капітал (NWC)	$(B1-B23)/RATE$
Показники структури капіталу:	
Коефіцієнт фінансової незалежності (EQ/TA)	$@MAX(0,B38)/B22$
Сумарні зобов'язання до активів (TD/TA)	$(B35+B23)/B22$
Сумарні зобов'язання до власн. капіталу (TD/EQ)	$(B35+B23)/@MAX(0,B38)$
Довгостр. зобов'язання до активів (LTD/TA)	$B35/B22$
Довгостр. зобов'язання до необоротних активів (LTD/FA)	$B35/B16$
Коефіцієнт покриття процентів (TIE), раз	$@TOYG(I7)/@TOYG(I9)$
Показники рентабельності:	
Рентабельність продажів (ROS), %	$@TOYG(I14)/@TOYG(I1)*100$
Рентабельність власного капіталу (ROE), %	$@TOYG(I14)/@MAX(0,B38)*100$
Рентабельність поточних активів (RCA), %	$@TOYG(I14)/B1*100$
Рентабельність необоротних активів (RFA), %	$@TOYG(I14)/B16*100$
Рентабельність інвестицій (ROI), %	$@TOYG(I14)/@MAX(0,B38+B35)*100$
Показники ділової активності:	
Обіговість робочого капіталу (NCT), раз	$@TOYG(I1)/@MAX(0,B1-B23)$
Обіговість основних засобів (FAT), раз	$@TOYG(I1)/B16$
Обіговість активів (TAT), раз	$@TOYG(I1)/B22$
Обіговість запасів (ST), раз	$@TOYG(I2)/B9$
Період дебіторської заборгованості (CP), дн.	$(B8+B4)/@TOYG(I1)*365$

Таблиця 2.7

Шаблон аналітичної таблиці «Багатофакторний аналіз по методиці Дюпон»

Назва рядка	Формула
Рентабельність власного капіталу (ROE)	DUPONT3*DUPONT4
РІВЕНЬ I	
1. Рентабельність активів	I14/B22
2. Фінансовий важіль	B22/B38
РІВЕНЬ II	
1.1. Рентабельність продажів	I14/I1
1.2. Обіговість активів	I1/B22
2.1. Валюта балансу	B44
2.2. Власний капітал	B38
РІВЕНЬ III	
1.1.1. Чистий прибуток	I14
1.1.2; 1.2.1. Виручка від реалізації	I1
1.2.2. Активи	B22
2.1.1. Залучений капітал	B23+B35
2.1.2. Власний капітал	B38
РІВЕНЬ IV	
1.1.1-2.1. Операційна рентабельність	I7/I1
1.1.1-2.2. Відсоткове навантаження	I12/I7
1.1.1-2.3. Податкове навантаження	I14/I12
1.2.2.1. Оборотні активи	B1
1.2.2.2. Необоротні активи	B16
2.1.1.1. Короткострокова кред. заборгованість	B23
2.1.1.2. Довгострокова кред. заборгованість	B35
РІВЕНЬ V	
1.1.1-2.1.1. Операційний прибуток	I7
1.1.1-2.2.1. Прибуток до податку	I12
1.1.1-2.3.1. Чистий прибуток	I14

Таблиця 2.8

Шаблон аналітичної таблиці «Матриця фінансових стратегій»

Назва рядка	Формула
Результат фінансової діяльності	MFS2+MFS3-MFS4-MFS5
Зміна позикових засобів	B23+B35
Операційні доходи	I5+I8
Операційні витрати	I6+I9
Податок на прибуток	I13

Назва рядка	Формула
Результат господарської діяльності	MFS7-MFS8-MFS9+MFS10
Брутто-результат експлуатації інвестицій	I12
Фінансово-експлуатаційні потреби	B5+B7+B9+B21-B25
Виробничі інвестиції	B20
Звичайні продажі майна	ACS
Результат фінансово-господарської діяльності	MFS1+MFS6

6.3. Збережіть відредаговані аналітичні таблиці «Аналіз ліквідності», «Аналіз беззбитковості», «Аналіз рентабельності власного капіталу», «Оцінка фінансового стану позичальника», «Фінансові показники (на кінець періоду)», «Багатофакторний аналіз по методиці Дюпон», «Матриця фінансових стратегій» в файлах шаблонів методик фінансового аналізу "liquidit.aet", "break.aet", "dupont.aet", "loans.aet", "fier.aet", "dup.aet", "mfs.aet" папки "Audit Expert Professional/Template/Methods".

Для збереження окремої аналітичної таблиці виконайте команду «Настройка - Обмен с Шаблоном...». У вікні «Обмен с шаблоном» натисніть кнопку «Пролістать...», після чого у вікні «Открыть шаблон» виберіть та відкрийте необхідний файл шаблону. В результаті поле «Название» буде містити найменування вибраного шаблону, а поле «Файл» – найменування файла вибраного шаблону.

В списку аналітичних таблиць файла (права нижня частина вікна) виділіть аналітичну таблицю з найменуванням методики фінансового аналізу, після чого натисніть кнопку «Копировать». У вікні запитання про необхідність замінити таблицю натисніть кнопку «Да».

Для завершення обміну з шаблоном натисніть кнопку «ОК» у вікні «Обмен с шаблоном».

Приклад вікна «Обмен с шаблоном» для збереження аналітичної таблиці «Аналіз ліквідності» наведено на рис. 2.13.

7. Введіть курси валюти «Доллар США».

Для цього виконайте команду «Настройка - Курсы Валют...», у вікні якої (рис. 2.14) введіть в хронологічному порядку курси валюти на кінець місяців згідно з табл. 2.9, виділяючи нижню комірку списку курсів валют та натискаючи клавішу «Ins».

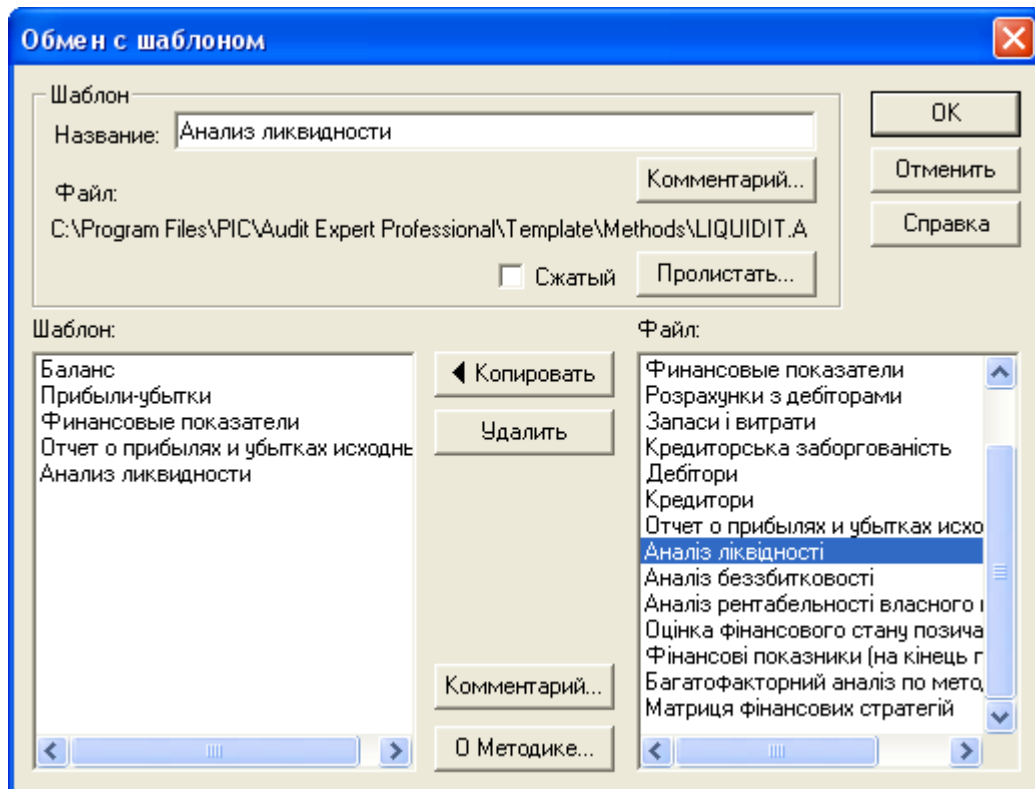

Рис. 2.13. Вікно «Обмен с шаблоном»

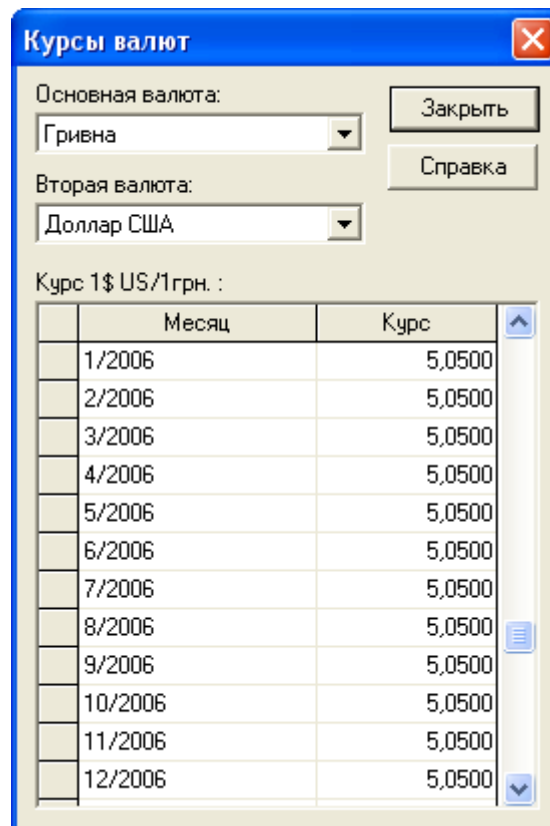

Рис. 2.14. Вікно «Курсы валют»

Курси валюти «Доллар США» за період 01/2006 – 12/2011 р.

Місяць/Рік	Курс	Місяць/Рік	Курс	Місяць/Рік	Курс	Місяць/Рік	Курс
1/2006	5,05	7/2007	5,05	1/2009	7,70	7/2010	7,8932
2/2006	5,05	8/2007	5,05	2/2009	7,70	8/2010	7,8861
3/2006	5,05	9/2007	5,05	3/2009	7,70	9/2010	7,9135
4/2006	5,05	10/2007	5,05	4/2009	7,70	10/2010	7,9116
5/2006	5,05	11/2007	5,05	5/2009	7,6188	11/2010	7,9380
6/2006	5,05	12/2007	5,05	6/2009	7,6303	12/2010	7,9617
7/2006	5,05	1/2008	5,05	7/2009	7,6980	1/2011	7,9400
8/2006	5,05	2/2008	5,05	8/2009	7,9890	2/2011	7,9307
9/2006	5,05	3/2008	5,05	9/2009	8,01	3/2011	7,9600
10/2006	5,05	4/2008	5,05	10/2009	8,00	4/2011	7,9654
11/2006	5,05	5/2008	4,8520	11/2009	7,9809	5/2011	7,9706
12/2006	5,05	6/2008	4,8489	12/2009	7,9850	6/2011	7,9723
1/2007	5,05	7/2008	4,8451	1/2010	8,0012	7/2011	7,9712
2/2007	5,05	8/2008	4,8457	2/2010	7,9900	8/2011	7,9707
3/2007	5,05	9/2008	4,8610	3/2010	7,9250	9/2011	7,9727
4/2007	5,05	10/2008	5,7604	4/2010	7,9259	10/2011	7,9770
5/2007	5,05	11/2008	6,7418	5/2010	7,9251	11/2011	7,9897
6/2007	5,05	12/2008	7,70	6/2010	7,9070	12/2011	7,9898

8. Збережіть файл системи «Audit Expert».

Для цього виконайте команду «Файл - Сохранить», в результаті чого файл системи "ВКХ_2.aex" буде збережено в папці "Audit Expert Professional/Files".

9. Завершіть роботу в системі «Audit Expert».

2.3. Питання для самоконтролю

1. Які параметри та налаштування визначають при підготовці до проведення фінансового аналізу?

2. Де зберігається інформація, яка використовується при проведенні фінансового аналізу, та яка програма для цього використовується?

3. Яке є режими створення файлів системи «Audit Expert»? Опишіть роботу майстра створення файла системи на кожному кроці.

4. Яка інформація міститься в головному вікні системи «Audit Expert»?

5. Які засоби системи «Audit Expert» визначають методику проведення фінансового аналізу, де вони зберігаються?

6. Які є шаблони методик фінансового аналізу системи «Audit Expert», придатних для України?

7. Як здійснюється обмін методиками фінансового аналізу між файлами та шаблонами системи «Audit Expert»?

8. Які режими налаштування відображення таблиць можна визначити в системі «Audit Expert» та як це зробити?

9. Що визначається в налаштуваннях додаткових даних системи «Audit Expert» та як це зробити?

10. Що визначається в налаштуваннях аналітичних таблиць системи «Audit Expert» та як це зробити?

11. Які аналітичні таблиці не підлягають редагуванню?

12. В чому полягає кольорова інтерпретація значень комірок аналітичних таблиць та як її визначити?

13. Які є режими розрахунку прогнозних значень фінансових показників аналітичних таблиць та як вони встановлюються?

14. Для чого призначений список курсів валют та як з ним працювати?

Тема 3. Проведення фінансового аналізу

3.1. Теоретичні відомості

1. Для проведення фінансового аналізу підприємства на підставі даних фінансової звітності (додаток А) в системі «Audit Expert» необхідно:

- ввести загальну інформацію про підприємство;
- ввести вихідні дані підприємства за звітні періоди аналізу (дані фінансової звітності підприємства та інші додаткові дані);
- ввести дані переоцінки активів і пасивів балансу підприємства за звітні періоди аналізу (за необхідності);
- визначити режими проведення розрахунку та виконати розрахунок результатів аналізу;
- відобразити результати аналізу та ознайомитись з ними.

2. Загальну інформацію про підприємство (реквізити, діяльність та персонал підприємства) вводять на закладках вікна інформації головного вікна системи.

3. Вихідні дані підприємства вводять для кожного звітного періоду у вихідні таблиці на закладці вихідних даних головного вікна системи. Вихідні дані можна ввести у вихідні таблиці в ручному режимі або шляхом імпортування із зовнішніх текстових файлів, які мають структуру, підтримувану системою. Крім того, інформацію вихідних таблиць можна зберегти у зовнішніх текстових файлах в режимі експортування, визначивши склад та формат експортованих даних.

4. Для врахування змін вартості активів і пасивів балансу за звітні періоди по відношенню до деякого періоду можна здійснити їх переоцінку. Переоцінку можна робити як для будь-яких статей активу і пасиву балансу в цілому, так і для всіх елементів будь-яких статей активу і пасиву балансу. Переоцінка здійснюється шляхом множення балансової вартості статей або елементів активів і пасивів балансу на визначені для них коефіцієнти переоцінки (від 0 до 1000). Щоб переоцінка мала економічний сенс, різні статті або елементи активів і пасивів балансу повинні переоцінюватись з використанням різних коефіцієнтів переоцінки, інакше відносні фінансові показники не змінять свої значення.

Дані переоцінки активів і пасивів балансу вводять в таблиці переоцінки активів і пасивів балансу на закладці переоцінки головного вікна системи. При цьому дані вартості статей або елементів активу і пасиву балансу до переоцінки повинні відповідати даним вихідних таблиць активу і пасиву балансу. Склад та опис таблиць переоцінки наведено в додатку Б.

При використанні переоцінки зміни в вартості активів і пасивів балансу у вихідних таблицях активів і пасивів балансу не відображаються, а в аналітичних таблицях відповідні зміни відображаються після виконання розрахунку. Крім того, загальна величина змін вартості активів і пасивів балансу відображається в статті додаткового капіталу аналітичної таблиці балансу за звітні періоди.

5. До проведення розрахунку фінансових показників необхідно визначити режими проведення розрахунку:

- враховувати переоцінку чи ні;
- враховувати деномінацію чи ні;
- розраховувати прогностні значення фінансових показників чи ні.

Якщо встановлено режим врахування переоцінки, то розрахунок показників фінансового аналізу здійснюється з врахуванням даних переоцінки активів і пасивів балансу, введених на закладці переоцінки головного вікна системи.

Якщо встановлено режим врахування деномінації, то при розрахунку даних аналітичних таблиць дані вихідних таблиць приводяться до деномінованих значень.

Якщо встановлено режим розрахунку прогностних значень фінансових показників, то необхідно визначити кількість прогностних і базових (звітних) періодів аналізу та метод розрахунку прогностних значень (середнє арифметичне, поліном 1-го порядку, поліном 2-го порядку, крива росту). При отриманні прогностних значень, які явно не відповідатимуть реальній дійсності, їхні значення можна відредагувати вручну, після чого виконати перерахунок для прогностного періоду аналізу.

Розрахунок результатів аналізу можна виконати для поточного (звітного або прогностного) періоду, зазначеного в головному вікні системи, або для всіх періодів аналізу.

6. Результати аналізу поточного (звітнього або прогнозного) періоду містяться в аналітичних таблицях на закладці результатів головного вікна системи, а результати аналізу всіх періодів містяться в аналітичних таблицях результатів головного меню системи. При перегляді результатів аналізу можна змінювати типи даних та валюту. Крім того, можна ознайомитись з загальною інформацією про аналітичні таблиці та методикою розрахунків їхніх показників.

Для відображення результатів аналізу в графічному вигляді за поточний (звітний або прогнозний) період аналізу та всі періоди аналізу використовуються відповідно діаграми та графіки, які можна побудувати за допомогою команд головного меню системи або контекстного меню аналітичних таблиць. Склад та зміст графіків і діаграм головного меню системи може бути відредагований для кожної аналітичної таблиці через команди налаштування графіків і діаграм. Зовнішній вигляд графіків і діаграм може бути відредагований через команди їх контекстного меню.

Результати аналізу, які зберігаються в аналітичних таблицях, можна зберегти в режимі експортування, визначивши періоди, за які необхідно експортувати дані аналізу, та тип і формат експортованих даних.

3.2. Практичне завдання

Мета завдання: Отримання навичок проведення фінансового аналізу в системі «Audit Expert».

Постановка завдання:

1. Ввести загальну інформацію про підприємство, дані звітів «Баланс» і «Звіт про фінансові результати» (додаток А) та додаткові дані підприємства «ТОВ «Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2».

3. Визначити режими проведення розрахунку та виконати розрахунок результатів аналізу.

4. Ознайомитись з результатами аналізу.

Порядок виконання завдання:

1. Запустіть систему «Audit Expert» за допомогою команди меню Windows «Пуск\Програми\Audit Expert Professional\Audit Expert», в результаті чого на екрані з'явиться вікно програми «Audit Expert».

2. Відкрийте створений файл системи «Audit Expert».

Для цього виконайте команду «Файл - Открыть...», в діалоговому вікні якої виберіть та відкрийте файл "BKX_2.aex" папки "Audit Expert Professional/Files". В результаті на екрані з'явиться головне вікно системи «Audit Expert» (див. рис. 2.7).

3. Введіть загальну інформацію про підприємство, натиснувши кнопку «Інформація...» в головному вікні системи, після чого на закладках вікна інформації введіть інформацію відповідно до рис. 3.1.

The screenshot shows a dialog box titled "Информация о компании" with a close button (X) in the top right corner. The "Реквизиты" tab is selected. The form contains the following fields:

- Идентификатор предприятия: ЕДРПОУ 34325039
- Полное юридическое наименование: ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"
- Юридический адрес: 23240, Вінницька обл., Вінницький р-н, м. Десна, Гагаріна, 6
- Почтовый адрес: 23240, Вінницька обл., Вінницький р-н, м. Десна, Гагаріна, 6
- Телефон: (0432) 581733
- Факс: (0432) 581522
- E-Mail: zagorodnya@vkhp2.vinnitsa.com

Buttons on the right: ОК, Отменить, Справка.

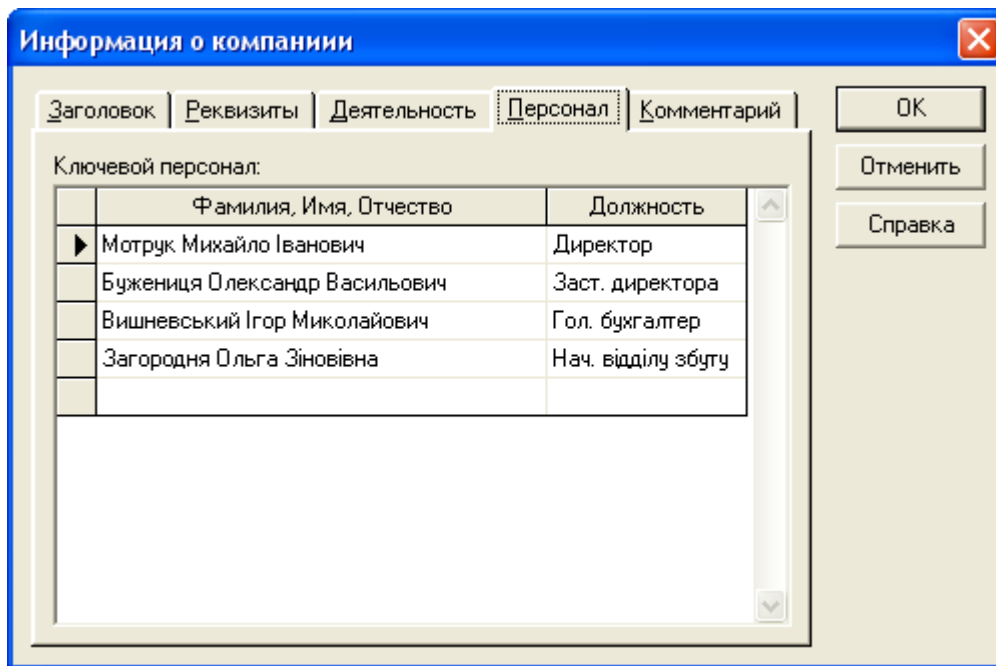
а)

The screenshot shows the same dialog box, but with the "Деятельность" tab selected. The form contains the following fields:

- Отрасль: Промисловість
- Основная сфера деятельности: Виробництво готових кормів для тварин, що уримується на фермах

Buttons on the right: ОК, Отменить, Справка.

б)

в)

Рис. 3.1. Закладки «Реквизиты» (а), «Деятельность» (б) та «Персонал» (в) вікна «Информация о компании»

4. Введіть вихідні дані підприємства за весь період аналізу.

Для введення вихідних даних за певний період аналізу встановіть цей період в полі «Текущий период» головного вікна системи, на закладці «Исходные данные» головного вікна системи виділіть вихідну таблицю, в яку необхідно ввести дані, та натисніть кнопку «Открыть», після чого у вікні вихідної таблиці введіть дані, наведені в додатку А. В результаті вікна вихідних таблиць для підприємства «Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2» повинні мати вигляд, наведений на рис. 3.2 – 3.11.

Примітка. Якщо вихідні дані зберігаються у зовнішніх текстових файлах певної структури, то їх можна ввести у вихідні таблиці в режимі імпортування, натиснувши кнопку «Импорт...», після чого вказати джерело файла, що визначає його структуру, та шлях до файла. Якщо джерело файла не визначено, то необхідно визначити параметри його структури (систему кодування даних, вид та символ роздільника між стовпцями даних), стовпці вихідної таблиці, в які будуть імпортовані дані стовпців файла, та формат даних файла.

Баланс (Актив) : 2009 рік			
Стаття	Код рядка	На початок періоду	На кінець періоду
► 01 I. Необоротні активи			
02 Нематеріальні активи:			
03 залишкова вартість	010		
04 первісна вартість	011		
05 накопичена амортизація	012		
06 Незавершене будівництво	020	7,00	6,00
07 Основні засоби:			
08 залишкова вартість	030		
09 первісна вартість	031	117,00	209,00
10 знос	032	117,00	209,00
11 Довгострокові біологічні активи:			
12 справедлива (залишкова) вартість	035		
13 первісна вартість	036		
14 накопичена амортизація	037		
15 Довгострокові фінансові інвестиції:			
16 за методом участі в капіталі інших підприємств	040		
17 інші фінансові інвестиції	045		
18 Довгострокова дебіторська заборгованість	050		
19 Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055		
20 первісна вартість інвестиційної нерухомості	056		
21 знос інвестиційної нерухомості	057		
22 Відстрочені податкові активи	060		
23 Гудвіл	065		
24 Інші необоротні активи	070		
25 Усього за розділом I	080	7,00	6,00
26 II. Оборотні активи			
27 Виробничі запаси	100	642,00	799,00
28 Поточні біологічні активи	110		
29 Незавершене виробництво	120		
30 Готова продукція	130		
31 Товари	140	8,00	2 537,00
32 Векселі одержані	150		
33 Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
34 чиста реалізаційна вартість	160	586,00	4 251,00
35 первісна вартість	161	586,00	4 251,00
36 резерв сумнівних боргів	162		
37 Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
38 з бюджетом	170	825,00	5 726,00
39 за виданими авансами	180	772,00	18 316,00
40 з нарахованих доходів	190		
41 із внутрішніх розрахунків	200		
42 Інша поточна дебіторська заборгованість	210	120,00	2 033,00
43 Поточні фінансові інвестиції	220		
44 Грошові кошти та їх еквіваленти:			
45 в національній валюті	230	236,00	522,00
46 у т.ч. в касі	231		3,00
47 в іноземній валюті	240		
48 Інші оборотні активи	250	69,00	203,00
49 Усього за розділом II	260	3 258,00	34 387,00
50 III. Витрати майбутніх періодів	270	31,00	10,00
51 IV. Необоротні активи та групи вибуття	275		
52 Баланс	280	3 296,00	34 403,00

Рис. 3.2. Вікно вихідної таблиці «Баланс (Актив)» за 2009 рік

Баланс (Пасив) : 2009 рік			
Стаття	Код рядка	На початок періоду	На кінець періоду
▶ 01 I. Власний капітал			
02 Статутний капітал	300	78,00	78,00
03 Пайовий капітал	310		
04 Додатковий вкладений капітал	320		
05 Інший додатковий капітал	330		
06 Резервний капітал	340		
07 Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	234,00	531,00
08 Неоплачений капітал	360		
09 Вилучений капітал	370		
10 Усього за розділом I	380	312,00	609,00
11 II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
12 Забезпечення виплат персоналу	400	223,00	455,00
13 Інші забезпечення	410		
14 Сума страхових резервів	415		
15 Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416		
16 Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцю	417		
17 Залишок сформованого резерву на виплату джек-поту, не забезпеченого	418		
18 Цільове фінансування	420		
19 Усього за розділом II	430	223,00	455,00
20 III. Довгострокові зобов'язання			
21 Довгострокові кредити банків	440		
22 Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		
23 Відстрочені податкові зобов'язання	460		
24 Інші довгострокові зобов'язання	470		
25 Усього за розділом III	480		
26 IV. Поточні зобов'язання			
27 Короткострокові кредити банків	500		12 500,00
28 Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
29 Векселі видані	520		
30 Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	530	1 868,00	9 089,00
31 Поточні зобов'язання за розрахунками:			
32 з одержаних авансів	540	177,00	9 983,00
33 з бюджетом	550	68,00	95,00
34 з позабюджетних платежів	560		
35 зі страхування	570	164,00	217,00
36 з оплати праці	580	365,00	499,00
37 з учасниками	590		
38 із внутрішніх розрахунків	600		
39 Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утр	605		
40 Інші поточні зобов'язання	610	119,00	956,00
41 Усього за розділом IV	620	2 761,00	33 339,00
42 V. Доходи майбутніх періодів	630		
43 Баланс	640	3 296,00	34 403,00

Рис. 3.3. Вікно вихідної таблиці «Баланс (Пасив)» за 2009 рік

Звіт про фінансові результати : 2009 год			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
► 01 I. Фінансові результати			
02 Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	82 172,00	47 031,00
03 Податок на додану вартість	015	5 975,00	5 913,00
04 Акцизний збір	020		
05 Інші податки, збори та обов'язкові платежі, вираховані з доходу	025		
06 Інші вирахування з доходу	030		
07 Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	76 197,00	41 118,00
08 Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	63 074,00	35 708,00
09 Загальновиробничі витрати	045		
10 Валовий:			
11 прибуток	050	13 123,00	5 410,00
12 збиток	055		
13 Інші операційні доходи	060	635,00	
14 Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарських тварин	061		
15 Адміністративні витрати	070	4 025,00	2 717,00
16 Витрати на збут	080	6 440,00	1 860,00
17 Інші операційні витрати	090	3 637,00	483,00
18 Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарських тварин	091		
19 Фінансові результати від операційної діяльності:			
20 прибуток	100		350,00
21 збиток	105	344,00	
22 Доход від участі в капіталі	110		
23 Інші фінансові доходи	120	1 068,00	2,00
24 Інші доходи	130		
25 Фінансові витрати	140	85,00	
26 Витрати від участі в капіталі	150		
27 Інші витрати	160		
28 Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
29 прибуток	170	639,00	352,00
30 збиток	175		
31 Фінансові результати від припиненої діяльності після оподаткування:			
32 прибуток	176		
33 збиток	177		
34 Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	342,00	121,00
35 Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185		
36 Фінансові результати від звичайної діяльності:			
37 прибуток	190	297,00	231,00
38 збиток	195		
39 Надзвичайні:			
40 доходи	200		
41 витрати	205		
42 Податки з надзвичайного прибутку	210		
43 Чистий:			
44 прибуток	220	297,00	231,00
45 збиток	225		
46 Забезпечення матеріального заохочення	226		
47 II. Елементи операційних витрат			
48 Матеріальні затрати	230	6 981,00	3 949,00
49 Витрати на оплату праці	240	7 309,00	4 860,00
50 Відрахування на соціальні заходи	250	2 393,00	1 604,00
51 Амортизація	260	152,00	140,00
52 Інші операційні витрати	270	14 760,00	5 515,00
53 Разом	280	31 595,00	16 068,00

Рис. 3.4. Вікно вихідної таблиці «Звіт про фінансові результати» за 2009 р.

Баланс (Актив) : 2010 рік			
Стаття	Код рядка	На початок періоду	На кінець періоду
▶ 01 I. Необоротні активи			
02 Нематеріальні активи:			
03 залишкова вартість	010		
04 первісна вартість	011		
05 накопичена амортизація	012		
06 Незавершене будівництво	020	6,00	6,00
07 Основні засоби:			
08 залишкова вартість	030		
09 первісна вартість	031	209,00	422,00
10 знос	032	209,00	422,00
11 Довгострокові біологічні активи:			
12 справедлива (залишкова) вартість	035		
13 первісна вартість	036		
14 накопичена амортизація	037		
15 Довгострокові фінансові інвестиції:			
16 за методом участі в капіталі інших підприємств	040		
17 інші фінансові інвестиції	045		
18 Довгострокова дебіторська заборгованість	050		
19 Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055		
20 первісна вартість інвестиційної нерухомості	056		
21 знос інвестиційної нерухомості	057		
22 Відстрочені податкові активи	060		
23 Гудвіл	065		
24 Інші необоротні активи	070		
25 Усього за розділом I	080	6,00	6,00
26 II. Оборотні активи			
27 Виробничі запаси	100	799,00	9 756,00
28 Поточні біологічні активи	110		
29 Незавершене виробництво	120		
30 Готова продукція	130		2 683,00
31 Товари	140	2 537,00	180,00
32 Векселі одержані	150		
33 Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
34 чиста реалізаційна вартість	160	4 251,00	13 944,00
35 первісна вартість	161	4 251,00	13 944,00
36 резерв сумнівних боргів	162		
37 Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
38 з бюджетом	170	5 726,00	56 157,00
39 за виданими авансами	180	18 316,00	2 374,00
40 з нарахованих доходів	190		
41 із внутрішніх розрахунків	200		
42 Інша поточна дебіторська заборгованість	210	2 033,00	437,00
43 Поточні фінансові інвестиції	220		
44 Грошові кошти та їх еквіваленти:			
45 в національній валюті	230	522,00	465,00
46 у т.ч. в касі	231	3,00	25,00
47 в іноземній валюті	240		84,00
48 Інші оборотні активи	250	203,00	3 247,00
49 Усього за розділом II	260	34 387,00	89 327,00
50 III. Витрати майбутніх періодів	270	10,00	11,00
51 IV. Необоротні активи та групи вибуття	275		
52 Баланс	280	34 403,00	89 344,00

Рис. 3.5. Вікно вихідної таблиці «Баланс (Актив)» за 2010 рік

Баланс (Пасив) : 2010 рік			
Стаття	Код рядка	На початок періоду	На кінець періоду
► 01 I. Власний капітал			
02 Статутний капітал	300	78,00	78,00
03 Пайовий капітал	310		
04 Додатковий вкладений капітал	320		
05 Інший додатковий капітал	330		
06 Резервний капітал	340		
07 Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	531,00	5 515,00
08 Неоплачений капітал	360		
09 Вилучений капітал	370		
10 Усього за розділом I	380	609,00	5 593,00
11 II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
12 Забезпечення виплат персоналу	400	455,00	610,00
13 Інші забезпечення	410		
14 Сума страхових резервів	415		
15 Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416		
16 Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможця	417		
17 Залишок сформованого резерву на виплату джек-поту, не забезпеченого с	418		
18 Цільове фінансування	420		
19 Усього за розділом II	430	455,00	610,00
20 III. Довгострокові зобов'язання			
21 Довгострокові кредити банків	440		
22 Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		
23 Відстрочені податкові зобов'язання	460		
24 Інші довгострокові зобов'язання	470		
25 Усього за розділом III	480		
26 IV. Поточні зобов'язання			
27 Короткострокові кредити банків	500	12 500,00	42 000,00
28 Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
29 Векселі видані	520		
30 Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	530	9 089,00	37 750,00
31 Поточні зобов'язання за розрахунками:			
32 з одержаних авансів	540	9 983,00	829,00
33 з бюджетом	550	95,00	506,00
34 з позабюджетних платежів	560		
35 зі страхування	570	217,00	284,00
36 з оплати праці	580	499,00	627,00
37 з учасниками	590		
38 із внутрішніх розрахунків	600		
39 Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утр	605		
40 Інші поточні зобов'язання	610	956,00	1 145,00
41 Усього за розділом IV	620	33 339,00	83 141,00
42 V. Доходи майбутніх періодів	630		
43 Баланс	640	34 403,00	89 344,00

Рис. 3.6. Вікно вихідної таблиці «Баланс (Пасив)» за 2010 рік

Звіт про фінансові результати : 2010 год			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
► 01 I. Фінансові результати			
02 Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	392 516,00	82 172,00
03 Податок на додану вартість	015	11 932,00	5 975,00
04 Акцизний збір	020		
05 Інші податки, збори та обов'язкові платежі, вираховані з доходу	025		
06 Інші вирахування з доходу	030		
07 Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	380 584,00	76 197,00
08 Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	335 999,00	63 074,00
09 Загальновиробничі витрати	045		
10 Валовий:			
11 прибуток	050	44 585,00	13 123,00
12 збиток	055		
13 Інші операційні доходи	060	85 028,00	635,00
14 Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарських тварин	061		
15 Адміністративні витрати	070	5 550,00	4 025,00
16 Витрати на збут	080	30 116,00	6 440,00
17 Інші операційні витрати	090	90 034,00	3 637,00
18 Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарських тварин	091		
19 Фінансові результати від операційної діяльності:			
20 прибуток	100	3 913,00	
21 збиток	105		344,00
22 Доход від участі в капіталі	110		
23 Інші фінансові доходи	120	8 678,00	1 068,00
24 Інші доходи	130		
25 Фінансові витрати	140	4 534,00	85,00
26 Витрати від участі в капіталі	150		
27 Інші витрати	160		
28 Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
29 прибуток	170	8 057,00	639,00
30 збиток	175		
31 Фінансові результати від припиненої діяльності після оподаткування:			
32 прибуток	176		
33 збиток	177		
34 Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	3 073,00	342,00
35 Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185		
36 Фінансові результати від звичайної діяльності:			
37 прибуток	190	4 984,00	297,00
38 збиток	195		
39 Надзвичайні:			
40 доходи	200		
41 витрати	205		
42 Податки з надзвичайного прибутку	210		
43 Чистий:			
44 прибуток	220	4 984,00	297,00
45 збиток	225		
46 Забезпечення матеріального заохочення	226		
47 II. Елементи операційних витрат			
48 Матеріальні затрати	230	44 160,00	6 981,00
49 Витрати на оплату праці	240	8 813,00	7 309,00
50 Відрахування на соціальні заходи	250	3 252,00	2 393,00
51 Амортизація	260	290,00	152,00
52 Інші операційні витрати	270	40 445,00	14 760,00
53 Разом	280	96 960,00	31 595,00

Рис. 3.7. Вікно вихідної таблиці «Звіт про фінансові результати» за 2010 р.

Баланс (Актив) : 2011 рік			
Стаття	Код рядка	На початок періоду	На кінець періоду
► 01 I. Необоротні активи			
02 Нематеріальні активи:			
03 залишкова вартість	010		8,00
04 первісна вартість	011		10,00
05 накопичена амортизація	012		2,00
06 Незавершені капітальні інвестиції	020	6,00	34,00
07 Основні засоби:			
08 залишкова вартість	030		229,00
09 первісна вартість	031	422,00	815,00
10 знос	032	422,00	586,00
11 Довгострокові біологічні активи:			
12 справедлива (залишкова) вартість	035		
13 первісна вартість	036		
14 накопичена амортизація	037		
15 Довгострокові фінансові інвестиції:			
16 за методом участі в капіталі інших підприємств	040		
17 інші фінансові інвестиції	045		
18 Довгострокова дебіторська заборгованість	050		
19 Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055		
20 первісна вартість інвестиційної нерухомості	056		
21 знос інвестиційної нерухомості	057		
22 Відстрочені податкові активи	060		
23 Гудвіл	065		
24 Інші необоротні активи	070		
25 Усього за розділом I	080	6,00	271,00
26 II. Оборотні активи			
27 Виробничі запаси	100	9 756,00	18 167,00
28 Поточні біологічні активи	110		
29 Незавершене виробництво	120		
30 Готова продукція	130	2 683,00	4 727,00
31 Товари	140	180,00	
32 Векселі одержані	150		
33 Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
34 чиста реалізаційна вартість	160	13 944,00	7 039,00
35 первісна вартість	161	13 944,00	7 039,00
36 резерв сумнівних боргів	162		
37 Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
38 з бюджетом	170	56 157,00	23 295,00
39 за виданими авансами	180	2 374,00	3 168,00
40 з нарахованих доходів	190		
41 із внутрішніх розрахунків	200		
42 Інша поточна дебіторська заборгованість	210	437,00	500,00
43 Поточні фінансові інвестиції	220		21 042,00
44 Грошові кошти та їх еквіваленти:			
45 в національній валюті	230	465,00	1 133,00
46 у т.ч. в касі	231	25,00	8,00
47 в іноземній валюті	240	84,00	
48 Інші оборотні активи	250	3 247,00	2 654,00
49 Усього за розділом II	260	89 327,00	81 725,00
50 III. Витрати майбутніх періодів	270	11,00	13,00
51 IV. Необоротні активи та групи вибуття	275		
52 Баланс	280	89 344,00	82 009,00

Рис. 3.8. Вікно вихідної таблиці «Баланс (Актив)» за 2011 рік

Баланс (Пасив) : 2011 рік			
Стаття	Код рядка	На початок періоду	На кінець періоду
▶ 01 I. Власний капітал			
02 Статутний капітал	300	78,00	78,00
03 Пайовий капітал	310		
04 Додатковий вкладений капітал	320		
05 Інший додатковий капітал	330		
06 Резервний капітал	340		
07 Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	5 515,00	8 429,00
08 Неоплачений капітал	360		
09 Вилучений капітал	370		
10 Усього за розділом I	380	5 593,00	8 507,00
11 II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
12 Забезпечення виплат персоналу	400	610,00	615,00
13 Інші забезпечення	410		
14 Сума страхових резервів	415		
15 Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416		
16 Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцю	417		
17 Залишок сформованого резерву на виплату джек-поту, не забезпеченого	418		
18 Цільове фінансування	420		
19 Усього за розділом II	430	610,00	615,00
20 III. Довгострокові зобов'язання			
21 Довгострокові кредити банків	440		42 000,00
22 Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		
23 Відстрочені податкові зобов'язання	460		
24 Інші довгострокові зобов'язання	470		
25 Усього за розділом III	480		42 000,00
26 IV. Поточні зобов'язання			
27 Короткострокові кредити банків	500	42 000,00	
28 Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
29 Векселі видані	520		
30 Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	530	37 750,00	26 372,00
31 Поточні зобов'язання за розрахунками:			
32 з одержаних авансів	540	829,00	649,00
33 з бюджетом	550	506,00	72,00
34 з позабюджетних платежів	560		
35 зі страхування	570	284,00	249,00
36 з оплати праці	580	627,00	622,00
37 з учасниками	590		
38 із внутрішніх розрахунків	600		
39 Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утр	605		
40 Інші поточні зобов'язання	610	1 145,00	2 923,00
41 Усього за розділом IV	620	83 141,00	30 887,00
42 V. Доходи майбутніх періодів	630		
43 Баланс	640	89 344,00	82 009,00

Рис. 3.9. Вікно вихідної таблиці «Баланс (Пасив)» за 2011 рік

Звіт про фінансові результати : 2011 рік			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
01 I. Фінансові результати			
02 Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	204 655,00	392 516,00
03 Податок на додану вартість	015	25 847,00	11 932,00
04 Акцизний збір	020		
05 Інші податки, збори та обов'язкові платежі, вираховані з доходу	025		
06 Інші вирахування з доходу	030	53,00	
07 Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	178 755,00	380 584,00
08 Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	154 936,00	335 999,00
09 Загальновиробничі витрати	045		
10 Валовий:			
11 прибуток	050	23 819,00	44 585,00
12 збиток	055		
13 Інші операційні доходи	060	57 760,00	85 028,00
14 Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарських тварин	061		
15 Адміністративні витрати	070	5 280,00	5 550,00
16 Витрати на збут	080	7 949,00	30 116,00
17 Інші операційні витрати	090	58 654,00	90 034,00
18 Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарських тварин	091		
19 Фінансові результати від операційної діяльності:			
20 прибуток	100	9 696,00	3 913,00
21 збиток	105		
22 Доход від участі в капіталі	110		
23 Інші фінансові доходи	120	5,00	8 678,00
24 Інші доходи	130	5,00	
25 Фінансові витрати	140	5 502,00	4 534,00
26 Витрати від участі в капіталі	150		
27 Інші витрати	160		
28 Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
29 прибуток	170	4 204,00	8 057,00
30 збиток	175		
31 Фінансові результати від припиненої діяльності після оподаткування:			
32 прибуток	176		
33 збиток	177		
34 Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	1 290,00	3 073,00
35 Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185		
36 Фінансові результати від звичайної діяльності:			
37 прибуток	190	2 914,00	4 984,00
38 збиток	195		
39 Надзвичайні:			
40 доходи	200		
41 витрати	205		
42 Податки з надзвичайного прибутку	210		
43 Чистий:			
44 прибуток	220	2 914,00	4 984,00
45 збиток	225		
46 Забезпечення матеріального заохочення	226		
47 II. Елементи операційних витрат			
▶ 48 Матеріальні затрати	230	114 397,00	44 160,00
49 Витрати на оплату праці	240	10 249,00	8 813,00
50 Відрахування на соціальні заходи	250	3 431,00	3 252,00
51 Амортизація	260	266,00	290,00
52 Інші операційні витрати	270	70 838,00	40 445,00
53 Разом	280	199 181,00	96 960,00

Рис. 3.10. Вікно вихідної таблиці «Звіт про фінансові результати» за 2011 р.

Найменування показника	Значення
01 Постійні витрати	10 445,00
02 Звичайні продажі майна	

Найменування показника	Значення
01 Постійні витрати	35 666,00
02 Звичайні продажі майна	

Найменування показника	Значення
01 Постійні витрати	13 229,00
02 Звичайні продажі майна	

Рис. 3.11. Вікна таблиці «Додаткові дані» за 2009 – 2011 роки

5. Визначте режими проведення розрахунку та виконайте розрахунок результатів аналізу.

Для цього виконайте команду «*Настройка - Расчет...*», в діалоговому вікні якої визначте режими проведення розрахунку відповідно до рис. 3.12 та натисніть кнопку «ОК», після чого виконайте розрахунок для всіх звітних та прогнозних періодів, виконавши команду «*Результаты – Пересчитать все...*».

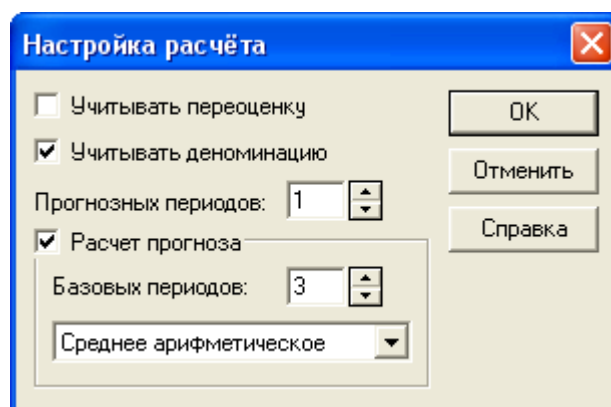

Рис. 3.12. Вікно «*Настройка расчета*»

6. Відобразіть результати аналізу та ознайомтесь з ними.

Для відображення аналітичних таблиць з результатами аналізу за всі періоди (рис. 3.13 – 3.22) виконайте команди з назвами аналітичних таблиць в пункті «*Результаты*» головного меню системи

Баланс (Значення, УАН-000)				
	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
► 01 Поточні активи:	34 397,00	89 338,00	81 738,00	68 491,00
02 Грошові кошти	522,00	549,00	1 133,00	734,67
03 Короткострокові інвестиції			21 042,00	7 014,00
04 Короткострокова дебіторська заборгованість:	30 326,00	72 912,00	34 002,00	45 746,67
05 Рахунки і векселі до одержання	4 251,00	13 944,00	7 039,00	8 411,33
06 Міжфірмова дебіторська заборгованість				
07 Інша дебіторська заборгованість	26 075,00	58 968,00	26 963,00	37 335,33
08 Довгострокова дебіторська заборгованість				
09 Товарно-матеріальні запаси:	3 336,00	12 619,00	22 894,00	12 949,67
10 Сировина, матеріали і комплектуючі	799,00	9 756,00	18 167,00	9 574,00
11 Незавершене виробництво				
12 Готова продукція	2 537,00	2 863,00	4 727,00	3 375,67
13 Інші запаси				
14 Витрати майбутніх періодів	10,00	11,00	13,00	11,33
15 Інші поточні активи	203,00	3 247,00	2 654,00	2 034,67
16 Довгострокові активи:	6,00	6,00	271,00	94,33
17 Основні засоби			229,00	76,33
18 Нематеріальні активи			8,00	2,67
19 Довгострокові інвестиції				
20 Незавершені інвестиції	6,00	6,00	34,00	15,33
21 Інші довгострокові активи				
22 СУМАРНИЙ АКТИВ	34 403,00	89 344,00	82 009,00	68 585,33
23 Поточні зобов'язання:	33 339,00	83 141,00	30 887,00	49 122,33
24 Короткострокові позики	12 500,00	42 000,00		18 166,67
25 Кредиторська заборгованість:	19 883,00	39 996,00	27 964,00	29 281,00
26 Рахунки і векселі до сплати	9 089,00	37 750,00	26 372,00	24 403,67
27 Податки до сплати	312,00	790,00	321,00	474,33
28 Міжфірмова кредиторська заборгованість				
29 Одержані аванси	9 983,00	829,00	649,00	3 820,33
30 Дивіденди до виплати				
31 Інша кредиторська заборгованість	499,00	627,00	622,00	582,67
32 Доходи майбутніх періодів				
33 Забезп. наступних витрат і платежів				
34 Інші поточні зобов'язання	956,00	1 145,00	2 923,00	1 674,67
35 Довгострокові зобов'язання:			42 000,00	14 000,00
36 Довгострокові позики			42 000,00	14 000,00
37 Інші довгострокові зобов'язання				
38 Власний капітал:	1 064,00	6 203,00	9 122,00	5 463,00
39 Акціонерний капітал	78,00	78,00	78,00	78,00
40 Резерв. капітал				
41 Додатковий капітал				
42 Нерозподілений прибуток	531,00	5 515,00	8 429,00	4 825,00
43 Інший власний капітал	455,00	610,00	615,00	560,00
44 СУМАРНИЙ ПАСИВ	34 403,00	89 344,00	82 009,00	68 585,33

Рис. 3.13. Вікно аналітичної таблиці «Баланс»

Звіт про прибутки та збитки (Значення, УАН-000)				
	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
► 01 Чистий обсяг продажу	76 197,00	380 584,00	178 755,00	211 845,33
02 Собівартість	63 074,00	335 999,00	154 936,00	184 669,67
03 Валовий прибуток	13 123,00	44 585,00	23 819,00	27 175,67
04 Власні витрати	10 465,00	35 666,00	13 229,00	19 786,67
05 Інші операційні доходи	635,00	85 028,00	57 760,00	47 807,67
06 Інші операційні витрати	3 637,00	90 034,00	58 654,00	50 775,00
07 Операційний прибуток	-344,00	3 913,00	9 696,00	4 421,67
08 Проценти до одержання	1 068,00	8 678,00	5,00	3 250,33
09 Проценти до виплати	85,00	4 534,00	5 502,00	3 373,67
10 Інші позареалізаційні доходи			5,00	1,67
11 Інші позареалізаційні витрати				
12 Прибуток до податку	639,00	8 057,00	4 204,00	4 300,00
13 Податок на прибуток	342,00	3 073,00	1 290,00	1 568,33
14 ЧИСТИЙ ПРИБУТОК	297,00	4 984,00	2 914,00	2 731,67

Рис. 3.14. Вікно аналітичної таблиці «Звіт про прибутки та збитки»

Фінансові показники (Значення)				
	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
► 01 Показники ліквідності:				
02 Коефіцієнт абсолютної ліквідності (LR)	0,02	0,01	0,20	0,37
03 Коефіцієнт термінової ліквідності (QR)	0,93	0,90	1,14	1,37
04 Коефіцієнт поточної ліквідності (CR)	1,03	1,06	1,50	1,88
05 Чистий обіговий капітал (NWC)	132,50	455,42	3 571,42	4 396,00
06 Показники структури капіталу:				
07 Коефіцієнт фінансової незалежності (EQ/TA)	0,03	0,06	0,09	0,10
08 Сумарні зобов'язання до активів (TD/TA)	0,97	0,94	0,91	0,90
09 Сумарні зобов'язання до власн. кап. (TD/EQ)	31,33	16,03	10,18	9,33
10 Довгостр. зобов'яз. до активів (LTD/TA)			0,25	0,37
11 Довгостр. зобов'яз. до необоротн. актив. (LTD/FA)			151,62	153,28
12 Коефіцієнт покриття процентів (TIE), раз	-4,05	0,86	1,76	1,31
13 Показники рентабельності:				
14 Рентабельність продажів (ROS), %	0,39	1,31	1,63	1,29
15 Рентабельність власного капіталу (ROE), %	27,91	137,17	38,03	37,46
16 Рентабельність поточних активів (RCA), %	0,86	8,06	3,41	3,64
17 Рентабельність необоротних активів (RFA), %	4 950,00	83 066,67	2 103,97	1 495,44
18 Рентабельність інвестицій (ROI), %	27,91	137,17	10,17	7,74
19 Показники ділової активності:				
20 Обіговість робочого капіталу (NCT), раз	72,02	104,92	6,27	6,03
21 Обіговість основних засобів (FAT), раз	12 699,50	63 430,67	1 290,65	1 159,74
22 Обіговість активів (TAT), раз	2,21	6,15	2,09	2,81
23 Обіговість запасів (ST), раз	18,91	42,12	8,73	10,30
24 Період дебіторської заборгован. (CP), дн.	145,27	49,51	109,15	68,70

Рис. 3.15. Вікно аналітичної таблиці «Фінансові показники»

Аналіз ліквідності (Значення)				
	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
► 01 Найбільш ліквідні активи - А1	522,00	549,00	22 175,00	7 748,67
02 Активи, що швидко реалізуються - А2	30 326,00	72 912,00	34 002,00	45 746,67
03 Активи, що повільно реалізуються - А3	3 549,00	15 877,00	25 561,00	14 995,67
04 Активи, що важко реалізуються - А4	6,00	6,00	271,00	94,33
05 Найбільш термінові пасиви - П1	19 883,00	39 996,00	27 964,00	29 281,00
06 Короткострокові пасиви - П2	13 456,00	43 145,00	2 923,00	19 841,33
07 Довгострокові пасиви - П3			42 000,00	14 000,00
08 Постійні пасиви - П4	1 064,00	6 203,00	9 122,00	5 463,00
09 АБСОЛЮТНІ ПОКАЗНИКИ				
10 Забезпечення зобов'язань активами - 1-а група терміновості	-19 361,00	-39 447,00	-5 789,00	-21 532,33
11 Забезпечення зобов'язань активами - 2-а група терміновості	16 870,00	29 767,00	31 079,00	25 905,33
12 ПОТОЧНА ЛІКВІДНІСТЬ	-2 491,00	-9 680,00	25 290,00	4 373,00
13 ПЕРСПЕКТИВНА ЛІКВІДНІСТЬ	3 549,00	15 877,00	-16 439,00	995,67
14 КОЕФІЦІЄНТИ ЛІКВІДНОСТІ				
15 Коефіцієнт поточної ліквідності	1,03	1,07	2,65	1,39
16 Коефіцієнт термінової ліквідності	0,93	0,88	1,82	1,09
17 Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,02	0,01	0,72	0,16

Рис. 3.16. Вікно аналітичної таблиці «Аналіз ліквідності»

Аналіз беззбитковості (Значення)				
	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
► 01 Сумарні операційні доходи	76 197,00	380 584,00	178 755,00	211 845,33
02 Сумарні операційні витрати:	73 539,00	371 665,00	168 165,00	204 456,33
03 в тому числі постійні витрати	10 445,00	35 666,00	13 229,00	
04 в тому числі змінні витрати	63 094,00	335 999,00	154 936,00	204 456,33
05 Прибуток від реалізації	2 658,00	8 919,00	10 590,00	7 389,00
06 Виручка	76 197,00	380 584,00	178 755,00	211 845,33
07 Точка беззбитковості	60 740,11	304 450,13	99 279,98	
08 Запас фінансової міцності	15 456,89	76 133,87	79 475,02	211 845,33
09 Запас фінансової міцності, % до виручки	20,29	20,00	44,46	100,00

Рис. 3.17. Вікно аналітичної таблиці «Аналіз беззбитковості»

	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
► 01 ДВОЧЛЕННА МОДЕЛЬ				
02 Рентабельність активів	0,01	0,06	0,04	0,04
03 Фінансовий важіль	32,33	14,40	8,99	12,55
04 ТРИЧЛЕННА МОДЕЛЬ				
05 Рентабельність продажів	0,00	0,01	0,02	0,01
06 Обіговість активів	2,21	4,26	2,18	3,09
07 П'ЯТИЧЛЕННА МОДЕЛЬ				
08 Операційна рентабельність	0,00	0,01	0,05	0,02
09 Відсоткове навантаження	-1,86	2,06	0,43	0,97
10 Податкове навантаження	0,46	0,62	0,69	0,64
11 Рентабельність власного капіталу (ROE)	0,28	0,80	0,32	0,50

Рис. 3.18. Вікно аналітичної таблиці «Аналіз рентабельності власного капіталу»

	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
► 01 РИЗИК НЕЛІКВІДНОСТІ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА				
02 Коефіцієнт термінової ліквідності (проміж. коеф. покриття) - K1	0,93	0,88	1,82	1,09
03 Категорія по показнику K1	1,00	1,00	1,00	1,00
04 Коефіцієнт поточної ліквідності (загальний коеф. покриття) - K2	1,03	1,07	2,65	1,39
05 Категорія по показнику K2	1,00	1,00	1,00	1,00
06 РИЗИК ЗНИЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ				
07 Коефіцієнт забезпечення власними засобами - K3	0,03	0,07	0,11	0,08
08 Категорія по показнику K3	3,00	2,00	1,00	2,00
09 Коефіцієнт співвідношення власних і позикових засобів - K4	0,03	0,07	0,13	0,09
10 Категорія по показнику K4 (для торговельних підприємств)	3,00	3,00	3,00	3,00
11 Категорія по показнику K4 (крім торговельних підприємств)	3,00	3,00	3,00	3,00
12 РИЗИК НИЗЬКОЇ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ				
13 Рентабельність продажів (для торговельних підприємств) - K5	0,03	0,02	0,06	0,03
14 Категорія по показнику K5 (для торговельних підприємств)	2,00	2,00	2,00	2,00
15 Рентабельність виробництва (для промислових підприємств) - K5	0,04	0,02	0,06	0,04
16 Категорія по показнику K5 (для промислових підприємств)	2,00	2,00	2,00	2,00
17 РЕЗУЛЬТАТИ ДЛЯ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ				
18 Сума балів	1,85	1,74	1,63	1,74
19 КЛАС ПОЗИЧАЛЬНИКА	2,00	2,00	2,00	2,00
20 РЕЗУЛЬТАТИ ДЛЯ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ				
21 Сума балів	1,85	1,74	1,63	1,74
22 КЛАС ПОЗИЧАЛЬНИКА	2,00	2,00	2,00	2,00

Рис. 3.19. Вікно аналітичної таблиці «Оцінка фінансового стану позичальника»

Фінансові показники (на кінець періоду) (Значення)				
	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
► 01 Показники ліквідності:				
02 Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,02	0,01	0,72	0,16
03 Коефіцієнт термінової ліквідності (QR)	0,93	0,88	1,82	1,09
04 Коефіцієнт поточної ліквідності (CR)	1,03	1,07	2,65	1,39
05 Чистий оборотний капітал (NWC)	132,50	778,35	50 851,00	3 428,75
06 Показники структури капіталу:				
07 Коефіцієнт фінансової незалежності (EQ/TA)	0,03	0,07	0,11	0,08
08 Сумарні зобов'язання до активів (TD/TA)	0,97	0,93	0,89	0,92
09 Сумарні зобов'язання до власн. капіталу (TD/EQ)	31,33	13,40	7,99	11,55
10 Довгостр. зобов'язання до активів (LTD/TA)			0,51	0,20
11 Довгостр. зобов'язання до необоротних активів (LTD/FA)			154,98	148,41
12 Коефіцієнт покриття процентів (TIE), раз	-4,05	0,86	1,76	1,31
13 Показники рентабельності:				
14 Рентабельність продажів (ROS), %	0,39	1,31	1,63	1,29
15 Рентабельність власного капіталу (ROE), %	27,91	80,35	31,94	50,00
16 Рентабельність поточних активів (RCA), %	0,86	5,58	3,57	3,99
17 Рентабельність необоротних активів (RFA), %	4 950,00	83 066,67	1 075,28	2 895,76
18 Рентабельність інвестицій (ROI), %	27,91	80,35	5,70	14,04
19 Показники ділової активності:				
20 Обіговість робочого капіталу (NCT), раз	72,02	61,41	3,52	10,94
21 Обіговість основних засобів (FAT), раз	12 699,50	63 430,67	659,61	2 245,71
22 Обіговість активів (TAT), раз	2,21	4,26	2,18	3,09
23 Обіговість запасів (ST), раз	18,91	26,63	6,77	14,26
24 Період дебіторської заборгованості (CP), дн.	145,27	69,93	69,43	78,82

Рис. 3.20. Вікно аналітичної таблиці «Фінансові показники (на кінець періоду)»

Матриця фінансових стратегій (Значення)				
	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
► 01 Результат фінансової діяльності	30 978,00	79 206,00	65 206,00	58 463,33
02 Зміна позикових засобів	33 339,00	83 141,00	72 887,00	63 122,33
03 Операційні доходи	1 703,00	93 706,00	57 765,00	51 058,00
04 Операційні витрати	3 722,00	94 568,00	64 156,00	54 148,67
05 Податок на прибуток	342,00	3 073,00	1 290,00	1 568,33
06 Результат господарської діяльності	-13 146,00	-37 484,00	-24 762,00	-25 130,67
07 Брутто-результат експлуатації інвестицій	639,00	8 057,00	4 204,00	4 300,00
08 Фінансово-експлуатаційні потреби	13 779,00	45 535,00	28 932,00	29 415,33
09 Виробничі інвестиції	6,00	6,00	34,00	15,33
10 Звичайні продажі майна				
11 Результат фінансово-господарської діяльності	17 832,00	41 722,00	40 444,00	33 332,67

Рис. 3.21. Вікно аналітичної таблиці «Матриця фінансових стратегій»

Багатофакторний аналіз по методиці Дюпон (Значення)				
	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
► 01 Рентабельність власного капіталу (ROE)	0,28	0,80	0,32	0,50
02 РІВЕНЬ I				
03 1. Рентабельність активів	0,01	0,06	0,04	0,04
04 2. Фінансовий важіль	32,33	14,40	8,99	12,55
05 РІВЕНЬ II				
06 1.1. Рентабельність продажів	0,00	0,01	0,02	0,01
07 1.2. Обіговість активів	2,21	4,26	2,18	3,09
08 2.1. Валюта балансу	34 403,00	89 344,00	82 009,00	68 585,33
09 2.2. Власний капітал	1 064,00	6 203,00	9 122,00	5 463,00
10 РІВЕНЬ III				
11 1.1.1. Чистий прибуток	297,00	4 984,00	2 914,00	2 731,67
12 1.1.2; 1.2.1. Виручка від реалізації	76 197,00	380 584,00	178 755,00	211 845,33
13 1.2.2. Активи	34 403,00	89 344,00	82 009,00	68 585,33
14 2.1.1. Залучений капітал	33 339,00	83 141,00	72 887,00	63 122,33
15 2.1.2. Власний капітал	1 064,00	6 203,00	9 122,00	5 463,00
16 РІВЕНЬ IV				
17 1.1.1-2.1. Операційна рентабельність	0,00	0,01	0,05	0,02
18 1.1.1-2.2. Відсоткове навантаження	-1,86	2,06	0,43	0,97
19 1.1.1-2.3. Податкове навантаження	0,46	0,62	0,69	0,64
20 1.2.2.1. Оборотні активи	34 397,00	89 338,00	81 738,00	68 491,00
21 1.2.2.2. Необоротні активи	6,00	6,00	271,00	94,33
22 2.1.1.1. Короткострокова кред. заборгованість	33 339,00	83 141,00	30 887,00	49 122,33
23 2.1.1.2. Довгострокова кред. заборгованість			42 000,00	14 000,00
24 РІВЕНЬ V				
25 1.1.1-2.1.1. Операційний прибуток	-344,00	3 913,00	9 696,00	4 421,67
26 1.1.1-2.2.1. Прибуток до податку	639,00	8 057,00	4 204,00	4 300,00
27 1.1.1-2.3.1. Чистий прибуток	297,00	4 984,00	2 914,00	2 731,67

Рис. 3.22. Вікно аналітичної таблиці «Багатофакторний аналіз по методиці Дюпон»

7. Для відображення результатів аналізу в іншому вигляді змініть настроювання відображення таблиць за допомогою команди «*Настройка - Отображение Таблиц...*» або команд пунктів «*Тип данных*» та «*Валюта*» контекстного меню аналітичних таблиць.

Зокрема, для відображення результатів структурного (вертикального) аналізу балансу та прибутків і збитків встановіть тип даних «*Значения - Проценты*», а для відображення результатів динамічного (горизонтального) аналізу балансу та прибутків і збитків по відношенню до першого періоду аналізу встановіть тип даних «*Прирост за Все Периоды*» (рис. 3.23 – 3.26).

Баланс (Значення, УАН-000)				
	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
▶ 01 Поточні активи:	99,99	99,99	99,67	99,86
02 Грошові кошти	1,52	0,61	1,38	1,07
03 Короткострокові інвестиції			25,66	10,23
04 Короткострокова дебіторська заборгованість:	88,15	81,61	41,46	66,70
05 Рахунки і векселі до одержання	12,36	15,61	8,58	12,26
06 Міжфрмова дебіторська заборгованість				
07 Інша дебіторська заборгованість	75,79	66,00	32,88	54,44
08 Довгострокова дебіторська заборгованість				
09 Товарно-матеріальні запаси:	9,70	14,12	27,92	18,88
10 Сировина, матеріали і комплектуючі	2,32	10,92	22,15	13,96
11 Незавершене виробництво				
12 Готова продукція	7,37	3,20	5,76	4,92
13 Інші запаси				
14 Витрати майбутніх періодів	0,03	0,01	0,02	0,02
15 Інші поточні активи	0,59	3,63	3,24	2,97
16 Довгострокові активи:	0,02	0,01	0,33	0,14
17 Основні засоби			0,28	0,11
18 Нематеріальні активи			0,01	0,00
19 Довгострокові інвестиції				
20 Незавершені інвестиції	0,02	0,01	0,04	0,02
21 Інші довгострокові активи				
22 СУМАРНИЙ АКТИВ	100,00	100,00	100,00	100,00
23 Поточні зобов'язання:	96,91	93,06	37,66	71,62
24 Короткострокові позики	36,33	47,01		26,49
25 Кредиторська заборгованість:	57,79	44,77	34,10	42,69
26 Рахунки і векселі до сплати	26,42	42,25	32,16	35,58
27 Податки до сплати	0,91	0,88	0,39	0,69
28 Міжфрмова кредиторська заборгованість				
29 Одержані аванси	29,02	0,93	0,79	5,57
30 Дивіденди до виплати				
31 Інша кредиторська заборгованість	1,45	0,70	0,76	0,85
32 Доходи майбутніх періодів				
33 Забезп. наступних витрат і платежів				
34 Інші поточні зобов'язання	2,78	1,28	3,56	2,44
35 Довгострокові зобов'язання:			51,21	20,41
36 Довгострокові позики			51,21	20,41
37 Інші довгострокові зобов'язання				
38 Власний капітал:	3,09	6,94	11,12	7,97
39 Акціонерний капітал	0,23	0,09	0,10	0,11
40 Резерв. капітал				
41 Додатковий капітал				
42 Нерозподілений прибуток	1,54	6,17	10,28	7,04
43 Інший власний капітал	1,32	0,68	0,75	0,82
44 СУМАРНИЙ ПАСИВ	100,00	100,00	100,00	100,00

Рис. 3.23. Вікно аналітичної таблиці «Баланс» з результатами структурного (вертикального) аналізу

Баланс (Приріст за всі періоди, УАН-000)				
	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
▶ 01 Поточні активи:		54 941,00	47 341,00	34 094,00
02 Грошові кошти		27,00	611,00	212,67
03 Короткострокові інвестиції			21 042,00	7 014,00
04 Короткострокова дебіторська заборгованість:		42 586,00	3 676,00	15 420,67
05 Рахунки і векселі до одержання		9 693,00	2 788,00	4 160,33
06 Міжфірмова дебіторська заборгованість				
07 Інша дебіторська заборгованість		32 893,00	888,00	11 260,33
08 Довгострокова дебіторська заборгованість				
09 Товарно-матеріальні запаси:		9 283,00	19 558,00	9 613,67
10 Сировина, матеріали і комплектуючі		8 957,00	17 368,00	8 775,00
11 Незавершене виробництво				
12 Готова продукція		326,00	2 190,00	838,67
13 Інші запаси				
14 Витрати майбутніх періодів		1,00	3,00	1,33
15 Інші поточні активи		3 044,00	2 451,00	1 831,67
16 Довгострокові активи:			265,00	88,33
17 Основні засоби			229,00	76,33
18 Нематеріальні активи			8,00	2,67
19 Довгострокові інвестиції				
20 Незавершені інвестиції			28,00	9,33
21 Інші довгострокові активи				
22 СУМАРНИЙ АКТИВ		54 941,00	47 606,00	34 182,33
23 Поточні зобов'язання:		49 802,00	-2 452,00	15 783,33
24 Короткострокові позики		29 500,00	-12 500,00	5 666,67
25 Кредиторська заборгованість:		20 113,00	8 081,00	9 398,00
26 Рахунки і векселі до сплати		28 661,00	17 283,00	15 314,67
27 Податки до сплати		478,00	9,00	162,33
28 Міжфірмова кредиторська заборгованість				
29 Одержані аванси		-9 154,00	-9 334,00	-6 162,67
30 Дивіденди до виплати				
31 Інша кредиторська заборгованість		128,00	123,00	83,67
32 Доходи майбутніх періодів				
33 Забезп. наступних витрат і платежів				
34 Інші поточні зобов'язання		189,00	1 967,00	718,67
35 Довгострокові зобов'язання:			42 000,00	14 000,00
36 Довгострокові позики			42 000,00	14 000,00
37 Інші довгострокові зобов'язання				
38 Власний капітал:		5 139,00	8 058,00	4 399,00
39 Акціонерний капітал				
40 Резерв. капітал				
41 Додатковий капітал				
42 Нерозподілений прибуток		4 984,00	7 898,00	4 294,00
43 Інший власний капітал		155,00	160,00	105,00
44 СУМАРНИЙ ПАСИВ		54 941,00	47 606,00	34 182,33

Рис. 3.24. Вікно аналітичної таблиці «Баланс» з результатами динамічного (горизонтального) аналізу

Звіт про прибутки та збитки (Значення, УАН-000)				
	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
► 01 Чистий обсяг продажу	100,00	100,00	100,00	100,00
02 Собівартість	82,78	88,29	86,68	87,17
03 Валовий прибуток	17,22	11,71	13,32	12,83
04 Власні витрати	13,73	9,37	7,40	9,34
05 Інші операційні доходи	0,83	22,34	32,31	22,57
06 Інші операційні витрати	4,77	23,66	32,81	23,97
07 Операційний прибуток	-0,45	1,03	5,42	2,09
08 Проценти до одержання	1,40	2,28	0,00	1,53
09 Проценти до виплати	0,11	1,19	3,08	1,59
10 Інші позареалізаційні доходи			0,00	0,00
11 Інші позареалізаційні витрати				
12 Прибуток до податку	0,84	2,12	2,35	2,03
13 Податок на прибуток	0,45	0,81	0,72	0,74
14 ЧИСТИЙ ПРИБУТОК	0,39	1,31	1,63	1,29

Рис. 3.25. Вікно аналітичної таблиці «Звіт про прибутки та збитки» з результатами структурного (вертикального) аналізу

Звіт про прибутки та збитки (Приріст за всі періоди, УАН-000)				
	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
► 01 Чистий обсяг продажу		304 387,00	102 558,00	135 648,33
02 Собівартість		272 925,00	91 862,00	121 595,67
03 Валовий прибуток		31 462,00	10 696,00	14 052,67
04 Власні витрати		25 201,00	2 764,00	9 321,67
05 Інші операційні доходи		84 393,00	57 125,00	47 172,67
06 Інші операційні витрати		86 397,00	55 017,00	47 138,00
07 Операційний прибуток		4 257,00	10 040,00	4 765,67
08 Проценти до одержання		7 610,00	-1 063,00	2 182,33
09 Проценти до виплати		4 449,00	5 417,00	3 288,67
10 Інші позареалізаційні доходи			5,00	1,67
11 Інші позареалізаційні витрати				
12 Прибуток до податку		7 418,00	3 565,00	3 661,00
13 Податок на прибуток		2 731,00	948,00	1 226,33
14 ЧИСТИЙ ПРИБУТОК		4 687,00	2 617,00	2 434,67

Рис. 3.26. Вікно аналітичної таблиці «Звіт про прибутки та збитки» з результатами динамічного (горизонтального) аналізу

8. Для відображення результатів аналізу в графічному вигляді сформуєте графіки та діаграми за допомогою команд головного меню системи або контекстного меню аналітичних таблиць, попередньо відредагувавши назви графіків і діаграм українською мовою в діалогових вікнах команд «Графіки - Налаштування...» та «Діаграми - Налаштування...».

Наприклад, сформуйте графік «Пасиви» (рис. 3.27) та діаграму «Пасиви» (рис. 3.28) за допомогою команд «Графіки - Баланс - Пасиви» та «Діаграмми - Баланс - Пасиви» відповідно.

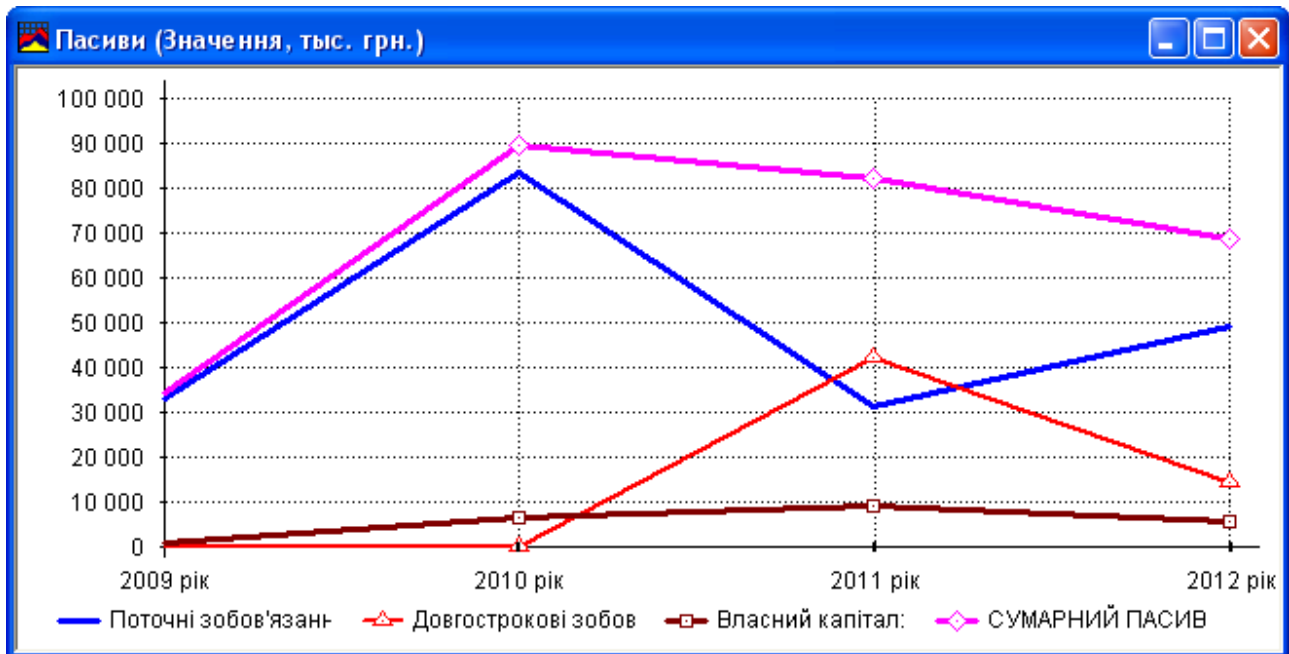

Рис. 3.27. Вікно графіка «Пасиви»

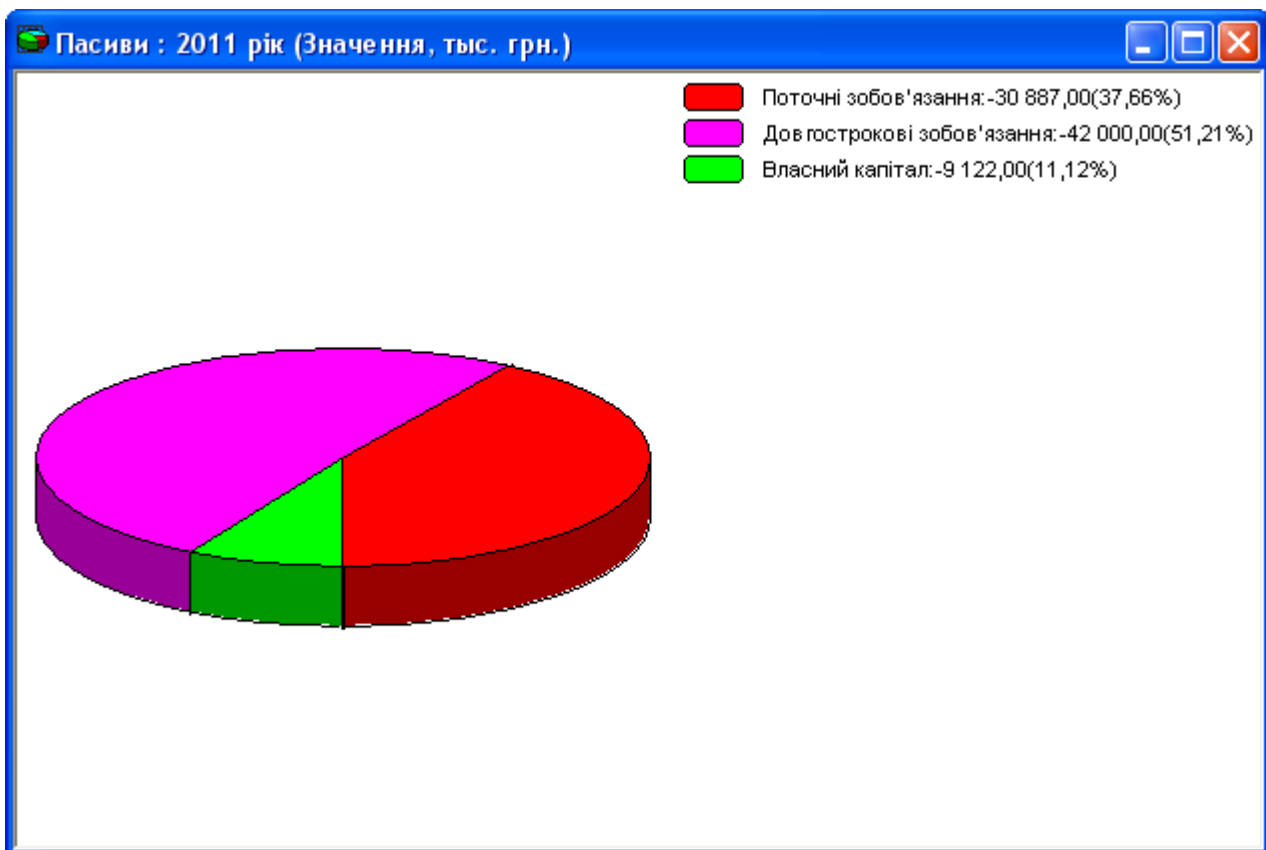

Рис. 3.28. Вікно діаграми «Пасиви»

Для зміни типу графіка (графік, гістограма, гістограма з областями, гістограма з відносними значеннями, об'ємна гістограма) та параметрів зовнішнього вигляду графіка або діаграми виконайте команду *«Общие Настройки...»* контекстного меню графіка або діаграми та встановіть необхідні параметри їх відображення.

9. Збережіть файл системи «Audit Expert», виконавши команду *«Файл - Сохранить»*.

10. Завершіть роботу в системі «Audit Expert».

3.3. Питання для самоконтролю

1. Які дії необхідно виконати в системі «Audit Expert» для проведення фінансового аналізу?

2. Яка інформація та де вводиться про підприємство при проведенні фінансового аналізу?

3. Які є режими введення вихідних даних про підприємство та чи можна зберегти інформацію вихідних таблиць у зовнішніх файлах?

4. Для чого використовується переоцінка активів і пасивів балансу в системі «Audit Expert» та як вона здійснюється?

5. Де та як відображаються зміни в вартості активів і пасивів в системі «Audit Expert» при здійсненні переоцінки?

6. Які режими проведення розрахунку фінансових показників визначаються в системі «Audit Expert» та яке їхнє призначення?

7. Які є методи розрахунку прогностичних значень фінансових показників в системі «Audit Expert»?

8. Як здійснюється розрахунок фінансових показників в системі «Audit Expert» для поточного періоду аналізу та за весь період аналізу?

9. Де відображаються результати фінансового аналізу в системі «Audit Expert» для поточного періоду аналізу та за весь період аналізу?

10. Що визначається в налаштуваннях аналітичних таблиць системи «Audit Expert» та як це зробити?

11. Які засоби системи «Audit Expert» використовуються для відображення результатів аналізу в графічному вигляді?

12. Які параметри зовнішнього вигляду можна встановити в графіках та діаграмах системи «Audit Expert»?

Тема 4. Формування фінансових звітів і експертних висновків

4.1. Теоретичні відомості

1. Звіти системи «Audit Expert» використовуються для відображення вихідних даних і результатів фінансового аналізу, склад яких визначається користувачем, без формування автоматичних висновків за результатами фінансового аналізу.

Звіти можуть містити:

- вихідні таблиці, таблиці переоцінки та аналітичні таблиці;
- графіки та діаграми;
- текстові коментарі.

Звіти можуть бути роздруковані безпосередньо з системи «Audit Expert» або передані в MS Word, де їх можна відредагувати та доповнити.

Склад звітів файла системи «Audit Expert» відображається в списку звітів і може бути відредагований в ручному режимі шляхом додавання (створення) нових звітів і видалення існуючих звітів або в режимі імпортування звітів із файлів і шаблонів системи «Audit Expert». Крім того, звіти списку звітів файла системи «Audit Expert» можуть бути експортовані в файли або шаблони системи «Audit Expert».

При створенні або редагуванні звіту можна:

- визначати загальні налаштування звіту: назву, мову, наявність титульного аркушу та штампу звіту; параметри шрифтів та абзаців (параграфів) всіх структурних елементів звіту;
- додавати або видаляти об'єкти звіту: вихідні таблиці, таблиці переоцінки, аналітичні таблиці, графіки, діаграми, текстові коментарі;
- редагувати об'єкти звіту та змінювати їхнє взаємне розташування.

2. Експертні висновки системи «Audit Expert» призначені для автоматичного формування висновків за результатами фінансового аналізу. Вони містять фіксований набір таблиць, графіків і діаграм разом з текстовим описом фінансових показників, які в них відображаються, порівнянням значень фінансових показників у звітному (останньому) та базовому (першому) періодах з зазначенням абсолютних та відносних змін їхніх значень та висновками щодо позитивних чи негативних тенденцій

зміни їхніх значень, на підставі чого робиться загальний висновок щодо фінансового стану підприємства.

Використання експертних висновків економить час на складання висновків за результатами фінансового аналізу, забезпечує фіксовану структуру висновків, дає можливість уникати помилок при розрахунках.

Експертні висновки формуються у вигляді документів MS Word на основі шаблонів документів MS Word, які входять до складу системи «Audit Expert» і містяться в папці "Audit Expert Professional/Bin". Склад шаблонів експертних висновків системи «Audit Expert», придатних для України, наведено в табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Шаблони експертних висновків системи «Audit Expert»

Файл шаблону	Призначення експертного висновку
express.dot	Загальний експертний висновок на базі аналітичних таблиць «Баланс», «Прибыли-убытки», «Финансовые показатели»
dupont.dot	Експертний висновок на базі аналітичної таблиці «Багатофакторний аналіз по методиці Дюпон»
fiер.dot	Загальний експертний висновок на базі аналітичних таблиць «Баланс», «Прибыли-убытки», «Фінансові показники (на кінець періоду)»
liquidit.dot	Експертний висновок на базі аналітичної таблиці «Аналіз ліквідності»
loans.dot	Експертний висновок на базі аналітичної таблиці «Оцінка фінансового стану позичальника»
mfs.dot	Експертний висновок на базі аналітичної таблиці «Матриця фінансових стратегій»

Користувачі системи «Audit Expert» можуть відредагувати існуючі шаблони експертних висновків або створити на їх основі власні шаблони експертних висновків, використовуючи набір макросів системи «Audit Expert» (додаток В).

Для забезпечення формування експертних висновків необхідно:

- використовувати MS Word версій не нижче MS Word 97;

- забезпечити наявність засобів Visual Basic та MS Graph;
- дозволити функціонування макросів (встановити середній або низький рівень безпеки в MS Word);
- забезпечити наявність необхідних аналітичних таблиць.

4.2. Практичне завдання

Мета завдання: Отримання навичок формування фінансових звітів і експертних висновків в системі «Audit Expert».

Постановка завдання:

1. Відредагувати та сформувавши фінансовий звіт «Экспресс анализ».
2. Відредагувати та сформувавши експертний висновок «Общее».

Порядок виконання завдання:

1. Запустіть систему «Audit Expert» за допомогою команди меню Windows «Пуск\Программы\Audit Expert Professional\Audit Expert», в результаті чого на екрані з'явиться вікно програми «Audit Expert».

2. Відкрийте створений файл системи «Audit Expert».

Для цього виконайте команду «Файл - Открыть...», в діалоговому вікні якої виберіть та відкрийте файл "ВКХ_2.aex" папки "Audit Expert Professional/Files", в результаті чого на екрані з'явиться головне вікно системи «Audit Expert» (див. рис. 2.7).

3. Відредагуйте та сформувавши фінансовий звіт «Экспресс анализ».

3.1. Відобразіть список звітів файла системи «Audit Expert» за допомогою команди «Результаты - Отчеты...»

3.2. Відкрийте звіт «Экспресс анализ».

Для цього у вікні «Список отчетов» (рис. 4.1) виділіть звіт «Экспресс анализ» (третій в списку) та натисніть кнопку «ОК».

3.3. Відредагуйте звіт «Экспресс анализ».

3.3.1. Відредагуйте загальні настроювання звіту.

Для цього у вікні звіту «Экспресс анализ» виконайте команду «Отчет - Общие Настройки...», після чого у вікні «Настройка отчета» встановіть загальні настроювання звіту відповідно до рис. 4.2.

3.3.2. Відредагуйте такі об'єкти звіту «Экспресс анализ» як аналітичні таблиці та діаграми.

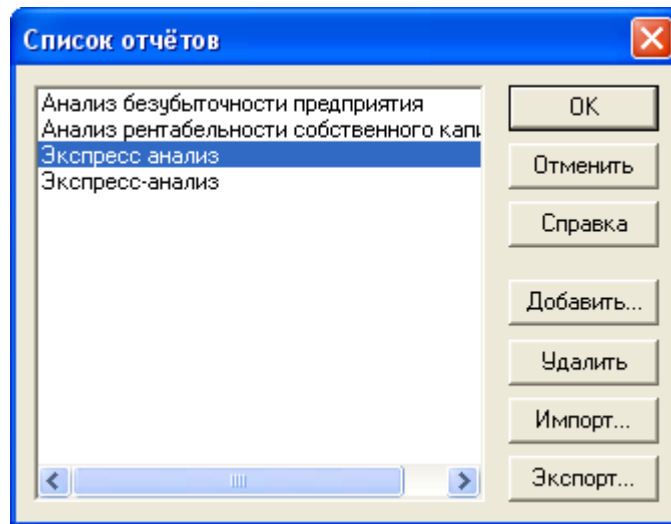

Рис. 4.1. Вікно «Список отчетов»

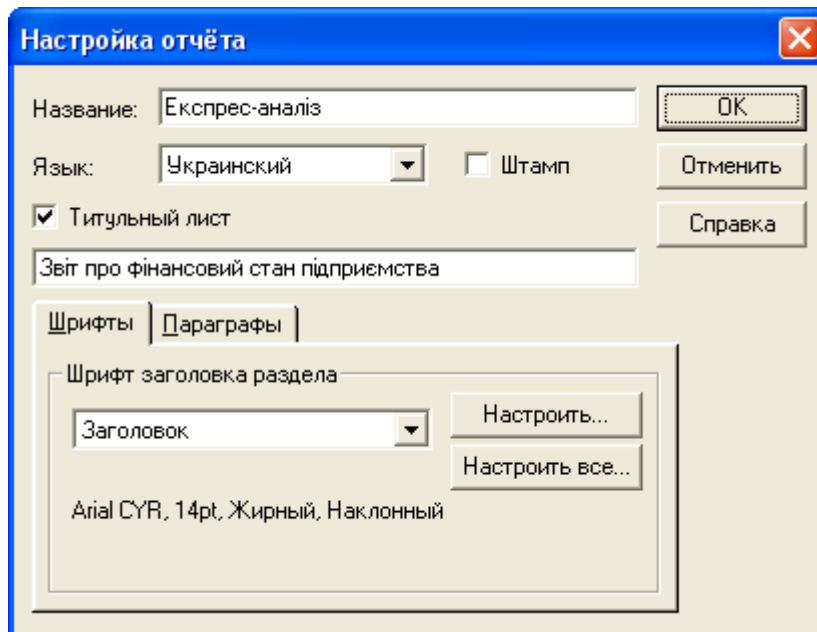

Рис. 4.2. Вікно «Настройка отчета»

Для редагування окремого об'єкту звіту виділіть об'єкт та виконайте команду «Отчет - Настройка Объекта...», після чого у вікні налаштувань об'єкта зробіть необхідні редагування, а саме: у вікнах налаштувань аналітичних таблиць зніміть прапорець «Комментарий», а у вікнах налаштувань діаграм в полі «Период» встановіть значення «2011 год».

Приклади вікон налаштувань аналітичної таблиці, графіка та діаграми наведено на рис. 4.3.

а)

б)

в)

Рис. 4.3. Вікна налаштувань аналітичної таблиці (а), графіка (б) та діаграми (в)

Звіт «*Експрес-аналіз*» повинен мати структуру, наведену на рис. 4.4.

3.4. Сформуйте звіт «*Експрес-аналіз*».

Для цього у вікні звіту виконайте команду «*Файл - Просмотр...*», в результаті чого з'явиться вікно «*Просмотр отчета*» (рис. 4.5), сторінки якого можна переглядати за допомогою кнопок переходу до першої , попередньої , наступної та останньої сторінок.

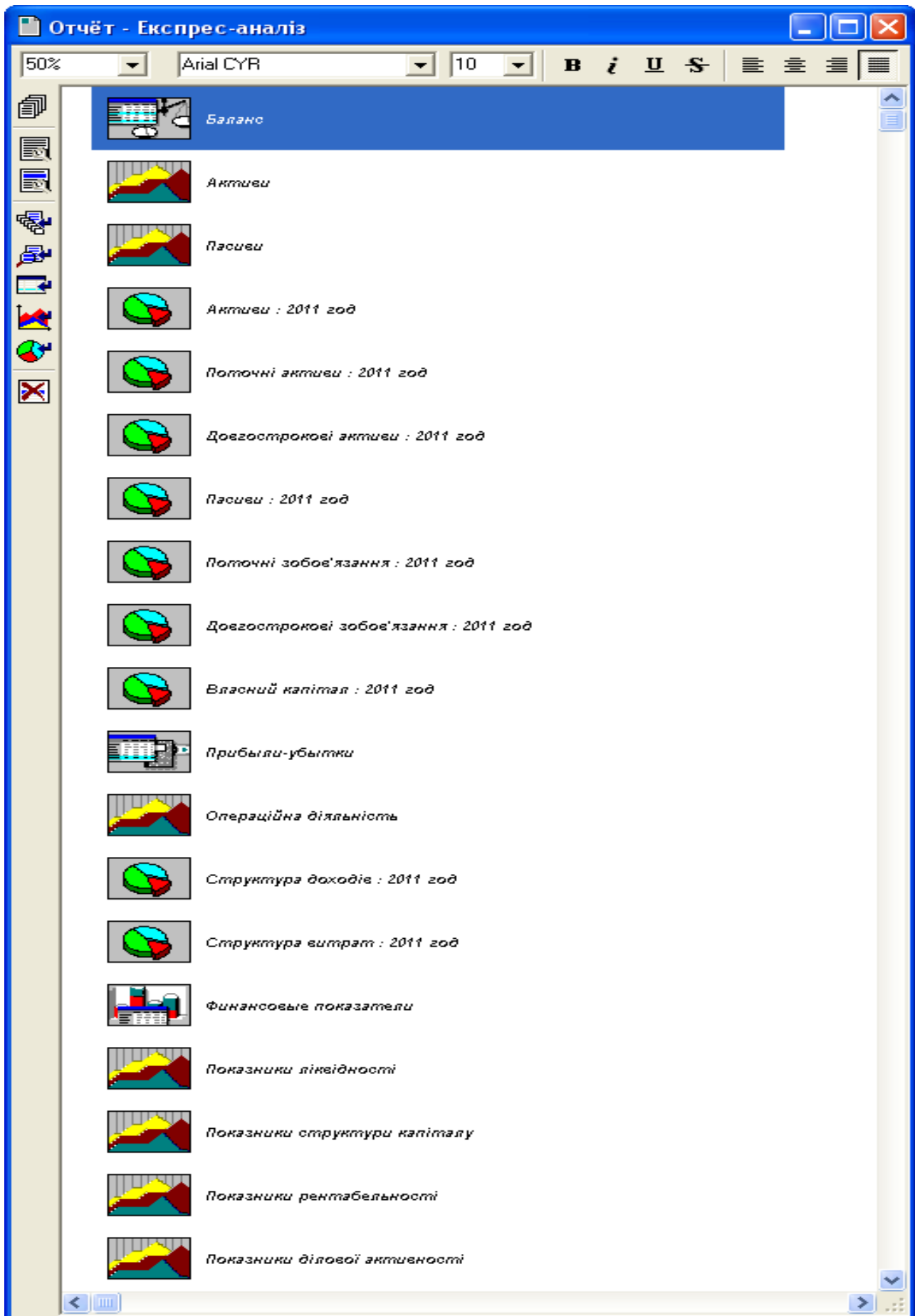

Рис. 4.4. Структура звіту «Експрес-аналіз»

Баланс (Значення, УАН-000)

№		2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
1	Поточні активи:	34 397,00	89 338,00	81 738,00	68 491,00
2	Грошові кошти	522,00	549,00	1 133,00	734,67
3	Короткострокові інвестиції			21 042,00	7 014,00
4	Короткострокова дебіторська заборгованість:	30 326,00	72 912,00	34 002,00	45 746,67
5	Рахунки і векселі до одержання	4 251,00	13 944,00	7 039,00	8 411,33
6	Міжфінансова дебіторська заборгованість				
7	Інша дебіторська заборгованість	26 075,00	58 968,00	26 963,00	37 335,33
8	Довгострокова дебіторська заборгованість				
9	Товарно-матеріальні запаси:	3 336,00	12 619,00	22 894,00	12 949,67
10	Сировина, матеріали і комплектуючі	799,00	9 756,00	18 167,00	9 574,00
11	Незавершене виробництво				
12	Готова продукція	2 537,00	2 863,00	4 727,00	3 375,67
13	Інші запаси				
14	Витрати майбутніх періодів	10,00	11,00	13,00	11,33
15	Інші поточні активи	203,00	3 247,00	2 654,00	2 034,67
16	Довгострокові активи:	6,00	6,00	271,00	94,33
17	Основні засоби			229,00	76,33
18	Нематеріальні активи			8,00	2,67
19	Довгострокові інвестиції				
20	Незавершені інвестиції	6,00	6,00	34,00	15,33
21	Інші довгострокові активи				
22	СУМАРНИЙ АКТИВ	34 403,00	89 344,00	82 009,00	68 585,33
23	Поточні зобов'язання:	33 339,00	83 141,00	30 887,00	49 122,33
24	Короткострокові позики	12 500,00	42 000,00		18 166,67
25	Кредиторська заборгованість:	19 883,00	39 996,00	27 964,00	29 281,00
26	Рахунки і векселі до сплати	9 089,00	37 750,00	26 372,00	24 403,67
27	Податки до сплати	312,00	790,00	321,00	474,33
28	Міжфінансова кредиторська заборгованість				
29	Одержані аванси	9 983,00	829,00	649,00	3 820,33
30	Дивіденди до виплати				
31	Інша кредиторська заборгованість	499,00	627,00	622,00	582,67
32	Доходи майбутніх періодів				
33	Забезп. наступних витрат і платежів				
34	Інші поточні зобов'язання	956,00	1 145,00	2 823,00	1 674,67
35	Довгострокові зобов'язання:			42 000,00	14 000,00
36	Довгострокові позики			42 000,00	14 000,00
37	Інші довгострокові зобов'язання				
38	Власний капітал:	1 064,00	6 203,00	9 122,00	5 463,00
39	Акціонерний капітал	78,00	78,00	78,00	78,00
40	Резерв. капітал				
41	Додатковий капітал				
42	Нерозподілений прибуток	531,00	5 515,00	8 429,00	4 825,00

Рис. 4.5. Вікно «*Просмотр отчета*»

Баланс (Значення, УАН-000)

№		2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
43	Інший власний капітал	455,00	610,00	615,00	560,00
44	СУМАРНИЙ ПАСИВ	34 403,00	89 344,00	82 009,00	68 585,33

Рис. 4.5. (продовження)

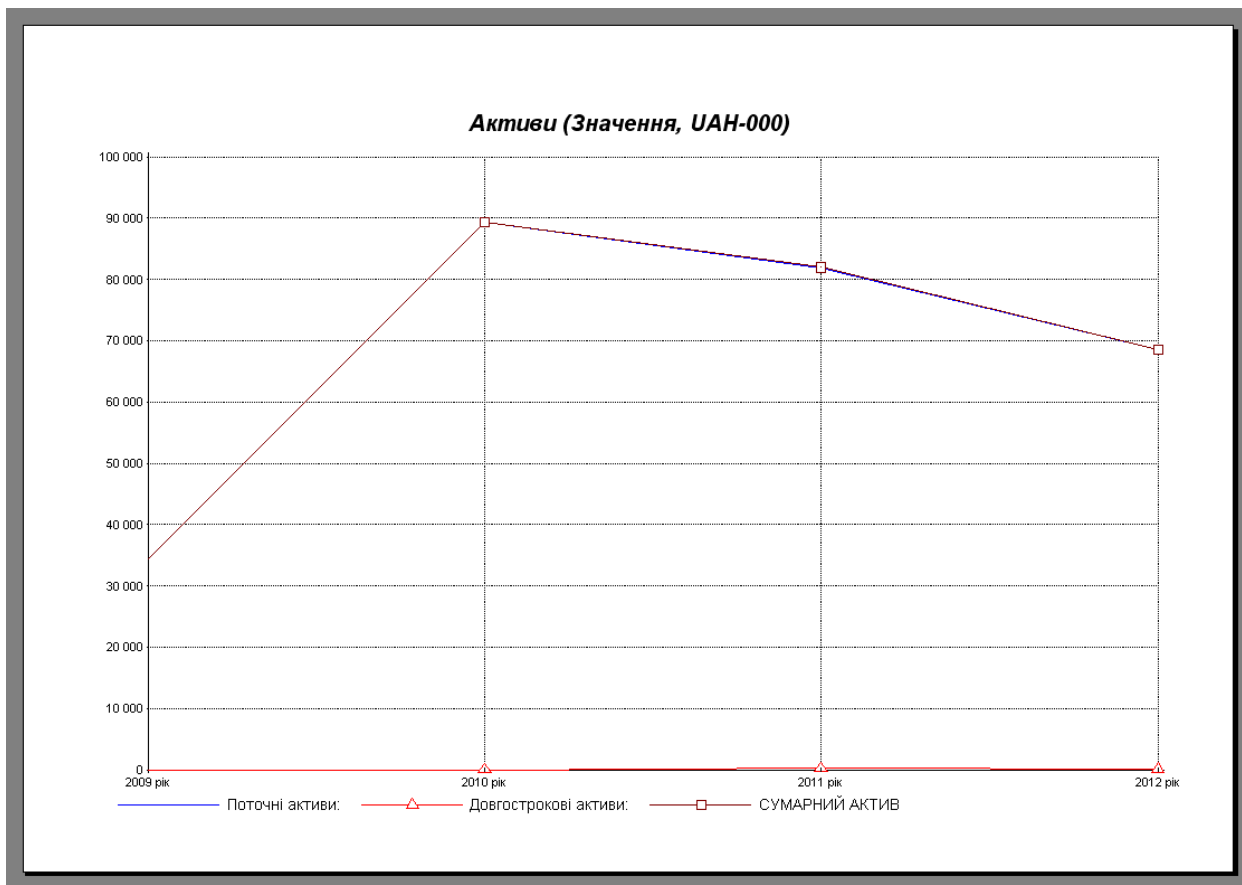

Рис. 4.5. (продовження)

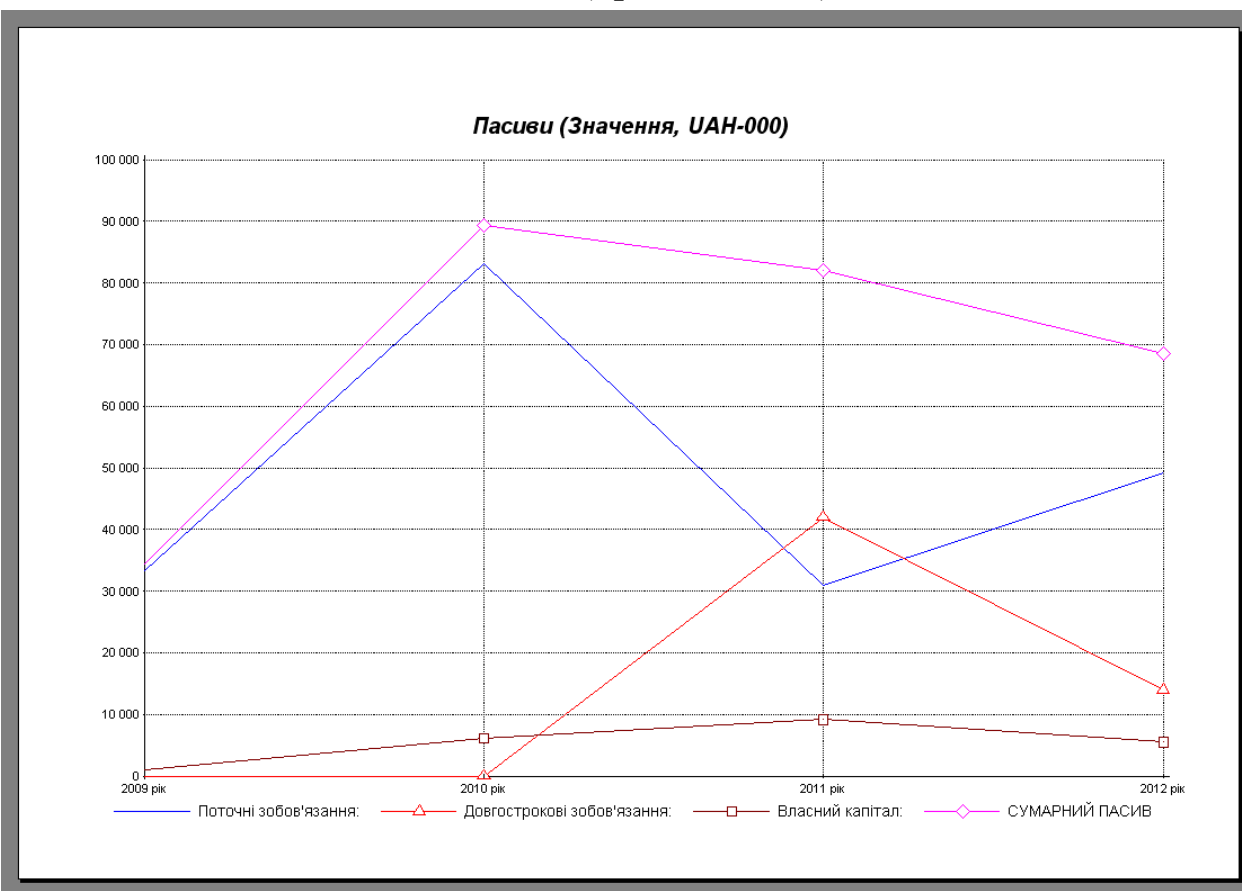

Рис. 4.5. (продовження)

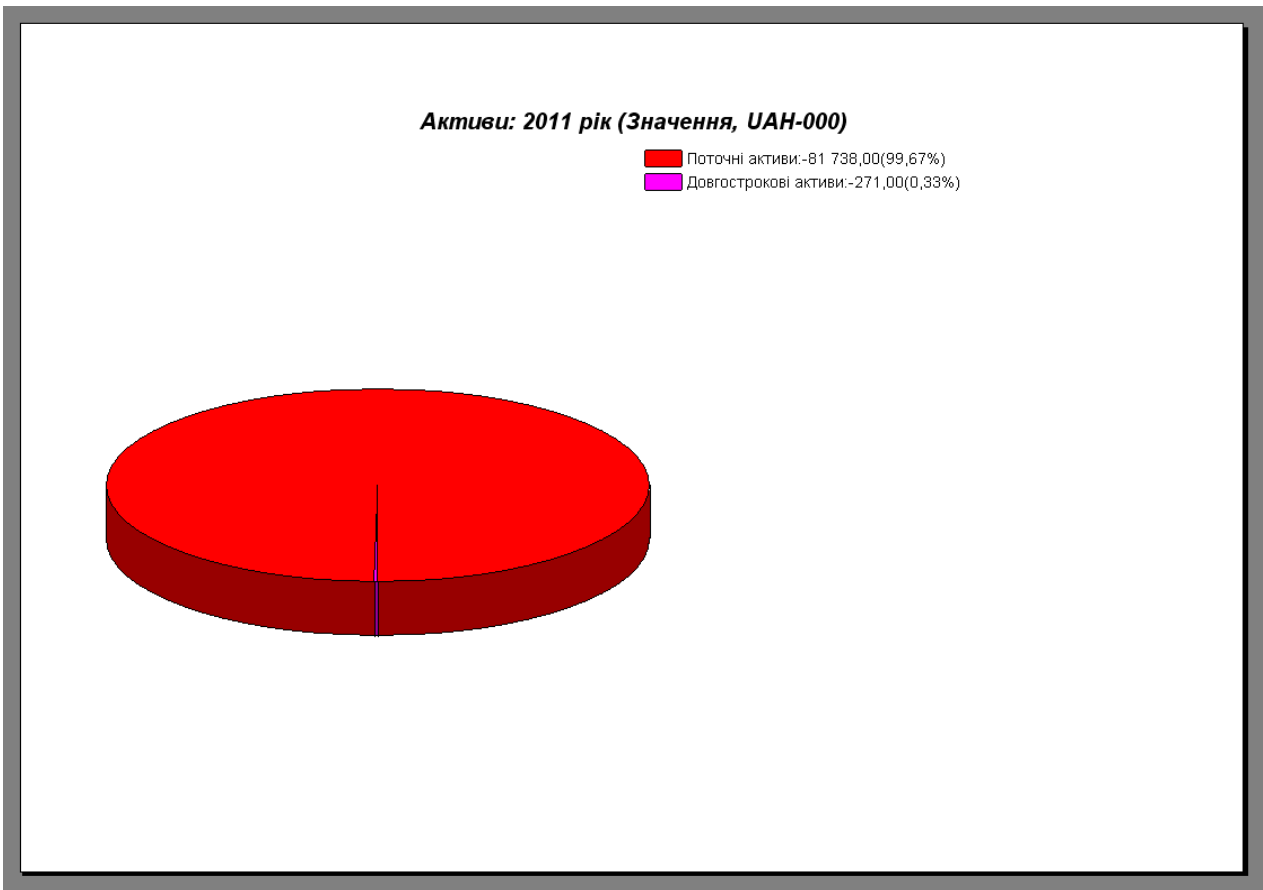

Рис. 4.5. (продовження)

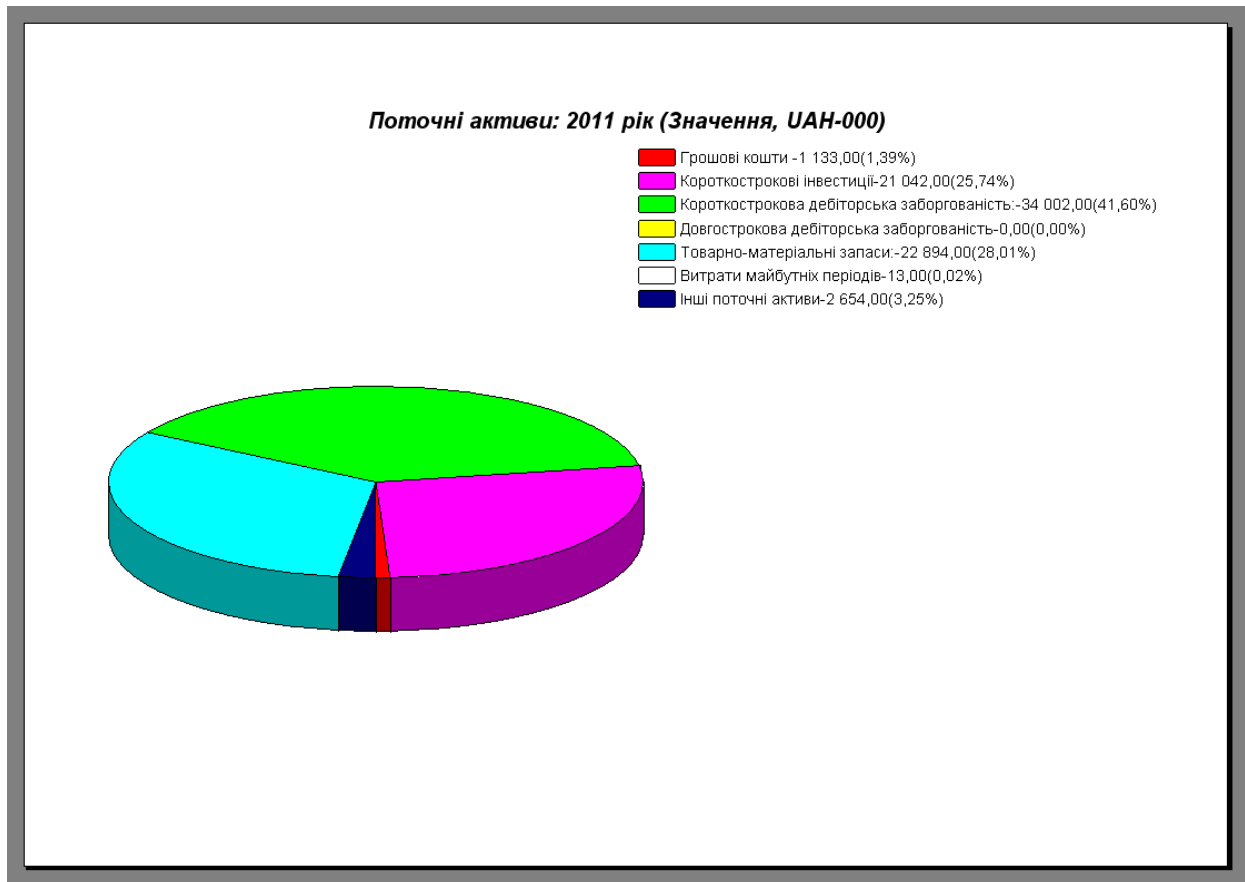

Рис. 4.5. (продовження)

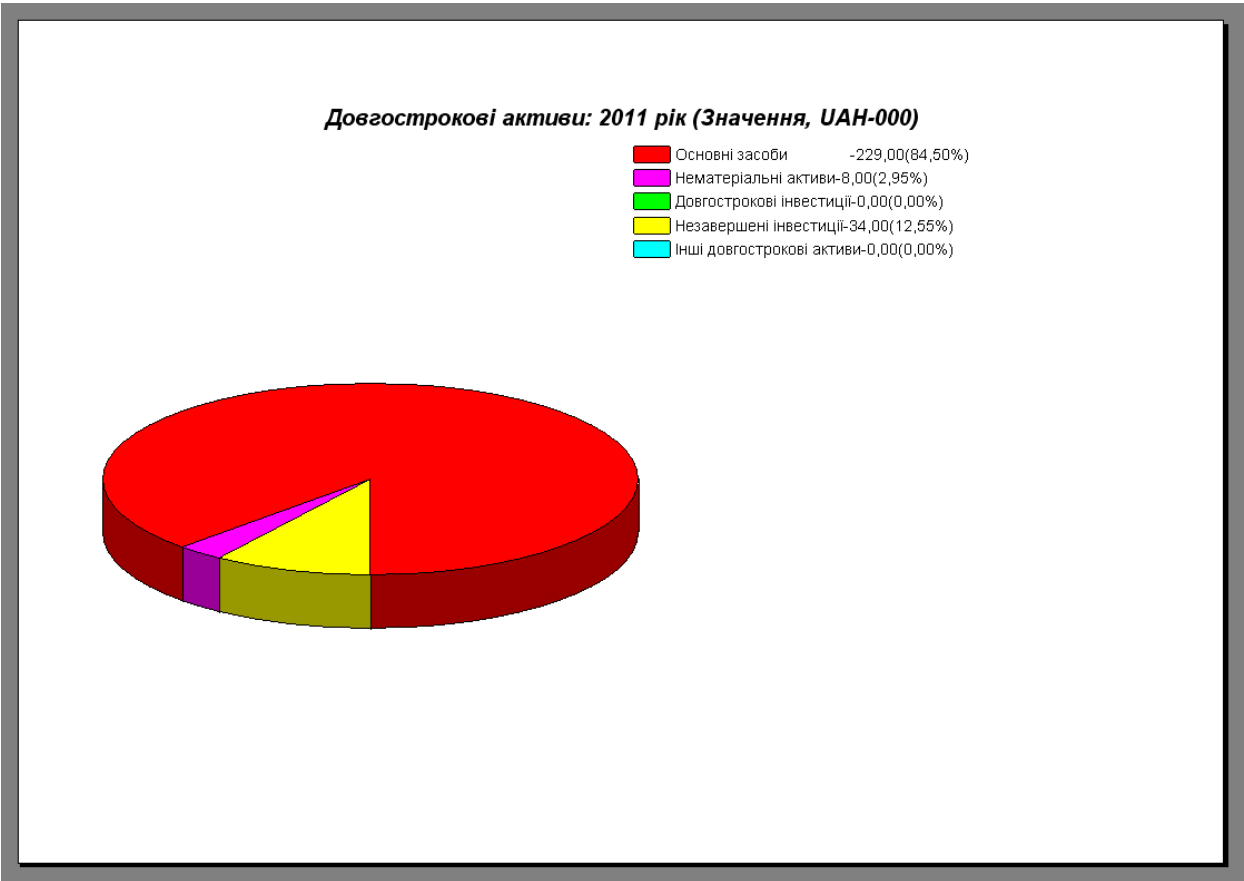

Рис. 4.5. (продовження)

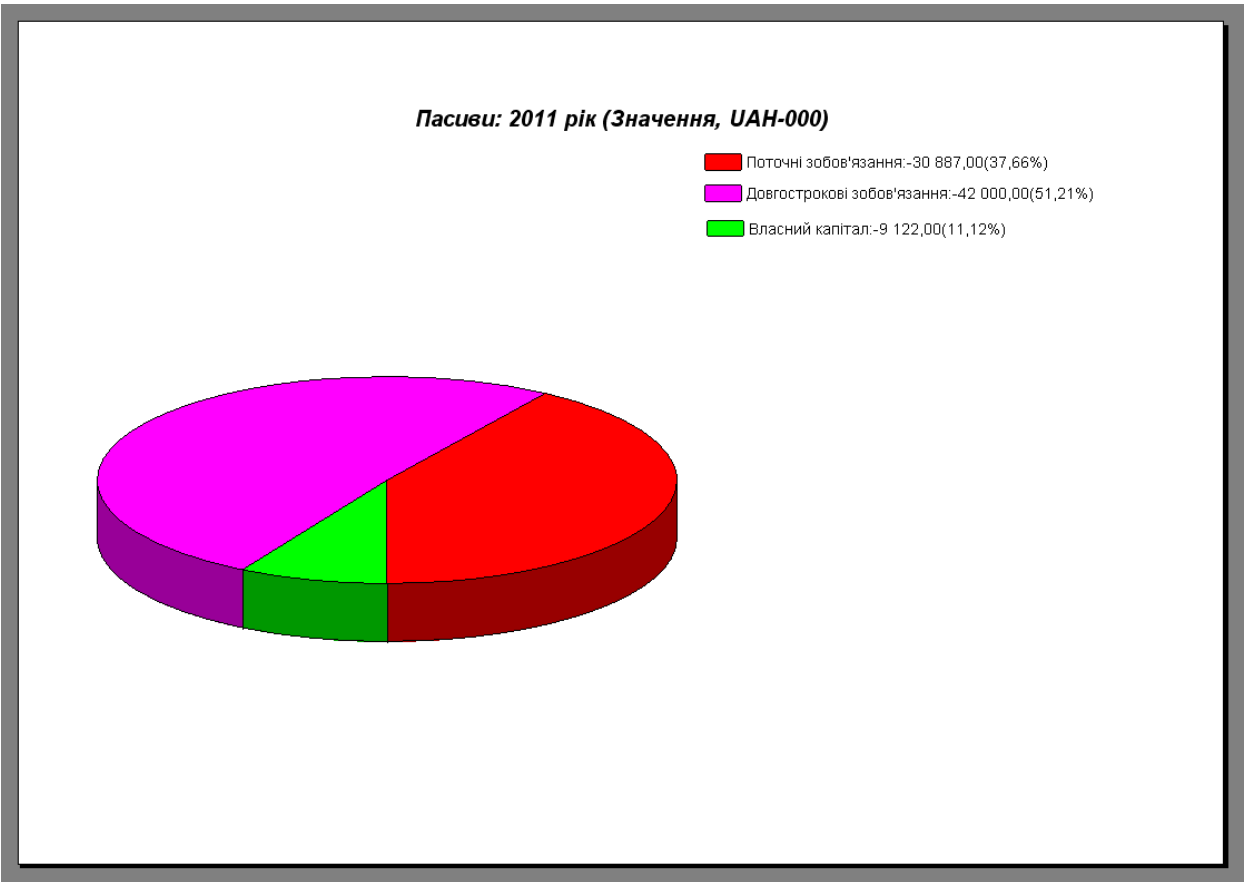

Рис. 4.5. (продовження)

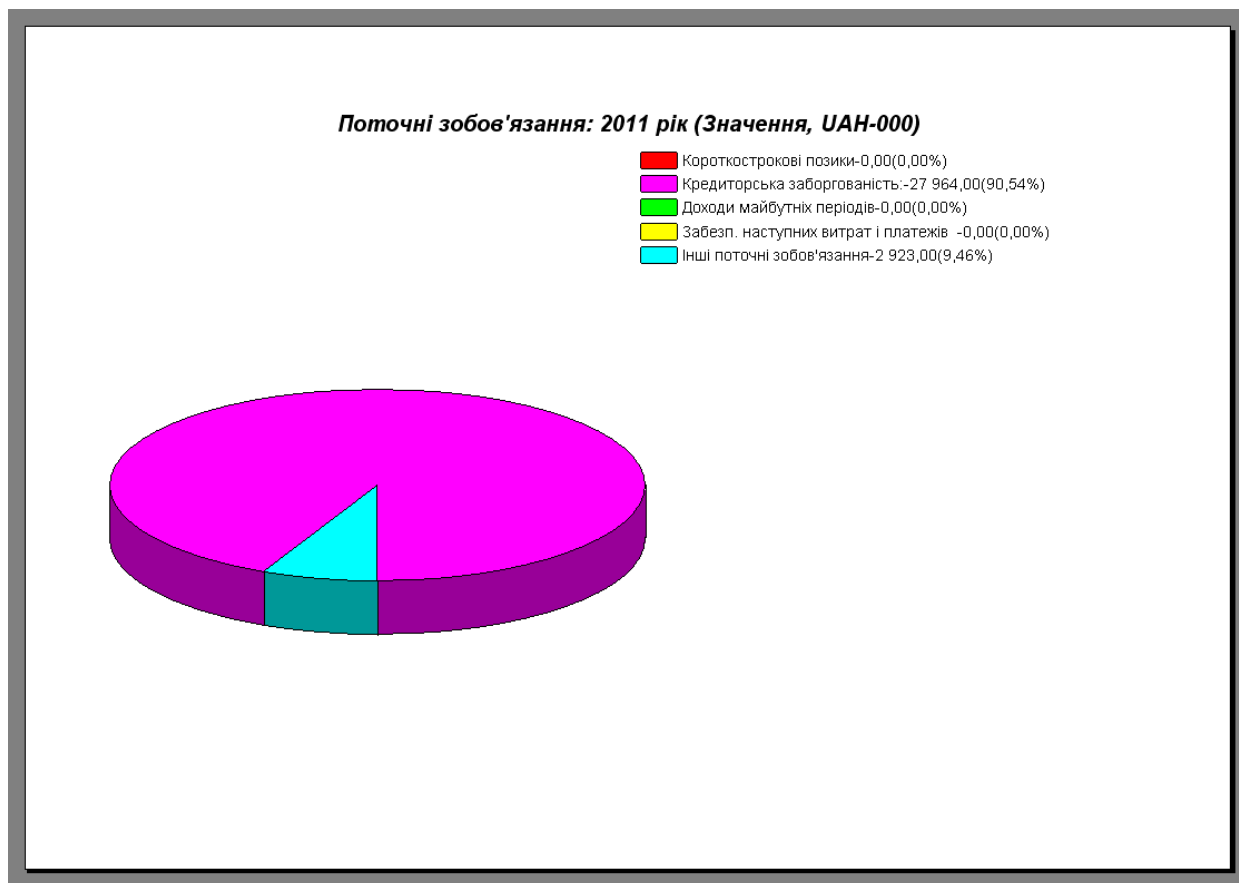

Рис. 4.5. (продовження)

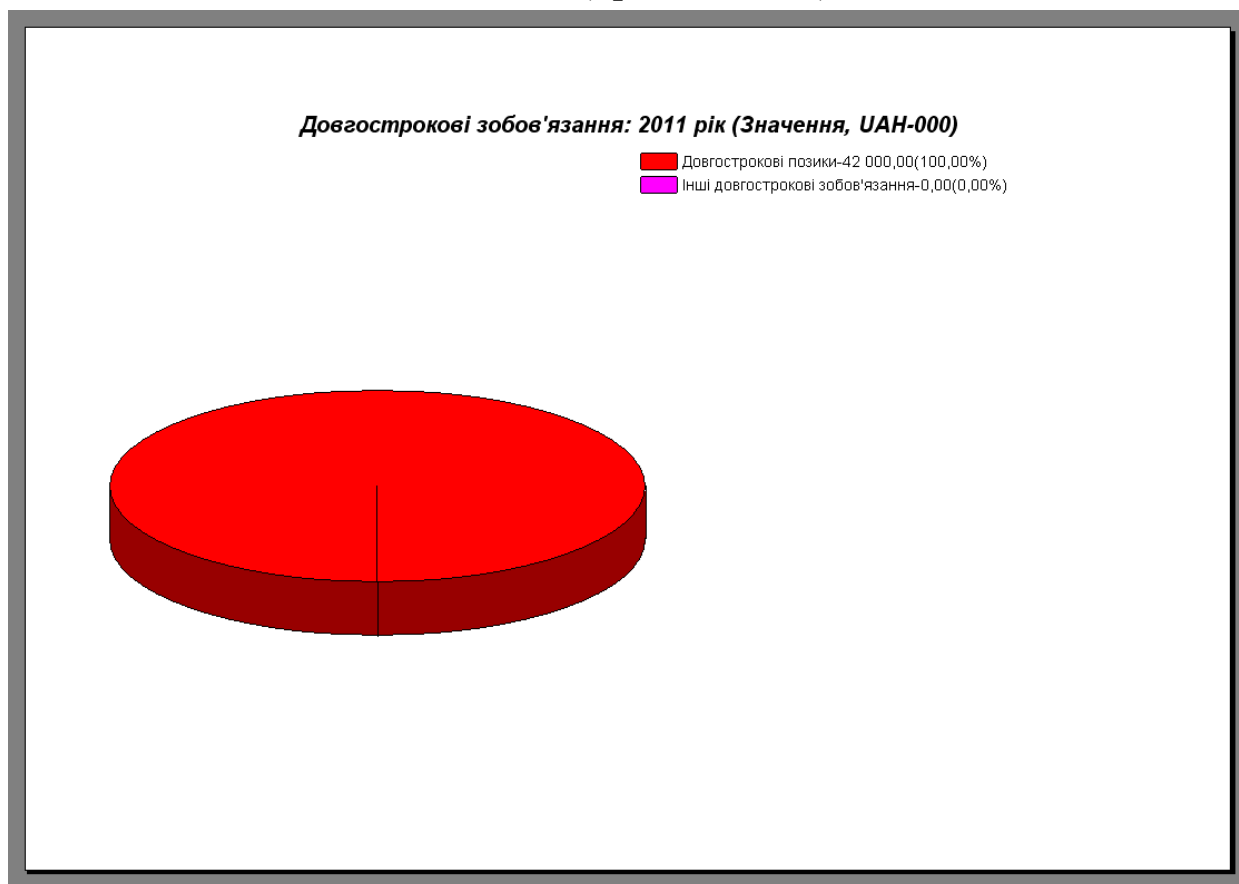

Рис. 4.5. (продовження)

Власний капітал: 2011 рік (Значення, УАН-000)

- Акціонерний капітал-78,00(0,86%)
- Резерв. капітал-0,00(0,00%)
- Додатковий капітал-0,00(0,00%)
- Нерозподілений прибуток-8 429,00(92,40%)
- Інший власний капітал-615,00(6,74%)

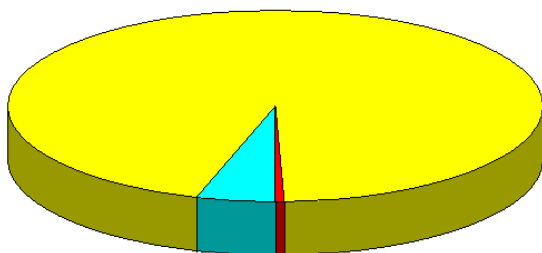

Рис. 4.5. (продовження)

Звіт про прибутки та збитки (Значення, УАН-000)

п		2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
1	Чистий обсяг продажу	76 197,00	380 584,00	178 755,00	211 845,33
2	Собівартість	63 074,00	335 999,00	154 936,00	184 669,67
3	Валовий прибуток	13 123,00	44 585,00	23 819,00	27 175,67
4	Власні витрати	10 465,00	35 666,00	13 229,00	19 786,67
5	Інші операційні доходи	635,00	85 028,00	57 760,00	47 807,67
6	Інші операційні витрати	3 637,00	90 034,00	58 654,00	50 775,00
7	Операційний прибуток	-344,00	3 913,00	9 696,00	4 421,67
8	Проценти до одержання	1 068,00	8 676,00	5,00	3 250,33
9	Проценти до виплати	85,00	4 534,00	5 502,00	3 373,67
10	Інші позареалізаційні доходи			5,00	1,67
11	Інші позареалізаційні витрати				
12	Прибуток до податку	639,00	8 057,00	4 204,00	4 300,00
13	Податок на прибуток	342,00	3 073,00	1 290,00	1 568,33
14	ЧИСТИЙ ПРИБУТОК	297,00	4 984,00	2 914,00	2 731,67

Рис. 4.5. (продовження)

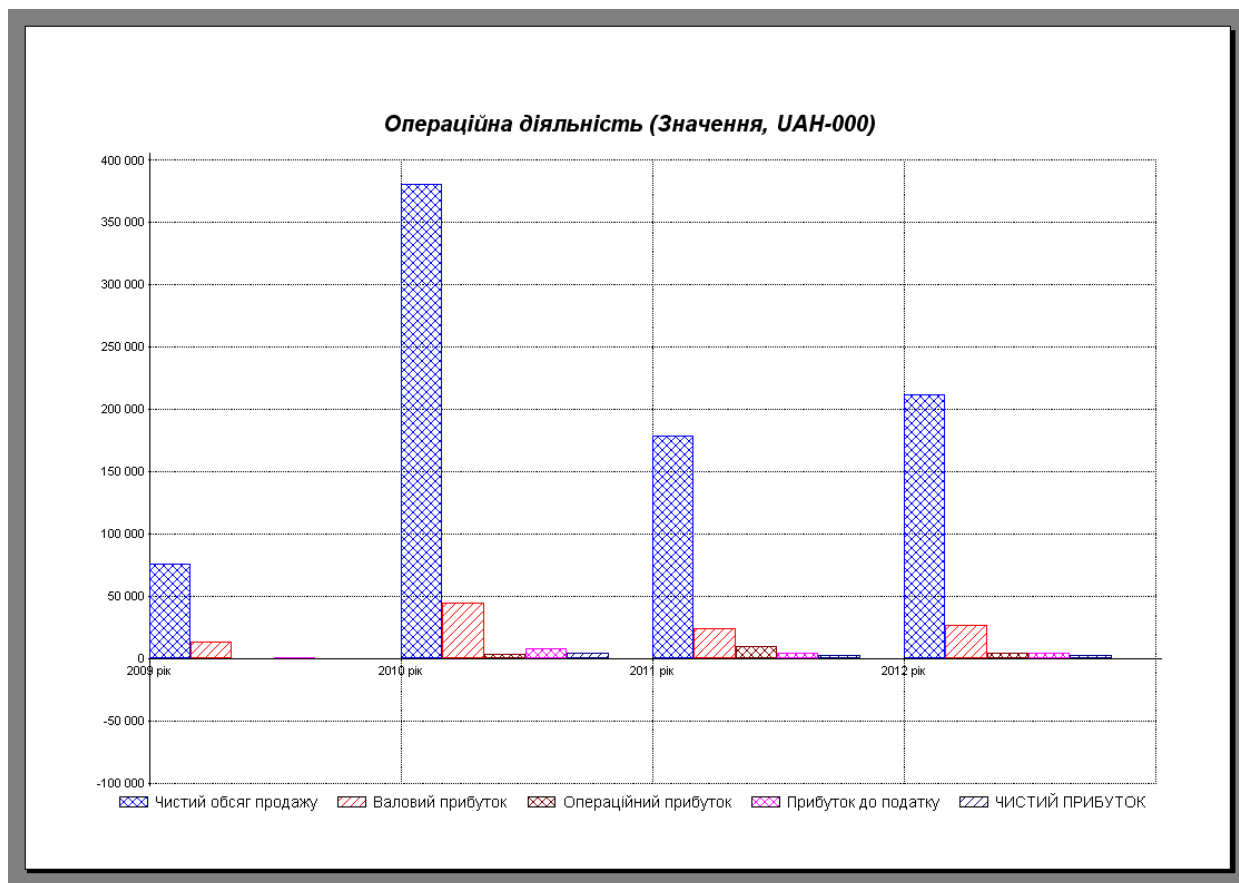

Рис. 4.5. (продовження)

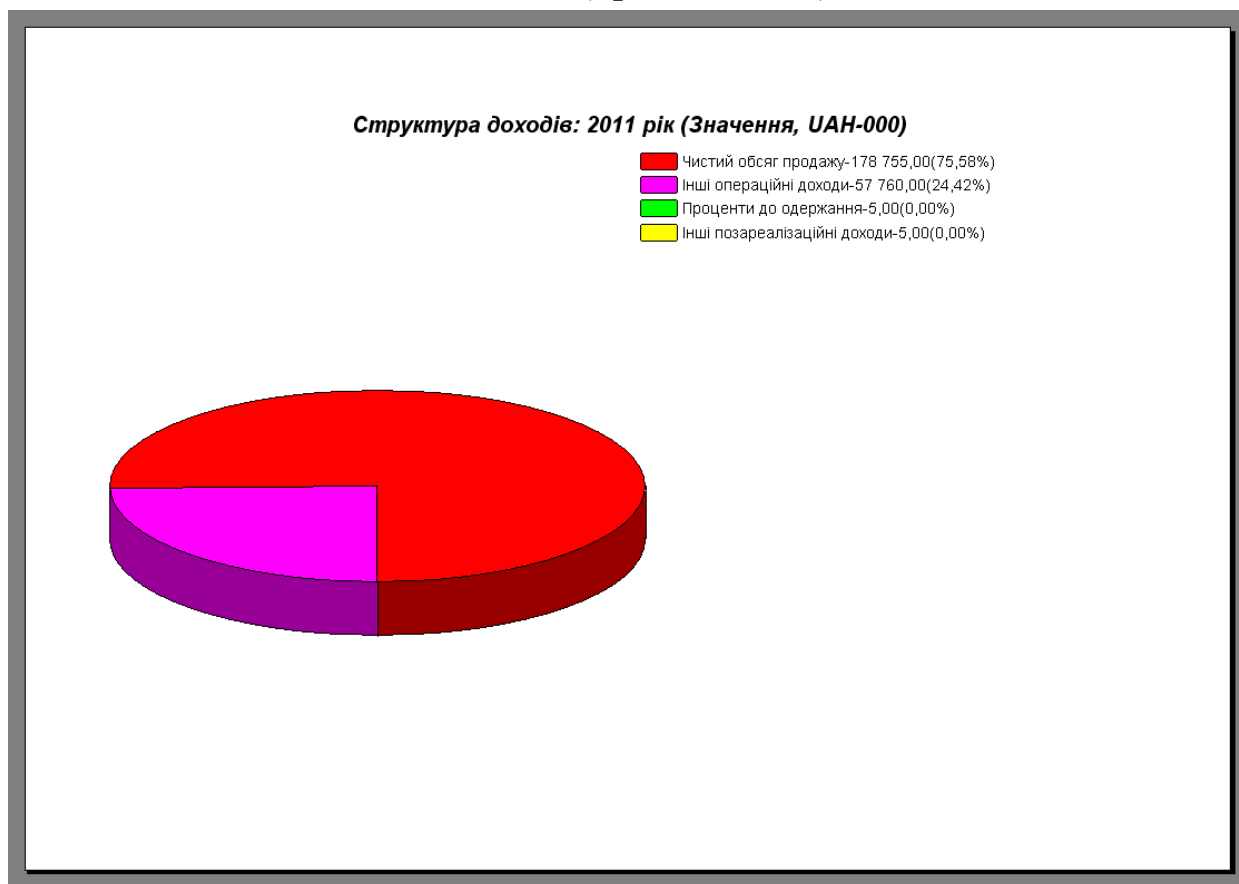

Рис. 4.5. (продовження)

Структура витрат: 2011 рік (Значення, УАН-000)

- Собівартість-154 936,00(66,32%)
- Власні витрати-13 229,00(5,66%)
- Інші операційні витрати-58 654,00(25,11%)
- Проценти до виплати-5 502,00(2,36%)
- Інші позареалізаційні витрати-0,00(0,00%)
- Податок на прибуток-1 290,00(0,55%)

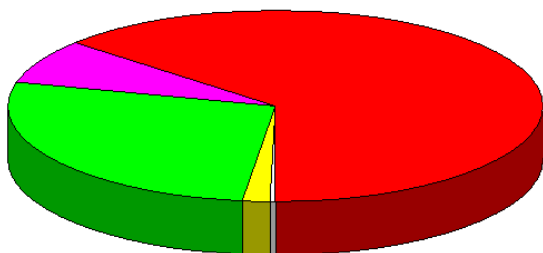

Рис. 4.5. (продовження)

Фінансові показники (Значення)

№		2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
1	Показники ліквідності:				
2	Коефіцієнт абсолютної ліквідності (LR)	0,02	0,01	0,20	0,37
3	Коефіцієнт термінової ліквідності (OR)	0,93	0,90	1,14	1,37
4	Коефіцієнт поточної ліквідності (CR)	1,03	1,06	1,50	1,88
5	Чистий обіговий капітал (МВС)	132,50	455,42	25 814,68	27 139,88
6	Показники структури капіталу:				
7	Коефіцієнт фінансової незалежності (EQ/TA)	0,03	0,06	0,09	0,10
8	Сумарні зобов'язання до активів (TD/TA)	0,97	0,94	0,91	0,90
9	Сумарні зобов'язання до власн. кап. (TD/EG)	31,33	16,03	10,18	9,33
10	Довгостр. зобов'яз. до активів (LTD/TA)			0,25	0,37
11	Довгостр. зобов'яз. до необоротн. актив. (LTD/FA)			151,62	153,28
12	Коефіцієнт покриття процентів (TIE), раз	-4,05	0,86	1,76	1,31
13	Показники рентабельності:				
14	Рентабельність продажів(ROS), %	0,39	1,31	1,63	1,29
15	Рентабельність власного капіталу (ROE), %	27,91	137,17	38,03	37,46
16	Рентабельність поточних активів (RCA), %	0,86	8,06	3,41	3,64
17	Рентабельність необоротних активів (RFA), %	4 950,00	83 066,67	2 103,97	1 495,44
18	Рентабельність інвестицій (ROI), %	27,91	137,17	10,17	7,74
19	Показники ділової активності:				
20	Обіговість робочого капіталу (NCT), раз	72,02	104,92	6,27	6,03
21	Обіговість основних засобів (FAT), раз	12 699,50	63 430,67	1 290,65	1 159,74
22	Обіговість активів (TAT), раз	2,21	6,15	2,09	2,81
23	Обіговість запасів (ST), раз	18,91	42,12	8,73	10,30
24	Період дебіторської заборгован. (CP), дн.	145,27	49,51	109,15	68,70

Рис. 4.5. (продовження)

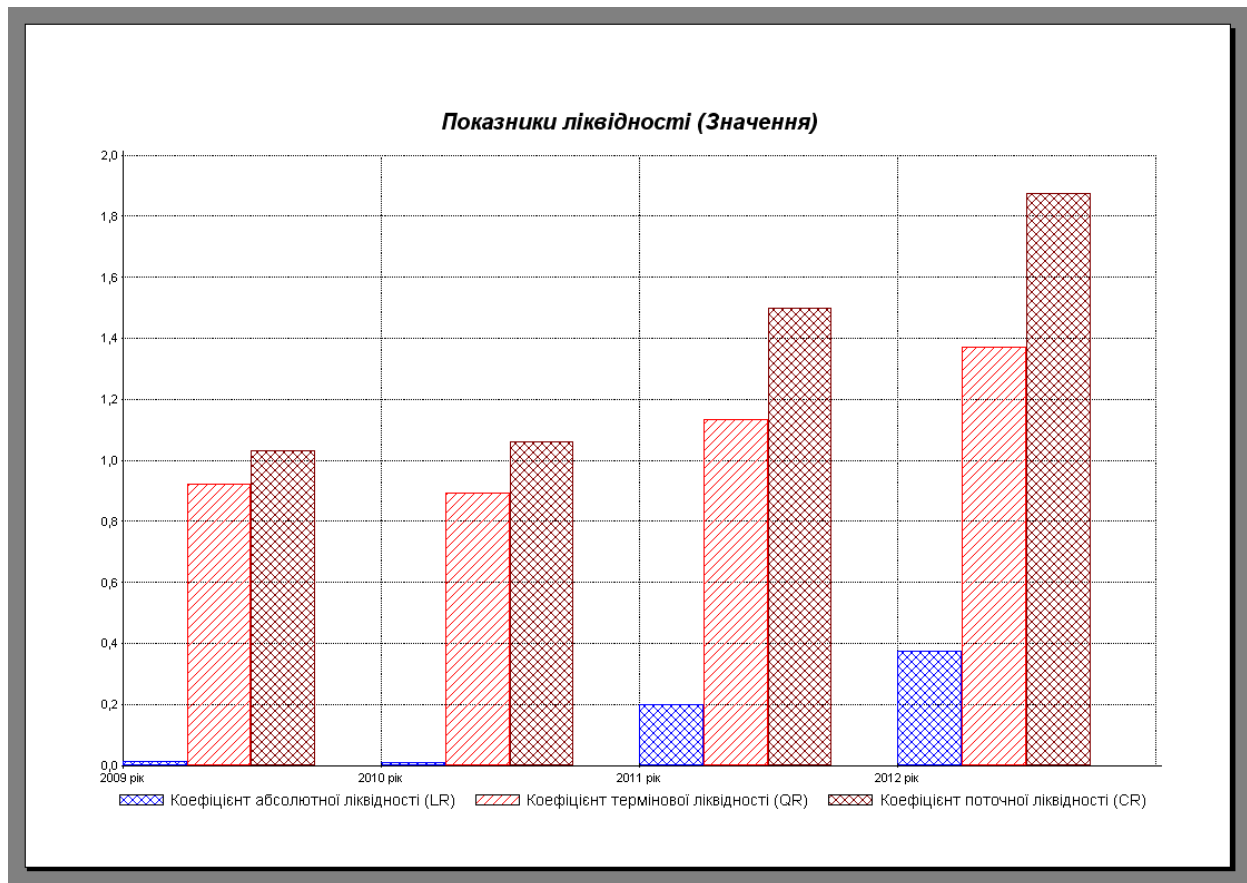

Рис. 4.5. (продовження)

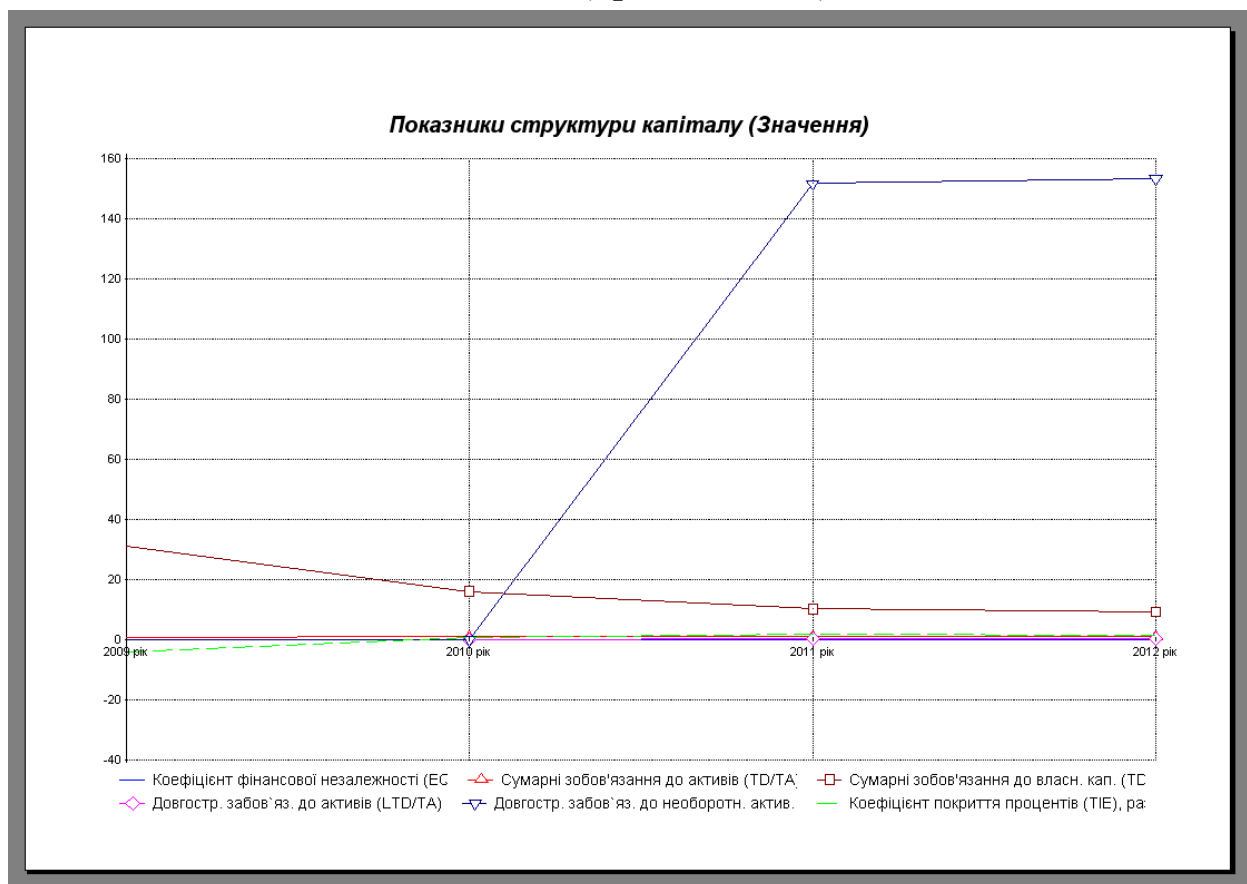

Рис. 4.5. (продовження)

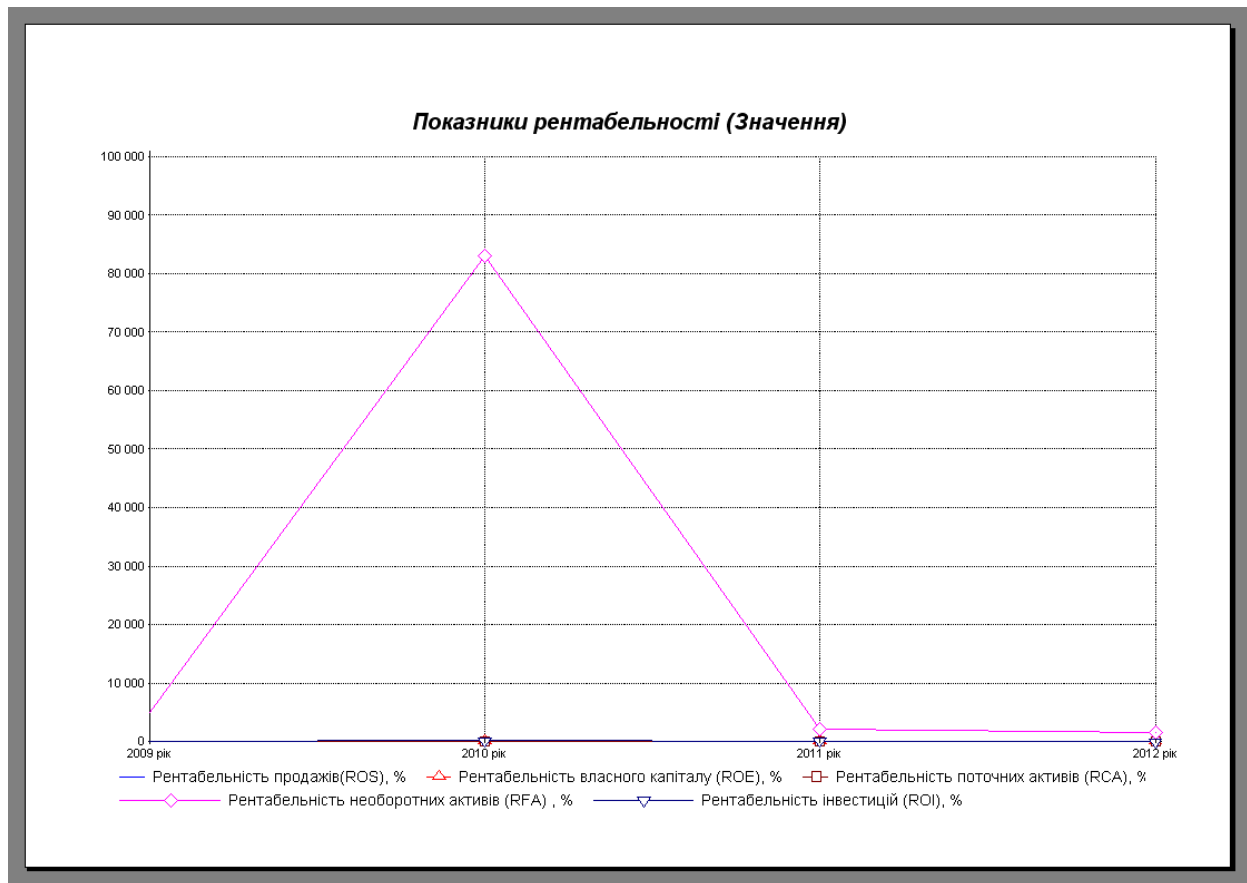

Рис. 4.5. (продовження)

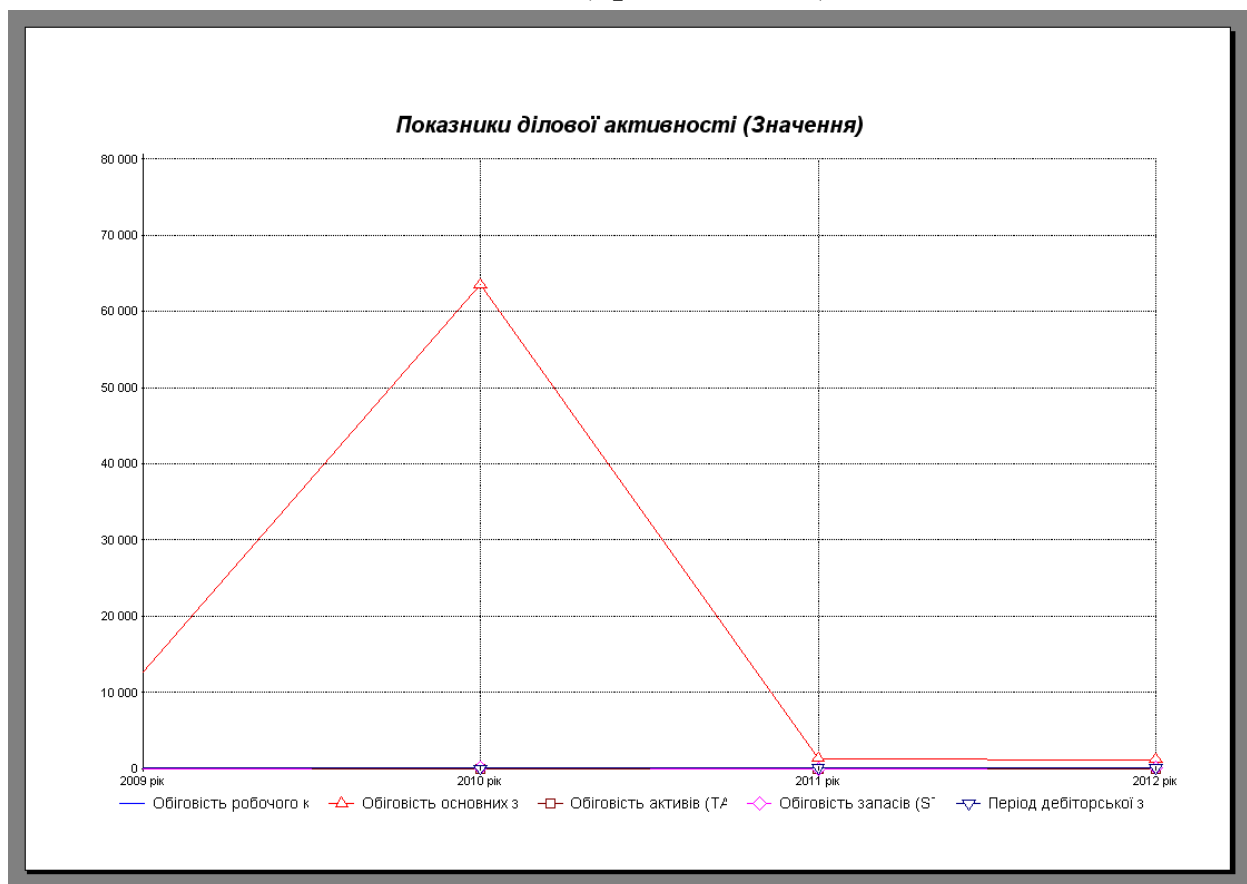

Рис. 4.5. (продовження)

4. Збережіть відредагований звіт «*Експрес-аналіз*».

Для цього відобразіть список звітів за допомогою команди «*Результаты - Отчеты...*», виділіть в списку звіт «*Експрес-аналіз*» і натисніть кнопку «*Экспорт*», після чого у вікні «*Экспортировать в файл*» встановіть в полі «*Тип файлов*» значення «*Файлы шаблонов (*.aet)*», виберіть файл "*normalu.aet*" і натисніть кнопку «*Открыть*».

5. Відредагуйте та сформууйте експертний висновок «*Общее*».

5.1. Відредагуйте експертний висновок «*Общее*».

5.1.1. Запустіть програму MS Word через головне меню Windows.

5.1.2. У вікні програми MS Word виконайте команду «*Файл - Открыть...*», в діалоговому вікні якої відобразіть папку "*Audit Expert Professional/Bin*" , виберіть в ній файл "*express.dot*" та відкрийте його, в результаті чого у MS Word буде завантажено шаблон загального експертного висновку.

5.1.3. У вікні програми MS Word включіть режим відображення недрукованих символів, натиснувши на панелі інструментів кнопку , в результаті чого буде відображено повний зміст шаблону разом з невидимими макросами системи «*Audit Expert*».

5.1.4. Замініть російськомовний текст шаблону відповідним україномовним тестом, не пошкодивши структуру макросів шаблону.

5.1.5. У вікні програми MS Word виключіть режим відображення недрукованих символів, натиснувши на панелі інструментів кнопку , в результаті чого макроси системи «*Audit Expert*» відобразатись не будуть.

5.1.6. Збережіть відредагований шаблон, виконавши команду «*Файл - Сохранить*» та закрийте програму MS Word.

5.2. Сформууйте експертний висновок «*Общее*».

Для цього виконайте команду «*Результаты - Экспертные заключения - Общее*», в результаті чого буде запущена програма MS Word з шаблоном експертного висновку та розпочнуть роботу макроси шаблону. На початку роботи макросів шаблону необхідно ввести період аналізу (з 2009 по 2011 рік) та одиницю виміру валюти (тис. грн.). Після завершення виконання макросів з'явиться повідомлення про завершення формування документа експертного висновку (рис. 4.6).

Приклади інших експертних висновків наведено в додатку Г.

ВИСНОВОК ПО АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Підприємство: ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"
 Період аналізу: 2009 рік - 2011 рік
 Валюта: тис. грн.

Фінансовий стан є найважливішою характеристикою ділової активності і надійності підприємства. Він визначається майном, що є у розпорядженні підприємства, і джерелами його фінансування, а також фінансовими результатами діяльності підприємства.

Таблиця 1

Баланс (абсолютні значення)

Найменування статей балансу	2009 рік, тис. грн.	2011 рік, тис. грн.	Приріст, тис. грн.	Приріст, %
Поточні активи:	34 397,00	81 738,00	47 341,00	137,63
Грошові кошти	522,00	1 133,00	611,00	117,05
Короткострокові інвестиції	0,00	21 042,00	21 042,00	
Короткострокова дебіторська заборгованість:	30 326,00	34 002,00	3 676,00	12,12
Рахунки і векселі до одержання	4 251,00	7 039,00	2 788,00	65,58
Міжфірмова дебіторська заборгованість	0,00	0,00	0,00	
Інша дебіторська заборгованість	26 075,00	26 963,00	888,00	3,41
Довгострокова дебіторська заборгованість	0,00	0,00	0,00	
Товарино-матеріальні запаси:	3 336,00	22 894,00	19 558,00	586,27
Сировина, матеріали і комплектуючі	799,00	18 167,00	17 368,00	2 173,72
Незавершене виробництво	0,00	0,00	0,00	
Готова продукція	2 537,00	4 727,00	2 190,00	86,32
Інші запаси	0,00	0,00	0,00	
Витрати майбутніх періодів	10,00	13,00	3,00	30,00
Інші поточні активи	203,00	2 654,00	2 451,00	1 207,39
Довгострокові активи:	6,00	271,00	265,00	4 416,67
Основи засоби	0,00	229,00	229,00	
Нематеріальні активи	0,00	8,00	8,00	
Довгострокові інвестиції	0,00	0,00	0,00	
Незавершені інвестиції	6,00	34,00	28,00	466,67
Інші довгострокові активи	0,00	0,00	0,00	
СУМАРНИЙ АКТИВ	34 403,00	82 009,00	47 606,00	138,38

Рис. 4.6. Експертний висновок «Общее»

Поточні зобов'язання:	33 339,00	30 887,00	-2 452,00	-7,35
Короткострокові позички	12 500,00	0,00	-12 500,00	-100,00
Кредиторська заборгованість:	19 883,00	27 964,00	8 081,00	40,64
Рахунки і векселі до сплати	9 089,00	26 372,00	17 283,00	190,15
Податки до сплати	312,00	321,00	9,00	2,88
Міжфірмова кредиторська заборгованість	0,00	0,00	0,00	
Отримані аванси	9 983,00	649,00	-9 334,00	-93,50
Дивіденди до виплати	0,00	0,00	0,00	
Інша кредиторська заборгованість	499,00	622,00	123,00	24,65
Доходи майбутніх періодів	0,00	0,00	0,00	
Забезпечення наступних витрат і платежів	0,00	0,00	0,00	
Інші поточні зобов'язання	956,00	2 923,00	1 967,00	205,75
Довгострокові зобов'язання:	0,00	42 000,00	42 000,00	
Довгострокові позички	0,00	42 000,00	42 000,00	
Інші довгострокові зобов'язання	0,00	0,00	0,00	
Власний капітал:	1 064,00	9 122,00	8 058,00	757,33
Акціонерний капітал	78,00	78,00	0,00	
Резервний капітал	0,00	0,00	0,00	
Додатковий капітал	0,00	0,00	0,00	
Нерозподілений прибуток	531,00	8 429,00	7 898,00	1 487,38
Інший власний капітал	455,00	615,00	160,00	35,16
СУМАРНИЙ ПАСИВ	34 403,00	82 009,00	47 606,00	138,38

Аналіз складу та структури активу балансу

В структурі активу балансу на кінець періоду, що аналізується, довгострокові активи склали 0,33%, а поточні активи – 99,67%.

Валюта балансу підприємства за період, що аналізується, збільшилась на 47 606,00 тис. грн. або на 138,38%, що опосередковано може свідчити про розширення господарського обороту.

На зміну структури активу балансу вплинуло зростання суми довгострокових активів на 265,00 тис. грн. або на 4 416,67% і зростання суми поточних активів на 47 341,00 тис. грн. або на 137,63%. Скорочення доли оборотних активів робить майно підприємства менш мобільним.

Рис. 4.6. (продовження)

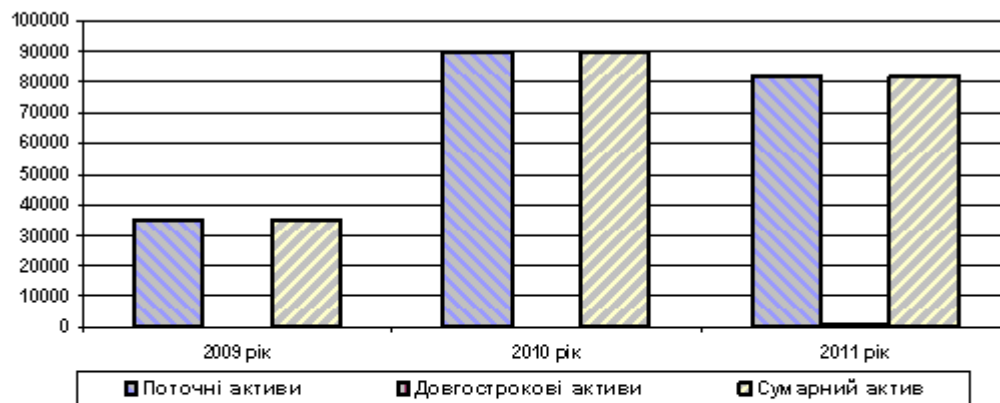

Рис 1. Структура активу балансу, тис. грн.

На зміну структури активу балансу вплинула, головним чином, зміна суми **довгострокових активів**.

Зміни у складі **довгострокових активів** пов'язані з зміною таких складових:

◇ сума основних засобів збільшилась на 229,00 тис. грн.;

◇ сума нематеріальних активів збільшилась на 8,00 тис. грн.;

◇ сума незавершених інвестицій збільшилась на 28,00 тис. грн. або на 466,67%.

Збільшення суми нематеріальних активів за останній період свідчить про інноваційну направленість діяльності підприємства.

У складі **поточних активів** відбулись такі зміни:

◇ сума грошових коштів збільшилась на 611,00 тис. грн. або на 117,05%;

◇ сума короткострокових інвестицій збільшилась на 21 042,00 тис. грн.

◇ сума короткострокової дебіторської заборгованості збільшилась на 3 676,00 тис. грн. або на 12,12%;

◇ сума товарно-матеріальних запасів збільшилась на 19 558,00 тис. грн. або на 586,27%;

◇ сума витрат майбутніх періодів збільшилась на 3,00 тис. грн. або на 30,00%;

◇ сума інших поточних активів збільшилась на 2 451,00 тис. грн. або на 1 207,39%.

Доля оборотних активів в структурі майна підприємства змінилась за період, що аналізується, на -0,31% і склала 99,67%.

Збільшились залишки грошових коштів, що може свідчити про нераціональність фінансової політики підприємства.

Збільшення суми короткострокових інвестицій в структурі майна говорить про зростання ділової активності підприємства.

Аналіз складу та структури пасиву балансу

Формування майна підприємства може здійснюватися як за рахунок власних, так і за рахунок позикових засобів, значення яких відображаються в пасиві балансу. Для визначення фінансової стійкості підприємства і ступеня залежності від позикових засобів необхідно проаналізувати структуру пасиву балансу.

На кінець періоду, що аналізується, **доля власного капіталу**, основного джерела формування майна підприємства, в структурі пасивів збільшилась і склала 11,12%. При цьому коефіцієнт співвідношення сумарних зобов'язань і власного капіталу мав тенденцію до зниження і зменшився на 21,15, склавши 10,18.

Рис. 4.6. (продовження)

Це може свідчити про відносне зростання фінансової незалежності підприємства і зниження фінансових ризиків.

В абсолютному виразі **величина власного капіталу** зросла на 8 058,00 тис. грн., тобто на 757,33%.

Проаналізуємо, які складові власного капіталу вплинули на цю зміну:

◇ нерозподілений прибуток збільшився на 7 898,00 тис. грн. або на 1 487,38%;

◇ інший власний капітал збільшився на 160,00 тис. грн. або на 35,16%.

В структурі власного капіталу на кінець періоду, що аналізується, питома вага складала:

◇ акціонерного капіталу – 0,86%;

◇ нерозподіленого прибутку – 92,40%;

◇ іншого власного капіталу – 6,74%.

Величина **поточних зобов'язань** за період, що аналізується, складала 30 887,00 тис. грн. і зменшилась на 7,35%.

Зменшення поточних зобов'язань пов'язано з зміною таких складових:

◇ сума кредиторської заборгованості складала 27 964,00 тис. грн. і збільшилась на 40,64%;

◇ сума інших поточних зобов'язань складала 2 923,00 тис. грн. і збільшилась на 205,75%.

Скорочення короткострокових джерел в структурі позикових засобів в періоді, що аналізується, є позитивним фактором, який свідчить про покращення структури балансу і зниження ризику втрати фінансової стійкості.

В структурі кредиторської заборгованості на кінець періоду, що аналізується, питома вага складала:

◇ рахунків і векселів до сплати – 94,31%;

◇ податків до сплати – 1,15%;

◇ одержаних авансів – 2,32%;

◇ іншої кредиторської заборгованості – 2,22%.

Порівняння сум дебіторської і кредиторської заборгованості показує, що на початок періоду, що аналізується, дебіторська заборгованість перевищувала кредиторську, тобто підприємство мало активне сальдо.

На кінець періоду, що аналізується, підприємство мало активне сальдо заборгованості, тобто мало можливість надавати дебіторам кредит, який перевищує кошти, отримані у вигляді відстрочок платежів кредиторам.

Рис. 4.6. (продовження)

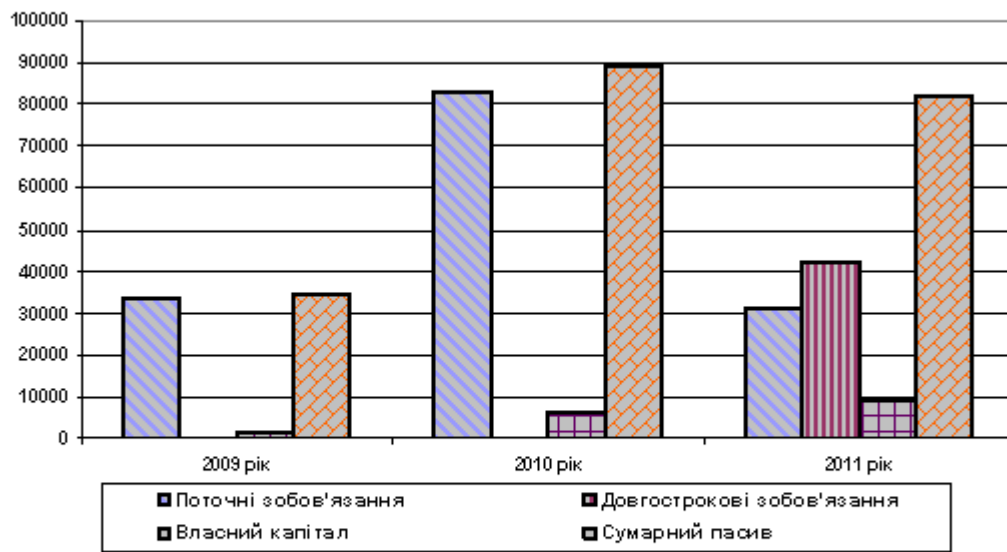

Рис. 2. Структура пасиву балансу, тис. грн.

Рис. 4.6. (продовження)

ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Таблиця 2

Звіт про прибутки та збитки

	2009 рік, тис. грн.	2011 рік, тис. грн.	Приріст, тис. грн.	Приріст, %
Чистий обсяг продажу	76 197,00	178 755,00	102 558,00	134,60
Собівартість	63 074,00	154 936,00	91 862,00	145,64
Валовий прибуток	13 123,00	23 819,00	10 696,00	81,51
Власні витрати	10 465,00	13 229,00	2 764,00	26,41
Інші операційні доходи	635,00	57 760,00	57 125,00	8 996,06
Інші операційні витрати	3 637,00	58 654,00	55 017,00	1 512,70
Операційний прибуток	-344,00	9 696,00	10 040,00	2 918,60
Проценти до одержання	1 068,00	5,00	-1 063,00	-99,53
Проценти до виплати	85,00	5 502,00	5 417,00	6 372,94
Інші позареалізаційні доходи	0,00	5,00	5,00	
Інші позареалізаційні витрати	0,00	0,00	0,00	
Прибуток до податку	639,00	4 204,00	3 565,00	557,90
Податок на прибуток	342,00	1 290,00	948,00	277,19
ЧИСТИЙ ПРИБУТОК	297,00	2 914,00	2 617,00	881,14

Чиста виручка від реалізації за період, що аналізується, збільшилась з 76 197,00 тис. грн. до 178 755,00 тис. грн., тобто на 134,60%. Величина собівартості змінилась з 63 074,00 тис. грн. до 154 936,00 тис. грн. або на 145,64%.

Питома вага собівартості в загальному обсязі виручки зросла з 82,78% до 86,68%.

Порівняння темпів зміни абсолютних величин виручки і собівартості свідчить про зниження ефективності основної діяльності.

Операційний прибуток збільшився за період, що аналізується, з -344,00 до 9 696,00 тис. грн. або на 2 918,60%. Це свідчить про підвищення результативності операційної діяльності підприємства.

Прибуток від фінансової діяльності підприємства зменшився за період, що аналізується, з 983,00 до -5 497,00 тис. грн. або на 659,21%. На кінець періоду фінансова діяльність підприємства була збитковою.

На кінець періоду, що аналізується, підприємство мало чистий прибуток в розмірі 2 914,00 тис. грн., який мав тенденцію до зростання, що говорить про зростання у підприємства джерела власних засобів, отриманих в результаті фінансово-господарської діяльності.

В структурі доходів підприємства найбільшу долю складає прибуток від *основної діяльності*, що свідчить про нормальну комерційну діяльність підприємства.

Рис. 4.6. (продовження)

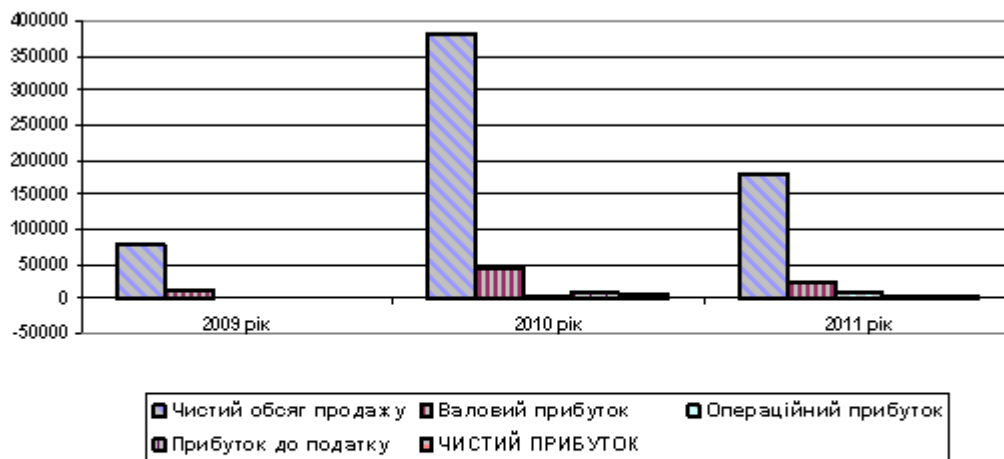

Рис. 3. Доходи від видів діяльності, тис. грн.

Рис. 4.6. (продовження)

ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ

В цілому, фінансовий стан підприємства можна охарактеризувати та проаналізувати за допомогою ряду показників ліквідності, фінансової стійкості, платоспроможності та рентабельності.

Таблиця 3

Фінансові показники

	2009 рік	2011 рік	Приріст	Приріст, %
Показники ліквідності:				
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (LR)	0,0157	0,1993	0,1836	1 172,81
Коефіцієнт термінової ліквідності (QR)	0,9253	1,1369	0,2116	22,87
Коефіцієнт поточної ліквідності (CR)	1,0317	1,5003	0,4686	45,42
Чистий оборотний капітал (NWC)	132,50	25 814,68	25682,18	19 383,00
Показники структури капіталу:				
Коефіцієнт фінансової незалежності (EQ/TA)	0,0309	0,0894	0,0585	189,17
Сумарні зобов'язання до актівів (TD/TA)	0,9691	0,9106	-0,0585	-6,04
Сумарні зобов'язання до власного капіталу (TD/EQ)	31,3336	10,1813	-21,1524	-67,51
Довгострокові зобов'язання до актівів (LTD/TA)	0,0000	0,2451	0,2451	
Довгострокові зобов'язання до необоротних актівів (LTD/FA)	0,0000	151,6245	151,6245	
Коефіцієнт покриття процентів (PE), раз	-4,0471	1,7623		143,54
Показники рентабельності:				
Рентабельність продажів (ROS), %	0,3898	1,6302	1,2404	318,23
Рентабельність власного капіталу (ROE), %	27,9135	38,0294	10,1158	36,24
Рентабельність поточних актівів (RCA), %	0,8634	3,4067	2,5432	294,54
Рентабельність необоротних актівів (RFA), %	4 950,0000	2 103,9711	-2846,0289	-57,50
Рентабельність інвестицій (ROI), %	27,9135	10,1666	-17,7469	-63,58
Показники ділової активності:				
Оборотність робочого капіталу (NCT), разів	72,0198	6,2668		-91,30
Оборотність основних засобів (FAT), разів	12 699,5000	1 290,6498	-11408,8502	-89,84
Оборотність актівів (TAT), разів	2,2148	2,0864	-0,1284	-5,80
Оборотність запасів (ST), разів	18,9071	8,7256	-10,1815	-53,85
Період погашення дебіторської заборгованості (CP), дн.	145,2681	109,1539	-36,1142	-24,86

Рис. 4.6. (продовження)

Коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт поточної ліквідності), який характеризує загальну забезпеченість підприємства оборотними засобами для ведення господарської діяльності та своєчасного погашення термінових (поточних) зобов'язань підприємства, збільшився за період, що аналізується, з 1,032 до 1,500 або на 45,42%.

Позитивна тенденція зміни цього показника за період, що аналізується, збільшила імовірність погашення поточних зобов'язань за рахунок виробничих запасів, готової продукції, грошових коштів, дебіторської заборгованості та інших оборотних активів.

Коефіцієнт термінової ліквідності (коефіцієнт швидкої ліквідності), який відображає долю поточних зобов'язань, що покриваються за рахунок грошових коштів і реалізації короткострокових цінних паперів, збільшився в періоді, що аналізується, з 0,925 до 1,137 (рекомендований інтервал значень від 0,70 до 0,80) або на 22,87%.

Високе значення коефіцієнта є показником низького фінансового ризику та хороших можливостей для залучення додаткових засобів зі сторони через відсутність труднощів з погашенням поточних зобов'язань.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності, який відображає долю поточних зобов'язань, що покриваються виключно за рахунок грошових коштів, збільшився за період, що аналізується, з 0,0157 до 0,1993 (рекомендований інтервал значень від 0,2 до 0,5) або на 1 172,81%. За період, що аналізується, спроможність підприємства до негайного погашення поточних зобов'язань за рахунок грошових коштів виросла.

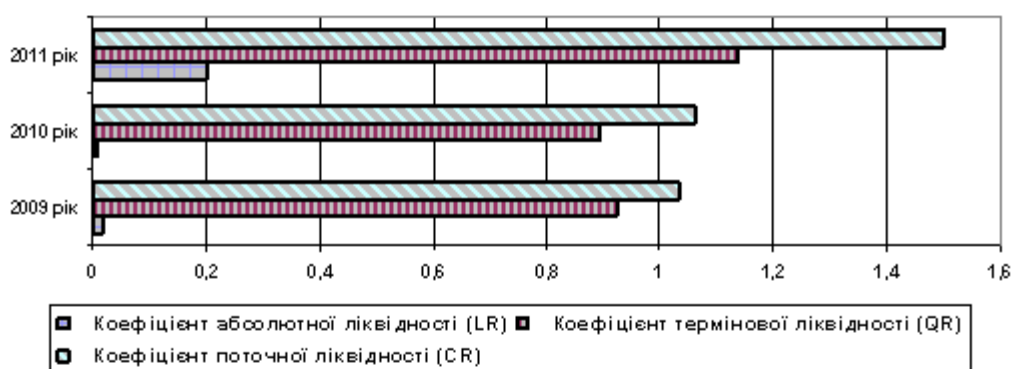

Рис. 4. Показники ліквідності підприємства

Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності), який визначає ступінь незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування та характеризує долю власних засобів в балансі, збільшився в періоді, що аналізується, з 0,031 до 0,089 (рекомендований інтервал значень від 0,5 до 0,8) або на 189,17%. Зростання коефіцієнта вказує на підвищення фінансової стійкості підприємства.

Доля позикового капіталу в балансі підприємства зменшилась в періоді, що аналізується, з 0,969 до 0,911 або на 6,04%. Таким чином, за період, що аналізується, у підприємства спостерігається тенденція до зменшення використання позикового капіталу.

Коефіцієнт співвідношення сумарних зобов'язань і власного капіталу, який визначає кількість залучених підприємством позикових засобів на грошову одиницю вкладених в активи власних засобів, за період, що аналізується, склав 10,181 (рекомендований інтервал значень від 0,25 до 1,0), тобто зменшився на 21,15 або на 67,51%.

Рис. 4.6. (продовження)

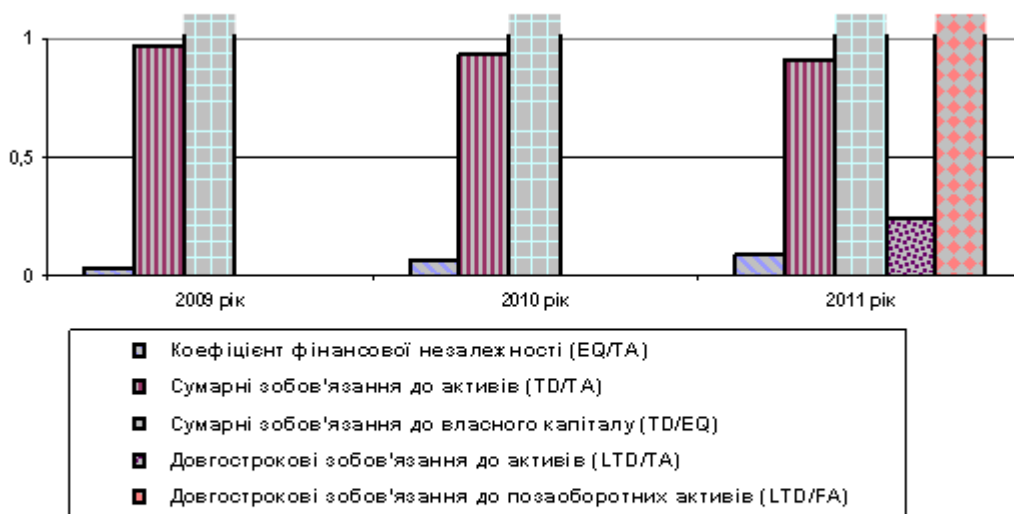

Рис. 5. Структура капіталу

Рентабельність продажів, яка відображає долю чистого прибутку в обсязі продажів, збільшилась і склала 1,63%.

Рентабельність власного капіталу підприємства, яка визначає ефективність використання вкладених в підприємство засобів, збільшилась, що є позитивним фактом, і склала 38,03%.

Рентабельність поточних активів, яка відображає ефективність використання оборотних активів і показує, який прибуток приносить одиниця оборотного капіталу підприємства) збільшилась, що є позитивним результатом діяльності підприємства, і склала 3,41%.

Рентабельність необоротних активів, яка відображає ефективність використання необоротних активів і показує, який прибуток приносить одиниця необоротного капіталу підприємства, зменшилась, що є негативним фактом, і склала 2 103,97%. Значення рентабельності необоротних активів на кінець періоду, що аналізується, свідчить про достатньо високу ефективність використання майна.

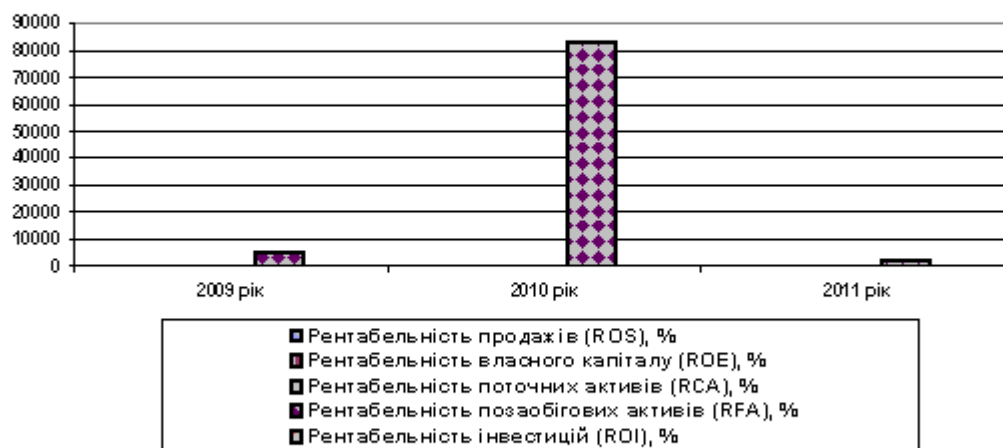

Рис. 6. Показники рентабельності

Рис. 4.6. (продовження)

Основні висновки:

Валюта балансу підприємства за період, що аналізується, збільшилась на 47 606,00 тис. грн. або на 138,38%, що опосередковано може свідчити про розширення господарського обороту.

В кінці періоду, що аналізується, підприємство отримало прибуток. Наявність у підприємства чистого прибутку свідчить про наявність джерела поповнення оборотних засобів. Величина чистого прибутку має сприятливу тенденцію до зростання.

Зменшуються строки погашення дебіторської заборгованості, тобто покращується ділова активність підприємства. Зростають товарно-матеріальні запаси, зменшується їх обіговість, а це, скоріш за все, свідчить про нераціональну фінансово-економічну політику керівництва підприємства.

Рентабельність власного капіталу підприємства знаходиться на достатньо високому рівні, що свідчить про ефективність діяльності підприємства.

Рівень позикового капіталу настільки великий, що підприємство знаходиться в сильній борговій залежності, а значить високий ризик його неплатоспроможності при виникненні збоїв в надходженні доходів.

Рис. 4.6. (продовження)

6. Збережіть файл системи «Audit Expert», виконавши команду «Файл - Сохранить».
7. Завершіть роботу в системі «Audit Expert».

4.3. Питання для самоконтролю

1. Яке призначення звітів і експертних висновків системи «Audit Expert» та в чому відмінність між ними?
2. Яку інформацію можуть містити звіти та експертні висновки?
3. Як можна роздрукувати звіти та експертні висновки?
4. Як відобразити склад звітів системи «Audit Expert» та які є способи його редагування?
5. Які дії та як можна виконувати при створенні та редагуванні звітів?
6. На основі яких засобів формуються документи експертних висновків та що лежить в основі функціонування цих засобів?
7. Які шаблони експертних висновків, придатних для України, містить система «Audit Expert»?
8. Що необхідно забезпечити для формування експертних висновків?

Тема 5. Фінансовий аналіз групи підприємств

5.1. Теоретичні відомості

1. Проведення фінансового аналізу групи підприємств дозволяє:

- отримати консолідовані аналітичні таблиці для групи підприємств та відобразити інформацію цих таблиць на графіках і діаграмах;
- визначити рейтинг підприємств за вибраними фінансовими показниками аналітичних таблиць та підсумковий рейтинг підприємств за всіма вибраними показниками;
- сформувати експертні висновки по експрес-аналізу консолідованої звітності групи підприємств та порівняльному аналізу підприємств в групі.

2. До проведення фінансового аналізу групи підприємств необхідно мати для кожного підприємства групи файл системи «Audit Expert», в якому визначено однакові для всіх підприємств групи параметри проведення фінансового аналізу та введено інформацію, необхідну для проведення фінансового аналізу.

Для проведення фінансового аналізу групи підприємств призначена програма «Audit Integrator», яка включає такий порядок роботи:

- створення файлу групи підприємств та визначення складу підприємств групи;
- настроювання відображення таблиць та аналітичних таблиць;
- визначення критеріїв ранжування та їхніх вагових коефіцієнтів;
- здійснення розрахунку результатів аналізу;
- відображення результатів аналізу у вигляді консолідованих аналітичних таблиць, графіків, діаграм та рейтингових таблиць;
- формування експертних висновків.

3. За замовчуванням файл групи підприємств створюється на підставі шаблону "normali.aet" системи «Audit Expert», який містить критерії ранжування та їхні вагові коефіцієнти. Якщо файл групи створювати на підставі іншого шаблону, то критерії ранжування необхідно визначити в ручному режимі або в режимі обміну з шаблоном, який містить критерії ранжування.

Для визначення складу підприємств групи необхідно вибрати

створені для кожного підприємства файли системи «Audit Expert», які містять параметри проведення фінансового аналізу та інформацію, необхідну для проведення фінансового аналізу.

4. Можливості та правила настроювання відображення таблиць та аналітичних таблиць в програмі «Audit Integrator» такі ж самі як в програмі «Audit Expert» (див. тему 2).

5. При створенні (редагуванні) критеріїв ранжування слід визначити (відредагувати) їхні найменування, розрахункові формули, вагові коефіцієнти та порядок ранжування за критеріями.

Розрахункові формули можна вводити безпосередньо в комірки формул відповідних критеріїв або використовувати для цього редактор формул аналогічно роботі в програмі «Редактор сценариев».

Значення вагових коефіцієнтів критеріїв ранжування можуть бути однаковими для всіх періодів аналізу або визначатись для кожного періоду аналізу.

Порядок ранжування за критеріями може бути по зростанню або спаданню значень рейтингу за критеріями.

Додатковою можливістю є використання кольорової інтерпретації значень комірок рейтингових таблиць, що дозволяє відображати комірки різними кольорами залежно від того, якому діапазону значень належить значення комірки – діапазону нормальних, задовільних, поганих або критичних значень.

6. Для відображення консолідованих аналітичних таблиць групи підприємств використовуються команди пункту результатів головного меню програми. При перегляді результатів аналізу можна змінювати типи даних та валюту. Крім того, можна ознайомитись з загальною інформацією про аналітичні таблиці та методикою розрахунків їхніх показників.

Для відображення значень консолідованих аналітичних таблиць в графічному вигляді за поточний (звітний або прогнозний) період аналізу та всі періоди аналізу використовуються відповідно діаграми та графіки, які можна побудувати за допомогою команд контекстного меню консолідованих аналітичних таблиць або головного меню програми. Склад та зміст графіків головного меню програми може бути

відредагований для кожної консолідованої аналітичної таблиці через команду настроювання графіків. Зовнішній вигляд графіків і діаграм може бути відредагований через команди їх контекстного меню.

7. Для відображення рейтингових таблиць використовуються команди пункту ранжування головного меню програми. Рейтингові таблиці містять значення критеріїв ранжування для кожного періоду аналізу, середньозважені значення критеріїв ранжування та рейтинги.

Рейтинг підприємства розраховується шляхом ділення різниці між середньозваженим значенням критерію ранжування для підприємства та середнім арифметичним значенням критерію ранжування для групи підприємств на стандартне відхилення значення критерію ранжування для групи підприємств.

Для відображення значень рейтингових таблиць в графічному вигляді використовуються графіки, які можна побудувати за допомогою команд контекстного меню рейтингових таблиць. Зовнішній вигляд графіків може бути відредагований через команди їх контекстного меню.

8. Програма «Audit Integrator» дозволяє сформулювати два експертних висновки: експрес-аналіз консолідованої звітності групи підприємств та порівняльний аналіз підприємств в групі, які формуються на основі шаблонів документів MS Word "*expressi.dot*" та "*rating.dot*", що входять до складу системи «Audit Expert» і містяться в папці "*Audit Expert Professional/Bin*".

5.2. Практичне завдання

Мета завдання: Отримання навичок проведення фінансового аналізу групи підприємств в програмі «Audit Integrator».

Постановка завдання:

1. На підставі створеного в програмі «Редактор сценариев» сценарію фінансового аналізу створити файли системи «Audit Expert» для підприємств «ПАТ «Миколаївський комбінат хлібопродуктів» та «ПАТ «Херсонський комбінат хлібопродуктів», які містять такі ж самі параметри проведення фінансового аналізу, як і для підприємства «ТОВ «Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2» (див. тему 2); ввести загальну інформацію про підприємства та дані фінансових звітів «Баланс» і «Звіт

про фінансові результати» для цих підприємств, використовуючи інформацію фінансової звітності цих підприємств (див. додаток А); визначити режими проведення розрахунку та виконати розрахунок результатів аналізу (див. тему 3).

2. Створити файл групи підприємств, яка включає підприємства «ТОВ «Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2», «ПАТ «Миколаївський комбінат хлібопродуктів» та «ПАТ «Херсонський комбінат хлібопродуктів».

3. Налаштувати відображення таблиць (*стандартні налаштування*) та аналітичні таблиці (*згідно з методиками фінансового аналізу*).

4. Визначити критерії ранжування та їхні вагові коефіцієнти.

5. Виконати розрахунок результатів аналізу.

6. Ознайомитись з результатами аналізу групи підприємств у вигляді консолідованих аналітичних таблиць, графіків, діаграм та рейтингових таблиць.

7. Сформулювати експертні висновки по експрес-аналізу консолідованої звітності групи підприємств та порівняльному аналізу підприємств в групі.

Порядок виконання завдання:

1. Створіть файли системи «Audit Expert» "*МКХ.aex*" та "*ХКХ.aex*" для підприємств «ПАТ «Миколаївський комбінат хлібопродуктів» та «ПАТ «Херсонський комбінат хлібопродуктів» (див. пп. 1-3 порядку виконання роботи практичного завдання 2.2); введіть загальну інформацію про підприємства та дані фінансових звітів «Баланс» і «Звіт про фінансові результати» для цих підприємств, використовуючи інформацію наведену в додатку А; визначте режими проведення розрахунку та виконайте розрахунок результатів аналізу (див. пп. 1-5 порядку виконання роботи практичного завдання 3.2).

2. Запустіть програму «Audit Integrator» за допомогою команди меню Windows «Пуск\Програми\Audit Expert Professional\Audit Integrator», в результаті чого на екрані з'явиться вікно програми «Audit Integrator».

2. Створіть файл групи підприємств.

2.1. Виконайте команду «Файл - Новый...», заповніть діалогове вікно відповідно до рис. 5.1 та натисніть кнопку «ОК».

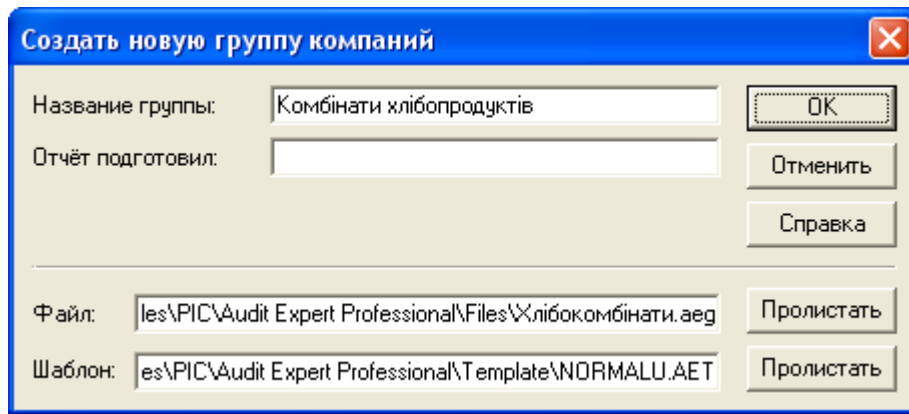

Рис. 5.1. Вікно створення групи підприємств

В результаті з'явиться порожнє вікно групи підприємств.

У вікні групи підприємств натисніть кнопку «*Інформація...*», після чого у вікні інформації про групу підприємств визначте періодичність фінансової звітності, найменування валют та їхні одиниці виміру згідно з рис. 5.2.

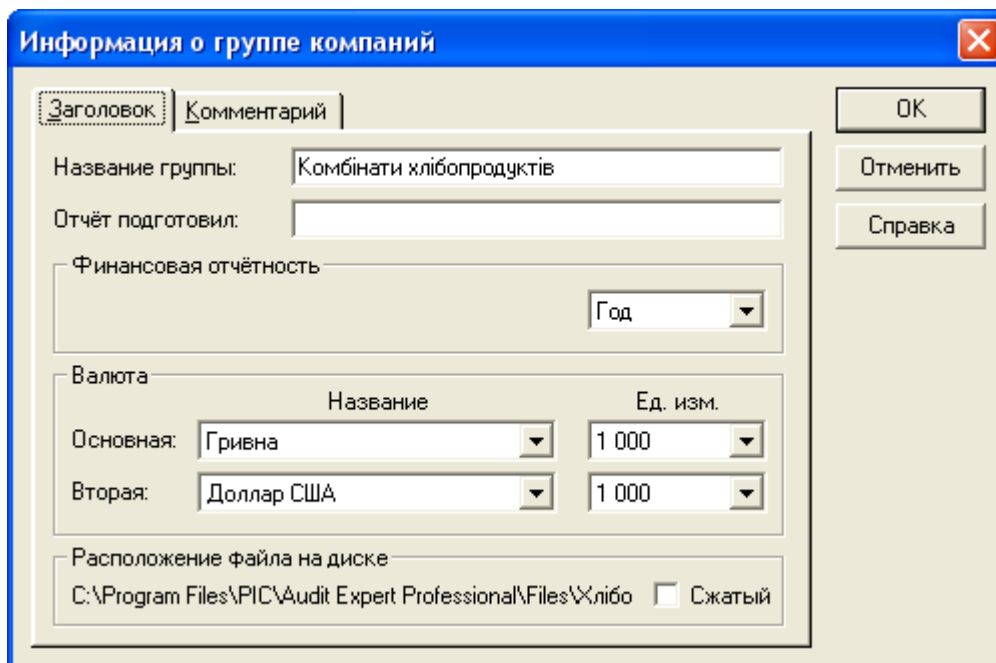

Рис. 5.2. Вікно інформації про групу підприємств

2.2. Додайте до групи підприємства «ТОВ «Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2», «ПАТ «Миколаївський комбінат хлібопродуктів» та «ПАТ «Херсонський комбінат хлібопродуктів», інформація щодо яких міститься в файлах "ВКХ_2.aex", "МКХ.aex" та "ХКХ.aex".

Для додавання деякого підприємства до групи підприємств (наприклад, «ТОВ «Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2») необхідно у вікні групи підприємств натиснути кнопку «Добавить...», після чого у вікні вибору файлу (рис. 5.3) відобразити папку, в якій міститься файл системи «Audit Expert» для підприємства, вибрати цей файл та відкрити його, натиснувши кнопку «Открыть».

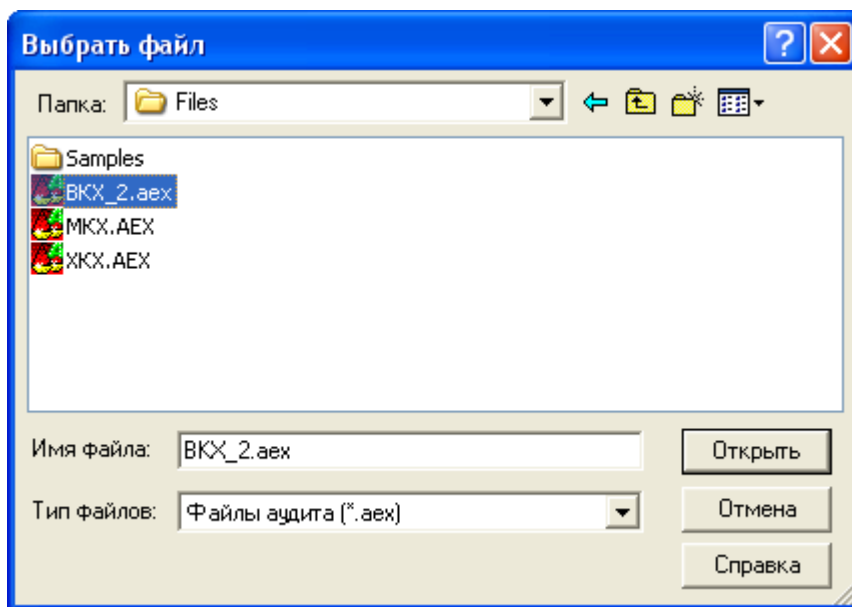

Рис. 5.3. Вікно вибору файлу

В результаті додавання до групи підприємств вікно групи підприємств буде мати вигляд, наведений на рис. 5.4.

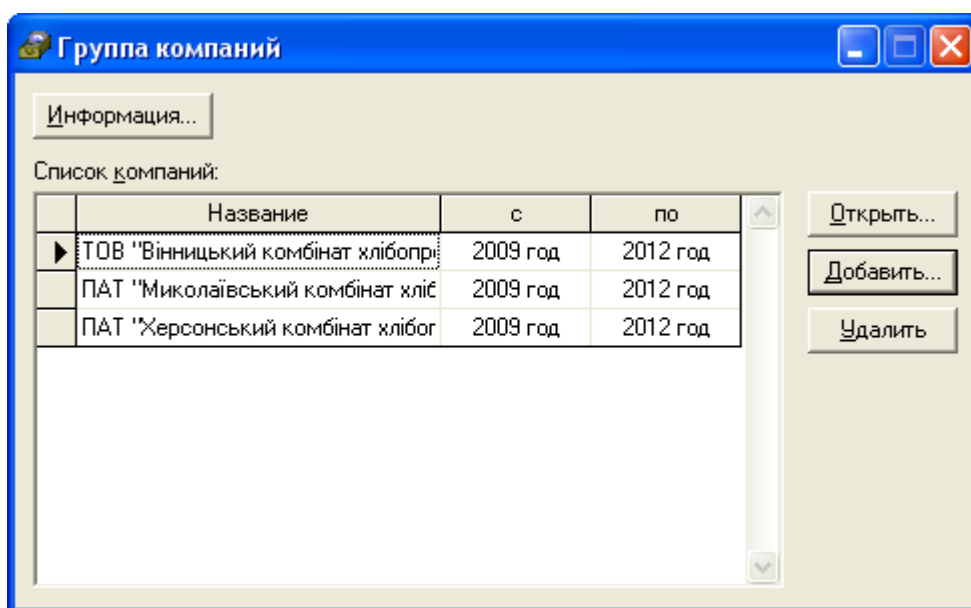
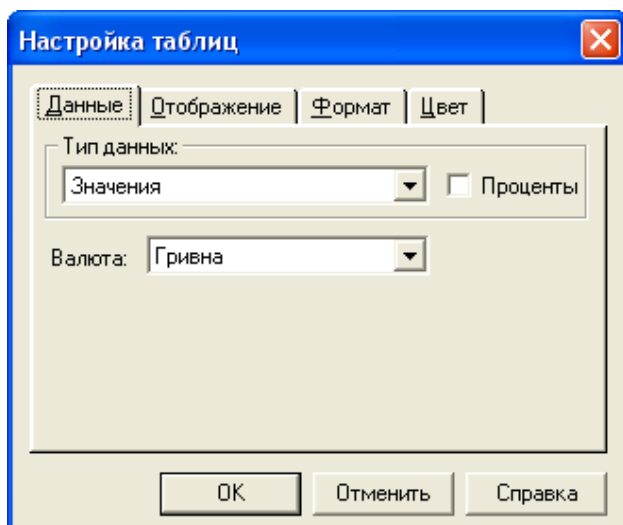
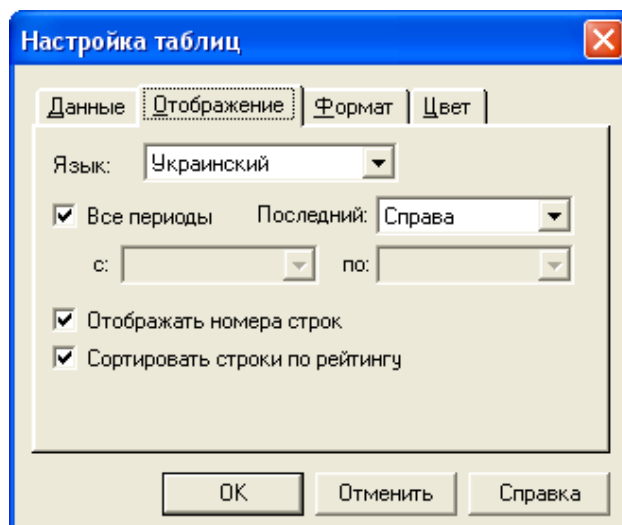

Рис. 5.4. Вікно групи підприємств

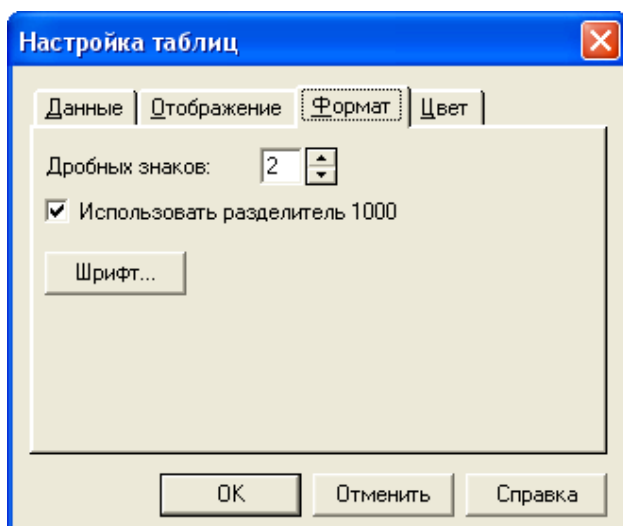
3. Визначте настроювання відображення таблиць (команда «*Настройка - Отображение Таблиц...*») відповідно до рис. 5.5.

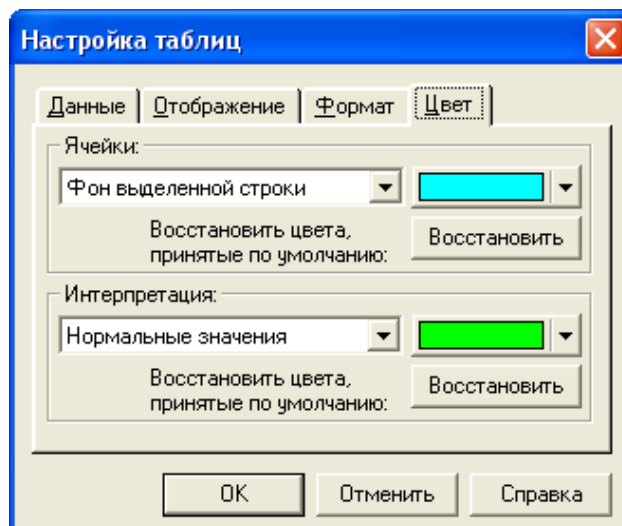
а)

б)

в)

г)

Рис. 5.5. Закладки «Данные» (а), «Отображение» (б), «Формат» (в) та «Цвет» (г) вікна «*Настройка таблиц*»

4. Визначте критерії ранжування та їхні вагові коефіцієнти.

4.1. Завантажте в файл групи критерії ранжування з шаблону "normali.aet" папки "Audit Expert Professional/Template" за допомогою команди «*Настройка - Обмен с Шаблоном...*».

У вікні «Обмен с шаблоном» в списку аналітичних таблиць шаблону (ліва нижня частина вікна) виділіть аналітичну таблицю з найменуванням «*Критерии ранжирования*», після чого натисніть кнопку

«Копировать ►». В результаті в списку аналітичних таблиць файла (права нижня частина вікна) з'явиться таблиця з найменуванням «Критерии ранжирования» (рис. 5.6).

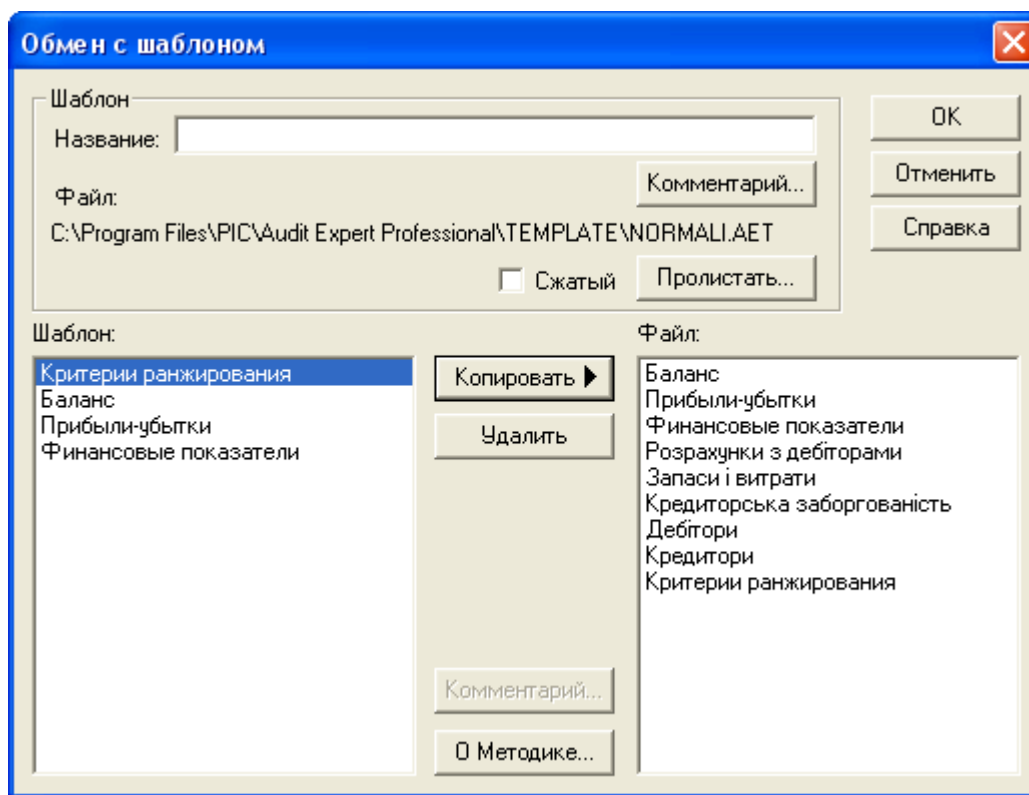

Рис. 5.6. Вікно «Обмен с шаблоном»

Для завершення обміну з шаблоном натисніть кнопку «ОК» у вікні «Обмен с шаблоном».

4.2. Перевірте склад критеріїв ранжування, їхні вагові коефіцієнти та відредагуйте найменування критеріїв ранжування за допомогою команди «Настройка - Критерии Ранжирования...» відповідно до рис. 5.7.

4.3. Збережіть таблиці «Критерии ранжирования» та «Финансовые показатели» файла групи в шаблоні "normali.aet" з метою забезпечення можливості створення файлів груп та завантаження критеріїв ранжування на підставі шаблону "normali.aet".

Для цього виконайте команду «Настройка - Обмен с Шаблоном...». У вікні «Обмен с шаблоном» (рис. 5.6) натисніть кнопку «Пролить...», після чого у вікні «Открыть шаблон» виберіть та відкрийте файл шаблону "normali.aet".

В списку таблиць файла (права нижня частина вікна) по черзі

виділіть необхідні таблиці та натисніть кнопку «*Копировать*». У вікні запитання про необхідність замінити таблиці натисніть кнопку «Да».

Для завершення обміну з шаблоном натисніть кнопку «ОК» у вікні «Обмен с шаблоном».

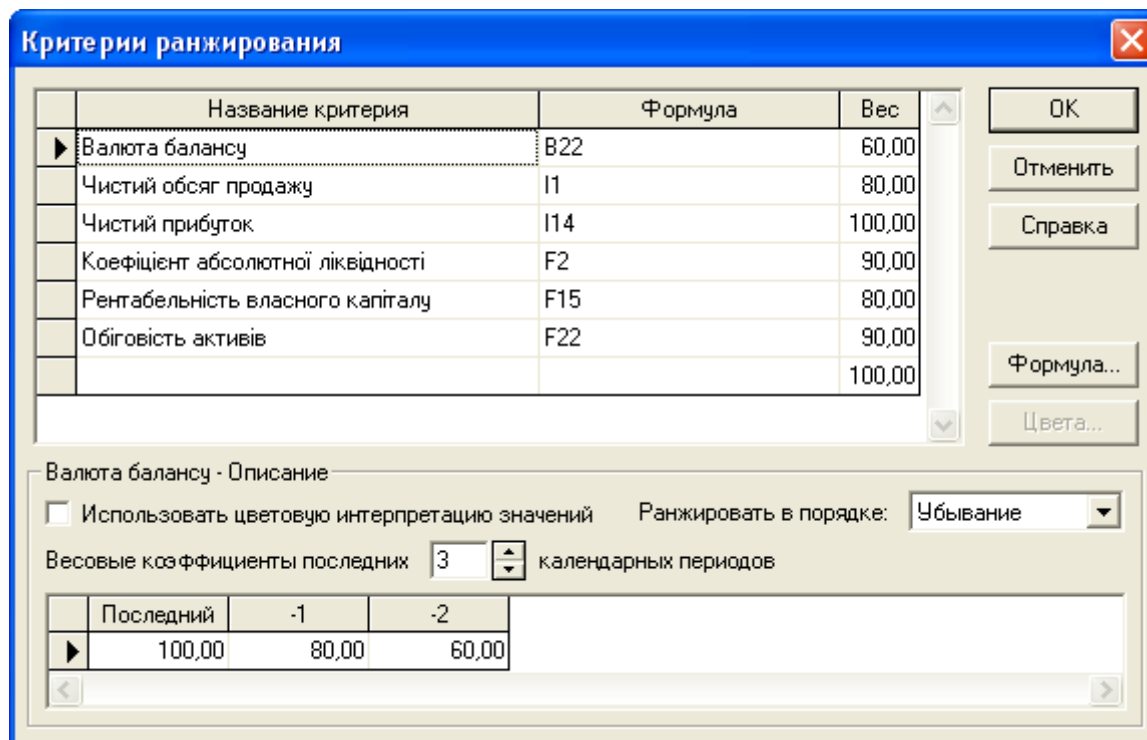

Рис. 5.7. Вікно «Критерии ранжирования»

5. Виконайте розрахунок результатів аналізу, виконавши команду «*Результаты - Пересчитать Все*».

6. Відобразіть результати аналізу та ознайомтесь з ними.

Для відображення консолідованих аналітичних таблиць з результатами аналізу за всі періоди (рис. 5.8 – 5.10) виконайте команди з назвами аналітичних таблиць в пункті «*Результаты*» головного меню програми, а для відображення рейтингових таблиць з рейтингами, середньозваженими значеннями та значеннями критеріїв ранжування за всі періоди (рис. 5.11 – 5.17) виконайте команди з назвами критеріїв ранжування в пункті «*Ранжирование*» головного меню програми.

Для відображення даних аналітичних та рейтингових таблиць на графіках та діаграмах можна скористатись відповідними командами контекстного меню таблиць або командами пункту «*Графики*» головного меню програми.

Баланс (Значення, УАН-000)				
	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
► 01 Поточні активи:	131 101,00	174 475,00	152 328,00	152 634,67
02 Грошові кошти	3 567,00	4 868,00	3 279,00	3 904,67
03 Короткострокові інвестиції			21 042,00	7 014,00
04 Короткострокова дебіторська заборгованість:	99 689,00	132 280,00	81 901,00	104 623,33
05 Рахунки і векселі до одержання	24 580,00	29 097,00	23 579,00	25 752,00
06 Міжфірмова дебіторська заборгованість				
07 Інша дебіторська заборгованість	75 109,00	103 183,00	58 322,00	78 871,33
08 Довгострокова дебіторська заборгованість				
09 Товарно-матеріальні запаси:	27 285,00	33 692,00	43 020,00	34 665,67
10 Сировина, матеріали і комплектуючі	15 441,00	25 708,00	32 758,00	24 635,67
11 Незавершене виробництво				
12 Готова продукція	11 844,00	7 984,00	10 262,00	10 030,00
13 Інші запаси				
14 Витрати майбутніх періодів	354,00	329,00	262,00	315,00
15 Інші поточні активи	206,00	3 306,00	2 824,00	2 112,00
16 Довгострокові активи:	109 967,00	106 619,00	102 283,00	106 289,67
17 Основні засоби	102 235,00	97 675,00	97 999,00	99 303,00
18 Нематеріальні активи	294,00	268,00	218,00	260,00
19 Довгострокові інвестиції	269,00	269,00	269,00	269,00
20 Незавершені інвестиції	6 649,00	8 049,00	3 225,00	5 974,33
21 Інші довгострокові активи	520,00	358,00	572,00	483,33
22 СУМАРНИЙ АКТИВ	241 068,00	281 094,00	254 611,00	258 924,33
23 Поточні зобов'язання:	101 619,00	142 663,00	79 584,00	107 955,33
24 Короткострокові позики	65 617,00	83 817,00	38 538,00	62 657,33
25 Кредиторська заборгованість:	33 426,00	56 306,00	37 208,00	42 313,33
26 Рахунки і векселі до сплати	18 824,00	47 430,00	32 659,00	32 971,00
27 Податки до сплати	955,00	1 359,00	643,00	985,67
28 Міжфірмова кредиторська заборгованість				
29 Одержані аванси	12 175,00	6 055,00	2 684,00	6 971,33
30 Дивіденди до виплати				
31 Інша кредиторська заборгованість	1 472,00	1 462,00	1 222,00	1 385,33
32 Доходи майбутніх періодів				
33 Забезп. наступних витрат і платежів				
34 Інші поточні зобов'язання	2 576,00	2 540,00	3 838,00	2 984,67
35 Довгострокові зобов'язання:	18 519,00	18 674,00	60 146,00	32 446,33
36 Довгострокові позики	18 519,00	17 288,00	59 078,00	31 628,33
37 Інші довгострокові зобов'язання		1 386,00	1 068,00	818,00
38 Власний капітал:	120 930,00	119 757,00	114 881,00	118 522,67
39 Акціонерний капітал	85 416,00	85 416,00	85 416,00	85 416,00
40 Резерв. капітал	780,00	780,00	780,00	780,00
41 Додатковий капітал	46 322,00	41 706,00	41 085,00	43 037,67
42 Нерозподілений прибуток	-12 814,00	-9 448,00	-13 525,00	-11 929,00
43 Інший власний капітал	1 226,00	1 303,00	1 125,00	1 218,00
44 СУМАРНИЙ ПАСИВ	241 068,00	281 094,00	254 611,00	258 924,33

Рис. 5.8. Вікно консолідованої аналітичної таблиці «Баланс»

Звіт про прибутки та збитки (Значення, УАН-000)				
	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
► 01 Чистий обсяг продажу	375 310,00	600 078,00	379 421,00	451 603,00
02 Собівартість	317 280,00	526 831,00	337 177,00	393 762,67
03 Валовий прибуток	58 030,00	73 247,00	42 244,00	57 840,33
04 Власні витрати	33 853,00	55 662,00	30 039,00	39 851,33
05 Інші операційні доходи	142 348,00	178 541,00	86 142,00	135 677,00
06 Інші операційні витрати	169 319,00	187 754,00	88 557,00	148 543,33
07 Операційний прибуток	-2 794,00	8 372,00	9 790,00	5 122,67
08 Проценти до одержання	1 082,00	8 714,00	14,00	3 270,00
09 Проценти до виплати	7 583,00	13 447,00	12 949,00	11 326,33
10 Інші позареалізаційні доходи	4 869,00	211,00	3 997,00	3 025,67
11 Інші позареалізаційні витрати	4 627,00	102,00	4 512,00	3 080,33
12 Прибуток до податку	-9 053,00	3 748,00	-3 660,00	-2 988,33
13 Податок на прибуток	111,00	1 197,00	1 192,00	1 573,00
14 ЧИСТИЙ ПРИБУТОК	-9 164,00	2 551,00	-4 852,00	-4 561,33

Рис. 5.9. Вікно консолідованої аналітичної таблиці
«Звіт про прибутки та збитки»

Фінансові показники (Значення)				
	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
► 01 Показники ліквідності:				
02 Коефіцієнт абсолютної ліквідності (LR)	0,04	0,03	0,13	0,19
03 Коефіцієнт термінової ліквідності (QR)	1,02	0,98	1,10	1,18
04 Коефіцієнт поточної ліквідності (CR)	1,29	1,25	1,47	1,63
05 Чистий обіговий капітал (NWC)	3 692,17	3 843,90	38 369,81	40 326,69
06 Показники структури капіталу:				
07 Коефіцієнт фінансової незалежності (EQ/TA)	0,50	0,46	0,44	0,45
08 Сумарні зобов'язання до активів (TD/TA)	0,50	0,54	0,56	0,55
09 Сумарні зобов'язання до власн. кап. (TD/EQ)	0,99	1,17	1,28	1,20
10 Довгостр. зобов'яз. до активів (LTD/TA)	0,08	0,07	0,15	0,18
11 Довгостр. зобов'яз. до необоротн. актив. (LTD/FA)	0,17	0,17	0,38	0,44
12 Коефіцієнт покриття процентів (TIE), раз	-0,37	0,62	0,76	0,45
13 Показники рентабельності:				
14 Рентабельність продажів (ROS), %	-2,44	0,43	-1,28	-1,01
15 Рентабельність власного капіталу (ROE), %	-7,58	2,12	-4,14	-3,91
16 Рентабельність поточних активів (RCA), %	-6,99	1,67	-2,97	-2,99
17 Рентабельність необоротних активів (RFA), %	-8,33	2,36	-4,65	-4,37
18 Рентабельність інвестицій (ROI), %	-6,57	1,84	-3,10	-2,80
19 Показники ділової активності:				
20 Обіговість робочого капіталу (NCT), раз	12,73	19,58	7,26	7,69
21 Обіговість основних засобів (FAT), раз	3,41	5,54	3,63	4,33
22 Обіговість активів (TAT), раз	1,56	2,30	1,42	1,76
23 Обіговість запасів (ST), раз	11,63	17,28	8,79	10,14
24 Період дебіторської заборгован. (CP), дн.	96,95	70,55	103,02	75,38

Рис. 5.10. Вікно консолідованої аналітичної таблиці
«Фінансові показники»

Валюта балансу						
Компанія	Рейтинг	Значення	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
▶ 01 ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	1,41	83 875,20	121 176,00	108 774,00	96 804,00	108 918,00
02 ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	-0,64	63 948,33	85 489,00	82 976,00	75 798,00	81 421,00
03 ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	-0,78	62 599,64	34 403,00	89 344,00	82 009,00	68 585,33

Рис. 5.11. Вікно рейтингової таблиці «Валюта балансу»

Чистий обсяг продажу						
Компанія	Рейтинг	Значення	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
▶ 01 ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	1,32	194 399,91	76 197,00	380 584,00	178 755,00	211 845,33
02 ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	-0,23	111 643,40	193 279,00	137 236,00	125 662,00	152 059,00
03 ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	-1,09	65 685,56	105 834,00	82 258,00	75 004,00	87 698,67

Рис. 5.12. Вікно рейтингової таблиці «Чистий обсяг продажу»

Чистий прибуток						
Компанія	Рейтинг	Значення	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
▶ 01 ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	1,28	2 684,42	297,00	4 984,00	2 914,00	2 731,67
02 ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	-0,13	-1 117,09	-7 941,00	161,00	-754,00	-2 844,67
03 ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	-1,15	-3 871,44	-1 520,00	-2 594,00	-7 012,00	-4 448,33

Рис. 5.13. Вікно рейтингової таблиці «Чистий прибуток»

Коефіцієнт абсолютної ліквідності						
Компанія	Рейтинг	Значення	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
▶ 01 ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	1,36	0,18	0,02	0,01	0,20	0,37
02 ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	-0,36	0,07	0,02	0,08	0,11	0,07
03 ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	-1,00	0,02	0,07	0,04	0,02	0,03

Рис. 5.14. Вікно рейтингової таблиці «Коефіцієнт абсолютної ліквідності»

Рентабельність власного капіталу						
Компанія	Рейтинг	Значення	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
▶ 01 ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	1,41	50,06	27,91	137,17	38,03	37,46
02 ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	-0,67	-3,30	-23,24	0,47	-2,22	-8,41
03 ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	-0,74	-5,06	-1,77	-3,15	-9,26	-5,88

Рис. 5.15. Вікно рейтингової таблиці «Рентабельність власного капіталу»

Обіговість активів						
Компанія	Рейтинг	Значення	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
▶ 01 ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	1,40	2,72	2,21	6,15	2,09	2,81
02 ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	-0,56	1,06	1,60	1,19	1,22	1,48
03 ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	-0,84	0,82	1,24	0,98	0,94	1,12

Рис. 5.16. Вікно рейтингової таблиці «Обіговість активів»

Компанія	Рейтинг	Валюта балансу	Чистий обсяг продажу	Чистий прибуток	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Рентабельність власного капіталу	Обіговість активів
01 ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	1,10	-0,78	1,32	1,28	1,36	1,41	1,40
02 ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	-0,38	1,41	-0,23	-1,15	-0,36	-0,74	-0,56
03 ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	-0,72	-0,64	-1,09	-0,13	-1,00	-0,67	-0,84

Рис. 5.17. Вікно рейтингової таблиці «Підсумковий рейтинг»

7. Відредагуйте та сформулюйте експертні висновки.

7.1. Відредагуйте експертний висновок «Общее».

7.1.1. Запустіть програму MS Word через головне меню Windows.

7.1.2. У вікні програми MS Word виконайте команду «Файл - Открыть...», в діалоговому вікні якої відобразить папку "Audit Expert Professional/Bin" , виберіть в ній файл "expressi.dot" та відкрийте його, в результаті чого у MS Word буде завантажено шаблон експертного висновку щодо експрес-аналізу.

7.1.3. У вікні програми MS Word включіть режим відображення недрукованих символів, натиснувши на панелі інструментів кнопку , в результаті чого буде відображено повний зміст шаблону разом з невидимими макросами системи «Audit Expert».

7.1.4. Замініть російськомовний текст шаблону відповідним україномовним тестом, не пошкодивши структуру макросів шаблону.

7.1.5. У вікні програми MS Word виключіть режим відображення недрукованих символів, натиснувши на панелі інструментів кнопку , в результаті чого макроси системи «Audit Expert» відобразяться не будуть.

7.1.6. Збережіть відредагований шаблон, виконавши команду «Файл - Сохранить» та закрийте програму MS Word.

7.2. Сформулюйте експертні висновки.

Для цього виконайте команди «Общее» та «Сравнительный анализ» пункту меню «Результаты - Экспертные заключения». В результаті виконання кожної команди буде запущена програма MS Word з шаблоном експертного висновку та розпочнуть роботу макроси шаблону. На початку роботи макросів шаблону необхідно ввести період аналізу (з 2009 по 2011 рік) та одиницю виміру валюти (тис. грн.). Після завершення виконання макросів з'явиться повідомлення про завершення формування документів експертного висновку. Експертні висновки «Сравнительный анализ» та «Общее» наведено відповідно на рис. 5.18 та рис Г.6.

Порівняльний аналіз по групі компаній "Комбінати хлібопродуктів"

Ранжування проводилось по таких підприємствах:

- ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"
- ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"
- ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"

Для ранжування компаній в групі "Комбінати хлібопродуктів" використовувались такі критерії:

- Валюта балансу
- Чистий обсяг продажу
- Чистий прибуток
- Коефіцієнт абсолютної ліквідності
- Рентабельність власного капіталу
- Обіговість активів

Компанії в усіх таблицях представлені в порядку спадання рейтингу по відповідному критерію.

Валюта балансу

Результати ранжування по критерію "Валюта балансу" представлено в наступній таблиці.

Компанія	Значення	Рейтинг
ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	83 875,20	1,412
ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	63 948,33	-0,637
ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	62 599,64	-0,775

Мінімальне приведені значення критерію має підприємство "ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2": 62 599,64.

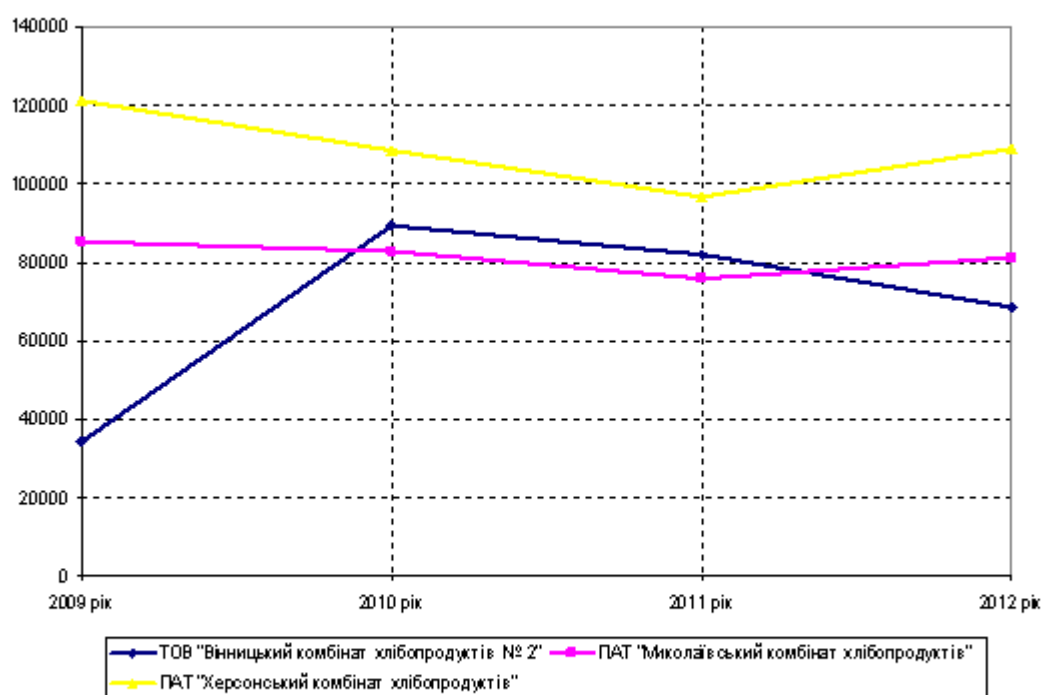
Максимальне приведені значення критерію має підприємство "ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів": 83 875,20.

Середнє приведені значення критерію по групі компаній складає 70 141,06.

Динаміка значень критерію по компаніях представлена в наступній таблиці та на відповідному графіку.

Компанія	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	121 176,00	108 774,00	96 804,00	108 918,00
ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	85 489,00	82 976,00	75 798,00	81 421,00
ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	34 403,00	89 344,00	82 009,00	68 585,33

Рис. 5.18. Експертний висновок «Сравнительный анализ»

Чистий обсяг продажу

Результати ранжування по критерію "Чистий обсяг продажу" представлено в наступній таблиці.

Компанія	Значення	Рейтинг
TOB "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	194 399,91	1,324
ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	111 643,40	-0,230
ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	65 685,56	-1,093

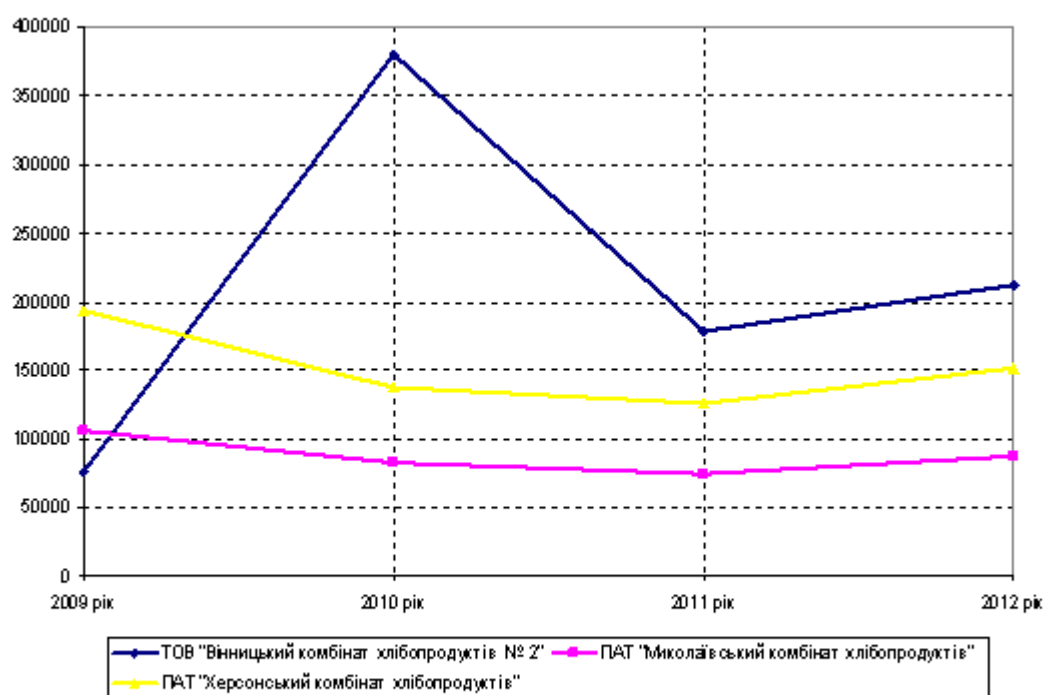
Мінімальне приведені значення критерію має підприємство "ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів": 65 685,56.
 Максимальне приведені значення критерію має підприємство "TOB "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2": 194 399,91.
 Середнє приведені значення критерію по групі компаній складає 123 909,62.

Динаміка значень критерію по компаніях представлена в наступній таблиці та на відповідному графіку.

Компанія	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
TOB "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	76 197,00	380 584,00	178 755,00	211 845,33
ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	193 279,00	137 236,00	125 662,00	132 059,00
ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	105 834,00	82 258,00	75 004,00	87 698,67

Рис. 5.18. (продовження)

Чистий прибуток

Результати ранжування по критерію "Чистий прибуток" представлено в наступній таблиці.

Компанія	Значення	Рейтинг
TOB "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	2 684,42	1,285
ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	-1 117,09	-0,130
ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	-3 871,44	-1,155

Мінімальне приведені значення критерію має підприємство "ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів": -3 871,44.

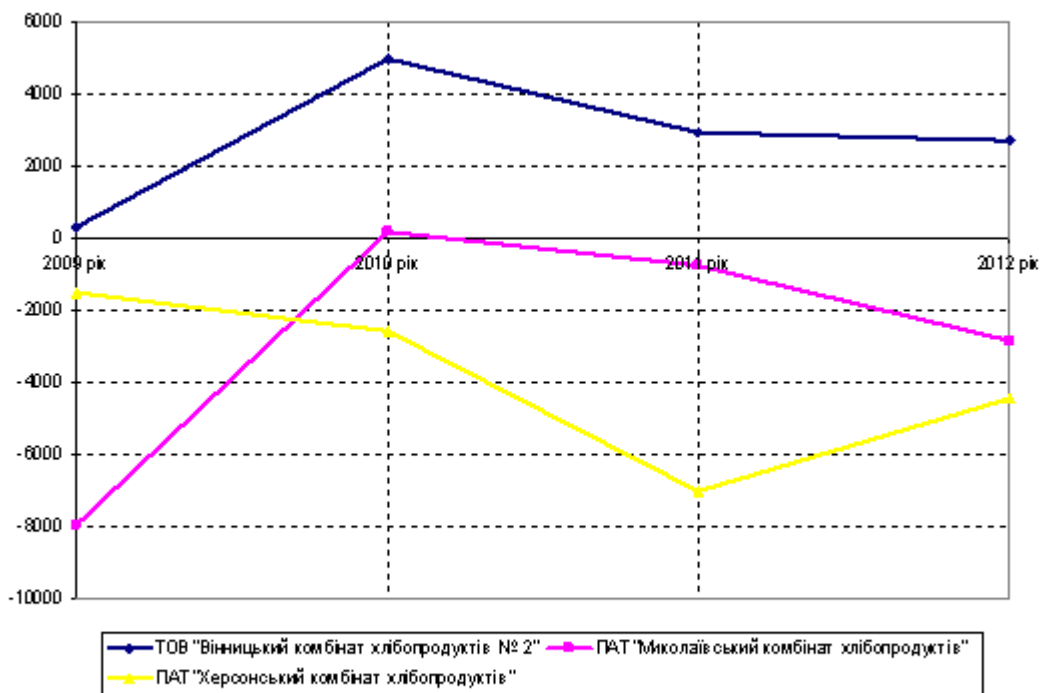
Максимальне приведені значення критерію має підприємство "TOB "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2": 2 684,42.

Середнє приведені значення критерію по групі компаній складає -768,04.

Динаміка значень критерію по компаніях представлена в наступній таблиці та на відповідному графіку.

Компанія	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
TOB "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	297,00	4 984,00	2 914,00	2 731,67
ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	-7 941,00	161,00	-754,00	-2 844,67
ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	-1 520,00	-2 594,00	-7 012,00	-4 448,33

Рис. 5.18. (продовження)

Коефіцієнт абсолютної ліквідності

Результати ранжування по критерію "Коефіцієнт абсолютної ліквідності" представлено в наступній таблиці.

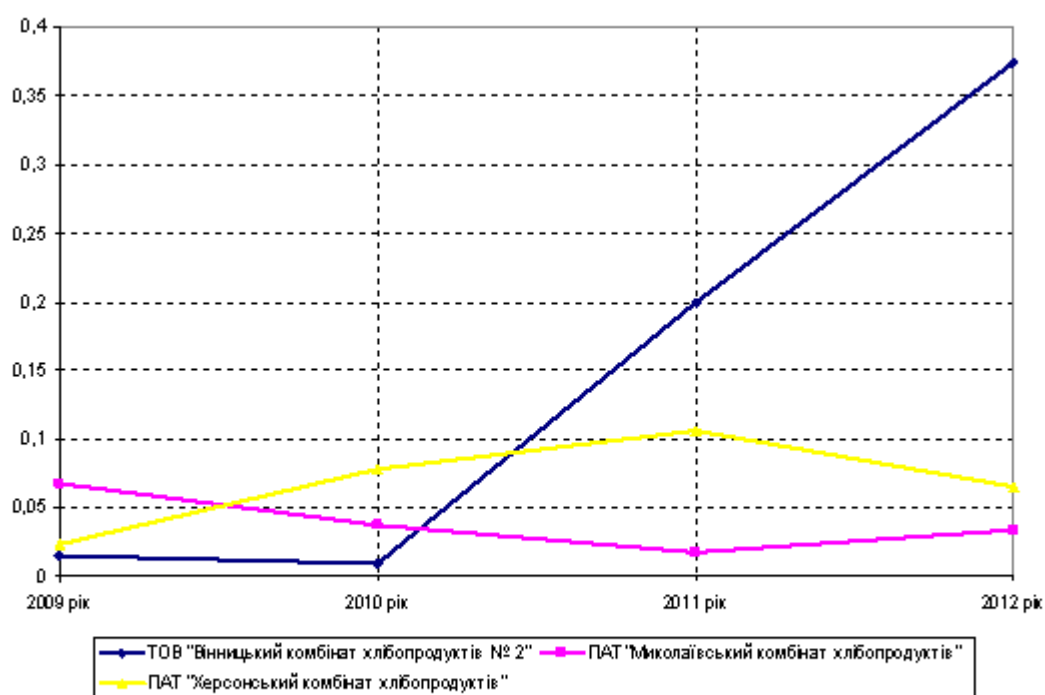
Компанія	Значення	Рейтинг
ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	0,18	1,365
ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	0,07	-0,361
ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	0,02	-1,003

Мінімальне приведені значення критерію має підприємство "ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів": 0,02.
 Максимальне приведені значення критерію має підприємство "ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2": 0,18.
 Середнє приведені значення критерію по групі компаній складає 0,09.

Динаміка значень критерію по компаніях представлена в наступній таблиці та на відповідному графіку.

Компанія	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	0,02	0,01	0,20	0,37
ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	0,02	0,08	0,11	0,07
ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	0,07	0,04	0,02	0,03

Рис. 5.18. (продовження)

Рентабельність власного капіталу

Результати ранжування по критерію "Рентабельність власного капіталу" представлено в наступній таблиці.

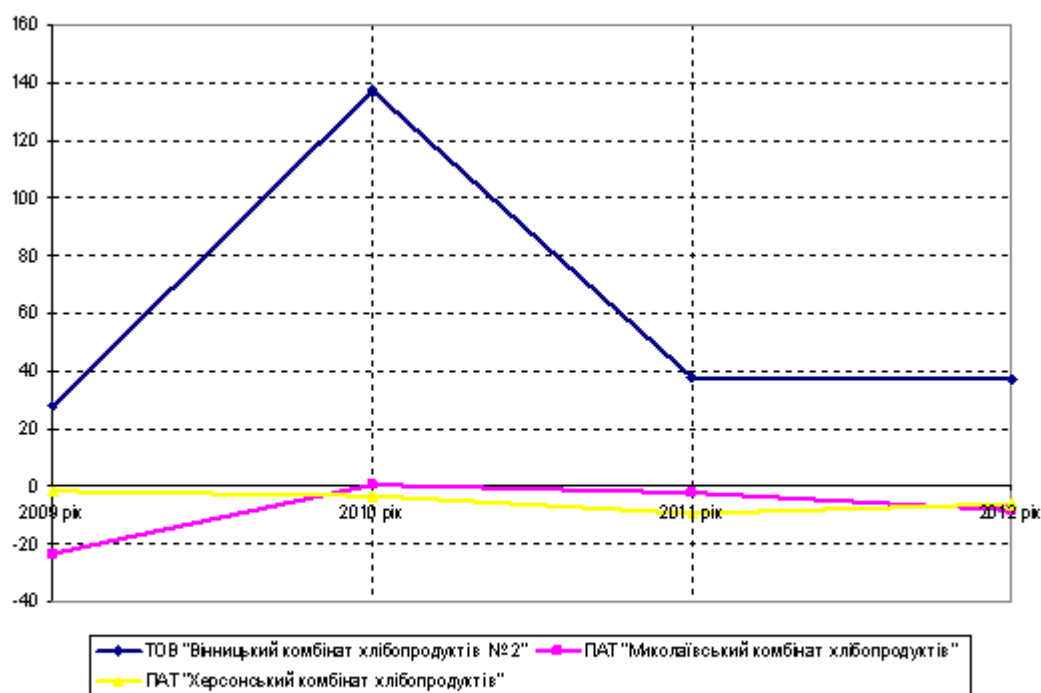
Компанія	Значення	Рейтинг
ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	50,06	1,414
ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	-3,30	-0,672
ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	-5,06	-0,741

Мінімальне приведені значення критерію має підприємство "ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"": -5,06.
 Максимальне приведені значення критерію має підприємство "ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"": 50,06.
 Середнє приведені значення критерію по групі компаній складає 13,90.

Динаміка значень критерію по компаніях представлена в наступній таблиці та на відповідному графіку.

Компанія	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	27,91	137,17	38,03	37,46
ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	-23,24	0,47	-2,22	-8,41
ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	-1,77	-3,15	-9,26	-5,88

Рис. 5.18. (продовження)

Обіговість активів

Результати ранжування по критерію "Обіговість активів" представлено в наступній таблиці.

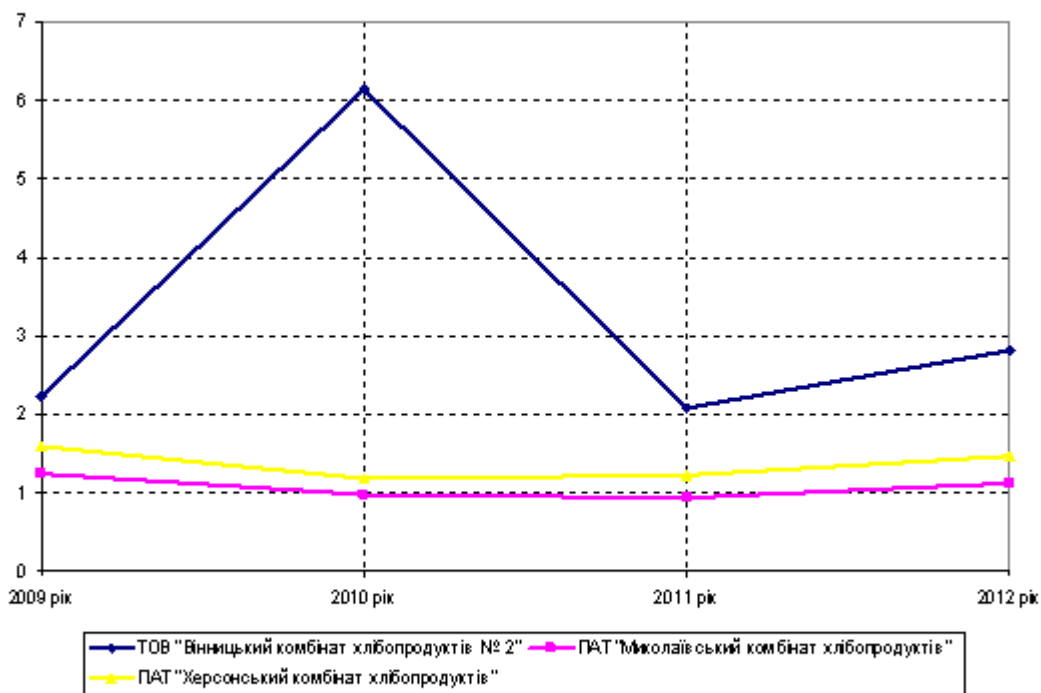
Компанія	Значення	Рейтинг
ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів №2"	2,72	1,405
ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	1,06	-0,562
ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	0,82	-0,843

Мінімальне приведені значення критерію має підприємство "ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"" : 0,82.
 Максимальне приведені значення критерію має підприємство "ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів №2"" : 2,72.
 Середнє приведені значення критерію по групі компаній складає 1,53.

Динаміка значень критерію по компаніях представлена в наступній таблиці та на відповідному графіку.

Компанія	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів №2"	2,21	6,15	2,09	2,81
ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	1,60	1,19	1,22	1,48
ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	1,24	0,98	0,94	1,12

Рис. 5.18. (продовження)

Підсумковий рейтинг

При розрахунку підсумкового рейтингу компаній враховувалась відносна значимість кожного критерію. Результати розрахунку представлено в таблиці.

Компанія	Рейтинг
TOB "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	1,100
ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	-0,383
ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	-0,717

Кращою компанією по набору використаних критеріїв є "TOB "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"".

Компанія	Валюта балансу		Чистий обсяг продажу		Чистий прибуток	
	Значення	Рейтинг	Значення	Рейтинг	Значення	Рейтинг
TOB "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	62 599,64	-0,775	194 399,91	1,324	2 684,42	1,285
ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	83 875,20	1,412	111 643,40	-0,230	-3 871,44	-1,155
ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	63 948,33	-0,637	65 685,56	-1,093	-1 117,09	-0,130

Компанія	Коефіцієнт абсолютної ліквідності		Рентабельність власного капіталу		Обіговість активів	
	Значення	Рейтинг	Значення	Рейтинг	Значення	Рейтинг
TOB "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"	0,18	1,365	50,06	1,414	2,72	1,405
ПАТ "Херсонський комбінат хлібопродуктів"	0,07	-0,361	-5,06	-0,741	1,06	-0,562
ПАТ "Миколаївський комбінат хлібопродуктів"	0,02	-1,003	-3,30	-0,672	0,82	-0,843

Рис. 5.18. (продовження)

8. Збережіть файл групи програми «Audit Integrator», виконавши команду «Файл - Сохранить».

9. Завершіть роботу в програмі «Audit Integrator».

5.3. Питання для самоконтролю

1. Які результати можна отримати при проведенні фінансового аналізу групи підприємств за допомогою програми «Audit Integrator»?

2. Яку інформацію необхідно мати до проведення фінансового аналізу групи підприємств в програмі «Audit Integrator»?

3. Який порядок проведення фінансового аналізу групи підприємств в програмі «Audit Integrator»?

4. Як в програмі «Audit Integrator» створити файл групи підприємств та визначити склад підприємств групи?

5. Які можливості та правила настроювання відображення таблиць та аналітичних таблиць в програмі «Audit Integrator»?

6. Які є способи визначення критеріїв ранжування та як редагуються критерії ранжування в програмі «Audit Integrator»?

7. Яку інформацію містять консолідовані та рейтингові таблиці програми «Audit Integrator»?

8. Як в програмі «Audit Integrator» визначається рейтинг підприємства за окремим критерієм ранжування та підсумковий рейтинг?

9. Як відобразити консолідовані та рейтингові таблиці в програмі «Audit Integrator»?

10. Які є способи побудови графіків та діаграм для відображення даних консолідованих та рейтингових таблиць?

11. Які шаблони експертних висновків, придатних для України, містить програма «Audit Integrator»?

Список рекомендованной литературы

Основна література

1. Audit Expert. Система для анализа финансового состояния предприятия. Руководство пользователя. – М.: ПРО-ИНВЕСТ-ИТ, 2002. – 234 с.
2. Воробець С.Й., Кічор В.П., Яструбський М.Я. Спеціалізовані програмні продукти для фінансового обліку та аналізу: 1С-Підприємство & Audit Expert: Навч. посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 232 с.
3. Финансовый менеджмент: анализ финансовой деятельности предприятия: Учеб. пособие / С.В. Лукачев, А.М. Ланский, Ю.П. Ковалкин, Д.Ю. Ковалкин. – Самара: Самар. гос. аэрокосм. ун-т., 2000. – 132 с.

Додаткова література

1. Ашарчук Л.М. Автоматизированные финансовые системы: Курс лекций для студентов экономических специальностей. – Гомель: УО «Белорусский торгово-экономический университет потребительской кооперации», 2004. – 140 с.
2. Тупикова О.А. Финансовый анализ: Методические указания к практическим работам по направлению «Менеджмент». – Владивосток: Изд-во ДВГТУ, 2004. – 38 с.
3. Федорова Г.Л. Информационные технологии бухгалтерского учета, анализа и аудита. – М.: Омега-Л, 2008. – 296 с.
4. Шуремов Е.Л., Умнова Э.А., Воропаева Т.В. Автоматизированные информационные системы бухгалтерского учета, анализа, аудита: Учеб. пособие для вузов. – М.: Перспектива, 2001. – 368 с.

Додаток А

Дані фінансової звітності підприємств

Таблиця А.1

Дані фінансових звітів «Баланс» підприємства «Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2»
за період 2009 – 2011 років, тис. грн.

Стаття	Код рядка	На початок періоду 2009 року	На кінець періоду 2009 року	На кінець періоду 2010 року	На кінець періоду 2011 року
1	2	3	4	5	6
Актив					
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи:					
залишкова вартість	010				8
первісна вартість	011				10
накопичена амортизація	012				2
Незавершене будівництво (незавершені кап. інвестиції)	020	7	6	6	34
Основні засоби:					
залишкова вартість	030				229
первісна вартість	031	117	209	422	815
знос	032	117	209	422	586
Довгострокові біологічні активи:					
справедлива (залишкова) вартість	035				
первісна вартість	036				
накопичена амортизація	037				
Довгострокові фінансові інвестиції:					
за методом участі в капіталі інших підприємств	040				

Продовження табл. А.1

1	2	3	4	5	6
інші фінансові інвестиції	045				
Довгострокова дебіторська заборгованість	050				
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055				
первісна вартість інвестиційної нерухомості	056				
знос інвестиційної нерухомості	057				
Відстрочені податкові активи	060				
Гудвіл	065				
Інші необоротні активи	070				
Усього за розділом I	080	7	6	6	271
II. Оборотні активи					
Виробничі запаси	100	642	799	9 756	18 167
Поточні біологічні активи	110				
Незавершене виробництво	120				
Готова продукція	130			2 683	4 727
Товари	140	8	2 537	180	
Векселі одержані	150				
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:					
чиста реалізаційна вартість	160	586	4 251	13 944	7 039
первісна вартість	161	586	4 251	13 944	7 039
резерв сумнівних боргів	162				
Дебіторська заборгованість за розрахунками:					
з бюджетом	170	825	5 726	56 157	23 295
за виданими авансами	180	772	18 316	2 374	3 168
з нарахованих доходів	190				
із внутрішніх розрахунків	200				

Продовження табл. А.1

1	2	3	4	5	6
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	120	2 033	437	500
Поточні фінансові інвестиції	220				21 042
Грошові кошти та їх еквіваленти:					
в національній валюті	230	236	522	465	1 133
у т.ч. в касі	231		3	25	8
в іноземній валюті	240			84	
Інші оборотні активи	250	69	203	3 247	2 654
Усього за розділом II	260	3 258	34 387	89 327	81 725
III. Витрати майбутніх періодів	270	31	10	11	13
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275				
Баланс	280	3 296	34 403	89 344	82 009
Пасив					
I. Власний капітал					
Статутний капітал	300	78	78	78	78
Пайовий капітал	310				
Додатковий вкладений капітал	320				
Інший додатковий капітал	330				
Резервний капітал	340				
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	234	531	5 515	8 429
Неоплачений капітал	360				
Вилучений капітал	370				
Усього за розділом I	380	312	609	5 593	8 507
II. Забезпечення наступних витрат і платежів					
Забезпечення виплат персоналу	400	223	455	610	615
Інші забезпечення	410				
Сума страхових резервів	415				

Продовження табл. А.1

1	2	3	4	5	6
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416				
Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцям лотереї	417				
Залишок сформованого резерву на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї	418				
Цільове фінансування	420				
Усього за розділом II	430	223	455	610	615
III. Довгострокові зобов'язання					
Довгострокові кредити банків	440				42 000
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450				
Відстрочені податкові зобов'язання	460				
Інші довгострокові зобов'язання	470				
Усього за розділом III	480				42 000
IV. Поточні зобов'язання					
Короткострокові кредити банків	500		12 500	42 000	
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510				
Векселі видані	520				
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	530	1 868	9 089	37 750	26 372
Поточні зобов'язання за розрахунками:					
з одержаних авансів	540	177	9 983	829	649
з бюджетом	550	68	95	506	72
з позабюджетних платежів	560				
зі страхування	570	164	217	284	249
з оплати праці	580	365	499	627	622

Продовження табл. А.1

1	2	3	4	5	6
з учасниками	590				
із внутрішніх розрахунків	600				
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605				
Інші поточні зобов'язання	610	119	956	1 145	2 923
Усього за розділом IV	620	2 761	33 339	83 141	30 887
V. Доходи майбутніх періодів	630				
Баланс	640	3 296	34 403	89 344	82 009

Таблиця А.2

Дані фінансових звітів «Звіт про фінансові результати» підприємства «Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2» за період 2009 – 2011 років, тис. грн.

Стаття	Код рядка	За звітний період 2011 року	За звітний період 2010 року	За звітний період 2009 року	За попередній період 2009 року
1	2	3	4	5	6
I. Фінансові результати					
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	204 655	392 516	82 172	47 031
Податок на додану вартість	015	25 847	11 932	5 975	5 913
Акцизний збір	020				
Інші податки, збори та обов'язкові платежі, вираховані з доходу	025				
Інші вирахування з доходу	030	53			

Продовження табл. А.2

1	2	3	4	5	6
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	178 755	380 584	76 197	41 118
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	154 936	335 999	63 074	35 708
Загальновиробничі витрати	045				
Валовий:					
прибуток	050	23 819	44 585	13 123	5 410
збиток	055				
Інші операційні доходи	060	57 760	85 028	635	
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	061				
Адміністративні витрати	070	5 280	5 550	4 025	2 717
Витрати на збут	080	7 949	30 116	6 440	1 860
Інші операційні витрати	090	58 654	90 034	3 637	483
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	091				
Фінансові результати від операційної діяльності:					
прибуток	100	9 696	3 913		350
Збиток	105			344	
Доход від участі в капіталі	110				
Інші фінансові доходи	120	5	8 678	1 068	2
Інші доходи	130	5			
Фінансові витрати	140	5 502	4 534	85	
Витрати від участі в капіталі	150				
Інші витрати	160				

Продовження табл. А.2

1	2	3	4	5	6
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:					
прибуток	170	4 204	8 057	639	352
Збиток	175				
Фінансові результати від припиненої діяльності після оподаткування					
прибуток	176				
Збиток	177				
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	1 290	3 073	342	121
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185				
Фінансові результати від звичайної діяльності:					
прибуток	190	2 914	4 984	297	231
збиток	195				
Надзвичайні:					
доходи	200				
витрати	205				
Податки з надзвичайного прибутку	210				
Чистий:					
прибуток	220	2 914	4 984	297	231
збиток	225				
Забезпечення матеріального заохочення	226				
II. Елементи операційних витрат					
Матеріальні затрати	230	114 397	44 160	6 981	3 949
Витрати на оплату праці	240	10 249	8 813	7 309	4 860
Відрахування на соціальні заходи	250	3 431	3 252	2 393	1 604
Амортизація	260	266	290	152	140

Продовження табл. А.2

1	2	3	4	5	6
Інші операційні витрати	270	70 838	40 445	14 760	5 515
Разом	280	199 181	96 960	31 595	16 068
ІІІ. Розрахунок показників прибутковості акцій					
Середньорічна кількість простих акцій	300				
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310				
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320				
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330				
Дивіденди на одну просту акцію	340				

Таблиця А.3

Дані фінансових звітів «Баланс» підприємства «ПАТ «Миколаївський комбінат хлібопродуктів»
за період 2009 – 2011 років, тис. грн.

Стаття	Код рядка	На початок періоду 2009 року	На кінець періоду 2009 року	На кінець періоду 2010 року	На кінець періоду 2011 року
1	2	3	4	5	6
Актив					
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи:					
залишкова вартість	010	38	26	16	5
первісна вартість	011	102	102	104	105
накопичена амортизація	012	64	76	88	100
Незавершене будівництво (незавершені кап. інвестиції)	020	433	560	352	395
Основні засоби:					

Продовження табл. А.3

1	2	3	4	5	6
залишкова вартість	030	46670	41250	40856	39908
первісна вартість	031	165104	157327	158402	159000
знос	032	118434	116077	117546	119092
Довгострокові біологічні активи:					
справедлива (залишкова) вартість	035				
первісна вартість	036				
накопичена амортизація	037				
Довгострокові фінансові інвестиції:					
за методом участі в капіталі інших підприємств	040				
інші фінансові інвестиції	045	32	32	32	32
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	143	126	111	97
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055				
первісна вартість інвестиційної нерухомості	056				
знос інвестиційної нерухомості	057				
Відстрочені податкові активи	060				
Гудвіл	065				
Інші необоротні активи	070				
Усього за розділом I	080	47316	41994	41367	40437
II. Оборотні активи					
Виробничі запаси	100	12326	11525	7231	8025
Поточні біологічні активи	110				
Незавершене виробництво	120				
Готова продукція	130	1656	2965	1652	3134
Товари	140	9	11	11	22
Векселі одержані	150				

Продовження табл. А.3

1	2	3	4	5	6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:					
чиста реалізаційна вартість	160	7902	3594	6829	4823
первісна вартість	161	8036	3731	6966	4960
резерв сумнівних боргів	162	134	137	137	137
Дебіторська заборгованість за розрахунками:					
з бюджетом	170	401	2171	4265	1769
за виданими авансами	180	13657	19870	20304	15449
з нарахованих доходів	190				
із внутрішніх розрахунків	200				
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	972	981	970	1156
Поточні фінансові інвестиції	220				
Грошові кошти та їх еквіваленти:					
в національній валюті	230	226	180	58	792
у т.ч. в касі	231	3	2	5	2
в іноземній валюті	240	16	2024	136	
Інші оборотні активи	250				37
Усього за розділом II	260	37165	43321	41456	35207
III. Витрати майбутніх періодів	270	115	174	153	154
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275				
Баланс	280	84596	85489	82976	75798
Пасив					
I. Власний капітал					
Статутний капітал	300	17753	17753	17753	17753
Пайовий капітал	310				
Додатковий вкладений капітал	320				
Інший додатковий капітал	330	28587	25006	24991	24991

Продовження табл. А.3

1	2	3	4	5	6
Резервний капітал	340	37	212	212	212
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	-4260	-8795	-8620	-9374
Неоплачений капітал	360				
Вилучений капітал	370				
Усього за розділом I	380	42117	34176	34336	33582
II. Забезпечення наступних витрат і платежів					
Забезпечення виплат персоналу	400	5			
Інші забезпечення	410				
Сума страхових резервів	415				
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416				
Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцям лотереї	417				
Залишок сформованого резерву на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї	418				
Цільове фінансування	420				
Усього за розділом II	430	5			
III. Довгострокові зобов'язання					
Довгострокові кредити банків	440	12953	18519	17288	17078
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450				
Відстрочені податкові зобов'язання	460				
Інші довгострокові зобов'язання	470				
Усього за розділом III	480	12953	18519	17288	17078
IV. Поточні зобов'язання					
Короткострокові кредити банків	500	17640	22286	20272	19667
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510				

Продовження табл. А.3

1	2	3	4	5	6
Векселі видані	520				
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	530	10346	8956	7973	4181
Поточні зобов'язання за розрахунками:					
з одержаних авансів	540	2	2	1520	107
з бюджетом	550	63	59	64	38
з позабюджетних платежів	560				
зі страхування	570	141	161	167	122
з оплати праці	580	272	339	361	239
з учасниками	590				
із внутрішніх розрахунків	600				
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605				
Інші поточні зобов'язання	610	1057	991	995	784
Усього за розділом IV	620	29521	32794	31352	25138
V. Доходи майбутніх періодів	630				
Баланс	640	84596	85489	82976	75798

Таблиця А.4

Дані фінансових звітів «Звіт про фінансові результати» підприємства «ПАТ «Миколаївський комбінат хлібопродуктів» за період 2009 – 2011 років, тис. грн.

Стаття	Код рядка	За звітний період 2011 року	За звітний період 2010 року	За звітний період 2009 року	За поперед ній період 2009 року
1	2	3	4	5	6
I. Фінансові результати					
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	88349	91914	119519	106089
Податок на додану вартість	015	13345	9656	13685	16173
Акцизний збір	020				
Інші податки, збори та обов'язкові платежі, вираховані з доходу	025				
Інші вирахування з доходу	030				
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	75004	82258	105834	89916
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	62614	62232	84400	70685
Загальновиробничі витрати	045				
Валовий:					
прибуток	050	12390	20026	21434	19231
збиток	055				
Інші операційні доходи	060	4716	29344	33874	6931
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	061				
Адміністративні витрати	070	4753	4983	4258	4934
Витрати на збут	080	2822	4424	6512	5800

Продовження табл. А.4

1	2	3	4	5	6
Інші операційні витрати	090	5177	34506	48576	8146
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	091				
Фінансові результати від операційної діяльності:					
прибуток	100	4354	5457		7282
Збиток	105			4038	
Доход від участі в капіталі	110				
Інші фінансові доходи	120		24	3	
Інші доходи	130	503	13	4652	1680
Фінансові витрати	140	5001	5304	4015	4018
Витрати від участі в капіталі	150				
Інші витрати	160	610	29	4529	1305
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:					
прибуток	170		161		3639
Збиток	175	754		7927	
Фінансові результати від припиненої діяльності після оподаткування					
прибуток	176				
Збиток	177				
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180			14	135
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185				
Фінансові результати від звичайної діяльності:					
прибуток	190		161		3504
збиток	195	754		7941	
Надзвичайні:					

Продовження табл. А.4

1	2	3	4	5	6
доходи	200				
витрати	205				
Податки з надзвичайного прибутку	210				
Чистий:					
прибуток	220		161		3504
збиток	225	754		7941	
Забезпечення матеріального заохочення	226				
II. Елементи операційних витрат					
Матеріальні затрати	230	55452	48692	75131	60765
Витрати на оплату праці	240	7150	7165	6700	5690
Відрахування на соціальні заходи	250	2443	2590	2427	2085
Амортизація	260	1586	1582	1994	1839
Інші операційні витрати	270	10104	22068	20576	12349
Разом	280	76735	82097	106828	82728
III. Розрахунок показників прибутковості акцій					
Середньорічна кількість простих акцій	300	39452000	39452000	39452000	39452000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	39452000	39452000	39452000	39452000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320	-0,019	0,004	-0,201282	0,088817
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330			-0,201282	0,088817
Дивіденди на одну просту акцію	340				

Таблиця А.5

Дані фінансових звітів «Баланс» підприємства «ПАТ «Херсонський комбінат хлібопродуктів»
за період 2009 – 2011 років, тис. грн.

Стаття	Код рядка	На початок періоду 2009 року	На кінець періоду 2009 року	На кінець періоду 2010 року	На кінець періоду 2011 року
1	2	3	4	5	6
Актив					
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи:					
залишкова вартість	010	228	268	252	205
первісна вартість	011	379	434	504	496
накопичена амортизація	012	151	166	252	291
Незавершене будівництво (незавершені кап. Інвестиції)	020	7314	6083	7691	2796
Основні засоби:					
залишкова вартість	030	62596	60985	56819	57862
первісна вартість	031	354018	357799	357806	363333
знос	032	291422	296814	300987	305471
Довгострокові біологічні активи:					
справедлива (залишкова) вартість	035				
первісна вартість	036				
накопичена амортизація	037				
Довгострокові фінансові інвестиції:					
за методом участі в капіталі інших підприємств	040	237	237	237	237
інші фінансові інвестиції	045				
Довгострокова дебіторська заборгованість	050				
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055	276	262	247	475

Продовження табл. А.5

1	2	3	4	5	6
первісна вартість інвестиційної нерухомості	056	532	532	532	790
знос інвестиційної нерухомості	057	256	270	285	315
Відстрочені податкові активи	060		132		
Гудвіл	065				
Інші необоротні активи	070				
Усього за розділом I	080	70651	67967	65246	61575
II. Оборотні активи					
Виробничі запаси	100	21208	3117	8721	6566
Поточні біологічні активи	110				
Незавершене виробництво	120				
Готова продукція	130	1549	1909	1879	885
Товари	140	1430	4422	1579	1494
Векселі одержані	150				
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:					
чиста реалізаційна вартість	160	7022	16735	8324	11717
первісна вартість	161	7022	16735	8469	11805
резерв сумнівних боргів	162			145	88
Дебіторська заборгованість за розрахунками:					
з бюджетом	170	9822	14835	15115	10757
за виданими авансами	180	5982	10833	3304	2027
з нарахованих доходів	190				
із внутрішніх розрахунків	200				
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	394	344	257	201
Поточні фінансові інвестиції	220				
Грошові кошти та їх еквіваленти:					
в національній валюті	230	18	45	4039	1354

Продовження табл. А.5

1	2	3	4	5	6
у т.ч. в касі	231	7	9	10	5
в іноземній валюті	240		796	86	
Інші оборотні активи	250		3	46	129
Усього за розділом II	260	47425	53039	43350	35130
III. Витрати майбутніх періодів	270	159	170	165	95
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275			13	4
Баланс	280	118235	121176	108774	96804
Пасив					
I. Власний капітал					
Статутний капітал	300	67585	67585	67585	67585
Пайовий капітал	310				
Додатковий вкладений капітал	320				
Інший додатковий капітал	330	22333	21316	16715	16094
Резервний капітал	340	568	568	568	568
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	-3918	-4550	-6343	-12580
Неоплачений капітал	360				
Вилучений капітал	370				
Усього за розділом I	380	86568	84919	78525	71667
II. Забезпечення наступних витрат і платежів					
Забезпечення виплат персоналу	400	613	771	693	510
Інші забезпечення	410				
Сума страхових резервів	415				
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416				
Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцям лотереї	417				

Продовження табл. А.5

1	2	3	4	5	6
Залишок сформованого резерву на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї	418				
Цільове фінансування	420				
Усього за розділом II	430	613	771	693	510
III. Довгострокові зобов'язання					
Довгострокові кредити банків	440				
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450				
Відстрочені податкові зобов'язання	460			1386	1068
Інші довгострокові зобов'язання	470				
Усього за розділом III	480			1386	1068
IV. Поточні зобов'язання					
Короткострокові кредити банків	500	25440	30831	21545	18871
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510				
Векселі видані	520				
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	530	1068	779	1707	2106
Поточні зобов'язання за розрахунками:					
з одержаних авансів	540	2670	2190	3706	1928
з бюджетом	550	171	111	92	65
з позабюджетних платежів	560				
зі страхування	570	420	312	246	97
з оплати праці	580	946	634	474	361
з учасниками	590				
із внутрішніх розрахунків	600				

Продовження табл. А.5

1	2	3	4	5	6
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605				
Інші поточні зобов'язання	610	339	629	400	131
Усього за розділом IV	620	31054	35486	28170	23559
V. Доходи майбутніх періодів	630				
Баланс	640	118235	121176	108774	96804

Таблиця А.6

Дані фінансових звітів «Звіт про фінансові результати» підприємства «ПАТ «Херсонський комбінат хлібопродуктів» за період 2009 – 2011 років, тис. грн.

Стаття	Код рядка	За звітний період 2011 року	За звітний період 2010 року	За звітний період 2009 року	За попередній період 2009 року
1	2	3	4	5	6
I. Фінансові результати					
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	145938	160135	214802	148433
Податок на додану вартість	015	20276	22899	21523	17744
Акцизний збір	020				
Інші податки, збори та обов'язкові платежі, вираховані з доходу	025				
Інші вирахування з доходу	030				
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	125662	137236	193279	130689

Продовження табл. А.6

1	2	3	4	5	6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	119627	128600	169806	112816
Загальновиробничі витрати	045				
Валовий:					
прибуток	050	6035	8636	23473	17873
збиток	055				
Інші операційні доходи	060	23666	64169	107839	36177
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	061				
Адміністративні витрати	070	5204	5023	6698	6017
Витрати на збут	080	4031	5566	5920	4371
Інші операційні витрати	090	24726	63214	117106	37269
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	091				
Фінансові результати від операційної діяльності:					
прибуток	100			1588	6393
Збиток	105	4260	998		
Доход від участі в капіталі	110				
Інші фінансові доходи	120	9	12	11	2
Інші доходи	130	3476	186	204	479
Фінансові витрати	140	2446	3609	3483	2715
Витрати від участі в капіталі	150				
Інші витрати	160	3902	73	98	320
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:					
прибуток	170				3839

Продовження табл. А.6

1	2	3	4	5	6
Збиток	175	7123	4482	1778	
Фінансові результати від припиненої діяльності після оподаткування					
прибуток	176				
Збиток	177				
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180				1325
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185	98	1876	245	
Фінансові результати від звичайної діяльності:					
прибуток	190				2514
збиток	195	7025	2606	1533	
Надзвичайні:					
доходи	200	13	12	13	99
витрати	205				
Податки з надзвичайного прибутку	210				
Чистий:					
прибуток	220				2613
збиток	225	7012	2594	1520	
Забезпечення матеріального заохочення	226				
II. Елементи операційних витрат					
Матеріальні затрати	230	61968	76134	106087	62591
Витрати на оплату праці	240	10438	11677	13089	10232
Відрахування на соціальні заходи	250	3385	3891	4292	3389
Амортизація	260	4885	5246	5654	5997
Інші операційні витрати	270	13229	18186	29058	14411
Разом	280	93905	115134	158180	96620
III. Розрахунок показників прибутковості акцій					

Продовження табл. А.6

1	2	3	4	5	6
Середньорічна кількість простих акцій	300	270340800	270340800	270340800	219079979
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	270340800	270340800	270340800	219079979
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320	-0.0026	-0,0096	-0,0056	0,011
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330	-0.0026	-0,0096	-0,0056	0,011
Дивіденди на одну просту акцію	340				

Додаток Б

Таблиці переоцінки системи «Audit Expert»

Таблиці переоцінки поділяють на дві групи: таблиці переоцінки активів і таблиці переоцінки пасивів (рис. Б.1).

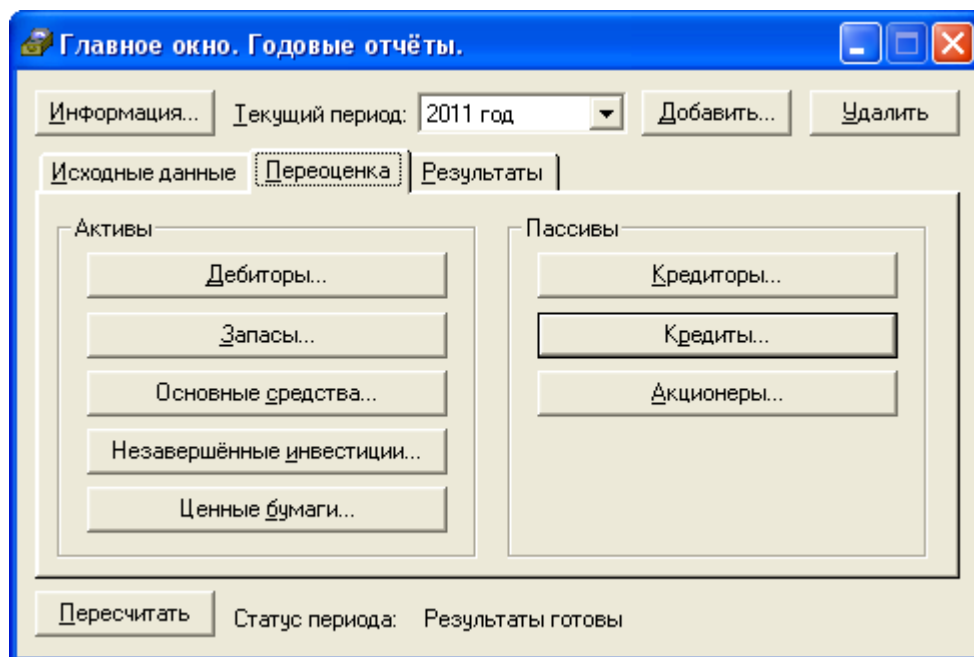

Рис. Б.1. Закладка «Переоценка» головного вікна системи

До таблиць переоцінки активів належать таблиці «*Основные средства*», «*Незавершенные инвестиции*», «*Запасы*», «*Дебиторы*» та «*Ценные бумаги*», які дозволяють переоцінити активи, інформація про які відображається в першому, другому та третьому розділах активу балансу.

До таблиць переоцінки пасивів належать таблиці «*Акционеры*», «*Кредиты*» та «*Кредиторы*», інформація про які відображається в першому, третьому та четвертому розділах пасиву балансу.

Таблиця «*Основные средства*» (рис. Б.2) містить інформацію по переоцінці довгострокових фінансових інвестицій (закладка «*Предоплаченные расходы*»), основних засобів (закладки «*Земля*», «*Здания*», «*Оборудование*») та нематеріальних активів (закладка «*Нематериальные активы*»). По кожній статті або елементу активу, окрім земельних активів, вводять найменування, суму первісної вартості, термін амортизації (від 1 до 2400 місяців), відсоток зносу (від 0 до 100) та

коефіцієнт переоцінки (від 0 до 1000), на підставі яких визначається переоцінена сума активу. Для земельних активів не вводять термін амортизації та відсоток зносу.

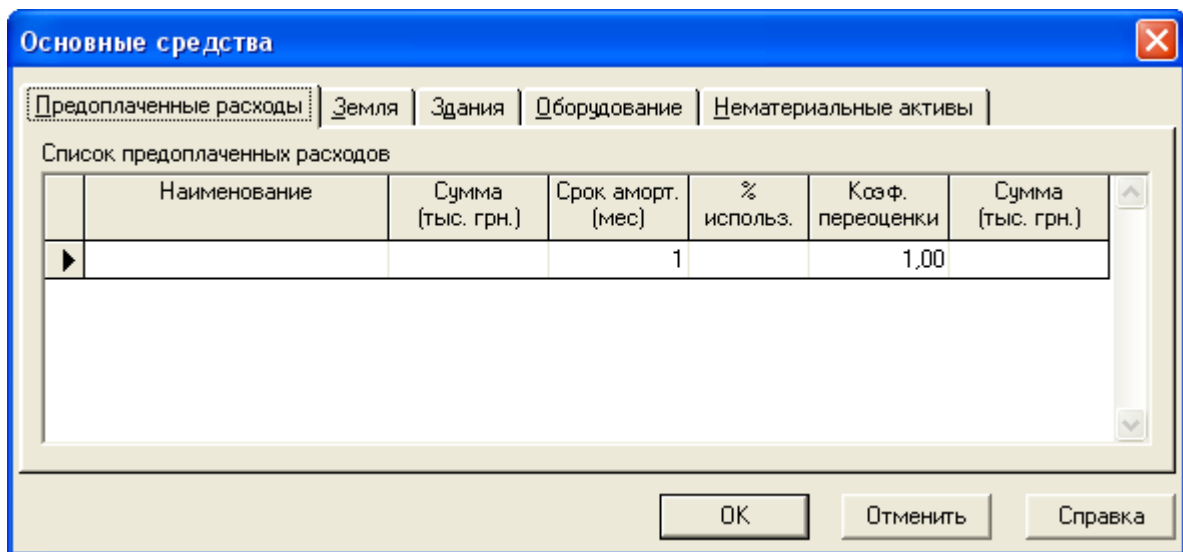

Рис. Б.2. Вікно таблиці «Основные средства»

Таблиця «Незавершенные инвестиции» (рис. Б.3) містить інформацію по переоцінці об'єктів незавершених капітальних інвестицій. По статті або кожному елементу активу вводять найменування, суму інвестиції та коефіцієнт переоцінки (від 0 до 1000), на підставі яких визначається переоцінена сума активу.

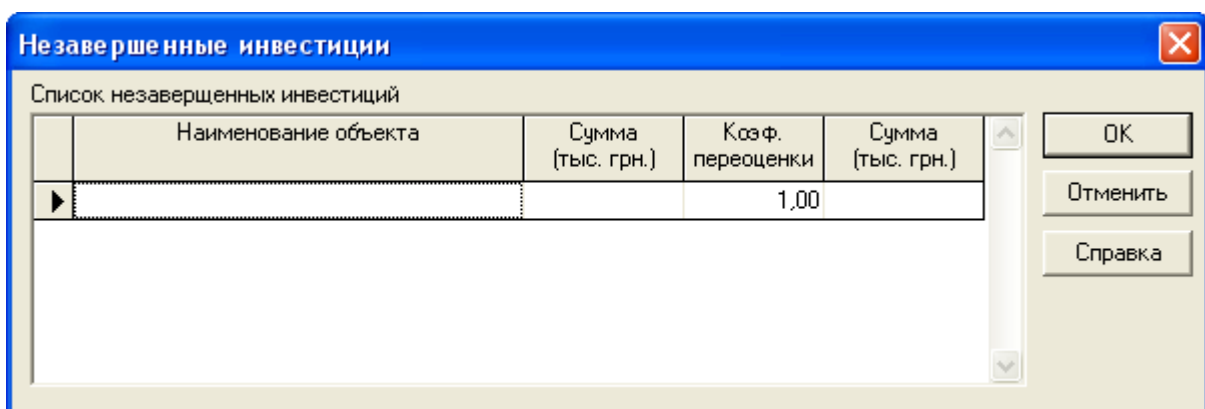

Рис. Б.3. Вікно таблиці «Незавершенные инвестиции»

Таблиця «Запасы» (рис. Б.4) містить інформацію по переоцінці виробничих запасів (зкладка «Материалы и комплектующие»), незавершеного виробництва (зкладка «Незавершенное производство») та

готової продукції і товарів (закладка «Готовая продукция»). По кожній статті або елементу активу вводять найменування, одиниці виміру, кількість, облікову вартість та коефіцієнт переоцінки (від 0 до 1000), на підставі яких визначається переоцінена сума активу.

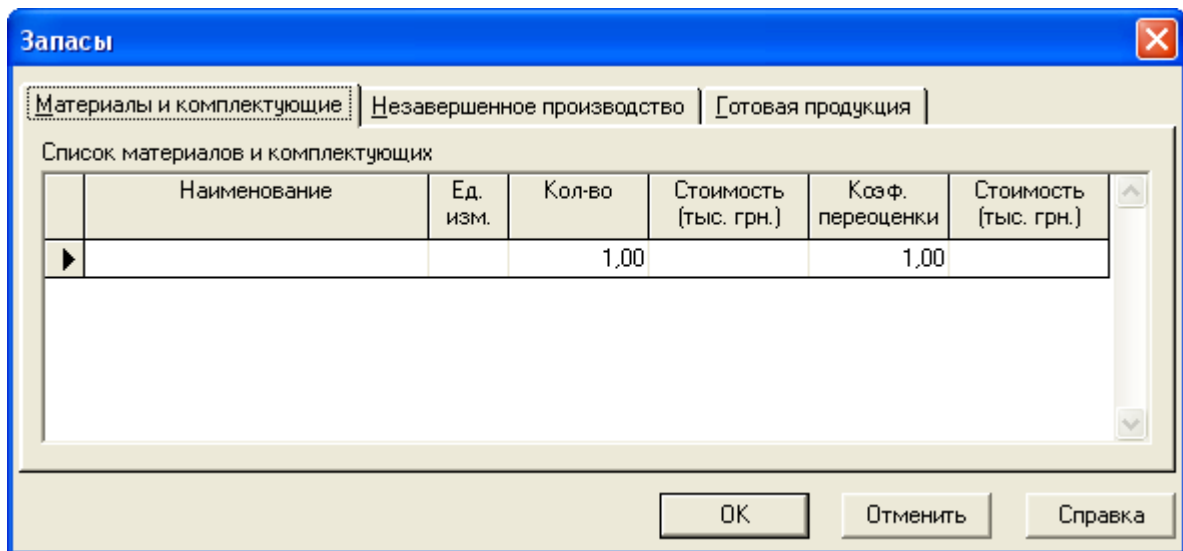

Рис. Б.4. Вікно таблиці «Запасы»

Таблиця «Дебиторы» (рис. Б.5) містить інформацію по переоцінці довгострокової (більше року) та короткострокової (до року) дебіторської заборгованості. Для короткострокової дебіторської заборгованості визначається її тип:

- за товари, роботи, послуги («Покупатели/заказчики»);
- векселі одержані («Векселя к получению»);
- із внутрішніх розрахунків («Межфирменная задолженность» та «Задолженность ассоциированных компаний»);
- витрати майбутніх періодів («Выданные авансы» та «Предоплаченные расходы»);
- інша дебіторська заборгованість («Прочая дебиторская задолженность»).

По кожній статті або елементу активу визначають тип дебіторської заборгованості та вводять найменування, суму, термін оплати (від 1 до 600 місяців) та коефіцієнт переоцінки (від 0 до 1000), на підставі яких визначається переоцінена сума активу.

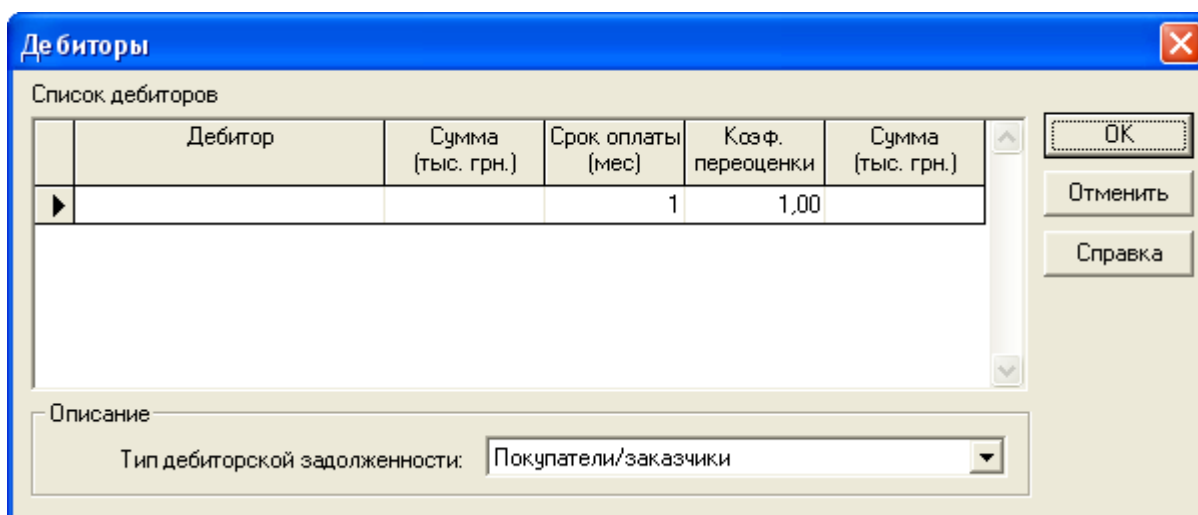

Рис. Б.5. Вікно таблиці «Дебиторы»

Таблица «*Ценные бумаги*» (рис. Б.6) містить інформацію по переоцінці поточних (до року) та довгострокових (більше року) фінансових інвестицій в дочірні компанії, асоційовані компанії, власні акції та інше. По кожній статті або елементу активу визначають тип інвестицій та вводять найменування, суму, термін (від 1 до 600 місяців), відсоткову ставку (від 0 до 1000) та коефіцієнт переоцінки (від 0 до 1000), на підставі яких визначається переоцінена сума активу.

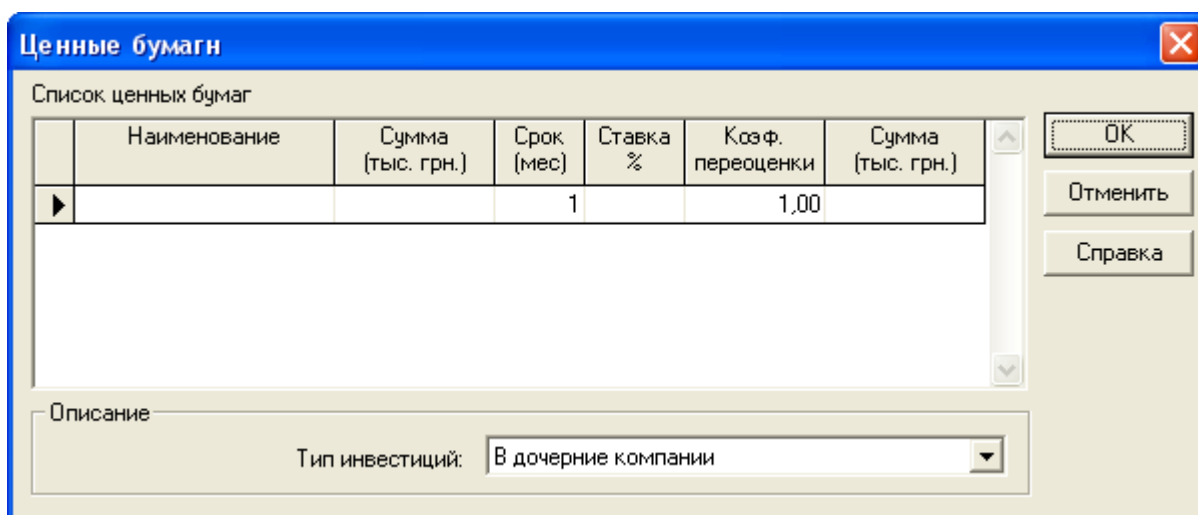

Рис. Б.6. Вікно таблиці «Ценные бумаги»

Таблица «*Акционеры*» (рис. Б.7) містить інформацію по переоцінці статутного капіталу підприємства, а саме: часток засновників або акцій акціонерів підприємства. По кожному елементу пасиву вводять

найменування, суму та коефіцієнт переоцінки (від 0 до 1000), на підставі яких визначається переоцінена сума пасиву. Якщо підприємство є акціонерним товариством, то додатково визначають номінальну вартість однієї акції, їх кількість та відсоток привілейованих акцій.

Наименование	Сумма (тыс. грн.)	Кэф. переоценки	Сумма (тыс. грн.)
		1,00	

Описание

Номинальная стоимость: 1,00 тыс. грн. Количество: 0

Привилегированные акции 0,00 %

Рис. Б.7. Вікно таблиці «Акционеры»

Таблица «Кредиторы» (рис. Б.8) містить інформацію по переоцінці інших довгострокових зобов'язань (більше року) та короткострокової (до року) кредиторської заборгованості.

Кредитор	Сумма (тыс. грн.)	Срок оплаты (мес)	Кэф. переоценки	Сумма (тыс. грн.)
		1	1,00	

Описание

Тип кредиторской задолженности: Поставщики/подрядчики

Рис. Б.8. Вікно таблиці «Кредиторы»

Для короткострокової кредиторської заборгованості визначається її

тип:

- за товари, роботи, послуги («Поставщики/подрядчики»);
- векселі видані («Векселя к оплате»);
- за розрахунками із внутрішніх розрахунків («Межфирменная задолженность» та «Задолженность ассоциированных компаний»);
- за розрахунками з учасниками («Дивиденды к выплате»);
- за розрахунками з бюджетом, з позабюджетних платежів, зі страхування («Налоги к уплате»);
- за розрахунками з одержаних авансів («Полученные авансы»);
- інша кредиторська заборгованість («Другая задолженность»).

По кожній статті або елементу пасиву визначають тип кредиторської заборгованості та вводять найменування, суму, термін оплати (від 1 до 600 місяців) та коефіцієнт переоцінки (від 0 до 1000), на підставі яких визначається переоцінена сума пасиву.

Таблиця «Кредиты» (рис. Б.9) містить інформацію по переоцінці короткострокових (до року) та довгострокових (більше року) кредитів підприємства різних типів: забезпечених і незабезпечених позик, міжфірмових позик та позик від асоційованих компаній.

Наименование	Сумма (тыс. грн.)	Срок (мес)	Ставка %	Коеф. переоценки	Сумма (тыс. грн.)
		1		1,00	

Описание

Тип кредита:

Выплаты процентов

Регулярные

Разовые

Возврат

В конце

Регулярно с мес.

Разовыми платежами

Рис. Б.9. Вікно таблиці «Кредиты»

По кожному елементу пасиву визначають тип кредиту та вводять найменування, суму, термін погашення (від 1 до 600 місяців), відсоткову ставку (від 0 до 1000) та коефіцієнт переоцінки (від 0 до 1000), на підставі яких визначається переоцінена сума пасиву. Крім того, визначають режими виплати відсотків по кредиту та повернення кредиту: щомісячно, щоквартально, раз в півріччя, раз в рік або разовими платежами, для яких задається схема виплати з зазначенням дат і сум виплати.

Додаток В

Макроси системи «Audit Expert»

Таблиця В.1

Склад та призначення макросів системи «Audit Expert», які використовуються в шаблонах експертних висновків

Макрос	Призначення
<i>~АЕМacro(Open{ })</i>	Пов'язує шаблон експертного висновку з робочим файлом системи. Повинен бути на початку шаблону.
<i>~АЕМacro(CheckTable(ім'я таблиці){ })</i>	Перевіряє наявність в робочому файлі системи таблиці з вказаним іменем. Якщо таблиці немає, то експертний висновок не формується.
<i>~АЕМacro(Company{назва компанії})</i>	Визначає назву підприємства, вказану в робочому файлі системи, і розміщує її замість тексту в фігурних дужках
<i>~АЕМacro(Settings{0,0,0,Період аналізу: 2009 рік - 2011 рік Валюта : тис. грн.})</i>	Відображає діалогове вікно вибору періоду та валюти аналізу і розміщує їх замість тексту в фігурних дужках
<i>~АЕМacro(Settings{0,0,0d,Період аналізу: 2009 рік - 2011 рік Валюта : тис. грн.})</i>	Відображає діалогове вікно вибору періоду та валюти аналізу і розміщує їх замість тексту в фігурних дужках, але валюта аналізу не редагується.
<i>~АЕМacro(TitleRow(ім'я таблиці, номер рядка){назва рядка})</i>	Визначає назву рядка таблиці з вказаним іменем таблиці та номером рядка і розміщує її замість тексту в фігурних дужках.
<i>~АЕМacro(Cell(ім'я таблиці, номер рядка,період аналізу[,формат]) {значення комірки}).</i>	Визначає значення комірки таблиці з вказаним іменем таблиці, номером рядка та періодом аналізу і розміщує його у вказаному форматі замість тексту в фігурних дужках. Формат можна не вказувати.
<i>~АЕМacro(Cell("формула",період аналізу[,формат]) {значення})</i>	Визначає значення за формулою, в якій використовуються значення комірок таблиць вказаного періоду аналізу і розміщує його у вказаному форматі замість тексту в фігурних дужках. Формат можна не вказувати.

Продовження табл. В.1

Макрос	Призначення
~АЕМасро(If(ім'я таблиці, номер рядка, період аналізу, умова, значення порівняння){текст})	Відображає текст в фігурних дужках, якщо в результаті порівняння значення комірки таблиці з вказаним іменем таблиці, номером рядка та періодом аналізу з вказаним значенням умова виконується.
~АЕМасро(If("формула", період аналізу, умова, значення порівняння){текст})	Відображає текст в фігурних дужках, якщо в результаті порівняння значення формули з вказаним значенням умова виконується.
~АЕМасро(If(ім'я таблиці1, номер рядка1, період аналізу1, умова, ім'я таблиці2, номер рядка2, період аналізу2){текст})	Відображає текст в фігурних дужках, якщо в результаті порівняння значень комірок таблиць з вказаними іменами таблиць, номерами рядків та періодами аналізу умова виконується.
~АЕМасро(If("формула", період аналізу1, умова, ім'я таблиці, номер рядка, період аналізу2){текст})	Відображає текст в фігурних дужках, якщо в результаті порівняння значення формули з значенням комірки таблиці з вказаним іменем таблиці, номером рядка та періодом аналізу умова виконується.
~АЕМасро(IfCell(ім'я таблиці1, номер рядка1, період аналізу1, умова, значення, ім'я таблиці2, номер рядка2, період аналізу2[, формат]){значення комірки})	Відображає і розміщує в фігурних дужках у вказаному форматі значення комірки з вказаними в кінці іменем таблиці, номером рядка та періодом аналізу, якщо в результаті порівняння значення комірки таблиці з вказаним на початку іменем таблиці, номером рядка та періодом аналізу з вказаним значенням умова виконується.
~АЕМасро(IfCell(ім'я таблиці1, номер рядка1, період аналізу1, умова, ім'я таблиці2, номер рядка2, період аналізу2, ім'я таблиці3, номер рядка3, період аналізу3[, формат]){значення комірки})	Відображає і розміщує в фігурних дужках у вказаному форматі значення комірки з вказаними в кінці іменем таблиці, номером рядка та періодом аналізу, якщо в результаті порівняння значень комірок таблиць з вказаними на початку іменами таблиць, номерами рядків та періодами аналізу умова виконується.

Макрос	Призначення
~AEMacro(IfCellDelta(ім'я таблиці, номер рядка, період аналізу1, умова, ім'я таблиці, номер рядка, період аналізу2, ім'я таблиці, номер рядка, період аналізу1, ім'я таблиці, номер рядка, період аналізу2, т){абсолютний приріст значення комірки})	Відображає і розміщує в фігурних дужках модуль приросту в абсолютних значеннях значення комірки з вказаним іменем таблиці, номером рядка за вказані періоди аналізу, якщо в результаті порівняння значень комірок таблиці з вказаними іменем таблиці, номером рядка та періодами аналізу умова виконується.
~AEMacro(IfCellDelta(ім'я таблиці, номер рядка, період аналізу1, умова, ім'я таблиці, номер рядка, період аналізу2, ім'я таблиці, номер рядка, період аналізу1, ім'я таблиці, номер рядка, період аналізу2, т%) {відносний приріст значення комірки})	Відображає і розміщує в фігурних дужках модуль приросту в абсолютних значеннях значення комірки з вказаним іменем таблиці, номером рядка за вказані періоди аналізу, якщо в результаті порівняння значень комірок таблиці з вказаними іменем таблиці, номером рядка та періодами аналізу умова виконується.
~AEMacro(IfCalc("формула1", період аналізу1, умова, "формула2", період аналізу2, "формула3", період аналізу3) {значення формули3})	Відображає і розміщує в фігурних дужках значення формули 3 за вказаний для неї період аналізу, якщо в результаті порівняння значень формули1 і формули2 за вказані для них періоди аналізу умова виконується.
~AEMacro(IfCurrency((ім'я таблиці1, номер рядка1, період аналізу1, умова, ім'я таблиці2, номер рядка2, період аналізу2){ тис. грн.})	Відображає і розміщує в фігурних дужках одиницю виміру валюти, якщо в результаті порівняння значень комірок таблиць з вказаними іменами таблиць, номерами рядків та періодами аналізу умова виконується.

Примітки:

1. Період аналізу:

first – перший період аналізу;

last – останній період аналізу.

2. Формат: #,## – роздільник між трьома цифрами;

0.00000 – кількість знаків після коми.

3. Умова: = (дорівнює), <> (не дорівнює), > (більше), >= (більше або дорівнює),

< (менше), <= (менше або дорівнює).

Додаток Г

Приклади експертних висновків системи «Audit Expert»

АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ

Підприємство: ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"

Період аналізу: 2009 рік - 2011 рік

Валюта: тис. грн.

Ліквідність підприємства – це здатність підприємства перетворювати свої активи на гроші для покриття всіх необхідних платежів у міру настання їх терміну. Завдання аналізу ліквідності балансу виникає у зв'язку з необхідністю давати оцінку платоспроможності організації, тобто її здатності своєчасно і повністю розраховуватися по всіх своїх зобов'язаннях.

Таблиця 1

Показники ліквідності

Найменування показника	2009 рік	2011 рік
Найбільш ліквідні активи - А1, тис. грн.	522,00	22 175,00
Активи, що швидко реалізуються - А2, тис. грн.	30 326,00	34 002,00
Активи, що повільно реалізуються - А3, тис. грн.	3 549,00	25 561,00
Активи, що важко реалізуються - А4, тис. грн.	6,00	271,00
Найбільш термінові пасиви - П1, тис. грн.	19 883,00	27 964,00
Короткострокові пасиви - П2, тис. грн.	13 456,00	2 923,00
Довгострокові пасиви - П3, тис. грн.	0,00	42 000,00
Постійні пасиви - П4, тис. грн.	1 064,00	9 122,00
АБСОЛЮТНІ ПОКАЗНИКИ		
Забезпечення зобов'язань активами - 1-а група терміновості, тис. грн.	-19 361,00	-5 789,00
Забезпечення зобов'язань активами - 2-а група терміновості, тис. грн.	16 870,00	31 079,00
ПОТОЧНА ЛІКВІДНІСТЬ, тис. грн.	-2 491,00	25 290,00
ПЕРСПЕКТИВНА ЛІКВІДНІСТЬ, тис. грн.	3 549,00	-16 439,00
КОЕФІЦІЄНТИ ЛІКВІДНОСТІ		
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,03	2,65
Коефіцієнт термінової ліквідності	0,93	1,82
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,02	0,72

Рис. Г.1. Експертний висновок «Анализ ликвидности»

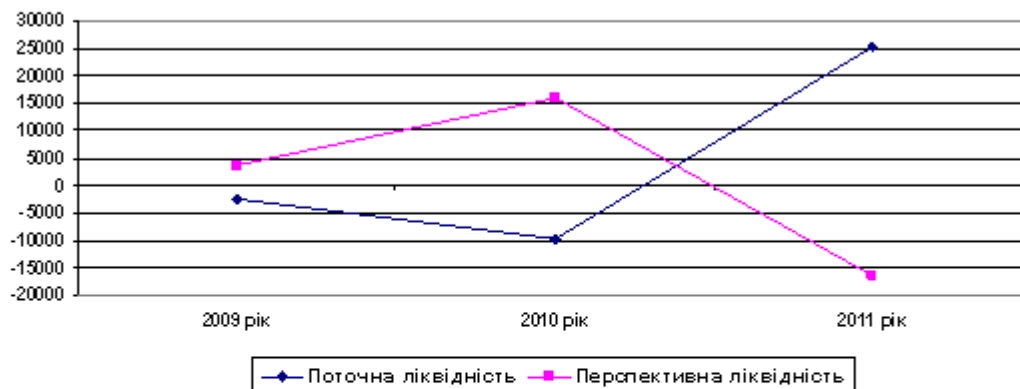

Рис. 1. Абсолютні показники ліквідності, тис. грн.

Показник «Поточна ліквідність» в останньому періоді має позитивне значення, що свідчить про відсутність загрози неплатоспроможності підприємства.

Запас швидколіквідних активів на 25 290,00 тис. грн. більше величини, необхідної для покриття короткострокових зобов'язань.

За період, що аналізується, показник «Поточна ліквідність» збільшився на 1 115,25%, що є позитивною тенденцією і свідчить про підвищення ступеня ліквідності підприємства.

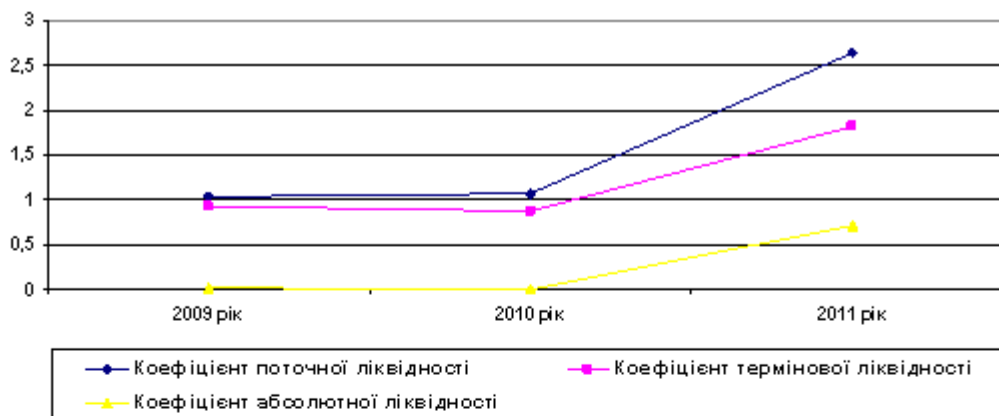

Рис. 2. Коефіцієнти ліквідності

Коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт покриття) в останньому періоді склав 2,65 при рекомендованому значенні 2,0. Таким чином, підприємство може погасити 264,64% поточних зобов'язань, мобілізувавши всі свої оборотні активи.

За період, що аналізується, коефіцієнт поточної ліквідності мав тенденцію до зростання і змінився з 1,03 до 2,65, тобто здатність підприємства розраховуватись за своїми поточними зобов'язаннями зростає.

Коефіцієнт термінової ліквідності (швидкої ліквідності) в останньому періоді склав 1,82. Це означає, що підприємство могло погасити 181,88% своїх короткострокових зобов'язань за рахунок коштів на різних рахунках, реалізації короткострокових цінних паперів, а також надходжень за розрахунками. У підприємства спостерігається тенденція

Рис. Г.1. (продовження)

до зростання цього показника, тому можна сподіватись на підвищення його платоспроможності в майбутньому.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності в останньому періоді склав 0,72. Це означає, що підприємство могло погасити 71,79% своїх короткострокових зобов'язань за рахунок грошових коштів. Це є позитивним фактом, оскільки нормальним вважається значення 20 - 70%.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності збільшився за період, що аналізується, на 0,702, що є позитивною тенденцією.

Таким чином, можна зробити висновок, що платоспроможність підприємства знаходиться на рівні вище оптимального і навіть вище задовільного, а тенденція останніх змін свідчить про ймовірне зростання платоспроможності в майбутньому.

Рис. Г.1. (продовження)

Висновок по аналізу фінансового стану підприємства-позичальника

Підприємство: ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"

Період аналізу: 2009 рік - 2011 рік

Валюта: тис. грн.

Основою плато- і кредитоспроможності позичальника, тобто здатності своєчасно задовольняти платіжні вимоги відповідно до господарських договорів, повертати кредит і відсотки, виплачувати заробітну плату співробітникам, здійснювати платежі й податки до бюджету, є його надійний фінансовий стан.

Таблиця 1

Оцінка фінансового стану позичальника

Найменування рядка	2009 рік, тис. грн.	2011 рік, тис. грн.	Приріст, тис. грн.	Приріст, %
РИЗИК НЕЛІКВІДНОСТІ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА				
Коефіцієнт термінової ліквідності (прямий коеф. покриття) - K1	0,93	1,82	0,89	96,57
Категорія по показнику K1	1,00	1,00	0,00	0,00
Коефіцієнт поточної ліквідності (загальний коеф. покриття) - K2	1,03	2,65	1,61	156,50
Категорія по показнику K2	1,00	1,00	0,00	0,00
РИЗИК ЗНИЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТИКОСТІ				
Коефіцієнт забезпечення власних засобами - K3	0,03	0,11	0,08	252,05
Категорія по показнику K3	3,00	1,00	-2,00	-66,67
Коефіцієнт співвідношення власних і позикових засобів - K4	0,03	0,13	0,09	292,14
Категорія по показнику K4 (для торговельних підприємств)	3,00	3,00	0,00	0,00
Категорія по показнику K4 (крім торговельних підприємств)	3,00	3,00	0,00	0,00
РИЗИК НИЗЬКОЇ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ				
Рентабельність продажів (для торговельних підприємств) - K5	0,03	0,06	0,02	69,83
Категорія по показнику K5 (для торговельних підприємств)	2,00	2,00	0,00	0,00
Рентабельність виробництва (для промислових підприємств) - K5	0,04	0,06	0,03	74,23
Категорія по показнику K5 (для промислових підприємств)	2,00	2,00	0,00	0,00
РЕЗУЛЬТАТИ ДЛЯ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ				
Сума балів	1,85	1,63	-0,22	-11,89
КЛАС ПОЗИЧАЛЬНИКА	2,00	2,00	0,00	0,00
РЕЗУЛЬТАТИ ДЛЯ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ				
Сума балів	1,85	1,63	-0,22	-11,89
КЛАС ПОЗИЧАЛЬНИКА	2,00	2,00	0,00	0,00

Рис. Г.2. Експертний висновок «Рейтингова оцінка заемщиків»

За результатами розрахунку значень системи фінансових показників підприємство-позичальник в останньому періоді відноситься до 2-го класу кредитоспроможності для торговельних підприємств і 2-го класу кредитоспроможності для промислових підприємств.

Клас позичальника був визначений на основі порівняння розрахованих значень основних оціночних показників з нормативними.

При роботі з цим позичальником слід враховувати наступне:

1. Загроза неліквідності активів підприємства незначна. Ця група ризиків має тенденцію до зниження.

2. Ризик зниження фінансової стійкості компанії достатньо високий. За період, що аналізується, він знизився.

3. Ризик низької рентабельності діяльності високий і має тенденцію до зниження.

Незадовільні значення приймають такі показники:

◊ коефіцієнт співвідношення власних і позикових засобів.

На значення і динаміку цих показників необхідно звернути особливу увагу.

Значення і динаміка основних фінансових коефіцієнтів наочно представлено на графіку:

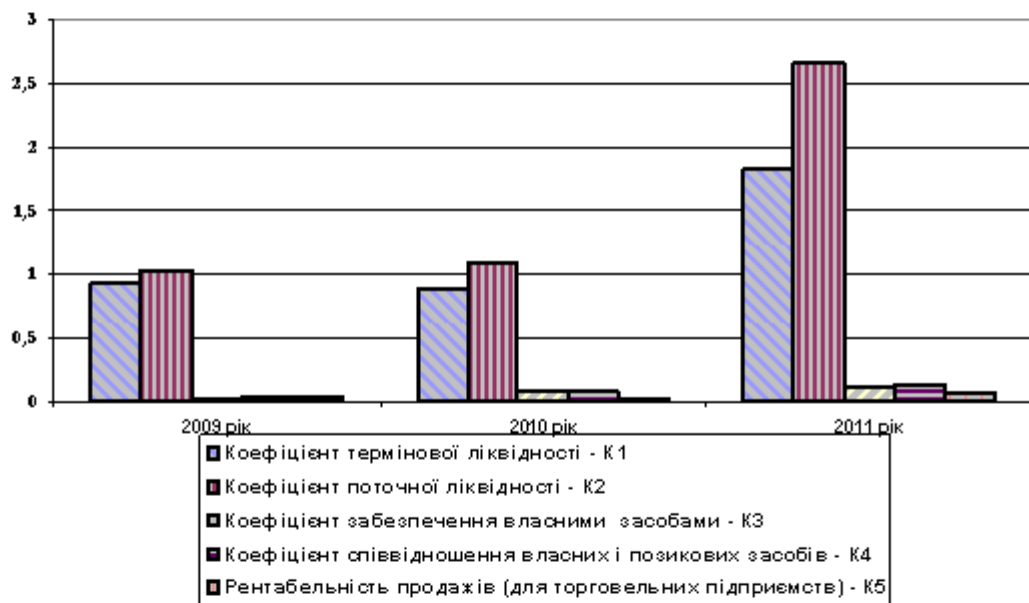

Рис. 1. Динаміка значень основних фінансових коефіцієнтів

Таким чином, це підприємство-позичальник може бути визнане **нестійким**. При укладанні кредитного договору слід передбачити особливі заходи контролю за діяльністю позичальника і поверненням кредиту в частині періодичності перевірки забезпечення, умов права застави, підвищення відсоткових ставок та інше.

Рис. Г.2. (продовження)

МАТРИЦЯ ФІНАНСОВИХ СТРАТЕГІЙ

Підприємство: ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"

Період аналізу: 2009 рік - 2011 рік

Валюта: тис. грн.

Для виявлення величини і динаміки засобів підприємства в результаті його господарсько-інвестиційної і фінансової діяльності, для оцінки його здатності відповідати по зобов'язаннях, виплачувати дивіденди, здійснювати інвестиції в основні засоби, покривати поточні фінансово-експлуатаційні потреби, для визначення величини необхідних грошових потоків можна використовувати Матриці фінансової стратегії. Матриці допомагають спрогнозувати "критичний шлях" підприємства на найближчі роки, намітити допустимі рівні ризику і виявити поріг можливостей підприємства.

Матриці будуються, виходячи з аналізу результату господарської діяльності (РГД), результату фінансової діяльності (РФД) і їх сумарного результату фінансово-господарської діяльності (РФГД).

Результат господарської діяльності (РГД) з економічної точки зору може бути розглянутий, як грошові кошти підприємства після фінансування інвестиційного розвитку, тобто РГД говорить про ліквідність підприємства після фінансування всіх витрат, пов'язаних з його розвитком. Позитивне значення даного показника припускає подальшу реалізацію масштабних інвестиційних проектів, протягом яких відбудеться стрибок постійних витрат, який значною мірою може бути компенсований позитивним значенням РГД.

За **2009 рік** РГД складає **-13 146,00**

Результат фінансової діяльності відображає фінансову політику підприємства (залучення позикових засобів). Визначальне значення на РФД надають позикові засоби. При збільшенні використання позикових засобів РФД зростає і стає позитивним. У міру зростання витрат, пов'язаних з оплатою позикових засобів, РФД починає знижуватися. Таким чином, на фазі залучення позикових засобів РФД стає позитивним, на фазі відмови від залучення позикових засобів РФД стає негативним.

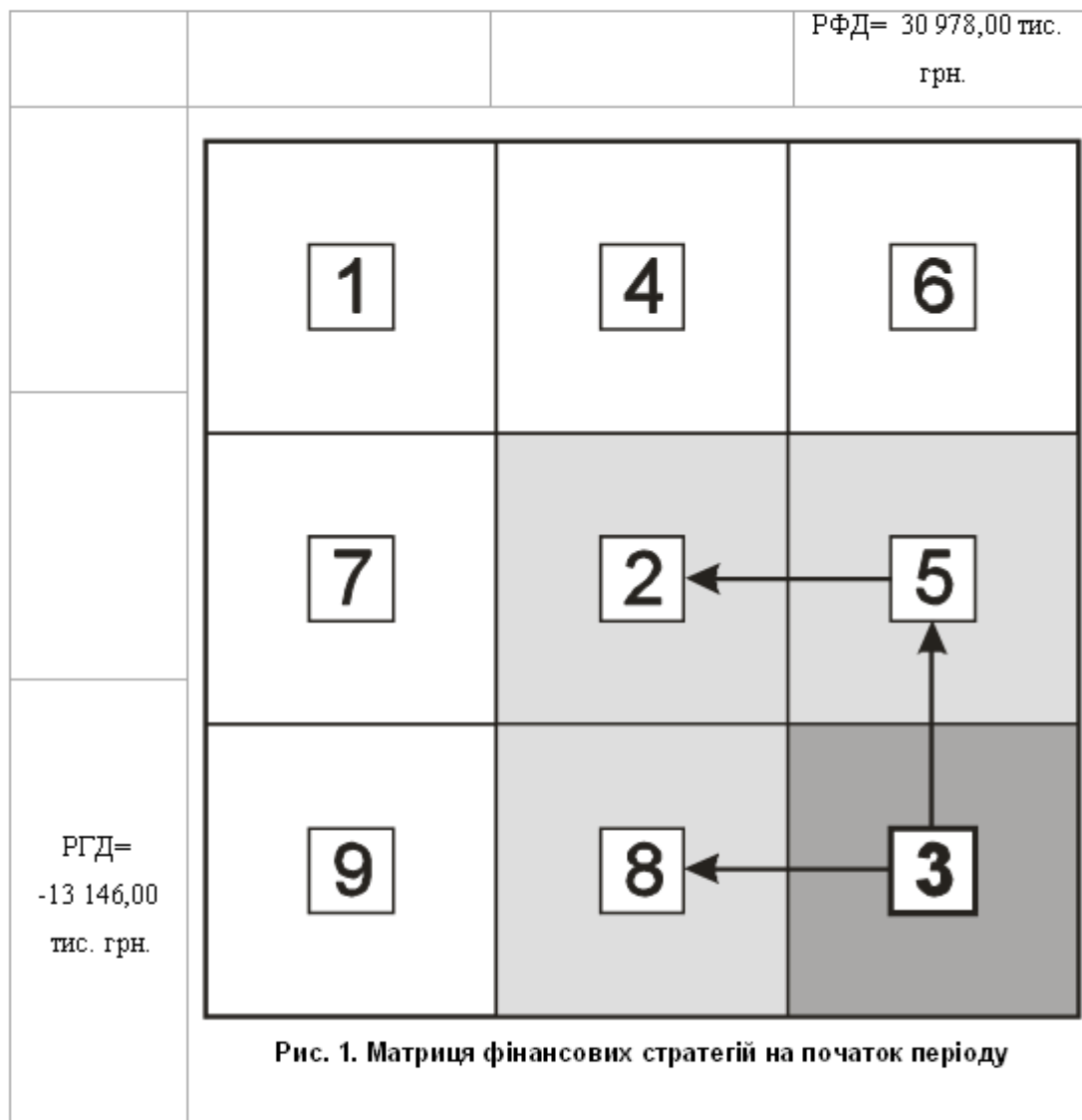
За **2009 рік** РФД складає **30 978,00**

Результат фінансово-господарської діяльності демонструє величину і динаміку грошових коштів підприємства після здійснення всього комплексу інвестиційно-виробничої і фінансової діяльності фірми. Позитивна величина результату фінансово-господарської діяльності показує, що в діяльності фірми має місце перевищення доходів фірми над її витратами, причому це характерно не тільки на сьогоднішній день, але і на майбутній короткостроковий період. Негативне значення показника свідчить про зворотне.

За **2009 рік** РФГД складає **17 832,00**

На підставі РГД, РФД і РФГД можна за 2009 рік побудувати таку матрицю фінансової стратегії:

Рис. Г.3. Експертний висновок «Матрица финансовых стратегий»

Як видно з рисунка, дане підприємство знаходиться в **Квadrанті 3: "Нестійка рівновага"**.

Це не зовсім природне положення. Воно характеризується протифазними значеннями РФД і РГД. Позитивний РФД говорить про високий рівень залучення позикових засобів підприємством, негативний РГД свідчить або про те, що підприємство тільки що реалізувала один зі своїх інвестиційних проектів, або про те, що відбулися зміни у фінансово-експлуатаційних потребах підприємства за рахунок зростання кредиторської заборгованості.

Можливо, якийсь час підприємству вдасться встояти в поточному положенні завдяки форсуванню заборгованості, але надалі повинне відбутися переміщення в квадранти 5 або 8, а іноді в 2.

Рис. Г.3. (продовження)

У разі скорочення підприємством запозичення засобів, реінвестування прибутку і нарощування темпів зростання фінансово-експлуатаційних потреб, стабілізація РФД і збільшення (або збереження) рівня запасів підведе підприємство в квадрант 8.

Якщо ж вдасться скоротити фінансово-експлуатаційні потреби підприємства і добитися збільшення рентабельності інвестицій до рівня, що перевищує темпи зростання обороту, то підприємство переміститиметься до 5-го квадранта. З часом, при вирівнюванні темпів зростання обороту і збільшенні рентабельності, можливий перехід з квадранта 5 в квадрант 2, але подібне переміщення малоімовірне.

За 2011 рік РГД складає -24 762,00

За 2011 рік РФД складає 65 206,00

За 2011 рік РФГД складає 40 444,00

На підставі РГД, РФД и РФГД можна за 2011 рік побудувати таку матрицю фінансової стратегії:

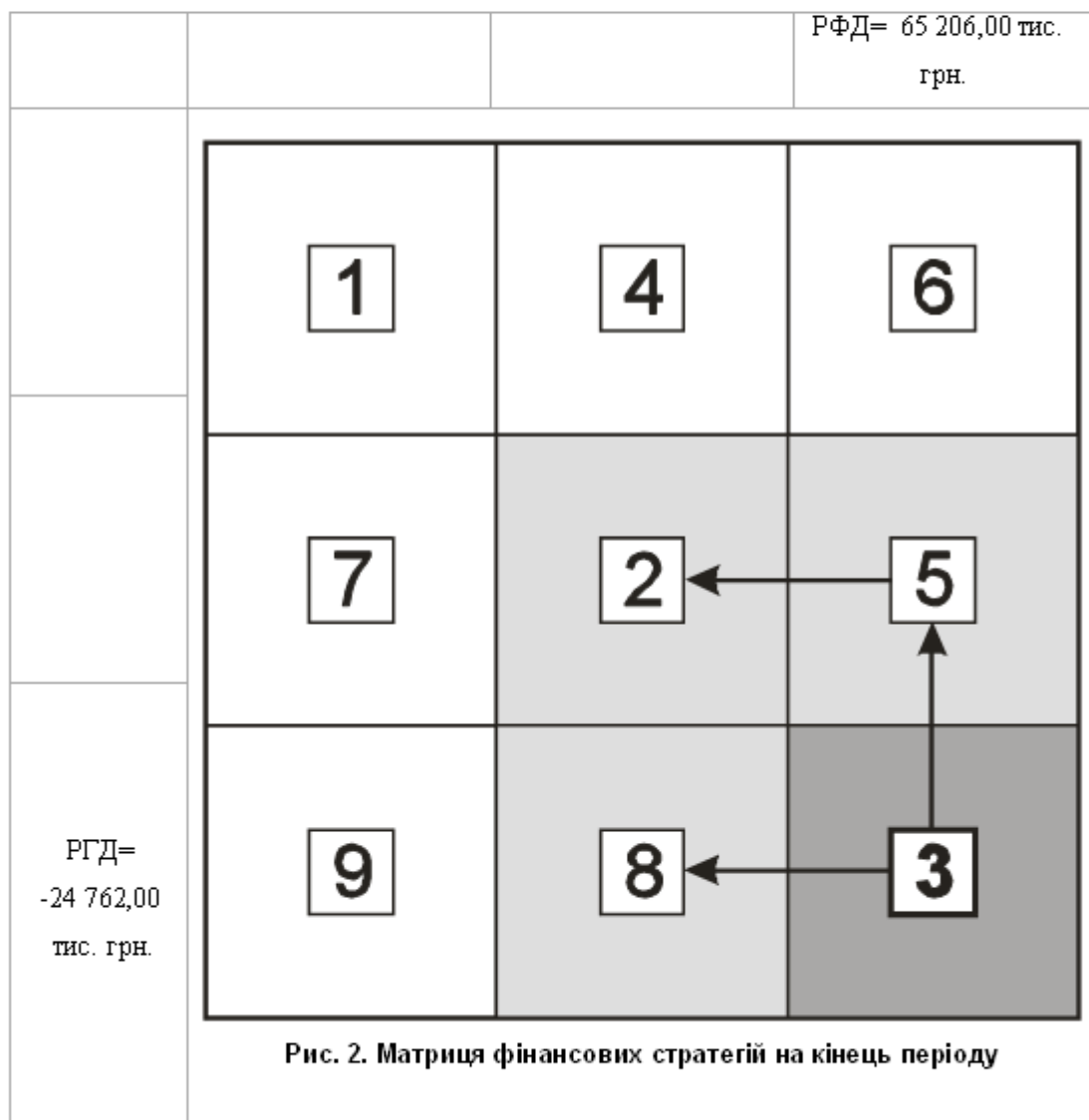

Рис. Г.3. (продовження)

Як видно з рисунка, дане підприємство знаходиться в **Квадранті 3: "Нестійка рівновага"**.

Це не зовсім природне положення. Воно характеризується протифазними значеннями РФД і РГД. Позитивний РФД говорить про високий рівень залучення позикових засобів підприємством, негативний РГД свідчить або про те, що підприємство тільки що реалізувала один зі своїх інвестиційних проектів, або про те, що відбулися зміни у фінансово-експлуатаційних потребах підприємства за рахунок наростання кредиторської заборгованості.

Можливо, якийсь час підприємству вдасться встояти в поточному положенні завдяки форсуванню заборгованості, але надалі повинне відбутися переміщення в квадранти 5 або 8, а іноді в 2.

У разі скорочення підприємством запозичення засобів, реінвестування прибутку і нарощування темпів зростання фінансово-експлуатаційних потреб, стабілізація РФД і збільшення (або збереження) рівня запасів підведе підприємство в квадрант 8.

Якщо ж вдасться скоротити фінансово-експлуатаційні потреби підприємства і добитися збільшення рентабельності інвестицій до рівня, що перевищує темпи зростання обороту, то підприємство переміститься до 5-го квадранта. З часом, при вирівнюванні темпів зростання обороту і збільшенні рентабельності, можливий перехід з квадранта 5 в квадрант 2, але подібне переміщення малоймовірне.

Рис. Г.3. (продовження)

Аналіз ефективності діяльності підприємства по багатфакторній моделі Дюпон

Підприємство: ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"
Період аналізу: 2009 рік - 2011 рік
Валюта: тис. грн.

Система фінансового аналізу Дюпон (The DuPont System of Analysis) в першу чергу досліджує здатність підприємства ефективно генерувати прибуток, реінвестувати його, нарощувати обороти. В основу аналізу покладена жорстко детермінована факторна модель, яка дозволяє ідентифікувати і дати порівняльну характеристику основних моментів, що впливають на зміну того чи іншого показника діяльності підприємства. Рентабельність підприємства залежить від господарської діяльності, ресурсовіддачі та структури авансованого капіталу.

Найменування показника	2009 рік	2011 рік	Приріст	Приріст, %
Рентабельність власного капіталу (ROE)	0,28	0,32	0,04	14,44
РІВЕНЬ I				
1. Рентабельність активів	0,01	0,04	0,03	311,60
2. Фінансовий важіль	32,33	8,99	-23,34	-72,20
РІВЕНЬ II				
1.1. Рентабельність продажів	0,00	0,02	0,01	318,21
1.2. Обороти активів	2,21	2,18	-0,04	-1,59
2.1. Валюта балансу	34 403,00	82 009,00	47 606,00	138,38
2.2. Власний капітал	1 064,00	9 122,00	8 058,00	757,33
РІВЕНЬ III				
1.1.1. Чистий прибуток	297,00	2 914,00	2 617,00	881,14
1.1.2; 1.2.1. Вручка від реалізації	76 197,00	178 755,00	102 558,00	134,60
1.2.2. Активи	34 403,00	82 009,00	47 606,00	138,38
2.1.1. Задружний капітал	33 339,00	72 887,00	39 548,00	118,62
2.1.2. Власний капітал	1 064,00	9 122,00	8 058,00	757,33
РІВЕНЬ IV				
1.1.1-2.1. Операційна рентабельність	0,00	0,05	0,06	1 301,37
1.1.1-2.2. Відсоткове навантаження	-1,86	0,43	2,29	123,34
1.1.1-2.3. Податкове навантаження	0,46	0,69	0,23	49,13
1.2.2.1. Обороти активів	34 397,00	81 738,00	47 341,00	137,63

Рис. Г.4. Експертний висновок «Многофакторний аналіз по методике Дюпон»

1.2.2.2. Необоротні активи	6,00	271,00	265,00	4 416,67
2.1.1.1. Короткострокова кред. заборгованість	33 339,00	30 887,00	-2 452,00	-7,35
2.1.1.2. Довгострокова кред. заборгованість	0,00	42 000,00	42 000,00	
РІВЕНЬ V				
1.1.1-2.1.1. Операційний прибуток	-344,00	9 696,00	10 040,00	2 918,60
1.1.1-2.2.1. Прибуток до податку	639,00	4 204,00	3 565,00	557,90
1.1.1-2.3.1. Чистий прибуток	297,00	2 914,00	2 617,00	881,14

Рис. Г.4. (продовження)

Операційний прибуток збільшився на 2 918,60 %	+	Операційна рентабельність збільшилась на 1 301,37 %	×	Чистий прибуток збільшився на 881,14 %	+	Рентабельність продажів збільшилась на 318,21 %	×	Рентабельність активів збільшилась на 311,60 %	×	Рентабельність власного капіталу збільшилась на 14,44 %
Виручка від реалізації збільшилась на 134,60 %										
Прибуток до податку збільшився на 557,90 %	+	Відсоткове навантаження збільшилось на 123,34 %	×	Виручка від реалізації збільшилась на 134,60 %	+					
Операційна рентабельність збільшилась на 1 301,37 %										
Чистий прибуток збільшився на 881,14 %	+	Податкове навантаження збільшилось на 49,13 %	×	Виручка від реалізації збільшилась на 134,60 %	+					
Прибуток до податку збільшився на 557,90 %										
		Оборотні активи збільшились на 137,63 %	+	Активи збільшились на 138,38 %	+	Обіговість активів зменшилась на 1,39 %	×			
		Необоротні активи збільшились на 4 416,67 %								
		Короткостромова заборгованість зменшилась на 7,35 %								
		Довгостромова заборгованість збільшилась на %	+	Залучений капітал збільшився на 118,62 %	+	Валюта балансу збільшилась на 138,38 %	+	Фінансовий важіль зменшився на 72,20 %		
				Власний капітал збільшився на 757,33 %	+	Власний капітал збільшився на 757,33 %	+			

Рис. Г.4. (продовження)

Рентабельність власного капіталу за період, що аналізується, збільшилась на 14,44% і склала 0,32 тис. грн. Це сталося внаслідок збільшення рентабельності активів на 311,60% при зменшенні коефіцієнта фінансового важеля на 72,20%.

Якщо говорити про зменшення фінансового важеля, його абсолютна величина в кінці періоду, що аналізується, склала 8,99 тис. грн. Така тенденція показника пов'язана з зміною співвідношення валюти балансу та величини власного капіталу. При цьому валюта балансу збільшилась на 138,38%, в той час, як розмір власного капіталу зріс на 757,33%. В періоді, що аналізується, співвідношення довгострокової та короткострокової заборгованостей змінилось. Довгострокова заборгованість збільшилась, а короткострокова заборгованість зменшилась на 7,35%. При цьому сума залученого капіталу зросла на 118,62%.

Однією з найбільш важливих характеристик діяльності підприємства є показник рентабельності активів. Його збільшення за період, що аналізується, до 0,04 тис. грн. визвано зростанням коефіцієнта рентабельності продажів на 318,21% при одночасному зменшенні коефіцієнта обіговості активів на 1,59%.

Збільшення рентабельності продажів пов'язано з ростом чистого прибутку за період, що аналізується, на 881,14% при збільшенні виручки від реалізації на 134,60%. В кінці періоду чистий прибуток підприємства склав 2 914,00 тис. грн. Якщо розглядати структуру чистого прибутку детальніше, то за період, що аналізується, показник операційної рентабельності зріс на 1 301,37%, що може свідчити про покращення результату від операційної діяльності в порівнянні з початком періоду, що аналізується. При цьому відсоткове навантаження зросло на 123,34%, що може говорити про підвищення ефективності позареалізаційної діяльності або опосередковано може свідчити про зменшення кредиторської заборгованості. Ще один показник – податкове навантаження – збільшився на 49,13%.

Повертаючись до показника обіговості активів, його зменшення за період, що аналізується, пояснюється зростанням виручки від реалізації на 134,60% при збільшенні суми активів на 138,38%. За період, що аналізується, співвідношення оборотних і необоротних активів змінилось. Сума оборотних активів збільшилась на 137,63%, а сума необоротних активів збільшилась на 4 416,67%. Загальна сума активів на кінець періоду, що аналізується, склала 82 009,00 тис. грн.

Рис. Г.4. (продовження)

ВИСНОВОК ПО АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Підприємство: ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів № 2"
Період аналізу: 2009 рік - 2011 рік
Валюта: тис. грн.

Фінансовий стан є найважливішою характеристикою ділової активності і надійності підприємства. Він визначається майном, що є у розпорядженні підприємства, і джерелами його фінансування, а також фінансовими результатами діяльності підприємства.

Таблиця 1

Баланс (абсолютні значення)

Найменування статей балансу	2009 рік, тис. грн.	2011 рік, тис. грн.	Приріст, тис. грн.	Приріст, %
Поточні активи:	34 397,00	81 738,00	47 341,00	137,63
Грошові кошти	522,00	1 133,00	611,00	117,05
Короткострокові інвестиції	0,00	21 042,00	21 042,00	
Короткострокова дебіторська заборгованість:	30 326,00	34 002,00	3 676,00	12,12
Рахунки і векселі до одержання	4 251,00	7 039,00	2 788,00	65,58
Міжфірмова дебіторська заборгованість	0,00	0,00	0,00	
Інша дебіторська заборгованість	26 075,00	26 963,00	888,00	3,41
Довгострокова дебіторська заборгованість	0,00	0,00	0,00	
Товарино-матеріальні запаси:	3 336,00	22 894,00	19 558,00	586,27
Сировина, матеріали і комплектуючі	799,00	18 167,00	17 368,00	2 173,72
Незавершене виробництво	0,00	0,00	0,00	
Готова продукція	2 537,00	4 727,00	2 190,00	86,32
Інші запаси	0,00	0,00	0,00	
Витрати майбутніх періодів	10,00	13,00	3,00	30,00
Інші поточні активи	203,00	2 654,00	2 451,00	1 207,39
Довгострокові активи:	6,00	271,00	265,00	4 416,67
Основи засоби	0,00	229,00	229,00	
Нематеріальні активи	0,00	8,00	8,00	
Довгострокові інвестиції	0,00	0,00	0,00	
Незавершені інвестиції	6,00	34,00	28,00	466,67
Інші довгострокові активи	0,00	0,00	0,00	
СУМАРНИЙ АКТИВ	34 403,00	82 009,00	47 606,00	138,38

Рис. Г.5. Експертний висновок «Общее (на конец периода)»

Поточні зобов'язання:	33 339,00	30 887,00	-2 452,00	-7,35
Короткострокові позички	12 500,00	0,00	-12 500,00	-100,00
Кредиторська заборгованість:	19 883,00	27 964,00	8 081,00	40,64
Рахунки і векселі до сплати	9 089,00	26 372,00	17 283,00	190,15
Податки до сплати	312,00	321,00	9,00	2,88
Міжфірмова кредиторська заборгованість	0,00	0,00	0,00	
Отримані аванси	9 983,00	649,00	-9 334,00	-93,50
Дивіденди до виплати	0,00	0,00	0,00	
Інша кредиторська заборгованість	499,00	622,00	123,00	24,65
Доходи майбутніх періодів	0,00	0,00	0,00	
Забезпечення наступних витрат і платежів	0,00	0,00	0,00	
Інші поточні зобов'язання	956,00	2 923,00	1 967,00	205,75
Довгострокові зобов'язання:	0,00	42 000,00	42 000,00	
Довгострокові позички	0,00	42 000,00	42 000,00	
Інші довгострокові зобов'язання	0,00	0,00	0,00	
Власний капітал:	1 064,00	9 122,00	8 058,00	757,33
Акціонерний капітал	78,00	78,00	0,00	
Резервний капітал	0,00	0,00	0,00	
Додатковий капітал	0,00	0,00	0,00	
Нерозподілений прибуток	531,00	8 429,00	7 898,00	1 487,38
Інший власний капітал	455,00	615,00	160,00	35,16
СУМАРНИЙ ПАСИВ	34 403,00	82 009,00	47 606,00	138,38

Аналіз складу та структури активу балансу

В структурі активу балансу на кінець періоду, що аналізується, довгострокові активи склали 0,33%, а поточні активи – 99,67%.

Валюта балансу підприємства за період, що аналізується, збільшилась на 47 606,00 тис. грн. або на 138,38%, що опосередковано може свідчити про розширення господарського обороту.

На зміну структури активу балансу вплинуло зростання суми довгострокових активів на 265,00 тис. грн. або на 4 416,67% і зростання суми поточних активів на 47 341,00 тис. грн. або на 137,63%. Скорочення доли оборотних активів робить майно підприємства менш мобільним.

Рис. Г.5. (продовження)

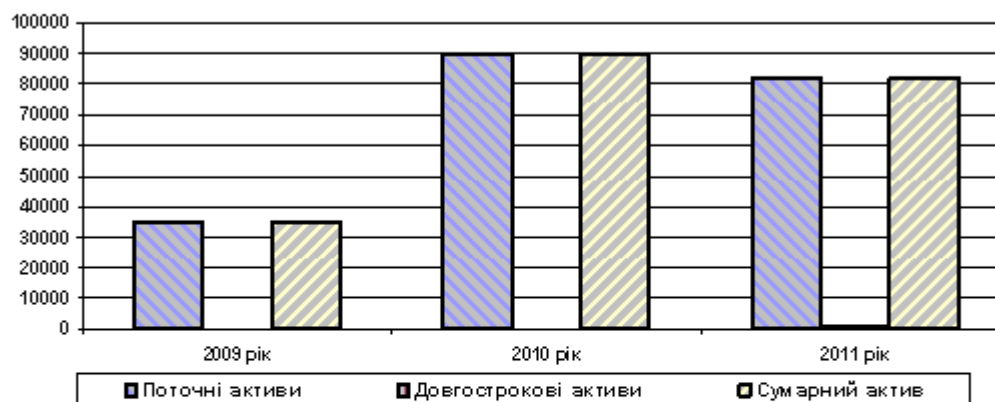

Рис 1. Структура активу балансу, тис. грн.

На зміну структури активу балансу вплинула, головним чином, зміна суми **довгострокових активів**.

Зміни у складі **довгострокових активів** пов'язані з зміною таких складових:

- ◊ сума основних засобів збільшилась на 229,00 тис. грн.;
- ◊ сума нематеріальних активів збільшилась на 8,00 тис. грн.;
- ◊ сума незавершених інвестицій збільшилась на 28,00 тис. грн. або на 466,67%.

Збільшення суми нематеріальних активів за останній період свідчить про інноваційну направленість діяльності підприємства.

У складі **поточних активів** відбулись такі зміни:

- ◊ сума грошових коштів збільшилась на 611,00 тис. грн. або на 117,05%;
- ◊ сума короткострокових інвестицій збільшилась на 21 042,00 тис. грн.
- ◊ сума короткострокової дебіторської заборгованості збільшилась на 3 676,00 тис. грн. або на 12,12%;
- ◊ сума товарно-матеріальних запасів збільшилась на 19 558,00 тис. грн. або на 586,27%;
- ◊ сума витрат майбутніх періодів збільшилась на 3,00 тис. грн. або на 30,00%;
- ◊ сума інших поточних активів збільшилась на 2 451,00 тис. грн. або на 1 207,39%.

Доля оборотних активів в структурі майна підприємства змінилась за період, що аналізується, на -0,31% і склала 99,67%.

Збільшились залишки грошових коштів, що може свідчити про нераціональність фінансової політики підприємства.

Збільшення суми короткострокових інвестицій в структурі майна говорить про зростання ділової активності підприємства.

Аналіз складу та структури пасиву балансу

Формування майна підприємства може здійснюватися як за рахунок власних, так і за рахунок позикових засобів, значення яких відображаються в пасиві балансу. Для визначення фінансової стійкості підприємства і ступеня залежності від позикових засобів необхідно проаналізувати структуру пасиву балансу.

На кінець періоду, що аналізується, **доля власного капіталу**, основного джерела формування майна підприємства, в структурі пасивів збільшилась і склала 11,12%. При цьому коефіцієнт співвідношення сумарних зобов'язань і власного капіталу мав тенденцію до зниження і зменшився на 21,15, склавши 10,18.

Рис. Г.5. (продовження)

Це може свідчити про відносне зростання фінансової незалежності підприємства і зниження фінансових ризиків.

В абсолютному виразі **величина власного капіталу** зросла на 8 058,00 тис. грн., тобто на 757,33%.

Проаналізуємо, які складові власного капіталу вплинули на цю зміну:

◇ нерозподілений прибуток збільшився на 7 898,00 тис. грн. або на 1 487,38%;

◇ інший власний капітал збільшився на 160,00 тис. грн. або на 35,16%.

В структурі власного капіталу на кінець періоду, що аналізується, питома вага складала:

◇ акціонерного капіталу – 0,86%;

◇ нерозподіленого прибутку – 92,40%;

◇ іншого власного капіталу – 6,74%.

Величина **поточних зобов'язань** за період, що аналізується, складала 30 887,00 тис. грн. і зменшилась на 7,35%.

Зменшення поточних зобов'язань пов'язано з зміною таких складових:

◇ сума кредиторської заборгованості складала 27 964,00 тис. грн. і збільшилась на 40,64%;

◇ сума інших поточних зобов'язань складала 2 923,00 тис. грн. і збільшилась на 205,75%.

Скорочення короткострокових джерел в структурі позикових засобів в періоді, що аналізується, є позитивним фактором, який свідчить про покращення структури балансу і зниження ризику втрати фінансової стійкості.

В структурі кредиторської заборгованості на кінець періоду, що аналізується, питома вага складала:

◇ рахунків і векселів до сплати – 94,31%;

◇ податків до сплати – 1,15%;

◇ одержаних авансів – 2,32%;

◇ іншої кредиторської заборгованості – 2,22%.

Порівняння сум дебіторської і кредиторської заборгованості показує, що на початок періоду, що аналізується, дебіторська заборгованість перевищувала кредиторську, тобто підприємство мало активне сальдо.

На кінець періоду, що аналізується, підприємство мало активне сальдо заборгованості, тобто мало можливість надавати дебіторам кредит, який перевищує кошти, отримані у вигляді відстрочок платежів кредиторам.

Рис. Г.5. (продовження)

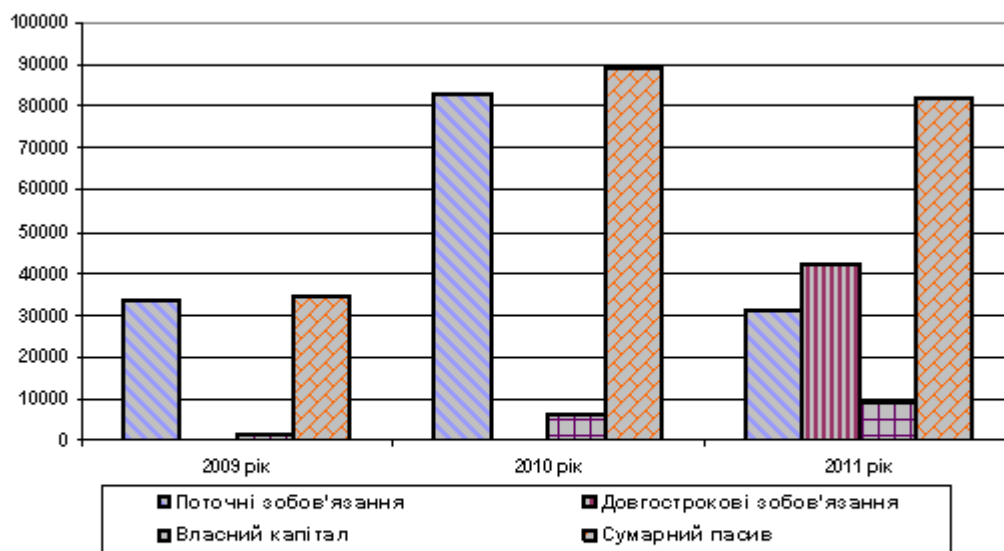

Рис. 2. Структура пасиву балансу, тис. грн.

Рис. Г.5. (продовження)

ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Таблиця 2

Звіт про прибутки та збитки

	2009 рік, тис. грн.	2011 рік, тис. грн.	Приріст, тис. грн.	Приріст, %
Чистий обсяг продажу	76 197,00	178 755,00	102 558,00	134,60
Собівартість	63 074,00	154 936,00	91 862,00	145,64
Валовий прибуток	13 123,00	23 819,00	10 696,00	81,51
Власні витрати	10 465,00	13 229,00	2 764,00	26,41
Інші операційні доходи	635,00	57 760,00	57 125,00	8 996,06
Інші операційні витрати	3 637,00	58 654,00	55 017,00	1 512,70
Операційний прибуток	-344,00	9 696,00	10 040,00	2 918,60
Проценти до одержання	1 068,00	5,00	-1 063,00	-99,53
Проценти до виплати	85,00	5 502,00	5 417,00	6 372,94
Інші позареалізаційні доходи	0,00	5,00	5,00	
Інші позареалізаційні витрати	0,00	0,00	0,00	
Прибуток до податку	639,00	4 204,00	3 565,00	557,90
Податок на прибуток	342,00	1 290,00	948,00	277,19
ЧИСТИЙ ПРИБУТОК	297,00	2 914,00	2 617,00	881,14

Чиста виручка від реалізації за період, що аналізується, збільшилась з 76 197,00 тис. грн. до 178 755,00 тис. грн., тобто на 134,60%. Величина собівартості змінилась з 63 074,00 тис. грн. до 154 936,00 тис. грн. або на 145,64%.

Питома вага собівартості в загальному обсязі виручки зросла з 82,78% до 86,68%.

Порівняння темпів зміни абсолютних величин виручки і собівартості свідчить про зниження ефективності основної діяльності.

Операційний прибуток збільшився за період, що аналізується, з -344,00 до 9 696,00 тис. грн. або на 2 918,60%. Це свідчить про підвищення результативності операційної діяльності підприємства.

Прибуток від фінансової діяльності підприємства зменшився за період, що аналізується, з 983,00 до -5 497,00 тис. грн. або на 659,21%. На кінець періоду фінансова діяльність підприємства була збитковою.

На кінець періоду, що аналізується, підприємство мало чистий прибуток в розмірі 2 914,00 тис. грн., який мав тенденцію до зростання, що говорить про зростання у підприємства джерела власних засобів, отриманих в результаті фінансово-господарської діяльності.

В структурі доходів підприємства найбільшу долю складає прибуток від *основної діяльності*, що свідчить про нормальну комерційну діяльність підприємства.

Рис. Г.5. (продовження)

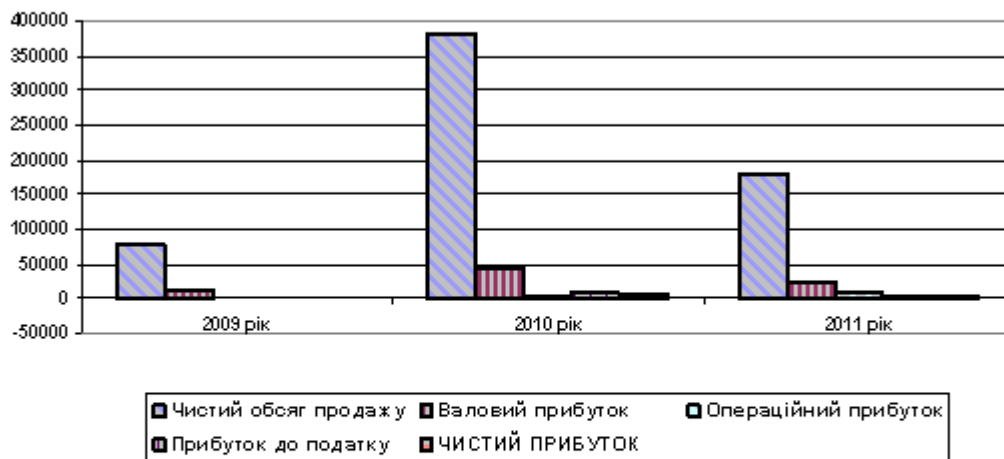

Рис. 3. Доходи від видів діяльності, тис. грн.

Рис. Г.5. (продовження)

ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ

В цілому, фінансовий стан підприємства можна охарактеризувати та проаналізувати за допомогою ряду показників ліквідності, фінансової стійкості, платоспроможності та рентабельності.

Таблиця 3

Фінансові показники

	2009 рік	2011 рік	Приріст	Приріст, %
Показники ліквідності:				
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (LR)	0,0157	0,7179	0,7023	4 485,43
Коефіцієнт термінової ліквідності (QR)	0,9253	1,8188	0,8935	96,57
Коефіцієнт поточної ліквідності (CR)	1,0317	2,6464	1,6146	156,50
Чистий оборотний капітал (NWC)	132,50	50 851,00	50718,50	38 278,57
Показники структури капіталу:				
Коефіцієнт фінансової незалежності (EQ/TA)	0,0309	0,1112	0,0803	259,65
Сумарні зобов'язання до акцій (TD/TA)	0,9691	0,8888	-0,0803	-8,29
Сумарні зобов'язання до власного капіталу (TD/EQ)	31,3336	7,9902	-23,3434	-74,50
Довгострокові зобов'язання до акцій (LTD/TA)	0,0000	0,5121	0,5121	
Довгострокові зобов'язання до необоротних активів (LTD/FIЕРА)	0,0000	154,9816	154,9816	
Коефіцієнт покриття процентів (PE), раз	-4,0471	1,7623		143,54
Показники рентабельності:				
Рентабельність продажів (ROS), %	0,3898	1,6302	1,2404	318,23
Рентабельність власного капіталу (ROE), %	27,9135	31,9447	4,0312	14,44
Рентабельність поточних активів (RCA), %	0,8634	3,5650	2,7016	312,89
Рентабельність необоротних активів (RFIЕРА), %	4 950,0000	1 075,2768	-3874,7232	-78,28
Рентабельність інвестицій (ROI), %	27,9135	5,7001	-22,2134	-79,58
Показники ділової активності:				
Оборотність робочого капіталу (NCT), разів	72,0198	3,5153		-95,12
Оборотність основних засобів (FAT), разів	12 699,5000	659,6125	-12039,8875	-94,81
Оборотність активів (TAT), разів	2,2148	2,1797	-0,0351	-1,59
Оборотність запасів (ST), разів	18,9071	6,7675	-12,1395	-64,21
Період погашення дебіторської заборгованості (CP), дн.	145,2681	69,4287	-75,8393	-52,21

Рис. Г.5. (продовження)

Коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт поточної ліквідності), який характеризує загальну забезпеченість підприємства оборотними засобами для ведення господарської діяльності та своєчасного погашення термінових (поточних) зобов'язань підприємства, збільшився за період, що аналізується, з 1,032 до 2,646 або на 156,50%. Оскільки нормативне значення знаходиться в інтервалі від 1,0 до 2,0, то дане підприємство неефективно використовує свої активи.

Позитивна тенденція зміни цього показника за період, що аналізується, збільшила імовірність погашення поточних зобов'язань за рахунок виробничих запасів, готової продукції, грошових коштів, дебіторської заборгованості та інших оборотних активів.

Коефіцієнт термінової ліквідності (коефіцієнт швидкої ліквідності), який відображає долю поточних зобов'язань, що покриваються за рахунок грошових коштів і реалізації короткострокових цінних паперів, збільшився в періоді, що аналізується, з 0,925 до 1,819 (рекомендований інтервал значень від 0,70 до 0,80) або на 96,57%.

Високе значення коефіцієнта є показником низького фінансового ризику та хороших можливостей для залучення додаткових засобів зі сторони через відсутність труднощів з погашенням поточних зобов'язань.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності, який відображає долю поточних зобов'язань, що покриваються виключно за рахунок грошових коштів, збільшився за період, що аналізується, з 0,0157 до 0,7179 (рекомендований інтервал значень від 0,2 до 0,5) або на 4 485,43%. За період, що аналізується, спроможність підприємства до негайного погашення поточних зобов'язань за рахунок грошових коштів виросла.

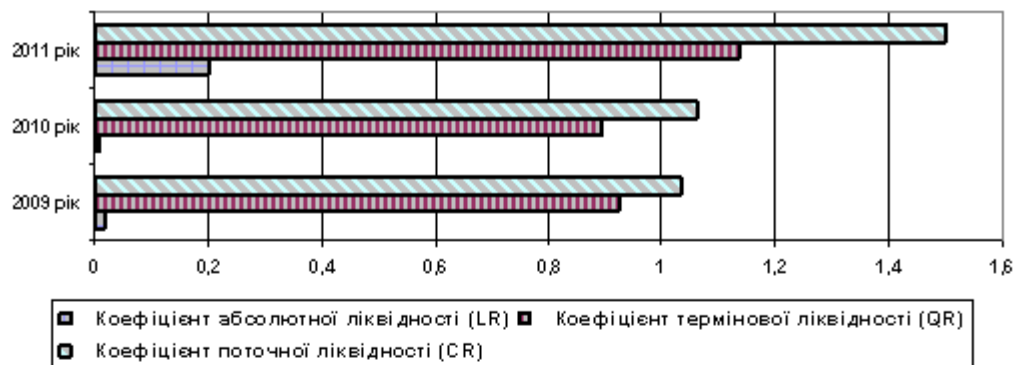

Рис. 4. Показники ліквідності підприємства

Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності), який визначає ступінь незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування та характеризує долю власних засобів в балансі, збільшився в періоді, що аналізується, з 0,031 до 0,111 (рекомендований інтервал значень від 0,5 до 0,8) або на 259,65%. Зростання коефіцієнта вказує на підвищення фінансової стійкості підприємства.

Доля позикового капіталу в балансі підприємства зменшилась в періоді, що аналізується, з 0,969 до 0,889 або на 8,29%. Таким чином, за період, що аналізується, у підприємства спостерігається тенденція до зменшення використання позикового капіталу.

Коефіцієнт співвідношення сумарних зобов'язань і власного капіталу, який визначає кількість залучених підприємством позикових засобів на грошову одиницю вкладених в активи власних засобів, за період, що аналізується, склав 7,990

Рис. Г.5. (продовження)

(рекомендований інтервал значень від 0,25 до 1,0), тобто зменшився на 23,34 або на 74,50%.

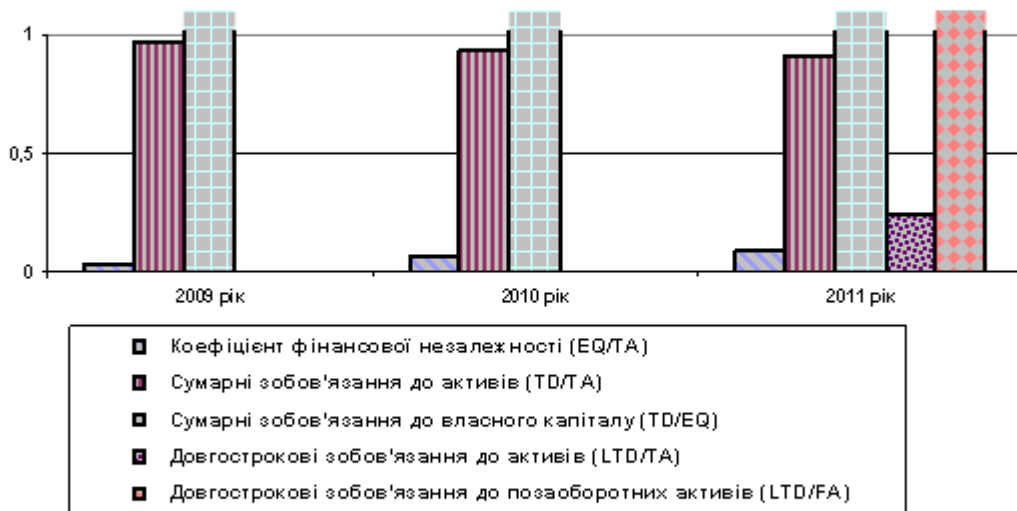

Рис. 5. Структура капіталу

Рентабельність продажів, яка відображає долю чистого прибутку в обсязі продажів, збільшилась і склала 1,63%.

Рентабельність власного капіталу підприємства, яка визначає ефективність використання вкладених в підприємство засобів, збільшилась, що є позитивним фактом, і склала 31,94%.

Рентабельність поточних активів, яка відображає ефективність використання оборотних активів і показує, який прибуток приносить одиниця оборотного капіталу підприємства) збільшилась, що є позитивним результатом діяльності підприємства, і склала 3,57%.

Рентабельність необоротних активів, яка відображає ефективність використання необоротних активів і показує, який прибуток приносить одиниця необоротного капіталу підприємства, зменшилась, що є негативним фактом, і склала 1 075,28%. Значення рентабельності необоротних активів на кінець періоду, що аналізується, свідчить про достатньо високу ефективність використання майна.

Рис. Г.5. (продовження)

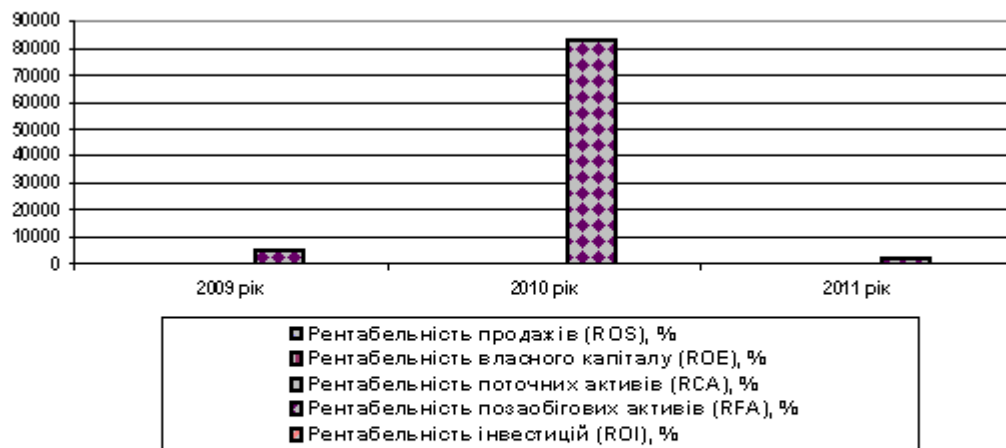

Рис. 6. Показники рентабельності

Основні висновки:

Валюта балансу підприємства за період, що аналізується, збільшилась на 47 606,00 тис. грн. або на 138,38%, що опосередковано може свідчити про розширення господарського обороту.

В кінці періоду, що аналізується, підприємство отримало прибуток. Наявність у підприємства чистого прибутку свідчить про наявність джерела поповнення оборотних засобів. Величина чистого прибутку має сприятливу тенденцію до зростання.

Зменшуються строки погашення дебіторської заборгованості, тобто покращується ділова активність підприємства. Зростають товарно-матеріальні запаси, зменшується їх обіговість, а це, скоріш за все, свідчить про нераціональну фінансово-економічну політику керівництва підприємства.

Рентабельність власного капіталу підприємства знаходиться на достатньо високому рівні, що свідчить про ефективність діяльності підприємства.

Рівень позикового капіталу настільки великий, що підприємство знаходиться в сильній борговій залежності, а значить високий ризик його неплатоспроможності при виникненні збоїв в надходженні доходів.

Рис. Г.5. (продовження)

ВИСНОВОК ПО АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Підприємство: Комбінати хлібопродуктів
Період аналізу: 2009 рік - 2011 рік
Валюта: тис. грн.

Фінансовий стан є найважливішою характеристикою ділової активності і надійності підприємства. Він визначається майном, що є у розпорядженні підприємства, і джерелами його фінансування, а також фінансовими результатами діяльності підприємства.

Таблиця 1

Баланс (абсолютні значення)

Найменування статей балансу	2009 рік, тис. грн.	2011 рік, тис. грн.	Приріст, тис. грн.	Приріст, %
Поточні активи:	131 101,00	152 328,00	21 227,00	16,19
Грошові кошти	3 567,00	3 279,00	-288,00	-8,07
Короткострокові інвестиції	0,00	21 042,00	21 042,00	
Короткострокова дебіторська заборгованість:	99 689,00	81 901,00	-17 788,00	-17,84
Рахунки і векселі до одержання	24 580,00	23 579,00	-1 001,00	-4,07
Міжфірмова дебіторська заборгованість	0,00	0,00	0,00	
Інша дебіторська заборгованість	75 109,00	58 322,00	-16 787,00	-22,35
Довгострокова дебіторська заборгованість	0,00	0,00	0,00	
Товарино-матеріальні запаси:	27 285,00	43 020,00	15 735,00	57,67
Сировина, матеріали і комплектуючі	15 441,00	32 758,00	17 317,00	112,15
Незавершене виробництво	0,00	0,00	0,00	
Готова продукція	11 844,00	10 262,00	-1 582,00	-13,36
Інші запаси	0,00	0,00	0,00	
Витрати майбутніх періодів	354,00	262,00	-92,00	-25,99
Інші поточні активи	206,00	2 824,00	2 618,00	1 270,87
Довгострокові активи:	109 967,00	102 283,00	-7 684,00	-6,99
Основні засоби	102 235,00	97 999,00	-4 236,00	-4,14
Нематеріальні активи	294,00	218,00	-76,00	-25,85
Довгострокові інвестиції	269,00	269,00	0,00	
Незавершені інвестиції	6 649,00	3 225,00	-3 424,00	-51,50
Інші довгострокові активи	520,00	572,00	52,00	10,00
СУМАРНИЙ АКТИВ	241 068,00	254 611,00	13 543,00	5,62

Рис. Г.6. Експертний висновок «Общее» групи підприємств

Поточні зобов'язання:	101 619,00	79 584,00	-22 035,00	-21,68
Короткострокові позички	65 617,00	38 538,00	-27 079,00	-41,27
Кредиторська заборгованість:	33 426,00	37 208,00	3 782,00	11,31
Рахунки і векселі до сплати	18 824,00	32 659,00	13 835,00	73,50
Податки до сплати	955,00	643,00	-312,00	-32,67
Міжфірмова кредиторська заборгованість	0,00	0,00	0,00	
Отримані аванси	12 175,00	2 684,00	-9 491,00	-77,95
Дивіденди до виплати	0,00	0,00	0,00	
Інша кредиторська заборгованість	1 472,00	1 222,00	-250,00	-16,98
Доходи майбутніх періодів	0,00	0,00	0,00	
Забезпечення наступних витрат і платежів	0,00	0,00	0,00	
Інші поточні зобов'язання	2 576,00	3 838,00	1 262,00	48,99
Довгострокові зобов'язання:	18 519,00	60 146,00	41 627,00	224,78
Довгострокові позички	18 519,00	59 078,00	40 559,00	219,01
Інші довгострокові зобов'язання	0,00	1 068,00	1 068,00	
Власний капітал:	120 930,00	114 881,00	-6 049,00	-5,00
Акціонерний капітал	85 416,00	85 416,00	0,00	
Резервний капітал	780,00	780,00	0,00	
Додатковий капітал	46 322,00	41 085,00	-5 237,00	-11,31
Нерозподілений прибуток	-12 814,00	-13 525,00	-711,00	-5,55
Інший власний капітал	1 226,00	1 125,00	-101,00	-8,24
СУМАРНИЙ ПАСИВ	241 068,00	254 611,00	13 543,00	5,62

Аналіз складу та структури активу балансу

В структурі активу балансу на кінець періоду, що аналізується, довгострокові активи склали 40,17%, а поточні активи – 59,83%.

Валюта балансу підприємства за період, що аналізується, збільшилась на 13 543,00 тис. грн. або на 5,62%, що опосередковано може свідчити про розширення господарського обороту.

На зміну структури активу балансу вплинуло скорочення суми довгострокових активів на 7 684,00 тис. грн. або на 6,99% і зростання суми поточних активів на 21 227,00 тис. грн. або на 16,19%. Зростання долі оборотних активів робить майно підприємства більш мобільним.

Рис. Г.6. (продовження)

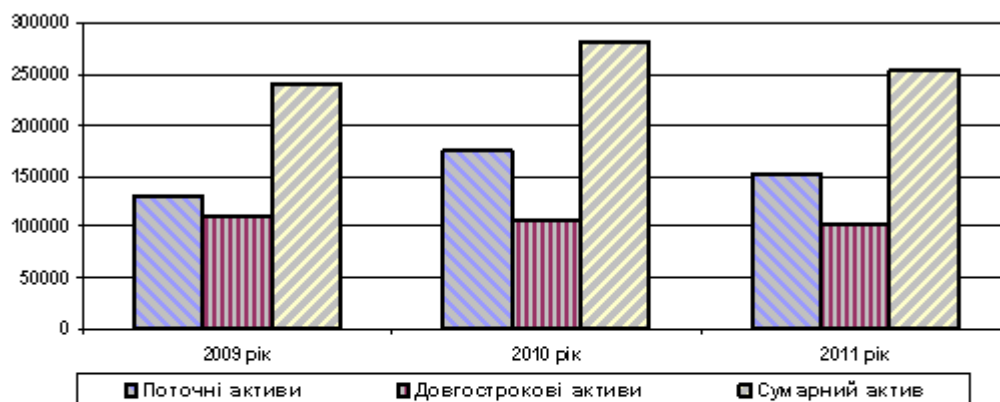

Рис 1. Структура активу балансу, тис. грн.

На зміну структури активу балансу вплинула, головним чином, зміна суми **поточних активів**.

Зміни у складі **довгострокових активів** пов'язані з зміною таких складових:

◊ сума основних засобів зменшилась на 4 236,00 тис. грн., або на 4,14%;

◊ сума нематеріальних активів зменшилась на 76,00 тис. грн. або на 25,85%;

◊ сума незавершених інвестицій зменшилась на 3 424,00 тис. грн. або на 51,50%.

Зменшення суми нематеріальних активів за останній період свідчить про відсутність інноваційної направленості діяльності підприємства.

У складі **поточних активів** відбулись такі зміни:

◊ сума грошових коштів зменшилась на 288,00 тис. грн. або на 8,07%;

◊ сума короткострокових інвестицій збільшилась на 21 042,00 тис. грн.

◊ сума короткострокової дебіторської заборгованості зменшилась на 17 788,00 тис. грн. або на 17,84%;

◊ сума товарно-матеріальних запасів збільшилась на 15 735,00 тис. грн. або на 57,67%;

◊ сума витрат майбутніх періодів зменшилась на 92,00 тис. грн. або на 25,99%;

◊ сума інших поточних активів збільшилась на 2 618,00 тис. грн. або на 1 270,87%.

Доля оборотних активів в структурі майна підприємства змінилась за період, що аналізується, на 5,44% і склала 59,83%.

Збільшення суми короткострокових інвестицій в структурі майна говорить про зростання ділової активності підприємства.

Аналіз складу та структури пасиву балансу

Формування майна підприємства може здійснюватися як за рахунок власних, так і за рахунок позикових засобів, значення яких відображаються в пасиві балансу. Для визначення фінансової стійкості підприємства і ступеня залежності від позикових засобів необхідно проаналізувати структуру пасиву балансу.

На кінець періоду, що аналізується, **доля власного капіталу**, основного джерела формування майна підприємства, в структурі пасивів зменшилась і склала 45,12%. При цьому коефіцієнт співвідношення сумарних зобов'язань і власного капіталу мав тенденцію до зростання і збільшився на 0,29, склавши 1,28.

Рис. Г.6. (продовження)

Це може свідчити про відносне падіння фінансової незалежності підприємства, і, відповідно, про підвищення фінансових ризиків, оскільки основним джерелом формування майна є позикові засоби.

В абсолютному виразі **величина власного капіталу** зменшилась на 6 049,00 тис. грн., тобто на 5,00%.

Проаналізуємо, які складові власного капіталу вплинули на цю зміну:

- ◊ додатковий капітал зменшився на 5 237,00 тис. грн. або на 11,31%;
- ◊ нерозподілений прибуток зменшився на 711,00 тис. грн. або на 5,55%;
- ◊ інший власний капітал зменшився на 101,00 тис. грн. або на 8,24%.

В структурі власного капіталу на кінець періоду, що аналізується, питома вага складала:

- ◊ акціонерного капіталу – 74,35%;
- ◊ додаткового капіталу – 35,76%;
- ◊ резервів і фондів – 0,68%;
- ◊ нерозподіленого прибутку – -11,77%;
- ◊ іншого власного капіталу – 0,98%.

Сума **довгострокових зобов'язань** на кінець періоду, що аналізується, збільшилась на 224,78% і складала 60 146,00 тис. грн.

Величина **поточних зобов'язань** за період, що аналізується, складала 79 584,00 тис. грн. і зменшилась на 21,68%.

Зменшення поточних зобов'язань пов'язано з зміною таких складових:

- ◊ сума короткострокових позик складала 38 538,00 тис. грн. і зменшилась на 41,27%;
- ◊ сума кредиторської заборгованості складала 37 208,00 тис. грн. і збільшилась на 11,31%;
- ◊ сума інших поточних зобов'язань складала 3 838,00 тис. грн. і збільшилась на 48,99%.

Аналіз структури фінансових зобов'язань свідчить про переважання короткострокових джерел в структурі позикових засобів, що є негативним фактором, який характеризує неефективну структуру балансу і високий ризик втрати фінансової стійкості.

Скорочення короткострокових джерел в структурі позикових засобів в періоді, що аналізується, є позитивним фактором, який свідчить про покращення структури балансу і зниження ризику втрати фінансової стійкості.

В структурі кредиторської заборгованості на кінець періоду, що аналізується, питома вага складала:

- ◊ рахунків і векселів до сплати – 87,77%;
- ◊ податків до сплати – 1,73%;
- ◊ одержаних авансів – 7,21%;
- ◊ іншої кредиторської заборгованості – 3,28%.

Порівняння сум дебіторської і кредиторської заборгованості показує, що на початок періоду, що аналізується, дебіторська заборгованість перевищувала кредиторську, тобто підприємство мало активне сальдо.

На кінець періоду, що аналізується, підприємство мало активне сальдо заборгованості, тобто мало можливість надавати дебіторам кредит, який перевищує кошти, отримані у вигляді відстрочок платежів кредиторам.

Рис. Г.6. (продовження)

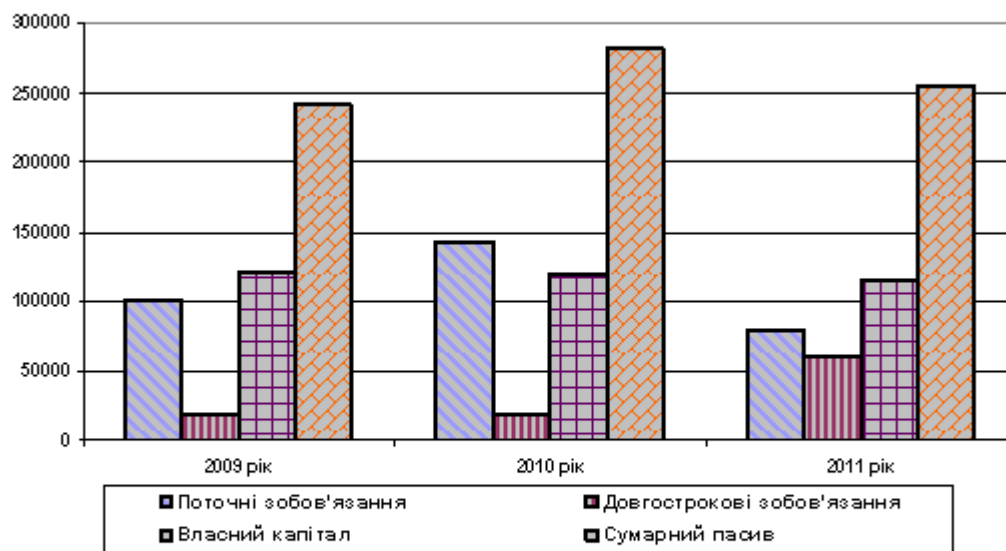

Рис. 2. Структура пасиву балансу, тис. грн.

Рис. Г.6. (продовження)

ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Таблиця 2

Звіт про прибутки та збитки

	2009 рік, тис. грн.	2011 рік, тис. грн.	Приріст, тис. грн.	Приріст, %
Чистий обсяг продажу	375 310,00	379 421,00	4 111,00	1,10
Собівартість	317 280,00	337 177,00	19 897,00	6,27
Валовий прибуток	58 030,00	42 244,00	-15 786,00	-27,20
Власні витрати	33 853,00	30 039,00	-3 814,00	-11,27
Інші операційні доходи	142 348,00	86 142,00	-56 206,00	-39,48
Інші операційні витрати	169 319,00	88 557,00	-80 762,00	-47,70
Операційний прибуток	-2 794,00	9 790,00	12 584,00	450,39
Проценти до одержання	1 082,00	14,00	-1 068,00	-98,71
Проценти до виплати	7 583,00	12 949,00	5 366,00	70,76
Інші позареалізаційні доходи	4 869,00	3 997,00	-872,00	-17,91
Інші позареалізаційні витрати	4 627,00	4 512,00	-115,00	-2,49
Прибуток до податку	-9 053,00	-3 660,00	5 393,00	59,57
Податок на прибуток	111,00	1 192,00	1 081,00	973,87
ЧИСТИЙ ПРИБУТОК	-9 164,00	-4 852,00	4 312,00	47,05

Чиста виручка від реалізації за період, що аналізується, збільшилась з 375 310,00 тис. грн. до 379 421,00 тис. грн., тобто на 1,10%. Величина собівартості змінилась з 317 280,00 тис. грн. до 337 177,00 тис. грн. або на 6,27%.

Питома вага собівартості в загальному обсязі виручки зросла з 84,54% до 88,87%.

Порівняння темпів зміни абсолютних величин виручки і собівартості свідчить про зниження ефективності основної діяльності.

Операційний прибуток збільшився за період, що аналізується, з -2 794,00 до 9 790,00 тис. грн. або на 450,39%. Це свідчить про підвищення результативності операційної діяльності підприємства.

Прибуток від фінансової діяльності підприємства зменшився за період, що аналізується, з -6 501,00 до -12 935,00 тис. грн. або на 98,97%. На кінець періоду фінансова діяльність підприємства була збитковою.

Величина доходів від позареалізаційних операцій мала тенденцію до зниження і склала 3 997,00 тис. грн. При цьому витрати на позареалізаційну діяльність на кінець періоду були на рівні 4 512,00 тис. грн., і перевищили доходи на 515,00 тис. грн. Результати порівняння темпів зміни доходів і витрат, пов'язаних з позареалізаційною діяльністю, свідчать про зменшення її прибутковості.

На кінець періоду, що аналізується, підприємство мало чистий прибуток в розмірі -4 852,00 тис. грн., який мав тенденцію до зростання, що говорить про зростання у підприємства джерела власних засобів, отриманих в результаті фінансово-господарської діяльності.

В структурі доходів підприємства найбільшу долю складає прибуток від *основної діяльності*, що свідчить про нормальну комерційну діяльність підприємства.

Рис. Г.6. (продовження)

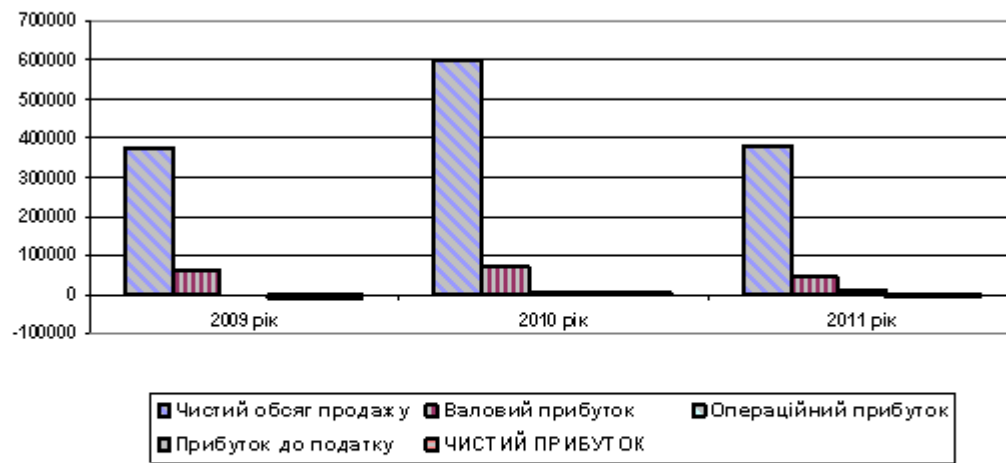

Рис. 3. Доходи від видів діяльності, тис. грн.

Рис. Г.6. (продовження)

ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ

В цілому, фінансовий стан підприємства можна охарактеризувати та проаналізувати за допомогою ряду показників ліквідності, фінансової стійкості, платоспроможності та рентабельності.

Таблиця 3

Фінансові показники

	2009 рік	2011 рік	Приріст	Приріст, %
Показники ліквідності:				
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (LR)	0,0351	0,1313	0,0962	274,16
Коефіцієнт термінової ліквідності (QR)	1,0161	1,0950	0,0789	7,77
Коефіцієнт поточної ліквідності (CR)	1,2901	1,4705	0,1803	13,98
Чистий оборотний капітал (NWC)	3 692,17	38 369,81	34677,64	939,22
Показники структури капіталу:				
Коефіцієнт фінансової незалежності (EQ/TA)	0,5016	0,4380	-0,0636	-12,69
Сумарні зобов'язання до активів (TD/TA)	0,4984	0,5620	0,0636	12,77
Сумарні зобов'язання до власного капіталу (TD/EQ)	0,9935	1,2831	0,2897	29,16
Довгострокові зобов'язання до активів (LTD/TA)	0,0768	0,1471	0,0703	91,53
Довгострокові зобов'язання до необоротних активів (LTD/FA)	0,1684	0,3773	0,2089	124,05
Коефіцієнт покриття процентів (ІЕ), раз	-0,3685	0,7560		305,19
Показники рентабельності:				
Рентабельність продажів (ROS), %	-2,4417	-1,2788	1,1629	47,63
Рентабельність власного капіталу (ROE), %	-7,5779	-4,1357	3,4422	45,42
Рентабельність поточних активів (RCA), %	-6,9900	-2,9694	4,0207	57,52
Рентабельність необоротних активів (RFA), %	-8,3334	-4,6452	3,6882	44,26
Рентабельність інвестицій (ROI), %	-6,5716	-3,0958	3,4758	52,89
Показники ділової активності:				
Оборотність робочого капіталу (NCT), разів	12,7301	7,2578		-42,99
Оборотність основних засобів (FAT), разів	3,4129	3,6325	0,2196	6,43
Оборотність активів (TAT), разів	1,5569	1,4165	-0,1403	-9,01
Оборотність запасів (ST), разів	11,6284	8,7907	-2,8376	-24,40
Період погашення дебіторської заборгованості (CP), дн.	96,9505	103,0202	6,0697	6,26

Рис. Г.6. (продовження)

Коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт поточної ліквідності), який характеризує загальну забезпеченість підприємства оборотними засобами для ведення господарської діяльності та своєчасного погашення термінових (поточних) зобов'язань підприємства, збільшився за період, що аналізується, з 1,290 до 1,470 або на 13,98%.

Позитивна тенденція зміни цього показника за період, що аналізується, збільшила імовірність погашення поточних зобов'язань за рахунок виробничих запасів, готової продукції, грошових коштів, дебіторської заборгованості та інших оборотних активів.

Коефіцієнт термінової ліквідності (коефіцієнт швидкої ліквідності), який відображає долю поточних зобов'язань, що покриваються за рахунок грошових коштів і реалізації короткострокових цінних паперів, збільшився в періоді, що аналізується, з 1,016 до 1,095 (рекомендований інтервал значень від 0,70 до 0,80) або на 7,77%.

Високе значення коефіцієнта є показником низького фінансового ризику та хороших можливостей для залучення додаткових засобів зі сторони через відсутність труднощів з погашенням поточних зобов'язань.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності, який відображає долю поточних зобов'язань, що покриваються виключно за рахунок грошових коштів, збільшився за період, що аналізується, з 0,0351 до 0,1313 (рекомендований інтервал значень від 0,2 до 0,5) або на 274,16%. За період, що аналізується, спроможність підприємства до негайного погашення поточних зобов'язань за рахунок грошових коштів виросла.

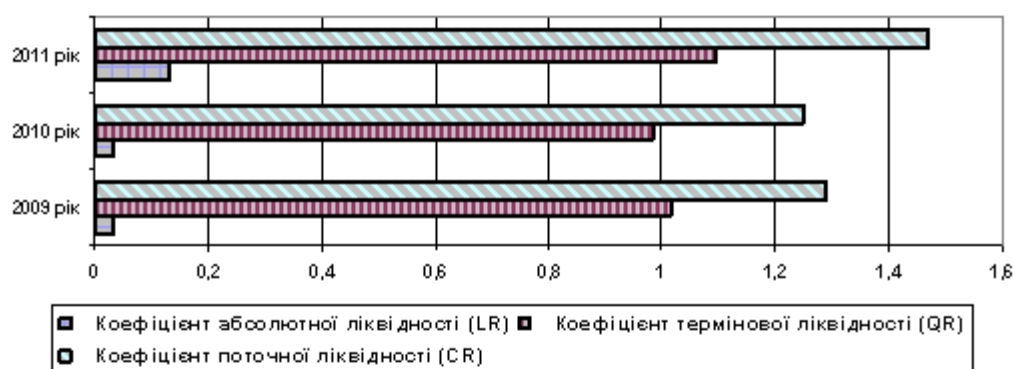

Рис. 4. Показники ліквідності підприємства

Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності), який визначає ступінь незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування та характеризує долю власних засобів в балансі, зменшився в періоді, що аналізується, з 0,502 до 0,438 (рекомендований інтервал значень від 0,5 до 0,8) або на 12,69%. Зниження коефіцієнта вказує на зниження фінансової незалежності підприємства.

Доля позикового капіталу в балансі підприємства збільшилась в періоді, що аналізується, з 0,498 до 0,562 або на 12,77%. Таким чином, за період, що аналізується, у підприємства спостерігається тенденція до збільшення використання позикового капіталу.

Коефіцієнт співвідношення сумарних зобов'язань і власного капіталу, який визначає кількість залучених підприємством позикових засобів на грошову одиницю вкладених в активи власних засобів, за період, що аналізується, склав 1,283 (рекомендований інтервал значень від 0,25 до 1,0), тобто збільшився на 0,29 або на 29,16%.

Рис. Г.6. (продовження)

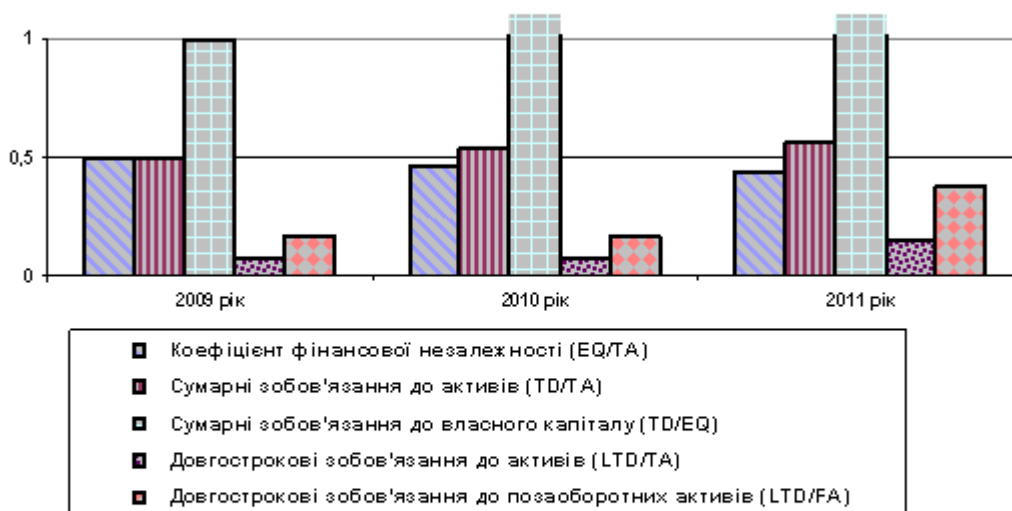

Рис. 5. Структура капіталу

Рентабельність продажів, яка відображає долю чистого прибутку в обсязі продажів, збільшилась і склала -1,28%.

Рентабельність власного капіталу підприємства, яка визначає ефективність використання вкладених в підприємство засобів, збільшилась, що є позитивним фактом, і склала -4,14%.

Рентабельність поточних активів, яка відображає ефективність використання оборотних активів і показує, який прибуток приносить одиниця оборотного капіталу підприємства) збільшилась, що є позитивним результатом діяльності підприємства, і склала -2,97%.

Рентабельність необоротних активів, яка відображає ефективність використання необоротних активів і показує, який прибуток приносить одиниця необоротного капіталу підприємства, збільшилась, що є позитивною динамікою, і склала -4,65%.

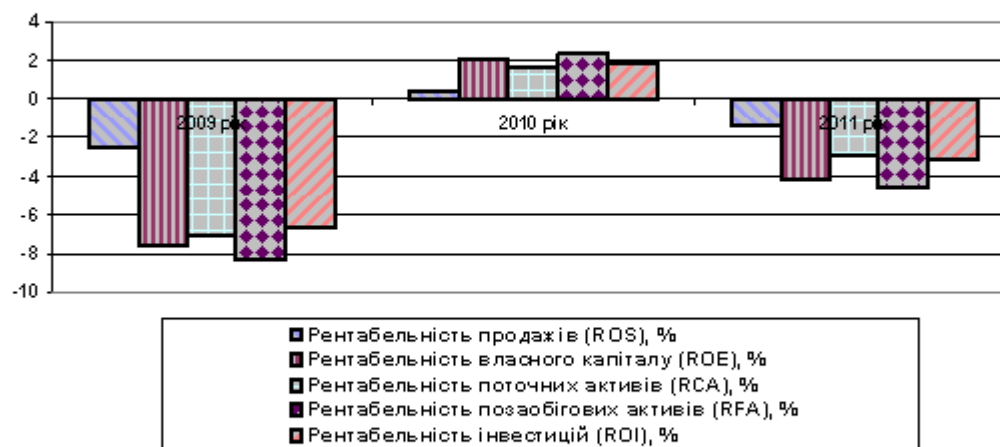

Рис. 6. Показники рентабельності

Рис. Г.6. (продовження)

Основні висновки:

Валюта балансу підприємства за період, що аналізується, збільшилась на 13 543,00 тис. грн. або на 5,62%, що опосередковано може свідчити про розширення господарського обороту.

В кінці періоду, що аналізується, підприємство отримало збиток, що свідчить про відсутність основного джерела поповнення оборотних засобів. Величина чистого прибутку має сприятливу тенденцію до зростання.

Збільшуються строки погашення дебіторської заборгованості, тобто погіршується ділова активність підприємства. Зростають товарно-матеріальні запаси, зменшується їх обіговість, а це, скоріш за все, свідчить про нераціональну фінансово-економічну політику керівництва підприємства.

Керівникам фінансових служб підприємства необхідно взяти заходи для збільшення рентабельності власного капіталу, оскільки в кінці періоду, що аналізується, цей показник знаходиться на рівні нижче нормативного. Недостача власного капіталу підвищує ризик неплатоспроможності підприємства.

Рівень позикового капіталу настільки великий, що підприємство знаходиться в сильній борговій залежності, а значить високий ризик його неплатоспроможності при виникненні збоїв в надходженні доходів.

Рис. Г.6. (продовження)

Навчальне видання

**Віктор Іванович Волинець
Борис Васильович Погріщук
Наталя Василівна Гордополова
Володимир Юрійович Гордополов**

**Управлінські інформаційні системи
в аналізі та аудиті
Комп'ютерний практикум
Частина 2**

Оригінал-макет підготовлено авторами

Підписано до друку 26.12.2012 р.

Формат 60x84/16. Папір офсетний

Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний

Ум. друк. арк. 11,06

Облік. видав. 11,9

Наклад 200 прим.

Видавництво «Крок». Свідоцтво № 3538 від 30.07.2009 р.

46006, м. Тернопіль, вул. Гайова, 56

тел. (0352) 248436